34(03)
ს-29

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით! | Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

საქართველოს მუშათა და გლეხთა მთავრობის კანონთა და განკარგულებათა კრებული

1925 წ.

იუსტიციის სახალხო კომისარიატის გამოცემა

Собрание Узаконений и Распоряжений Рабоче-Крест. Правит. Грузии

1925 г.

Издание Народного Комиссариата Юстиции

ივლისი — დეკემბერი	№ 3	ნაწ. პირველი	Июль-Декабрь	№ 3	Отд. первый

შინაარსი:

58 დადგენილება № 35 ც. ა. კ. „მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის სადისციპლინო წესდების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ" (წესდებითურთ).

59. დადგენილება № 36 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „ყოფილი „შავიზღვის რკინის გზის საზოგადოების" ქონების შავიზღვის რკინისგზის სამშენებლო სამმართველოსათვის" გადაცემის შესახებ".

60. დადგენილება № 37 ც. ა. კ. „მიწის კოდექსის 94 მუხლის შეცვლის შესახებ".

61 დადგენილება № 38 ც. ა. კ. და ს. კ. ს „ფიზიკური კულტურის სფეროში მუშაობის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ".

62. დადგენილება № 39 ც. ა. კ. „ნამდვილ სამხედრო სამსახურში გაწვეულ მოქალაქეთათვის ოჯახობრივი და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით მისაცემი შეღავათების შესახებ".

63. დადგენილება № 40 ც. ა. კ. „სამომხმარებლო კოოპერაციის თაობაზე 1923 წ. იანვრის 24-ს თარიღით გამოცემული დეკრეტის ძალა-დაკარგულობის შესახებ".

64. დადგენილება № 41 ც. ა. კ. „საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებისა და სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის სასარგებლოდ კინო თეატრებში შესასვლელი ბილეთების სპეციალური გამოსაღებით დაბეგვრის შესახებ".

65. დადგენილება № 42 ც. ა. კ. და

СОДЕРЖАНИЕ:

58. Постановление № 35 ВЦИК „Об утверждении и введении в действие Дисциплинарного Устава Рабоче Крестьянской Красной Милиции" (Устав).

59. Постановление № 36 ВЦИК и СНК „О передаче имущества бывшего „Общества Черноморской железной дороги" „Управлению по постройке Черноморской железной дороги".

60. Постановление № 37 ВЦИК „Об изменении 91 ст. Земельного Кодекса".

61. Постановление № 38 ВЦИК и СНК „О мероприятиях по усилению работы Советов Физической Культуры".

62. Постановление № 39 ВЦИК „О льготах по семейно-имущественному положению для граждан, призываемых на действительную военную службу".

63. Постановление № 40 ВЦИК „О признании декрета от 24 января 1923 г.—о потребительской кооперации—утратившим силу".

64. Постановление № 41 ВЦИК „Об обложении входных билетов кино-театров специальным сбором в пользу Грузинского Общества Красного Креста и Народного Комиссариата Соц. Обеспечения".

65. Постановление № 42 ВЦИК и

ს. კ. ს. „მიწის კოდექსის მე-9 მუხლის შეცვლის შესახებ“ (განმარტებით).

66. დადგენილება № 43 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების დებულების დამტკიცების შესახებ“ (დებულებითურთ).

67. დადგენილება № 44 ც. ა. კ. „მიწის კოდექსის 24, 53, 54, 55, 57, 161, 162, 163, 164, 165 და 166 მუხლის შეცვლის შესახებ“.

68. დადგენილება № 45 ც. ა. კ. „საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის ცვლილებისა და დამატების შესახებ“.

69. დადგენილება № 46 ც. ა. კ. „საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალური მეურნეობის განყოფილებასთან არსებული ხანძრისაგან დაცვის ინსპექციისა და მის ადგილობრივ ორგანოთა დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ“ (დებულებითურთ).

70. დადგენილება № 47 ც. ა. კ. „მეფის დროის პოლიციისა, ჟანდარმის ცალკე კორპუსისა და მენშევიკური მთავრობის შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან არსებულ საგანგებო რაზმის ყოფილ მოსამსახურეთა მოქალაქობრივ უფლებების აღდგენის წესის შესახებ“.

71. დადგენილება № 48 ც. ა. კ „ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების გლეხობის სარგებლობაში გადაცემის შესახებ“.

72. დადგენილება № 49 ც. ა. კ. „სამოქალაქო სამართლის კოდექსის ცვლილებისა და დამატების შესახებ“.

73. დადგენილება № 50 ც. ა. კ. „მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის სადისციპლინო წესდების 23 მუხლის მე-5 პუნქტის შეცვლის შესახებ“.

74. დადგენილება № 51 ც. ა. კ. „ამხ. თ. ღლონტის განთავისუფლებისა და ამხ. გ. მგალობლიშვილის დანიშვნის შესახებ“.

75. დადგენილება № 52 ც. ა. კ. „საფაქიო ეწერი“-ს სახელწოდების შეცვლის შესახებ“.

76. დადგენილება № 53 ც. ა. კ. „სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის ცვლებისა და დამატების შესახებ“.

77. დადგენილება № 54 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „მოქალაქობრივი მდგომარეო-

СНК „Об изменении 9-ой статьи Земельного Кодекса“ (с раз'яснением).

66. Постановление № 43 ВЦИК и СНК „Об утверждении Положения об Обществе Красного Креста С.С.Р. Грузии“ (с Положением).

67. Постановление № 44 ВЦИК „Об изменении ст. ст. 24, 53, 54, 55, 57, 161, 162, 163, 164, 165 и 166 Земельного Кодекса“.

68. Постановление № 45 ВЦИК „Об изменении и дополнении Уголовного Кодекса С.С.Р. Грузии“.

69. Постановление № 46 ВЦИК „Об утверждении и введении в действие Положения об Инспекции Пожарной Охраны при Коммунальном Отделе НКВД Грузии“ (с Положением).

70. Постановление № 47 ВЦИК „О порядке восстановления в правах гражданства лиц, служивших в царской полиции, отдельном корпусе жандармов и в особом отряде при Министерстве Внутренних Дел меньшевитского Правительства“.

71. Постановление № 48 ВЦИК „О передаче в пользование крестьянства лесов местного значения“.

72. Постановление № 49 ВЦИК „Об изменениях и дополнениях Гражданского Кодекса С.С.Р.Г.“.

73. Постановление № 50 ВЦИК „Об изменении 5 пункта ст. 23 Дисциплинарного Устава Рабоче-Крестьянской Красной Милиции“.

74. Постановление № 51 ВЦИК „Об освобождении от должности Т. Глонти и назначении Г. Мгалоблишвили“.

75. Постановление № 52 ВЦИК „О переименовании сел. „Саапакио Ецери“ в „Ахали Ецери“.

76. Постановление № 53 ВЦИК „Об изменениях и дополнениях Гражданского Процессуального Кодекса С.С.Р.Г.“.

77. Постановление № 54 ВЦИК и СНК „Об из'ятии из ведения управлений уездных милиций дел записей актов гражданского состояния и передаче их в ведение уездных бюро записей актов гражданского состояния при Уездных Исполнительных Комитетах“.

ბის აქტების ჩაწერის საქმის მაზრის მილიციის სამმართველოსაგან ჩამორთმევისა და მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტთან დაარსებულ მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ ბიუროსათვის გადაცემის შესახებ".

78. დადგენილება № 55 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „საუწყებო მილიციის შესახებ".

79. დადგენილება № 56 ც. ა. კ. „სასამართლოს წყობილების დებულების ცვლილებისა და დამატების შესახებ".

80. დადგენილება № 57 ც. ა. კ. „განათლების სახალხო კომისარიატისათვის კინო-სურათების გაქირავების მონოპოლიის მინიჭების შესახებ".

81. დადგენილება № 58 ც. ა. კ. „იმ სახალხო მსაჯულთა განსაკუთრებული სიის შესახებ, რომელთაც მონაწილეობა უნდა მიიღონ რთულ სამეურნეო საქმეთა განხილვაში".

82. დადგენილება № 59 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „მიწის კოდექსის მე-9, 23, 26 და 37 მუხლის შეცვლისა და დამატების შესახებ".

83. დადგენილება № 60 ც. ა. კ. „პატიმართა და საპატიმრო ადგილებიდან განთავისუფლებულთა დამხმარე კომიტეტის დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ" (დებულებითურთ).

84. დადგენილება № 61 ც. ა. კ. „საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების შესახებ 1926 წელში".

85. დადგენილება № 62 ც. ა. კ. „ნოვიათონის" სახელწოდების შეცვლის შესახებ".

86. დადგენილება № 63 ც. ა. კ. „მიწის კოდექსის 40 მუხ. შეცვლის შესახებ".

87. დადგენილება № 64 ც. ა. კ. „სავეტერინარო წესდების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ" (წესდებითურთ).

88. დადგენილება № 65 ც. ა. კ. „სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადახდევინების სფეროში თანამდებობის პირთა ბოროტმოქმედების წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ".

89. დადგენილება № 66 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „მიწის კოდექსის მე-9 მუხლის შევსების შესახებ".

90. დადგენილება № 67 ც. ა. კ. „საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების შესახებ".

91. დადგენილება № 68 ც. ა. კ. „ქუთაისისთვის მიწის ნორმის შეცვლის შესახებ".

78. Постановление № 55 ВЦИК и СНК „О Ведомственной Милиции".

79. Постановление № 56 ВЦИК „Об изменениях и дополнениях Положения о Судоустройстве".

80. Постановление № 57 ВЦИК „О предоставлении Народному Комиссариату Просвещения монополии по сдаче на прокат кино-картин".

81. Постановление № 58 ВЦИК „Об особом списке народных заседателей для участия при рассмотрении сложных хозяйственных дел".

82. Постановление № 59 ВЦИК и СНК „Об изменении и дополнении 9, 23, 26 и 37 статей Земельного Кодекса".

83. Постановление № 60 ВЦИК „О введении в действие Положения о Комитете помощи содержащимся в местах заключения С.С.Р.Г. и освобожденным из них" (с Положением).

84. Постановление № 61 ВЦИК „О выборах в Советы и на с'езды Советов в 1926 году".

85. Постановление № 62 ВЦИК „О переименовании „Нового Афона" в „Фсирпха".

86. Постановление № 63 ВЦИК „Об изменении ст. 40 Земельного Кодекса".

87. Постановление № 64 ВЦИК „Об утверждении и введении в действие Ветеринарного Устава" (с Уставом).

88. Постановление № 65 ВЦИК „О борьбе со злоупотреблениями должностных лиц в связи со взысканием сельско-хозяйственного налога".

89. Постановление № 66 ВЦИК и СНК „О дополнении ст. 9 Земельного Кодекса С.С.Р. Грузии в отношении предоставления трудящимся иностранцам права на трудовое землепользование".

90. Постановление № 67 ВЦИК „О выборах в Советы и на с'езды Советов в 1926 г.".

91. Постановление № 68 ВЦИК „Об изменении земельных норм для города Кутаиса".

92. Постановление № 69 ВЦИК „О неприменении постановления ВЦИК от 16 марта 1925 г. за № 13 к некоторым преступлениям".

92. დადგენილება № 69 ც. ა. კ. „სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტ. აღმ. კომ. 1925 წ. მარტის 16 თარიღის და მე.13 ნომრის დადგენილების ზოგიერთი დანაშაულისათვის არ შეფარდების შესახებ“.

93. დადგენილება № 70 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის უფლების შესახებ—იკისროს ხოლმე ვალდებულება თამასუქით“.

94. დადგენილება № 24 ს. კ. ს. პოლიგრაფიულ მრეწველობის კომიტეტის დაარსების შესახებ“.

95. დადგენილება № 25 ს. კ. ს. „წიგნის პალატაში სავალდებულოდ წარსადგენი ბეჭდვითი სიტყვის ნაწარმოებათა ეგზემპლიარების რაოდენობის გადიდების შესახებ“.

96. დადგენილება № 26 ს. კ. ს. „სახელმწიფო გამომცემლობისათვის სასწავლო წიგნებისა და სახელმძღვანელოების გამოცემის მონოპოლიის მინიჭების შესახებ“.

97. დადგენილება № 27 ს. კ. ს. „საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილის დანიშვნის შესახებ“.

98. დადგენილება № 28 ს. კ. ს. „ირაო საქონლის შესახებ“.

99. დადგენილება № 29 ს. კ. ს. „1925/26 წ. ერთიანი სასოფლო სამეურნეო გადასახადის გამოსაანგარიშებლად კატეგორიების (თანრიგების) დეწესების შესახებ“.

100. დადგენილება № 30 ს. კ. ს. „სრულიად საქართველოს მებაღეთა და მებოსტნეთა კოოპერატიული კავშირის „ბაღ-ბოსტან კავშირი“-ს დაარსების შესახებ“.

101. დადგენილება № 31 ს. კ. ს. „შინამრეწველობის და ხელოსნობის წარმოების გამოკვლების შესახებ სოფლად“.

102. დადგენილება № 32 ს. კ. ს. „სასამართლო წესით დადებული ჯარიმისა და სასამართლოს ხარჯის გადახდევინებისათვის, აგრეთვე სასამართლოს მიერ სახელმწიფო სახსარზე მყოფი დაწესებულების სასარგებლოდ გამოტანილ გადაწყვეტილებათა აღსრულებისათვის მეთვალყურეობის გაწევის წესების შესახებ“.

103. დადგენილება № 33 ს. კ. ს. „იმ პირთა შესახებ, რომელთაც დაჰკარგეს უფლება დაწესებულებასთან საბინაო კმაყოფის მიღებისა და ამის გამო მოვა-

93. Постановление № 70 ВЦИК и СНК „О праве Уездных Исполнительных Комитетов обязываться по векселям“.

94. Постановление № 24 СНК „Об учреждении Комитета по делам полиграфической промышленности“.

95. Постановление № 25 СНК „Об увеличении числа экземпляров произведений печати, подлежащих обязательному представлению в Книжную Палату при Народном Комиссариате Просвещения“.

96. Постановление № 26 СНК „О предоставлении Государственному Издательству монопольного права издания учебников и учебных пособий“.

97. Постановление № 27 СНК „О назначении заместителя Председателя Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии“.

98. Постановление № 28 СНК „О пригульном скоте“.

99. Постановление № 29 СНК „Об установлении разрядов для исчисления единого сельско-хозяйственного налога на 1925/26 г.“.

100. Постановление № 30 СНК „Об учреждении Всегрузинского Кооперативного Союза плодоводов и огородников „Баг-Бостан-Кавшири“.

101. Постановление № 31 СНК „О производстве обследования в сельских местностях кустарно-ремесленной промышленности“.

102. Постановление № 32 СНК „О порядке наблюдения за взысканием штрафов, налагаемых в судебном порядке, и судебных расходов, а равно за исполнением судебных решений в пользу находящихся на госбюджете учреждений“.

103. Постановление № 33 СНК „Об обязанности лиц, утративших право на квартирное довольствие при учреждениях, очистить занимаемые ими помещения“.

104. Постановление СНК „О порядке представления и сообщения статистических сведений промышленными предприятиями, находящимися на территории ССР Грузии“.

105. Постановление СНК „О возобновлении утраченных документов“.

106. Постановление СНК „Об осво-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლნი არიან დასცალონ მათ მიერ დაჭერილი საცხოვრებელი სადგომი".

104. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ტერიტორიაზე არსებულ სამრეწველო საწარმოთა მიერ სტატისტიკური ცნობების წარდგენისა და შეტყობინების წესის შესახებ".

105. დადგენილება ს. კ. ს. „დაკარგული დოკუმენტების განახლების შესახებ".

106. დადგენილება ს. კ. ს. „ამხ. ვაშაძის თანამდებობიდან განთავისუფლების შესახებ".

107. დადგენილება ს. კ. ს. „სამრეწველო საწარმოთა ძირითადი და დამხმარე შენობებისა და ნაგებობის აშენებისათვის და კაპიტალური გადაკეთებისათვის პროექტის დამტკიცებისა და წინასწარ სანიტარულ-ტეხნიკური ზედამხედველობის განხორციელების წესის შესახებ".

108. დადგენილება ს. კ. ს. „რქოსანი საქონლის ჭირთან საბრძოლველად საგანგებო კომისიის დაარსების შესახებ".

109. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს შინამრეწველობის კოოპერაციის საორგანიზაციო ბიუროს დაარსების შესახებ".

110. დადგენილება ს. კ. ს. „კერძო პირთათვის მსხვილ მაშტაბის სამხედრო ტოპოგრაფიულ რუკებისა და გეგმების ჩამორთმევის შესახებ".

111. დადგენილება ს. კ. ს. „რესპუბლიკის სანიტარული ორგანოების შესახებ".

112. დადგენილება ს. კ. ს. „სარწყავი სისტემის დაცვის შესახებ".

113 დადგენილება ე. ს. „საგაკვეთილო დებულების" სახელმძღვანელოდ შემოღების შესახებ".

божденин от должности тов. Вашадзе".

107. Постановление СНК „О порядке утверждения проектов и осуществления предварительного санитарно-технического надзора при постройке и капитальном переоборудовании зданий и сооружений промышленных предприятий как основных, так и подсобных к ним".

108. Постановление СНК „Об учреждении чрезвычайной Комиссии по борьбе с чумой рогатого скота".

109. Постановление СНК „Об учреждении Организационного Бюро кустарно-промысловой кооперации Грузии".

110. Постановление СНК „Об изъятии из обладания частных лиц военно-топографических карт и планов крупного масштаба".

111. Постановление СНК „О санитарных органах Республики".

112. Постановление СНК „Об охране оросительной системы".

13. Постановление Э. С. „О принятии к руководству „Урочного Положения".

---

58. დადგენილება №35

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის სადისციპლინო წესდების დამტკიცების და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს მთლად საქართველოს

58. Постановление № 35

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об утверждении и введении в действие Дисциплинарного Устава Рабоче-Крестьянской Красной Милиции.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Утвердить и ввести в действие по всей территории Соц. Сов. Респ. Грузии прилагаемый при сем Дисци-

სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის სადისციპლინო წესდება.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული წესდების შემოღებისთანავე გაუქმებულ იქნეს ყველა აქამდე გამოცემული დადგენილება, რაც შეეხება მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის მოსამსახურეთა სადისციპლინო წესით დასჯას.

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ივლისის 15.
ტფილისი—სასახლე.

ႱႠႣႨႱႺႨႮႪႨႬႭ ႼႤႱႣႤႡႠ

მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციისა

თ ა ვ ი 1.

ზოგადი დებულება.

1. საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკის ყველა ის მოქალაქე, რომელიც იკისრებს მუშათა და გლეხთა მილიციაში სამსახურს, ვალდებულია მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების წინაშე ღირსეულად ატაროს მილიციელის სახელი და მტკიცედ და ურყევად დაიცვას სამილიციო დისციპლინა.

2. რევოლიუციონური სამილიციო დისციპლინა არის სისწორით ასრულება ქვემო აღნიშნულ საფუძველზე მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციისათვის კანონითა და წესდებით დამყარებული სამსახურის წესებისა და მოსამსახურეთა საყოფაქცეო მოვალეობისა—სახელდობრ:

ა) საქართველოს სსრ ყველა კანონისადმი პატივით მოპყრობა;

ბ) თავდადებული ერთგულება სოციალისტური სამშობლოისა, საბჭოთა წესწყობილებისა და დადებული აღთქმისადმი;

გ) იმის შეგნება, რომ პირადი ნებისყოფა უნდა ემორჩილებოდეს კანონსა და უფროსის ბრძანებას;

დ) მოსამსახურეთა შორის ერთმანე-

плинарный Устав Рабоче-Крестьянской Красной Милиции.

2. С введением означенного в ст. 1 Устава отменить все изданные до сего времени постановления, касающиеся дисциплинарных взысканий служащих Рабоче-Крестьянской Красной Милиции.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня его опубликования.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. июля 15.
Тифлис – Дворец.

ДИСЦИПЛИНАРНЫЙ УСТАВ

Рабоче-Крестьянской Красной Милиции.

Глава I.

Положение общее.

1. Каждый гражданин ССРГ, принявший на себя звание служащего Рабоче-Крестьянской Милиции, тем самым обязуется перед Рабоче-Крестьянской Властью с честью носить это звание и строго и неуклонно соблюдать милицейскую дисциплину.

2. Революционная милицейская дисциплина есть точное соблюдение установленных в Рабоче Крестьянской Красной Милиции законами и уставами правил службы и обязанностей поведения служащих на основах:

а) уважения всех законов С.С.Р.Г.;

б) беззаветной преданности Социалистическому Отечеству и Советскому строю и данному торжественному обещанию;

в) сознания необходимости подчинения своей воли предписаниям закона и приказаниям Начальников;

г) взаимного уважения, сплоченности и товарищества всех служащих;

д) воспитания в себе и других качеств и способностей, необходимых для безупречного и самодеятельного выполнения своего долга.

თასადმი პატივისცემა, მჭიდრო კავშირი და ამხანაგური დამოკიდებულება;

ე) თავის თავსა და სხვაში ისეთი თვისებისა და უნარის აღზრდა-განვითარება, რაც საჭიროა მოვალეობის უნაკლოდ და დამოუკიდებლად შესრულებისათვის.

3. მილიციის ყველა მოსამსახურეს სამილიციო დისციპლინა ვალდებულყოფს:

ა) დაიცვას ყველა მოთხოვნა, ბ) სისწორით შეასრულოს უფროსის მიერ სამსახურის გამო გაცემული ბრძანება, გ) კეთილსინდისიერად და შეგნებულად აასრულოს სამსახურის მოვალეობა, დ) არ დასტოვოს ხელქვეითის მიერ ჩადენილი მცირე დანაშაული უმისოდ, რომ არ იხმაროს საზეგავლენო ღონისძიება, ე) განავითაროს და შეუწყვეტელ ჰყოს თავის თავსა და სხვაში მხედრული სული და რევოლიუციონური ღირსება.

4. მხედრული სული ჰნიშნავს: სიმამაცე-გამბედაობას იმ ზომამდე, რომ საფრთხე არად ჩასთვალოს, თავგანწირულებას, თავის თავისა და თავის ძალის რწმენას, საჭირო წამს თაოსნობის გამოჩენას, გამძლეობას და შრომისა და გაჭირვების უყოყმანოდ გადატანა ყოველგვარ გარემოებაში.

5. რევოლიუციონური ღირსება არის შეგნება იმ მილიციელ-მოქალაქის პირადი ღირსებისა, რომელიც სინდისით ასრულებს თავის მოვალეობას. იგი ვალდებულჰყოფს მოსამსახურეს: ღირსეულად იქცეოდეს როგორც სამსახურში, ისე სამსახურის გარეშე; იცავდეს მოქალაქეთა უფლებას და იყოს მათ მიმართ ზრდილობიანი და წინდახედული; იყოს პატიოსანი, უანგარო, კეთილსინდისიერად ასრულებდეს მისთვის დაკისრებულ მოვალეობას და ხელმომჭირნედ ეკიდებოდეს სახელმწიფო ქონებას, როგორც სახალხო ავლადიდებას.

თავი 2.

მილიციის უფროსთა და ხელქვეითთა უფლება-მოვალეობა.

6. მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის ყველა თანამშრომელთა შორის სამსახურის მოვალეობის ასრულების დროს ერთნი შეიძლება უფროსნი იყვნენ, ხოლო მეორენი—მათი ხელქვეითნი.

7. მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის ის თანამშრომელი, რომელიც კანონით ან განკარგულებით მუდმივად ან დროებით ხელმძღვანელობს სხვა

3. Милицейская дисциплина обязывает: а) соблюдать все требования закона; б) точно исполнять приказания по службе Начальников; в) добросовестно и сознательно исполнять обязанности службы; г) не оставлять проступков подчиненных без воздействия и д) развивать и поддерживать в себе и других воинский дух и революционную честь.

4. Воинский дух выражается в мужестве и храбрости до пренебрежения опасностью, самоотверженности, вере в себя и в свои силы, проявлении в нужную минуту инициативы, выносливости и безропотном перенесении трудов и лишений при всяких обстоятельствах.

5. Революционная честь есть сознание собственного достоинства милиционера-гражданина, исполнявшего по совести свой долг; она обязывает служащего: вести себя достойным образом как на службе, так и вне ее; охранять права граждан и быть с ними вежливым и предупредительным; быть честным, бескорыстным, с полной добросовестностью исполнять свои служебные обязанности и бережливо относиться к государственному имуществу, как народному достоянию.

Глава II.

Права и обязанности милицейских Начальников и подчиненных.

6. Все служащие Рабоче-Крестьянской Красной Милиции при исполнении служебных обязанностей могут быть одни в отношении других начальниками и подчиненными.

7. Служащий Рабоче Крестьянской Красной Милиции, который по закону или распоряжению постоянно или временно руководит деятельностью других служащих и несет за них в определенных законом случаях ответственность—есть их Начальник, а они—его подчиненные.

8. Начальник обязан служить примером для подчиненных, как своим поведением, так и службой, быть разумно требовательным и настойчивым, но в то же время справедливым, до-

ლისწინებულ შემთხვევაში და ფარგალში;

თ) მიიღოს ღონისძიებანი მცხოვრებთა შორის სახანძარო ტეხნიკური ცოდნის გავრცელებისათვის ლექციების მოწყობით და ყრილობებისა და კრებების დროს საუბარის გამართვით, აგრეთვე სხვა საშუალებით.

III. ხანძრისაგან დაცვის სათემო ორგანოები.

9. სახანაძრო ღონისძიებათა განხორციელება თემის ფარგალში დაეკისრება სათანადო თემის აღმასრულებელ კომიტეტს.

10. სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი მოვალეა:

ა) იქონიოს მეთვალყურეობა სახანძარო მოწყობილობის წესიერად შენახვისათვის;

ბ) ხელი შეუწყოს მოხალისეთა სახანძრო რაზმების მოწყობის საქმეს;

გ) თვალყური ადევნოს სახანძრო დაცვის სფეროში გამოცემულ სავალდებულო დადგენილებათა აღსრულებას და ყოველი მათი დარღვევა აცნობოს სამაზრო სახანძარო ორგანოს;

დ) იზრუნოს იმ წყაროებისა, წყლებისა და გზების წესიერად შენახვისათვის, რასაც მნიშვნელობა აქვს ხანძრის ჩასაქრობად;

ე) მიიღოს ღონისძიება ხანძრისაგან მოსალოდნელ საფრთხის თავიდან ასაცილებლად;

ვ) იზრუნოს, რათა სახანძრო ორგანიზაციები თავის დროზე მომარაგებულ იქნენ სახანძრო იარაღით და მოწყობილობით;

ზ) გაუწიოს ხელმძღვანელობა ხანძარის ჩაქრობას.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. სექტემბრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

сообщать в уездный орган Пожарной Охраны;

г) заботиться об исправном состоянии водоисточников и дорог, имеющих значение для пожаротушения;

д) принимать меры к устранению опасности от пожаров;

е) заботиться о своевременном снабжении пожарных организаций пожарными инструментами и снарядами;

ж) непосредственно руководить пожаротушением.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. сентября 30.
Тифлис—Дворец.

ვალდებულია იარაღი იხმაროს და შეასრულებინოს ხელქვეითს გაცემული ბრძანება. იმ შედეგისათვის, რაც აღნიშნულ განსაკუთრებულ ღონისძიებას მოჰყვება, უკეთუ იგი ხმარებულ იქნა ნამდვილი საჭიროების მიხედვით, უფროსი პასუხს არ აგებს.

14. უფროსი, რომელმაც იარაღს მიმართა, მოვალეა დაუყოვნებლივ ან პირველი შეძლებისთანავე მოახსენოს ეს თავის პირდაპირ უფროსს და ეს უკანასკნელი იმისდა მიუხედავად, თუ რა შედეგი მოჰყვა ასეთ უკიდურეს ღონისძიებას, მოახდენს განკარგულებას ამ შემთხვევის გამოსაკვლევად.

15. ხელქვეითი ვალდებულია დაუყოვნებლივ და სისწორით შეასრულოს უფროსის კანონიერი ბრძანება.

16. უკეთუ ხელქვეითი, რომელმაც ბრძანება მიიღო ერთ-ერთი უფროსისაგან, კვლავ მიიღებს ახალ ბრძანებას სხვა უფროსისაგან, იგი მოვალეა მოახსენოს ამ უკანასკნელს წინად მიღებული განკარგულება და მოიქცეს ისე, როგორც უბრძანებს უკანასკნელი ბრძანების გამცემი პირი. უფროსი, რომელიც შესცვლის ან გააუქმებს უმაღლესი უფროსის ბრძანებას, ვალდებულია ამ ბრძანების შეცვლა თუ გაუქმება დაუყოვნებლივ მოახსენოს მას.

17. ხელქვეითმა არ უნდა შეასრულოს ისეთი ბრძანება, რაც მისგან მოითხოვს დანაშაულებრივი ქმედობის ჩადენას.

მიიღებს რა ასეთ ბრძანებას, ხელქვეითი არ შეასრულებს და ვალდებულია დაუყოვნებლივ მოახსენოს ეს უფროსს ხელქვეითობის წესისამებრ ან საპროკურორო ზედამხედველობის ორგანოს ანდა, თუ ესენი არ იქნებიან,—უახლოესი აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარეს ან ერთ-ერთ წევრს.

უფროსის ბრძანებით ჩადენილი დანაშაულისათვის დაისჯება კანონით განსაზღვრული სასჯელით როგორც ის უფროსი, რომელმაც ბრძანება გასცა, აგრეთვე ის ხელქვეითიც, რომელმაც ეს ბრძანება შეასრულა.

თავი 4.

წამახალისებელი ღონისძიებანი.

18. წამახალისებელი ღონისძიება მიიღება, თანახმად არსებული წესისა, უფროსის მიერ იმ ხელქვეითის დასაჯილ-

исхода применения указанной крайней меры, делает распоряжение о производстве по данному случаю расследования.

15. Подчиненный обязан немедленно и точно исполнять законные приказы Начальника.

16. Если подчиненному, который получил приказ от одного из своих Начальников, будет дано новое приказание другим Начальником, то подчиненный обязан доложить последнему о ранее полученном распоряжении и поступать так, как ему прикажет лицо, отдавшее последнее приказание.

Начальник, изменивший или отменивший приказ высшего Начальника, должен немедленно доложить об этом последнему.

17. Подчиненный не должен исполнять приказ, предписывающий ему совершить преступное деяние.

Получив такой приказ, подчиненный, не исполняя его, обязан немедленно доложить о том высшему, в порядке подчиненности, Начальнику или органу прокурорского надзора, или за отсутствием таковых, заявить председателю или одному из членов ближайшего Исполкома.

За преступное деяние, совершенное во исполнение приказания, подвергаются наказанию, определенному в законе, как Начальник, отдавший такое приказание, так и подчиненный, его исполнивший.

Глава IV.

О мерах поощрения.

18. Меры поощрения принимаются Начальником для награждения подчиненных, отличившихся при исполнении служебных обязанностей, или за отличное их поведение, усердие и знание службы в милиции, согласно существующих правил.

Глава V.

Дисциплинарные взыскания.

19. Начальник обязан взыскать с подчиненного за совершение проступка.

დოებლად, რომელმაც თავი გამოიჩინა სამსახურის აღსრულების დროს ან თავი გამოიჩინა თავისი კარგი ყოფა-ქცევით, მუყაითობით და სამილიციო სამსახურის ცოდნით.

თავი 5.

სადისციპლინო სასჯელი.

19. უფროსი ვალდებულია დაადოს ხელქვეითს სადისციპლინო სასჯელი მცირე დანაშაულის ჩადენისათვის.

20. სამილიციო დისციპლინის საწინააღმდეგო მცირედ დანაშაულად ჩაითვლება მილიციის თანამშრომელის მიერ კანონით და წესდებით განსაზღვრულ მოვალეობისა და ყოფაქცევის წესების დარღვევა ან სამსახურისადმი არაკეთილსინდისიერი, უყურადღებო და დაუდევარი მოპყრობა, რაც თავის თავად არ შეიცავს სისხლის სამართლით დასასჯელი ქმედობის ნიშნებს.

21. მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის თანამშრომელს მცირე დანაშაულისათვის შეიძლება დაედოს შემდეგი სასჯელი:

1) შენიშვნა ან გაფრთხილება სიტყვიერად ან ბრძანებაში გამოცხადებით;

2) საყვედური სიტყვიერი, წერილობითი, ან ბრძანებაში გამოცხადებით;

3) ყაზარმაში დატოვება არა სამსახურის დროს, ვადით არა უმეტეს ორი კვირისა;

ეს სასჯელი შეიძლება დაედოს იმ თანამშრომელს, რომელიც კანონით, წესდებით ან უფროსის კანკარგულებით ვალდებულია ყაზარმაში იცხოვროს;

4) ჩამორთმევა ოთხი თვიდან რვა თვემდე სამსახურში დაწინაურებისა და აგრეთვე ჯილდოს და წარჩინების მიღების უფლებისა;

5) დაპატიმრება 30 დღე და ღამემდე;

6) დაბალ თანამდებობაზე ჩამოყენება.

22. მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის ბრალეულ ხელქვეით თანამსახურისათვის სადისციპლინო სასჯელის დადების უფლება აქვს შემდეგ უფროსებს:

1) რესპუბლიკის მილიციის უფროსს და მის თანაშემწეს;

2) მილიციის ქვე-განყოფილების უფროსს და რესპუბლიკის მილიციის ინსპექტორს;

3) აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური

20. Проступок против милицейской дисциплины есть нарушение служащим милиции установленных законом и уставами обязанностей, правил поведения или недобросовестное, невнимательное и небрежное отношение к службе, не заключающие в себе признаков состава уголовнонаказуемого деяния.

21. На совершивших проступок служащих Рабоче-Крестьянской Красной Милиции могут быть налагаемы следующие взыскания:

1) замечание или предостережение словесное или в приказе;

2) выговор словесный, в предписании или в приказе;

3) неувольнение из казарменного помещения во внеслужебное время на срок не свыше двух недель. Этому наказанию могут быть подвергнуты лишь те служащие, которые по закону, уставам и распоряжениям Начальников обязаны жить в казармах;

4) лишение права на повышение по службе, а также на получение наград и отличий по службе от 4-х до 8-ми месяцев;

5) арест до 30 суток;

6) смещение на следующую низшую должность.

22. Право налагать дисциплинарное взыскание на провинившихся подчиненных служащих Рабоче-Крестьянской Красной Милиции принадлежит следующим начальникам:

1) Начальнику Милиции Республики и его помощнику;

2) Начальнику Под'отдела Милиции и Инспектору Милиции Республики;

3) Начальникам Милиции Автономной Республики Аджарии, Автономной области Южной Осетии и Союзной С. С. Республики Абхазии и их помощникам;

4) Начальнику Уездной и Городской Милиции и его помощнику;

5) Начальнику Уголовного Розыска и его помощнику;

6) Начальнику района, Начальнику резервной школы Милиции и их помощникам;

7) старшему милиционеру.

Властью взыскивать пользуются и

ოლქის და აფხაზეთის მოკავშირე ს. ს. რესპუბლიკის მილიციის უფროსებს და მათ თანაშემწეებს;

4) მაზრისა და ქალაქის მილიციის უფროსს და მის თანაშემწეს;

5) სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსს და მის თანაშემწეს;

6) რაიონის მილიციის უფროსს, მილიციის სამარქაფო სკოლის უფროსს და მათ თანაშემწეთ;

7) უფროს მილიციელს.

სადისციპლინო სასჯელის დადების უფლება, განსაკუთრებული დებულებისა ან განკარგულების მიხედვით, აქვთ სხვა უფროსებსაც, რომელთაც უჭირავთ შესაფერი საკომანდო თანამდებობანი მილიციის ნაწილსა, სამმართველოსა და დაწესებულებაში.

23 ზემოჩამოთვლილ უფროსებს უფლება აქვთ:

1) უფროსს მილიციელს--მისცეს ხელქვეითს სიტყვიერი შენიშვნა ან გაფრთხილება;

2) რაიონის მილიციის უფროსის თანაშემწეს:

ა) განუცხადოს ხელქვეითს სიტყვიერი საყვედური;

ბ) დასტოვოს იგი ყაზარმაში 3 დღე და ღამემდე;

გ) დააპატიმროს იგი 3 დღე და ღამემდე.

3. რაიონის მილიციის უფროსს და სამარქაფო სკოლის უფროსს:

ა) გამოუცხადოს ხელქვეითს საყვედური (წერილობით ან სიტყვიერი);

ბ) დასტოვოს იგი ყაზარმაში 5 დღე და ღამემდე;

გ) დააპატიმროს იგი 5 დღე და ღამემდე.

4. მაზრისა და ქალაქის მილიციის უფროსის თანაშემწეს:

ა) დასტოვოს ხელქვეითი ყაზარმაში 10 დღე და ღამემდე;

ბ) დააპატიმროს იგი 10 დღე და ღამემდე.

5. მაზრისა და ქალაქის მილიციის უფროსს, სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსს და მის თანაშემწეს:

ა) დასტოვოს ხელქვეითი ყაზარმაში 14 დღე და ღამემდე;

ბ) ჩამოართვას მას სამსახურში დაწინაურებისა, ჯილდოს და წარჩინების მიღების უფლება;

другие начальники, занимающие соответствующие командные должности в частях, управлениях и учреждениях Милиции, согласно особого положения или распоряжения.

23. Указанные выше начальники имеют власть:

1) старшие милиционеры—делать словесное замечание и предостережение;

2) помощники начальника районной Милиции:

а) делать словесный выговор,

б) не увольнять из казарменного помещения до 3 суток,

в) налагать арест до 3 суток;

3) Начальники районной Милиции и начальник резервной школы:

а) делать выговор (словесный и письменный),

б) не увольнять из казарменного помещения до 5 суток,

в) налагать арест до 5 суток;

4) Помощник Начальника Уездной и Городской Милиции:

а) не увольнять из казарменного помещения до 10 суток,

б) налагать арест до 10 суток;

5) Начальники Уездной и Городской Милиции и Начальники Угрозыска и помощник последнего:

а) не увольнять из казарменного помещения до 14 суток,

б) лишать прав на повышение по службе, а также на получение наград и отличий,

в) смещать на следующую низшую должность;

6) Начальники Милиции Автономной Республики Аджарии, Автономной Области Южной Осетии и Союзной С. С. Республики Абхазии и их помощники: налагать арест до 20 суток;

7) Начальник Под'отдела Милиции Республики и Инспектор Милиции Республики: налагать арест на 20 суток;

8) Начальник Милиции Республики и его помощник—налагать арест до 30 суток.

24. Высшие начальники по наложению взыскания пользуются правами, принадлежащими и низшим начальникам.

გ) ჩამოაყენოს იგი დაბალ თანამდებობაზე.

6. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის და აფხაზეთის მოკავშირე ს. ს. რესპუბლიკის მილიციის უფროსს და მის თანაშემწეს:

დააპატიმროს ხელქვეითი 20 დღე და ღამემდე.

7. რესპუბლიკის მილიციის ქვეგანყოფილების უფროსს და რესპუბლიკის მილიციის ინსპექტორს:

დააპატიმროს ხელქვეითი 20 დღე და ღამემდე.

8. რესპუბლიკის მილიციის უფროსს და მის თანაშემწეს:

დააპატიმროს ხელქვეითი 30 დღე და ღამემდე.

24. ზე-მდგომ უფროსს სასჯელის დადების სფეროში აქვს ყველა ის უფლება, რაც აქვს ქვე-მდგომ უფროსს.

25. სადისციპლინო სასჯელის დამდებმა უფროსმა, სასჯელის გვარისა და ზომის გინსაზღვრის დროს, მხედველობაში, უნდა მიიღოს ხელქვეითის დანაშაულის ხასიათი, პირობები, რომელშიაც ჩადენილია იგი, სამსახურის ხანგრძლივობა, დამნაშავის წინანდელი ყოფა-ქცევა, მისი განათლება და საერთო განვითარება და ჯანმრთელობა განსაკუთრებული დანაშაულის ჩადენის დროს.

შენიშვნა. უკეთუ მილიციელი სამსახურისაგან თავისუფალ დროს მთვრალი გამოცხადდება სადმე საჯარო ადგილას, იგი სადისციპლინო წესდებისამებრ დაისჯება ან დაპატიმრებით 14 დღე და ღამიდან 30-მდე ან დაბალ თანამდებობაზე ჩამოყენებით; ხოლო სამსახურის ასრულების დროს სიმთვრალისათვის მილიციის თანამშრომელი დაისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 112 მ. გათვალისწინებული სასჯელით.

26. დაბალ თანამდებობაზე ჩამოყენება უნდა მოხდეს წინასწარი გამოკვლევის შემდეგ.

27. ერთი და იმავე მცირე დანაშაულისათვის უფროსს შეუძლიან დაადოს დამნაშავეს მხოლოდ ერთი სასჯელი.

28. უკეთუ უფროსი სცნობს, რომ მისთვის მინიჭებული ხელისუფლება ამა თუ იმ ხელქვეითზე დისციპლინარული სასჯელის დასადებად საკმარისი არ არის, იგი შუამდგომლობას აღძრავს ხელქვეი-

25. Начальник, налагающий взыскание, при определении рода и размера его должен сообразоваться со степенью вины подчиненных, с обстоятельствами, при которых был совершен проступок, продолжительностью его службы, предшествовавшим поведением, со степенью его обученности и общего развития, а также состоянием здоровья, в особенности во время совершения проступка.

Примечание. За нахождение в состоянии опьянения в публичном месте, не при исполнении служебных обязанностей, служащие милиции подвергаются в порядке Дисциплинарного Устава или аресту на срок от 14—30 суток, или смещению на низшую должность; за нахождение же в состоянии опьянения при исполнении служебных обязанностей они подлежат ответственности по 112 ст. Уголовного Кодекса.

26. Смещению на следующую низшую должность обязательно должно предшествовать расследование.

27. За один и тот же проступок начальник может налагать на провинившегося только одно взыскание.

28. Если начальник признает предоставленную ему власть по наложению взыскания на того или иного подчиненного недостаточной, то входит с представлением по команде о наложении взыскания, соответственно характера проступка.

29. Начальники высших степеней не имеют власти отменить взысканий, наложенных начальниками низших степеней, но взыскание, наложенное ошибочно, может быть отменено высшим начальником, по жалобе подчиненного или по представлению начальника, наложившего ошибочное взыскание.

30. Лишение провинившегося подчиненного права на повышение по службе, а также на получение наград и отличий—может быть сокращено на срок и даже вовсе отменено в случае отличного поведения подвергшегося взысканию или совершения им подвига.

თობისამებრ იმ სასჯელის დადების შესახებ, რომელიც შეესაბამება მცირე დანაშაულის ხასიათს.

29. უმაღლესი საფეხურის უფროსს უფლება არა აქვს გააუქმოს დაბალი საფეხურის უფროსის მიერ დადებული სასჯელი; ხოლო უკეთუ სასჯელი შეცდომით იქნება დადებული, იგი შეიძლება გაუქმებულ იქნეს უმაღლესი საფეხურის უფროსის მიერ, ხელქვეითის საჩივრით ან იმ უფროსის წარდგენით. რომელმაც შეცდომით დაადო სასჯელი.

30. დამნაშავე ხელქვეითისათვის სამსახურში დაწინაურებისა და ჯილდოს და წარჩინების უფლების ჩამორთმევის ვადა, კარგი ყოფაქცევისა და სამსახურში თავის გამოჩენისათვის, შეიძლება შემცირდეს ანდა სრულიად გაუქმდეს.

ასეთი სასჯელის ვადის შემცირების ან სრულიად პატიების უფლება აქვს ხელქვეითობისამებრ ზე-მდგომ უფროსს იმ უფროსის წარდგენით, რომელმაც სასჯელი დაადო.

31. ყოველი მცირე დანაშაულის ჩადენისა და დამნაშავე ხელქვეითისათვის სასჯელის დადების შესახებ გამოცხადებულ უნდა იქნას ბრძანებაში, გარდა სიტყვიერი შენიშვნისა და საყვედურისა, და შეტანილი სასჯელთა ჟურნალში, სადაც აღინიშნება: დანაშაულის სახე, დადებული სასჯელის გვარი და ზომა, სასჯელის გადაწყვეტისა და მისი აღსრულების დრო.

32. სასჯელი, რაც დამნაშავეს დაედება, მოყვანილ უნდა იქნეს სისრულეში დაუყოვნებლივ, უკეთუ ამისათვის რაიმე დაბრკოლება არ არსებობს.

33. ხანდაზმულობის გასვლის გამო სასჯელი არ დაედება იმ შემთხვევაში:

ა) უკეთუ ხელქვეითი, რომელმაც მცირე დანაშაული ჩაიდინა, ანდა თვით ეს დანაშაული არ იქნება აღმოჩენილი სამი თვის განმავლობაში დღიდან დანაშაულის ჩადენისა;

ბ) უკეთუ დადებული სასჯელი არ იქნება სისრულეში მოყვანილი სამი თვის განმავლობაში დღიდან სასჯელის დადების გამოქვეყნებისა ბრძანებით.

თ ა ვ ი 6.

ს ა ჩ ი ვ ა რ ი.

34. მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის თანამშრომელს შეუძლიან განასაჩივროს მის მიმართ უკანონო და

Право сокращения срока этого взыскания или его отмены принадлежит высшему по команде Начальнику по представлению Начальника, наложившего взыскание.

31. О всех совершенных проступках и наложенных на провинившихся подчиненных взысканиях об'является в приказе, за исключением словесных замечаний и выговоров, и заносится в журнал взысканий с обозначением: вида проступка, рода и размера взыскания, времени его наложения и исполнения.

32. Взыскание, назначенное провинившемуся подчиненному, приводится в исполнение немедленно, если не встретится к тому препятствий.

33. Взыскание за давность не применяется:

а) когда совершенный проступок или подчиненный, совершивший его, не были обнаружены в течение 3-х месяцев со дня совершения проступков;

б) когда назначенное подчиненному взыскание за совершенный проступок не было приведено в исполнение в течение 3-х месяцев со дня об'явления о назначении взыскания в приказе.

Глава VI.

О жалобах.

34. Служащие Рабоче-Крестьянской Красной Милиции могут заявить жалобы на незаконное и несправедливое по отношению к ним действие или распоряжение начальников. Заявлять жалобы за других воспрещается.

35. Не допускаются жалобы на строгость взыскания, если наложивший взыскание начальник не вышел за пределы предоставленной ему законом власти.

36. Жалоба подается непосредственно тому начальнику, которому подчинен начальник, давший повод к жалобе, с одновременным докладом о том по команде.

37. Жалоба может быть принесена не позже пяти дней с того дня, когда служащему Рабоче-Крестьянской Ми-

უსამართლო მოქმედება ან განკარგულება უფროსისა. სხვის მაგივრად საჩივრის განცხადება აკრძალულია.

35. არ შეიძლება აღძრულ იქნეს საჩივარი სასჯელის სიმკაცრეზე, უკეთუ უფროსი, რომელმაც სასჯელი დაადო, არ გადასცილდა მისთვის კანონით მინიჭებულ ხელისუფლების საზღვარს.

36. საჩივარი უნდა შეტანილ იქნეს უშუალოდ იმ უფროსთან, რომელსაც ექვემდებარება ის უფროსი, რომლის მოქმედებაზედაც საჩივარია შეტანილი, და იმავე დროს ეს უნდა მოხსენდეს ხელქვეითობისამებრ.

37. საჩივარი შეიძლება შეტანილ იქნეს ხუთი დღის განმავლობაში იმ დღიდან, როდესაც მილიციის თანამშრომელი გაიგებს, რომ მისი უფლება დარღვეულია.

უკეთუ საჩივრის შეტანა ხუთი დღის განმავლობაში შეუძლებელი იქნება ავადმყოფობისა, წარვლინებისა, სასამსახურო განწესებისა ან სხვა მოჩივარისაგან დამოუკიდებელ მიზეზის გამო, საჩივარი შეიძლება შეტანილ იქნეს სამი დღის ვადაზე დღიდან ასეთი მიზეზის აცილებისა, რამაც დააბრკოლა განცხადების თავის დროზე შეტანა; უკეთუ საჩივარი აღნიშნულ ვადაზე გვიან იქნა შეტანილი, იგი განსახილველად არ მიიღება.

38. აკრძალულია საჩივრის შეტანა სამოსწავლო მეცადინეობისა, სასამსახურო განწესებისა და, საერთოდ, სამსახურის მოვალეობის აღსრულების დროს.

39. საჩივარი შეიძლება განცხადებულ იქნეს სიტყვიერად ან წერილობით.

წერილობითი საჩივარი, უკეთუ ის ხელმოწერილი არ იქნება მოჩივარის მიერ (ანონიმური), განუხილველი დარჩება.

40. ყველა საჩივარი დაუყოვნებლივ უნდა იქნეს ჩაწერილი სამმართველოსა ან კომანდის საჩივართა დავთარში.

41. უფროსი, მიიღებს რა საჩივარს,ვალდებულია არა უგვიანეს მეორე დღისა, შეუდგეს მის განხილვას და გამოარკვიოს ყველა ის გარემოება, რაც საფუძვლად უდევს საჩივარს.

საჩივრის გამოკვლევა, მისი შინაარსისა, გარემოებათა სირთულისა და იმ უფროსის თანამდებობრივი მდგომარეობის მიხედვით, რომელიც საჩივარს მიიღებს, მოხდება ან პირადად უფროსის მიერ ან და, მისი დავალებით, მისი

лиции стало известно о нарушении его права. Если жалоба в указанный пятидневный срок не могла быть принесена вследствие болезни, командировки или служебного наряда или по другим независящим от жалобщика обстоятельствам, то жалоба приносится в течение трех дней по миновании перечисленных обстоятельств, препятствовавших ее своевременному заявлению. Жалоба, заявленная позднее указанных сроков, не принимается к рассмотрению.

38. Запрещается приносить жалобы во время учебных занятий, служебных нарядов и вообще во время исполнения служебных обязанностей.

39. Жалобы могут быть приносимы словесно или письменно. Письменные жалобы, не подписанные жалобщиком (анонимные), оставляются без рассмотрения.

40. Все жалобы немедленно заносятся в имеющуюся в Управлении или команде книгу жалоб.

41. Начальник, получивший жалобу, обязан не позднее следующего дня приступить к ее рассмотрению, расследованию обстоятельств, давших для нее повод. Расследование по жалобе в зависимости от ее содержания, сложности обстоятельств и служебного положения начальника, получившего жалобу, производится или лично им, или по его поручению одним из его подчиненных, при чем не может быть назначаемо для расследования лицо, подчиненное жалобщику, а равно и подчиненное тому начальнику, на которого принесена жалоба.

42. Начальник, получивший жалобу, должен дать по ней решение, кроме случаев, особенно сложных, требующих продолжительного расследования, не позднее трех дней, со дня получения жалобы.

43. Если принесший жалобу не получит в течение двух недель никакого уведомления или решения по жалобе, то он может подать жалобу следующему в порядке подчиненности начальнику.

44. Жалобы, имеющие своей причиной незнание или непонимание

ერთი-ერთი ხელქვეითის მიერ; არ შეიძლება საჩივრის გამოკვლევა მიენდოს ისეთ პირს, რომელიც მოჩივარის ხელქვეითია ან იმ უფროსისა, ვიზედაც საჩივარია შეტანილი.

42. საჩივრის მიმღებმა უფროსმა სამის დღის განმავლობაში დღიდან საჩივრის მიღებისა უნდა გამოიტანოს გადაწყვეტილება,—გარდა განსაკუთრებით ოთული შემთხვევისა, რომელიც ხანგრძლივ გამოძიებას მოითხოვს.

43. უკეთუ მოჩივარი ორი კვირის განმავლობაში არ მიიღებს არავითარ პასუხს ან გადაწყვეტილებას თავის საჩივარზე, მას შეუძლიან შეიტანოს საჩივარი შემდეგ უფროსთან ხელქვეითობისამებრ.

44. საჩივარი, რომელიც გამოწვეულია მით, რომ მოჩივარმა არ იცოდა ან არ ესმოდა თავისი უფლება, აგრეთვე მოქმედი კანონები და წესდება ან და უფროსის განკარგულება, უნდა ჩაითვალოს უსაფუძვლოდ; უფროსი, რომელმაც ასეთი საჩივრის შესახებ გადაწყვეტილება გამოიტანა, ვალდებულია განუმარტოს მოჩივარს მისი გაუგებრობა ან შეცდომა.

45. უკეთუ მოჩივარი თავის საჩივარში სიტყვიერად ან წერილობით დაასახელებს ისეთ გარემოებას, რაც, მისი წინასწარი შეცნობით, არ მომხდარა ან აღძრავს ბრალდებას უფროსის ისეთ მოქმედების გამო, რაც, მოჩივარის წინასწარი შეცნობით, უფროსს არ ჩაუდენია, ასეთი საჩივარი ჩაითვლება ტყუილ საჩივრად.

ასეთი საჩივრისათვის დამნაშავე პასუხისგებაში იქნება მიცემული სისხლის სამართლის კოდექსის 182 და 184 მუხ. გათვალისწინებული სასჯელით.

46. უკეთუ უფროსი სცნობს, რომ საჩივარი საფუძვლიანია, იგი ვალდებულია დაუყოვნებლივ მოახდინოს სათანადო განკარგულება დარღვეული უფლების აღსადგენად. უკეთუ ასეთი განკარგულების მოხდენა მის კომპეტენტიის ფარგლებს სცილდება, ვალდებულია სთხოვოს საამისო განკარგულება სათანადო ზე-მდგომ უფროსს.

47. უფროსის მიერ დადებული სასჯელის განსაჩივრება არ შეაჩერებს სასჯელის სისრულეში მოყვანას.

48. უკეთუ საჩივრის გამომწვევი გარემოების გამოკვლევით დადასტურდა საჩივრის საფუძვლიანობა, უფროსი, რო-

жалобщиком своих прав, действующих законов или уставов, или распоряжений начальника, об'являются неосновательными, и начальник, постановивший решение по такой жалобе, обязан раз'яснить жалобщику его заблуждение или ошибку.

45. Жалоба, в которой жалобщик словесно или письменно указал на обстоятельства, заведомо для него неимевшие места, или заявил обвинение против начальника в действиях, заведомо для него, жалобщика, в действительности несовершенных, признается ложною.

За такую жалобу виновный подвергается ответственности по ст.ст. 182 и 184 Уголовного Кодекса.

46. Если жалоба признана основательной, то начальник, признавший ее таковой, обязан немедленно сделать соответствующее распоряжение о восстановлении нарушенных прав жалобщика; если же означенное распоряжение выходит из пределов предоставленной ему власти, просить надлежащего о том распоряжения соответствующего высшего начальника.

47. Жалоба на наложенное начальником взыскание не останавливает приведения последнего в исполнение.

48. Если по расследовании обстоятельств, вызвавших жалобу, она окажется основательной, то начальник, на коего подана жалоба, подвергается или дисциплинарному взысканию, или же наказанию по ст. 108 Уголовного Кодекса, если в его действиях не заключается признаков более тяжелого деяния; при наличии же такового начальник подлежит наказанию по соответствующей статье Уголовного Кодекса.

მელზედაც შეტანილია საჩივარი, დაისჯება დისციპლინარული წესით ან და სისხლის სამართლის კოდექსის 108 მუხლში გათვალისწინებული სასჯელით, უკეთუ მისი მოქმედება არ შეიცავს უფრო მძიმე რამ ქმედობის ნიშნებს. ხოლო უკეთუ ამისთანა ნიშნებს შეიცავს, აღნიშნული უფროსი პასუხს აგებს სისხ. სამართლის კოდექსის სათანადო მუხლისამებრ.

---

59. დადგენილება № 36

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

ყოფილი „შავიზღვის რკინის გზის საზოგადოების“ ქონების „შავიზღვის რკინისგზის საალმშენებლო სამმართველოსათვის“ გადაცემის შესახებ.

შავიზღვის რკინისგზის შენების განახლების გამო სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. გადაეცეს შავიზღვის რკინისგზის საალმშენებლო სამმართველოს მთლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ტერიტორიაზე ქონებული ყოფილი შავიზღვის რკინის გზის საალმშენებლო საზოგადოების ქონება, რა გვარი ქონებაც უნდა იყოს (შენობა, ნაგებობა, ინვენტარი, პროექტი, ხარჯთაღრიცხვა, ყოველგვარი მიწერ-მოწერა და სხვ.) და ვის გამგებლობასა და სარგებლობაშიაც უნდა იყოს იგი.

2. დაევალოს ყველა სახელმწიფო, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ დაწესებულებას და საწარმოს, რომელსაც კი სადგომი უჭირავს შავიზღვის რკინისგზის საალმშენებლო სამმართველოსათვის, ამა დადგენილების 1-ლი მუხ. თანახმად, გადასაცემ შენობაში, გაანთავისუფლოს ეს სადგომი ორი თვის ვადაზე.

3. უფლება მიეცეს შავიზღვის რკინისგზის საალმშენებლო სამმართველოსგამოასახლოს ხოლმე მისთვის, ამა დადგენილების 1-ლი მუხლის თანახმად, გადასაცემ შენობებიდან კერძო პირნი, დაწესებულებანი და საწარმონი ამიერკავ-

59. Постановление № 36

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С. С. Р. Грузии

О передаче имущества бывшего „Общества Черноморской железной дороги“ „Управлению по постройке Черноморской железной дороги“.

В виду возобновления работ по постройке Черноморской железной дороги, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии *постановляют:*

1. Передать Управлению по постройке Черноморской железной дороги все находящиеся на территории С.С.Р. Грузии имущество бывшего Общества по постройке Черноморской железной дороги, в чем бы таковое имущество ни заключалось (здания, сооружения, инвентарь, проекты, сметы, всякого рода переписка и т. п.) и в чьем бы ведении и пользовании оно ни находилось.

2. Обязать государственные, кооперативные и общественные учреждения и предприятия, занимающие помещения в зданиях, передаваемых на основании ст. 1-ой настоящего Постановления Управлению по постройке Черноморской железной дороги, освободить таковые в 2-х месячный срок.

3. Управлению по постройке Черноморской железной дороги предоставить право выселения из зданий, передаваемых ему на основании ст. 1-ой настоящего Постановления, ча-

კასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1925 წ. თებერვლის 2-ს დადგენილებაში (ა-კ. ს. ფ. ს. რ. კან. კრებ. 1925 წ. მე-2 №-რი მუხ. 360) გათვალისწინებული წესისამებრ.

4. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებმა წინადადება უნდა მისცენ მიწათმოწყობის ორგანოებს—გადასცენ უმოკლეს ვადაზე, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. მიწის კოდექსის 103 მუხ. თანახმად, შავიზღვის რკინისგზის საალმშენებლო სამმართველოს ყოფილი შავიზღვის რკინისგზის საალმშენებლო საზოგადოებისათვის გასხვისების წესისამებრ მიზომილი მიწები, აგრეთვე აღნიშნული სამმართველოს განცხადების მიხედვით მოახდინონ ახალი მიზომვა და ჩამორთმევა მიწებისა მიწის კოდექსის 115 მუხ. „ა" და „გ" პუნქტების თანახმად და იმ წესით, რაც გათვალისწინებულია საამისოდ მომქმედ კანონმდებლობაში.

5. ყველა დაწესებულებამ და საწარმომ, რომლის გამგებლობაშიაც ან სარგებლობაში იყო როდისმე ან ამ ჟამად არის ყოფილი შავიზღვის რკინისგზის საზოგადოების ქონება და ინვენტარი, შენობათა გამოკლებით, უნდა გაუგზავნოს, ორი კვირის ვადაზე დღიდან ამა დადგენილების გამოქვეყნებისა, შავიზღვის რკინისგზის საალმშენებლო სამმართველოს ქონებისა და ინვენტარის მიღება-ჩაბარების აქტები და აგრეთვე დაწვრილებითი სიები,—ხოლო აქტები შენობების შესახებ გაუგზავნოს მე-2 მუხ. აღნიშნული ორი თვის ვადის გასვლისას.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. **მახარაძე**.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. **ელიავა**.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. **თოდრია**.

1925 წ. ივლისის 16.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-176 №-ში 1925 წ. აგვისტოს 4.

стных лиц и учреждений и предприятий в порядке, предусмотренном Постановлением Закавказского Центрального Исполнительного Комитета от 2-го февраля 1925 года (С. У. З.С.Ф.С.Р. за 1925 г. № 2 ст. 360).

4. Народному Комиссариату Земледелия предложить землеустроительным органам в кратчайший срок передать на основании ст. 103 Земельного Кодекса С.С.Р.Г. Управлению по постройке Черноморской железной дороги земли, отведенные бывшему Обществу по постройке Черноморской железной дороги в порядке отчуждения, а равно по заявкам названного Управления произвести новый отвод и из'ятие таковых на основании п.п. „а" и „в" ст. 115 Земельного Кодекса и в порядке предусмотренном действующим на сей предмет законодательством.

5. Всем учреждениям и предприятиям, в ведении или пользовании коих находятся или когда либо находились имущество и инвентарь бывшего О-ва Черноморской железной дороги за исключением зданий, в двухнедельный со дня опубликования настоящего постановления срок препроводить Управлению по постройке Черноморской дороги акты о приеме и сдаче имущества и инвентаря, а также подробные описи таковых,—в отношении же зданий акты препроводить по истечении указанного в ст. 2-ой двухмесячного срока.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе*.

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузи *Ш. Элиава*.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия*.

1925 г. июля 16.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 176 от 4 августа 1925 г.

60. დადგენილება № 37

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

მიწის კოდექსის 94 მუხლის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწის კოდექსის 94 მუხლი შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„94. მიწის ნორმების დაწესებისათვის საქართველოს ქალაქები გაიყოფა სამ კატეგორიად: პირველ კატეგორიას მიეთვლება ტფილისი, ბათომი, ქუთაისი, სოხუმი და ფოთი; მეორეს—გორი, სიღნაღი, თელავი, ახალ-სენაკი, ახალციხე, ჭიათურა და ოზურგეთი და მესამეს—ყველა დანარჩენი ქალაქები“.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 ივლისის 16.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-180 №-ში 1925 წ. აგვისტოს 8.

60. Постановление № 37

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменении 94 ст. Земельного Кодекса.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Ст. 94 Земельного Кодекса С.С.Р.Г. изложить следующим образом:

94. В целях установления земельных норм все города Грузии делятся на три разряда: к первому отнесены Тифлис, Батум, Кутаис, Сухум и Поти, ко-второму—Гори, Сигнах, Телав, Ахал-Сенаки, Ахалцых, Чиатуры и Озургеты и к третьему—все остальные города".

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. июля 16.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 180 от 8 августа 1925 г.

61. დადგენილება № 38

სრულიად საქართველოს საბჭ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

ფიზიკური კულტურის სფეროში მუშაობის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ.

საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1923 წ. ივნისის 23-ს თარიღით და 41 №-რით გამოცემული დეკრეტის დამატებად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

61. Постановление № 38

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров Социалист. Сов. Респ. Грузии

О мероприятиях по усилению работы Советов Физической Культуры.

В добавление декрета Грузцика за № 41 от 23/VI 1923 года—Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров С.С.Р.Г. постановляют:

1. Признать необходимым при составлении сметы Всегрузинского Центрального Исполнительного Комите-

1. აუცილებლად იქნეს ცნობილი, რომ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ხარჯთ-აღრიცხვისა და ადგილობრივი ორგანოების 1925—1926 საბიუჯეტო წლის ხარჯთაღრიცხვების შედგენის დროს გამოყოფილ უნდა იქნეს ცალკე ყველა ხარჯი, რაც საჭიროა ფიზიკური კულტურის საბჭოების შესანახად.

2. მიეცეს წინადადება ავტონომიურ რესპუბლიკების ც. ა. კ.-ებს, აგრეთვე სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტებს მიაქციონ განსაკუთრებული ყურადღება ფიზ. კულტ. საბჭ.-ების მუშაობას და უზრუნველჰყონ ისინი საჭირო სახსარით 1925/26 საბიუჯეტო წლის ხარჯთაღრიცხვით.

3. მიეცეს წინადადება ავტ. რესპუბლიკათა ც. ა. კ.-ებს, აგრეთვე სამაზრო აღმ. კომიტეტებს შეავსონ ის ფიზიკური კულტურის საბჭოები თავისი მუდმივი პასუხისმგებელი წარმომადგენლებით, სადაც ეს წარმომადგენლები ჯერ-ჯერობით არ ირიცხებიან.

4. მიეცეს წინადადება ყველა იმ უწყებას, რომელსაც აქვს რაიმე ურთიერთობა ფიზიკურ კულტურასთან (როგორიცაა: განათლების სახალხო კომისარიატი, ჯანმრთ. სახ. კომისარიატი, შრომის სახ. კომის., სამხ. და საზღვაო სახ. კომის.), მჭიდროდ დაუკავშიროს თავისი მუშაობა ფიზიკური კულტურის საბჭოების მუშაობას და მიიღოს ხოლმე ყველა განკარგულება ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოს ორგანოებისა, როგორც სავალდებულო დადგენილება ფიზიკური კულტურის სფეროში.

5. ნება მიეცეს ფიზიკური კულტურის ორგანოებს შექმნან რესპუბლიკანური და სამაზრო ფონდები ფიზიკური კულტურის ორგანიზაციების მიერ მოწყობილ სანახაობათა წმინდა მოგების ანარიცხის გადადებით. პროცენტული ანარიცხის რაოდენობას განსაზღვრავს ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭო.

შენიშვნა. სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს დაევალება, საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსთან შეთანხმებით, შეიმუშაოს ინსტრუქცია აღნიშნული ანარიცხის გადახდევინების წესის შესახებ, იმ პირობით კი, რომ გადახდევინება არ შეეხოს

та, а также бюджетов местных органов на 1925/26 бюджетный год выделить особо все расходы, связанные с содержанием Советов Физической Культуры.

2. Предложить ЦИК-ам Автономных Республик, а равно Уездным Исполнительным Комитетам обратить особое внимание на работу Советов Физической Культуры, обеспечив таковые необходимыми средствами по смете 1925/26 бюджетного года.

3. Предложить ЦИК-ам Автономных Республик, также Уездным Исполнительным Комитетам ввести в Советы Физ. Культуры своих постоянных ответственных представителей, где таковые до сих пор не введены.

4. Предложить всем ведомствам, имеющим отношение к Физической Культуре (как-то: Наркомпрос, Наркомздрав, Наркомтруд, Наркомвоенмор) увязать свою работу теснее с Советами Физической Культуры и принимать все распоряжения органов ВСФК, относящиеся к физ. культуре, как обязательные постановления в области физ. культуры.

5 Разрешить органам Физической Культуры организовать Республиканский и Уездный фонды путем отчисления от чистого сбора со зрелищ, устраиваемых Физкульторганизациями; размер процентных отчислений в фонд устанавливается Высшим Советом Физической Культуры.

Примечание. Высшему Совету Народного хозяйства по соглашению с СПСГ поручается разработать инструкцию о порядке взимания указанных отчислений, с таким расчетом, чтобы они не касались кружков физической культуры Профессиональных организаций.

6. Предложить Народному Комиссариату Просвещения совместно с Высшим Советом Физической Культуры разработать порядок издания литературы, отвечающей основам рационально-научной постановки Советской Физической Культуры.

7. Обязать все государственные органы сохранить за рабочими и служащими при командировании Выс-

პროფესიონალური ორგანიზაციების ფიზიკური კულტურის წრეებს.

6. წინადადება მიეცეს განათლების სახ. კომისარიატს, ფიზიკური კულტურის უმაღლეს საბჭოსთან ერთად, შეიმუშაოს წესი ისეთი ლიტერატურის გამოცემისა, რომელიც შეესაბამება საბჭოთა კულტურის ფიზიკური რაციონალურად და მეცნიერულად დაყენების საქმეს.

7. დაევალოს ყველა სახელმწიფო ორგანოს—იმ მუშასა და მოსამსახურეს, რომელსაც ფიზიკური კულტურის უმაღლესი და ადგილობრივი საბჭო წარავლენს რესპუბლიკანურ და ადგილობრივ ფიზიკური კულტურის ამა თუ იმ დღესასწაულსა თუ გამოსვლაზე, შეუნარჩუნოს მთლად წარვლინების დროის განმავლობაში მისი თანამდებობა.

შენიშვნა. წარვლინების ვადა ადგილობრივ დღესასწაულზე და გამოსვლაზე განისაზღვრება ორი კვირით (საშუალოდ,) იმის მიხედვით, თუ რა მანძილზე მოუხდება წასლა წარვლინებულს, ხოლო სარესპუბლიკათაშორისო დღესასწაულსა და გამოსვლაზე—ერთი თვით (საშუალოდ), ისე-კი, რომ ამა თუ იმ პირის წარვლინება წელიწადში ერთჯერზე მეტად არ უნდა მოხდეს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ივლისის 20.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-181 №-ში 1925 წ. აგვისტოს 9.

шим и Местными Советами Физической Культуры на республиканские и местные встречи и праздники по Физкультуре, занимаемые ими должности во все время командировки.

Примечание. Сроки командировок на местные встречи и праздники устанавливаются в среднем в 2 недели, в зависимости от отдаленности расстояния поездки, а на междуреспубликанские—в среднем в 1 месяц с тем, что командировка отдельного лица не может происходить чаще одного раза в год.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*
Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. июля 20.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 181 от 9 августа 1925 г.

62. დადგენილება № 39

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

ნამდვილ სამხედრო სამსახურში გაწვეულ მოქალაქეთათვის ოჯახობრივი და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით მისაცემი შეღავათების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

ნამდვილ სამხედრო სამსახურში გაწვეული მოქალაქისათვის ოჯახობრივი და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით მისაცემი შეღავათების გამორკვევის დროს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მოქალაქე ქალის შრომის უნარიანობის მაქსიმალურ ასაკად უნდა ჩაითვალოს 40 წელი და

2. ოჯახის შრომისუნარიან წევრთა რიცხვს ყველა შემთხვევაში უნდა გამოაკლდეს ერთი შრომისუნარიანი ქალი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. აგვისტოს 8.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-186 №-ში 1925 წ. აგვისტოს 15.

62. Постановление № 39

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О льготах по семейно-имущественному положению для граждан, призываемых на действительную военную службу.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

При разрешении вопроса о льготах по семейно-имущественному положению для граждан, призываемых на действительную военную службу —

1. предельным сроком трудоспособности женщин-гражданок С.С.Р. Грузии—считать 40-летний возраст и

2. из числа трудоспособных членов семьи исключать во всех случаях одну трудоспособную женщину.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. августа 8.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 186 от 15 августа 1925 г.

---

63. დადგენილება № 40

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სამომხმარებლო კოოპერაციის თაობაზე 1923 წ. იანვარი 24-ს თარიღით გამოცემული დეკრეტის ძალა-დაკარგულობის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

ცნობილ იქნეს, რომ ს. ს. რ-ბის კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი

63. Пост

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О признании декрета от 24 января 1923 г. о потребительской кооперации—утратившим силу.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Признать, что с изданием декрета Центрального Исполнительного Комитета Союза С.С.Р. от 20 мая 1924 г. о потребительской кооперации де-

კომიტეტის მიერ სამომხმარებლო კოოპერაციის შესახებ 1924 წ. მაისის 20-ს თარიღით გამოცემულ დეკრეტის გამო სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ იმავე სამომხმარებლო კოოპერაციის შესახებ 1973 წ. იანვრის 24-ს თარიღით გამოცემული დეკრეტი ძალასა ჰკარგავს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. აგვისტოს 8.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-186 №-ში 1925 წ. აგვისტოს 15.

крет Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов от 24 января 1923 г. о потребительской же кооперации утратил силу.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. августа 8.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист“ № 186 от 15 августа 1925 г.

---

64. დადგენილება № 41

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებისა და სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის სასარგებლოდ კინო-ტეატრებში შესასვლელი ბილეთების სპეციალური გამოსაღებით დაბეგვრის შესახებ.

სსრ-ბის კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წლის სექტემბრის 12-ს თარიღის დადგენილების თანახმად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

შემოღებულ იქნეს ამა წლის აგვისტოს 15-დან კინო-თეატრებში შესასვლელი ბილეთების დაბეგვრა სპეციალური გამოსაღებით—ბილეთის ფასის ხუთი (5) პროცენტის რაოდენობით და ამ 5%-დან საქართველოს წითელი

64. Постановление № 41

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об обложении входных билетов кино-театров специальным сбором в пользу Грузинского Общества Красного Креста и Народного Комиссариата Социального Обеспечения.

На основании постановления Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии от 12 сентября 1924 г. Всегрузинский Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Установить с 15 августа сего года обложение входных билетов кино-театров специальным сбором в размере пяти (5) процентов стоимости билета, с отчислением из этих 5% в пользу Грузинского Общества Красного Креста трех (3) процентов и в пользу Народного Комиссариата

ჯვრის საზოგადოების სასარგებლოდ გადაირიცხოს სამი (3) პროცენტი, ხოლო სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის სასარგებლოდ—ორი (2) პროცენტი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. სექტემბრის 12.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-210 №-ში 1925 წ. სექტემბრის 13.

Социального Обеспечения двух (2) процентов.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. сентября 12.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 210 от 13 сентября 1925

ტფილისი

65. დადგენილება № 42

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

მიწის კოდექსის მე-9 მუხლის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-2 მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10 თარიღისა და 77 №-ს დადგენილების მე-2 მუხლის თანახმად, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი და საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

მიწის კოდექსის მე-9 მუხლი შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„მიწის სარგებლობის უფლება სოფლის მეურნეობის საწარმოებლად აქვს საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის ყველა მოქალაქეს (განურჩევლად სქესისა, ეროვნებისა და სარწმუნოებისა), ვინც მოისურვებს მიწის საკუთარის შრომით შემუშავებას.

მოქალაქე, რომელიც მოისურვებს მიწის მიღებას თავის შრომით შესამუშა-

65. Постановление № 42

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

Об изменении 9-ой статьи Земельного Кодекса.

На основании 2 ст. Постановления 2-й Сессии II созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов от 10 марта 1924 года № 77, Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

9-ю статью Земельного Кодекса изложить в нижеследующем виде:

„Право на пользование землей для ведения сельского хозяйства имеют все граждане С.С.Р. Грузии (без различия пола, вероисповедания и национальности), желающие обрабатывать ее своим трудом. Граждане, желающие получить землю в трудовое пользование, получают землю от соответствующих земельных органов Комиссариата Земледелия, если в распоря-

ვებლად, მიიღებს მიწას მიწათმოქმედე-ბის სახალხო კომისარიატის სათანადო ორგანოსაგან, უკეთუ ამ ორგანოს მოე-პოვება სოფლის მეურნეობისათვის გამო-სადეგი სათადარიგო მიწის ფონდი".

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომი-ტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდო-მარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომი-ტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. სექტემბრის 21.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-222 №-ში 1925 წ. სექტემბრის 27.

განმარტება

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენ-ტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტისა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლი-კის მიწის კოდექსის მე-9 და 82 მუხ. შეფარდების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლი-კის მიწის კოდექსის მე-9 მუხ. შეცვლის გამო, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტი აუქმებს მიწის კოდექსის მე-9 და 82 მუხლის შესახებ 1924 წ. ივნისის 4-ს თარიღით გამოცემულ თავის გან-მარტებას და ხელახლად განმარტავს:

1. კულტის მსახურს და მისი ოჯახის წევრს მიწა მიეცემა საერთო წესით (მიწ. კოდ. მე-9 და შემდეგი მუხლები), ამასთანავე საკითხს მიწის მიცემის შე-სახებ გადასწყვეტს სამაზრო საადგილ-მა-მულო ორგანო.

უკეთუ თხოვნა თავისუფალი ან სათა-დარიგო მიწებიდან ხელახლა მიწის გა-ცემის შესახებ შემოვა ერთსა და იმავე დროს კულტის მსახურისა და ისეთი მოქალაქისაგან, რომელიც შრომელ მიწათმოქმედი მოსახლეობას ეკუთვნის და რომელიც კულტის მსახური არ არის, პირველ რიგში მიწით დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს ზემოხსენებული მოქალაქე.

жение последних имеется запасный земельный фонд, пригодный для сельского хозяйства".

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. сентября 21.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 222 от 27 сентября 1925 г.

Раз'яснение

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О применении 9 и 82 ст. ст. Земельного Кодекса С.С.Р. Грузии.

В виду изменения 9 ст. Земельного Кодекса С.С.Р. Грузии Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов в отмену своего раз'яснения от 4 июня 1924 года о применении 9 и 82 ст. Земельного Кодекса раз'ясняет:

1. Наделение служителей культа и членов их семейств землей должно производится на общих основаниях (ст. ст. 9 и след. Земельного Кодекса), при чем решение вопроса о таковом наделении принадлежит уездным Земельным органам. Если ходатайства о наделении вновь из состава данных свободных или запасных земель поступают одновременно от служителей культа и от граждан, принадлежащих к составу трудового земледельческого населения и не являющихся служителями культов, то в первую очередь удовлетворяются землею названные граждане.

Служитель Культов и члены их семейств, уже имеющие в своем фактическом трудовом пользовании участок земли, сохраняют права на землепользование наравне с прочим трудовыми землепользователями и

ის კულტის მსახური და მისი ოჯახის წევრი, რომელსაც მიწის ნაკვეთი უკვე აქვს ფაქტიურ შრომის სარგებლობაში, შეინარჩუნებს მიწათ-სარგებლობის უფლებას სხვა მშრომელ მიწათ-მოსარგებლებთან თანაბრად, შემდეგშიაც მას მიწა შეიძლება ჩამოერთვას მხოლოდ იმ წესით და იმ შემთხვევაში, რაც კანონშია აღნიშნული, ამასთანავე, მღვდელ მსახურებისათვის გასამრჯელოს მიღება მიწათ-სარგებლობის უფლებას კულტის მსახურს არ უსპობს.

2. იმავე კოდექსის 82 მუხლი, რომლითაც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ყველა მოქალაქეს, ვისაც კი სოფლად მუდმივი ცალკე მოსახლეობა აქვს, უნდა დაეტოვოს სამოსახლო ადგილი იმისდა მიუხედავად, აქვს მას თუ არა მიწის ნორმის უფლება,—ჰგულისხმობს აგრეთვე რელიგიური კულტის მსახურთაც საერთოდ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. სექტემბრის 30
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-231 №ში 1925 წ. ოქტომბრის 8.

впредь могут быть лишены земли лишь в порядке и случаях, указанных в законе, при чем получение служителями культов вознаграждения за отправление треб не является основанием к лишению их землепользования.

2. 82 ст. того же Кодекса, по коей всем гражданам С.С.Р. Грузии, имеющим в деревне отдельную усадебную оседлость, предоставляется,— независимо от того, имеют ли они право на получение земельной нормы или нет,—право на усадебный участок,—разумеет также и служителей религиозных культов вообще.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. сентября 30.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 231 от 8 октября 1925 г.

---

66. ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐ № 43

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების დებულების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების რეორგანიზაციის შესახებ 1922 წ. მარტის 4-ს თარიღით და 164 №-ით

66. Постановление № 43

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров Соц Сов. Респ. Грузии

Об утверждении Положения об Общест Красного Креста С.С.Р. Грузии.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

В отмену постановления Революционного Комитета С.С.Р. Грузии от 4 марта 1922 г. за № 164 „О реорганизации Грузинского Общества Красного Креста" и постановления Совета Народных Комиссаров С.С.Р.

გამოცემული დადგენილებისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების წესდების შეცვლის შესახებ 1923 წლის იანვრის 10 თარიღისა და 69 №-ით გამოცემული დადგენილების გასაუქმებლად — დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. **მახარაძე**.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. ს. **ჯუღელი**.

სრ. საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია**.

1925 წ. სექტემბრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოებისა.

I. საზოგადოების მიზანი და ამოცანები.

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოება, რომელიც სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის უშუალო გამგებლობაში იმყოფება, თავის მოქმედებას შეუთანხმებს 1864 წლის საერთაშორისო კონვენციას, ჟენევის 1906 წლისა და ჰააგის 1907 წლის კონვენციების დადგენილებებს, და წითელი ჯვრის საერთაშორისო კონფერენციების დადგენილებებს.

2. საზოგადოების მიზნებია: ა) სამკურნალო სასანიტარო დახმარება აღმოუჩინოს ავადმყოფ და დაჭრილ წითელარმიელთ და მეზღვაურთ ომიანობის დროს; ბ) სამკურნალო-სასანიტარო დახმარება აღმოუჩინოს მოსახლეობას სტიქიური და სხვ. უბედურობის დროს; გ) დახმარება აღმოუჩინოს სამხედრო ტყვეებს; დ) აწარმოოს ბრძოლა სოციალურ ავადმყოფობასთან; ე) სამკურნალო-სასანიტარო დახმარება აღმოუჩინოს ბავშვებს.

Грузии от 10 января 1923 г. № 69 „Об изменении устава Грузинского Общества Красного Креста"—утвердить приложенное к настоящему постановлению „Положение об Обществе Красного Креста С.С.Р. Грузии".

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе*.

Зам. Председ. Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *С. Джугели*.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия*.

1925 г. сентября 30.
Тифлис—Дворец.

П О Л О Ж Е Н И Е

об Обществе Красного Креста С.С.Р. Грузии.

I. Цели и задачи Общества.

1. Общество Красного Креста С.С.Р. Грузии, находясь в непосредственном ведении Президиума ЦИК-а, сообразуется в своей деятельности с международной конвенцией 1864 г., с постановлениями Женевской конвенции 1906 г., Гаагской конвенции 1907 г. и с постановлениями международных конференций Красного Креста.

2. Цели общества: а) врачебно санитарная помощь больным, раненым красноармейцам и морякам во время войны; б) врачебно-санитарная помощь населению во время стихийных и иных бедствий; в) помощь военнопленным; г) борьба с социальными болезнями; д) врачебно-санитарная помощь детскому населению.

При выполнении этих целей Общество согласует свою деятельность с органами здравоохранения на основах единой советской медицины.

3. В изъятие из общих правил, установленных Гр жданским Кодексом С.С Р. Грузии, Общество Красного Креста С.С.Р. Грузии в праве принимать имущество по завещанию, а равно в дар без ограничения суммы.

ამ მიზნების განხორციელების დროს საზოგადოება თავის მოქმედებას შეუთანხმებს ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებს ერთიანი საბჭოთა მედიცინის საფუძველზე.

3. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამოქალაქო სამართლის კოდექსით დადგენილი საერთო წესის გამონაკლისად ს. ს. ს. რ-ის წითელი ჯვრის საზოგადოებას უფლება აქვს მიიღოს ქონება ანდერძით და საჩუქრად თანხის რაოდენობის განუსაზღვრელად.

4. ს. ს. ს. რ-ის წითელი ჯვრის საზოგადოება უშუალოდ იქონიებს ურთიერთობას მოკავშირე რესპუბლიკების წითელი ჯვრის საზოგადოებებთან და აგრეთვე, დადგენილი წესისამებრ, უცხო სახელმწიფოების წითელი ჯვრის საზოგადოებებთან და მათ საერთაშორისო კომიტეტებთან.

5. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოებას აქვს იურიდიული პირის უფლება.

6. საზოგადოების ის დაწესებულებანი, რომელნიც უშუალოდ განახორციელებენ წითელი ჯვრის საზოგადოების მიზნებს (აფთიაქები, სანატორიუმები, დასვენების სახლები და სხვ.), უკეთუ ამასთანავე მათი შემოსავალი მთლად საზოგადოების მიზანთა განხორციელებას მოხმარდება, განთავისუფლდებიან თანახმად 1924 წ. ოქტომბრის 3-ს კანონისა—წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარი მთვარისათვის საგადასახადო შეღავათების გაწევის შესახებ (ს. ს. რ. კავშირის 1924 წლ. კან. კრებ. მე-14 №-რი მ. 141), სახელმწიფო და ადგილობრივი გადასახადისა და გამოსაღებისაგან. ამის გარდა, წითელი ჯვრის საზოგადოების დაწესებულებანი განთავისუფლდებიან სასამართლო ბაჟისა და სანოტარო და საკანცელარიო გამოსაღებისაგან.

7. წითელი ჯვრის საზოგადოების მოსამსახურენი გათანასწორებულ არიან სახელმწიფო მოსამსახურეებთან.

8. წითელი ჯვრის საზოგადოებას აქვს განსაკუთრებული უფლება იხმაროს მისთვის მიკუთვნებული ნიშანი—სწორფრთოვანი წითელი ჯვარი თეთრ არეზე.

შენიშვნა. ამ ნიშნის სარგებლობის უფლება შენარჩუნებული აქვს აგრეთვე სამხედრო-სანიტარო უწყებათ ჟენევის 1906 წ. კონვენციისა და ჰააგის 1907 წლის კონ-

4. Общество Красного Креста С.С.Р. Грузии поддерживает непосредственные сношения с обществами Красного Креста союзных республик, а также в установленном порядке с обществами Красного Креста других иностранных государств и международным их комитетом.

5. Общество Красного Креста С.С.Р. Грузии пользуется правом юридического лица.

6. Учреждения общества, осуществляющие задачу, входящую в непосредственный круг деятельности Красного Креста (аптеки, санатории, дома отдыха и т. п.), если при том доходы от них обращаются полностью на осуществление задач, возложенных на общество, освобождаются от государственных и местных налогов и сборов, согласно закона о налоговых льготах для Красного Креста и Красного Полумесяца от 3 октября 1924 г. (Собр. Зак. С.С.С.Р. 1924 г., № 14, ст. 141). Кроме того, учреждения общества Красного Креста освобождаются от уплаты судебных пошлин, нотариальных и канцелярских сборов.

7. Служащие Общества Красного Креста приравниваются к государственным служащим.

8 Общество Красного Креста имеет исключительное право пользования предоставленным ему знаком равноконечного красного креста на белом поле.

Примечание. Право пользования этим знаком сохраняется равным образом за военно-санитарными ведомствами в пределах Женевской конвенции 1906 г. и Гаагской конвенции 1907 г.

9 Членами общества могут быть: а) все граждане, пользующиеся избирательными правами согласно Конституции; б) пролетарские и общественные организации и учреждения.

II. Средства Общества.

10. Средства Общества составляются из:

а) предоставленных Обществу в силу законов сборов (театрального и др.);

б) членских взносов;

ვენციის დადგენილებათა ფარგლებში.

9. საზოგადოების წევრად შეიძლება იყოს: ა) ყველა მოქალაქე, რომელსაც კონსტიტუციის თანახმად აქვს საარჩევნო უფლება, ბ) პროლეტარული და საზოგადოებრივი ორგანიზაცია და დაწესებულება.

II. საზოგადოების სახსარი.

10. საზოგადოების სახსარს შეადგენს:

ა) კანონის ძალით საზოგადოების სასარგებლოდ დაწესებული გამოსაღები (სათეატრო და სხვ.);

ბ) საწევრო გადასახადი;

გ) საერთო და სპეციალური დანიშნულების შემოწირულება;

დ) ლექციებისა, გამოფენებისა, ექსკურსიებისა, კონცერტებისა, წარმოდგენებისა და სხვ. შემოსავლის;

ე) საზოგადოების ქონებისა და სხვა და სხვა დაწესებულების და საწარმოს ექსპლოატაციით მიღებული შემოსავალი;

ვ) საზოგადოების გამოცემათა გაყიდვით შემოსული თანხები და

თ) მთავრობის სუბსიდიები.

11. მთლად ის თანხა, რასაც საზოგადოება მიიღებს მე-10 მუხ. „ა“ პუნქტში აღნიშნული გამოსაღებისა და საწევრო გადასახადის სახით, გადადის ცენტრალური კომიტეტის განკარგულებაში. ადგილობრივი შემოსავალი მთლად აღინუსხება ცენტრალური კომიტეტის მიერ და მისი 10% გადაიგზავნება ცენტრალურ კომიტეტის განკარგუდებაში.

III. საზოგადოების ორგანოები.

12. საზოგადოების უმაღლესი ორგანო არის საზოგადოების ყრილობა, სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული; ყრილობიდან ყრილობამდე მის უფლებებს განახორციელებს საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტი, სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეულ ყრილობის მიერ არჩეული.

სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული საზოგადოების ყრილობა აარჩევს ცენტრალურ სარევიზიო კომისიას.

13. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების ადგილობრივი ორგანიზაცია შეიძლება მოეწყოს ყველგან მთლად საქართველოს ტერიტორიაზე საინიციატივო ჯგუფის შუამდგომლობით; ეს ჯგუფი უნდა შესდ-

в) общих и специального назначения пожертвований;

г) доходов от лекций, выставок, экскурсий, концертов, спектаклей и т. п.;

д) доходов от эксплоатации имущества и различных учреждений и предприятий общества;

е) сумм, поступающих от продажи изданий общества;

ж) субсидий правительства.

11. Все средства, полученные Обществом от сборов, указанных в п. „а“ ст. 10 и членских взносов, поступают в распоряжение центрального комитета. Все местные средства подлежат учету центрального комитета и 15 проц. от них пересылается в распоряжение центрального комитета.

III. Органы Общества.

12. Высшим органом Общества является Всегрузинский С'езд Общества; в промежуток между с'ездами права его осуществляются центральным комитетом Общества, избираемым Всегрузинским С'ездом.

Всегрузинский С'езд Общества избирает центральную ревизионную комиссию.

13. Местные организации Общества Красного Креста С.С.Р. Грузии могут учреждаться повсеместно на всей территории С.С.Р. Грузии на основании ходатайств инициативных групп в количестве не менее 40 человек и утверждаются вышестоящими инстанциями Общества.

14. Местными органами Общества являются комитеты. Комитеты эти избираются соответствующим собранием делегатов; названное собрание делегатов избирает равным образом местные ревизионные комиссии.

15. Местные органы Общества руководствуются в своей деятельности общими задачами Общества и его уставом, следуя указаниям, инструкциям и отдельным распоряжениям центрального комитета Общества и его президиума, представляя периодические отчеты о своей деятельности вышестоящему в порядке подчиненности органу Общества. Местные

გებოდეს ორმოცი კაცისაგან მაინც; ორგანიზაცია დამტკიცებულ უნდა იქნეს საზოგადოების ზემდგომი ინსტანციის მიერ.

14. საზოგადოების ადგილობრივი ორგანო არის კომიტეტი. ამ კომიტეტს აარჩევს დელეგატების სათანადო კრება; დელეგატების ხსენებული კრება აარჩევს აგრეთვე ადგილობრივ სარევიზიო კომისიას.

15. საზოგადოების ადგილობრივი ორგანო თავის მოქმედებაში ხელმძღვანელობს საზოგადოების საერთო მიზნებს და მის წესდებას და შეასრულებს საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმის წინადადებას, ინსტრუქციას და ცალკე განკარგულებას; თავის მოქმედების ანგარიშს იგი პერიოდულად წარუდგენს საზოგადოების იმ ორგანოს, რომელიც, ქვემდებარეობის წესისამებრ, მისთვის ზემდგომი ორგანოა. საზოგადოების ადგილობრივი კომიტეტი, სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული ყრილობის მიერ დამტკიცებული მუშაობის გეგმის საფუძველზე, შეიმუშავებს თავის მოქმედების პროგრამას, რასაც დაამტკიცებს საზოგადოების ადგილობრივი ორგანიზაციების ყრილობა. ადგილობრივი ორგანიზაციის ფუნქციებს, უფლებას და მოვალეობას, ამ ორგანიზაციის მოქმედების ხასიათისა და მაშტაბის მიხედვით, განსაზღვრავს საზოგადოების ზემდგომი ორგანოს პრეზიდიუმი.

IV. ანგარიშგება საზოგადოების საქმეთა გამო.

16. საოპერაციო წლის გასვლისას ადგილობრივი კომიტეტი შეადგენს თავის მოქმედების ანგარიშს, აგრეთვე ნუსხას შემოსავალ-გასავლისა და ქონების მდგომარეობის შესახებ, შეიტანს ყველა ამას საერთო კრებაში განსახილველად და კრების დასკვნითურთ წარუდგენს ცენტრალურ კომიტეტს არა უგვიანეს ნოემბრის 1-სა.

17. ადგილობრივი კომიტეტებისაგან გასული წლის ანგარიშების მიღების და მათი შემოწმების შემდეგ ცენტრალური კომიტეტი შეადგენს საერთო წლიურ ანგარიშს საზოგადოების მოქმედებისა, თანხების შემოსავალ-გასავლისა და ქონების მდგომარეობის შესახებ. ამ ანგარიშს, სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული ყრილობის მიერ დამტკიცე-

комитеты Общества разрабатывают на основе плана работ, утвержденного Всегрузинским С'ездом, свои программы деятельности, которые утверждаются с'ездами местных организаций Общества. Функции, права и обязанности местных организаций устанавливаются каждый раз президиумом вышестоящего органа Общества, сообразно характеру и масштабу деятельности соответствующей организации.

IV. Отчетность по делам Общества.

16. По окончании операционного года местные комитеты составляют отчеты о своей деятельности, а равно ведомости о приходах и расходах и о состоянии имущества, вносят их на обсуждение общих собраний и с заключениями последних представляют в центральный комитет не позже 1 ноября.

17. По получении отчетов местных комитетов за истекший год центральный комитет после надлежащей их проверки составляет общий отчет о деятельности Общества, о приходе и расходе сумм и составе имущества, каковой, по утверждении Всегрузинским С'ездом, публикует для всеобщего сведения.

18. Устав Общества Красного Креста С.С.Р. Грузии утверждается на основах настоящего Положения Всегрузинским С'ездом Общества Красного Креста.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Зам. Председ. Сов. Нар. Комиссаров С. С. Респ. Грузии *С. Джугели.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. сентября 30.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 234 от 11 октября 1925 г.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ბის შემდეგ, ცენტრალური კომიტეტი გამოაქვეყნებს საყოველთაო ცნობისათვის.

18. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების წესდებას დაამტკიცებს ამა დებულების საფუძველზე სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული წითელი ჯვრის საზოგადოების ყრილობა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ხ. ჯუღელი.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1925 წ. სექტემბრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-234 №-ში 1925 წ. ოქტომბრის 11.

67. დადგენილება № 44

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

მიწის კოდექსის 24, 53, 54, 55, 57, 161, 162, 163, 164, 165 და 166 მუხლის შეცვლის შესახებ.

(მიღებულია მე-3 მოწვევის სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის მიერ).

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

მიწის კოდექსის 24, 53, 54, 55, 57, 161, 162, 163, 164, 165 და 166 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

მუხ. 24. უკეთუ მიწის მოსარგებლის სამდგილ-მამულო უფლება დარღვეულ იქნა ან მისი მეურნეობის საქმეში ვინმე უკანონოდ ჩაერია, სათანადო საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგია, მიწის მოსარგებლის თხოვნით, ვალდებულია, ერთი თვის განმავლობაში დღიდან უფ-

67. Постановление № 44

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменении ст.ст. 24, 53, 54, 55, 57, 161, 162, 163, 164, 165 и 166 Земельного Кодекса.

(Принято 2-ой Сессией III Созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов).

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Статьи 24, 53, 54, 55, 57, 161, 162, 163, 164, 165 и 166 Земельного Кодекса изложить в нижеследующем виде:

Ст. 24. В случае нарушения земельных прав землепользователя или неоснованного на законе вмешательства в его хозяйство, подлежащая Земельная Судебная Коллегия по просьбе землепользователя обязана в месячный срок со дня нарушения права, до рассмотрения дела по существу, фактически восстановить нарушенное право землепользования.

ლების დარღვევისა, საქმის არსებითად განხილვამდე, ფაქტიურად აღადგინოს დარღვეული მიწის სარგებლობა.

მუხ. 53. თემის აღმასრულებელ კომიტეტს შეუძლიან უარი სთქვას გაყრის ქაღალდის რეგისტრაციაზე მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც გაყრის პირობები კანონს ეწინააღმდეგება. ეს უარი შეიძლება განსაჩივრებულ იქნეს 14 დღის განმავლობაში სათანადო საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიაში.

მუხ. 54. უკეთუ კომლის გაყრის მსურველთა შორის შეთანხმება არ მოხდა, თხოვნა გაყრის შესახებ უნდა წარედგინოს რაიონის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიას; ამ შემთხვევაში თემის აღმასრულებელი კომიტეტი შეიტანს რეგისტრაციაში გაყრის ქაღალდს მხოლოდ მას შემდეგ, როდესაც საქმე საბოლოოდ გადაწყდება რაიონის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიაში და მისი გადაწყვეტილება კანონიერ ძალაში შევა.

მუხ. 55. ადგილ-მამულის გაყოფის გამო აღძრული დავის გადაწყვეტის დროს სათანადო საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგია უნდა დარწმუნდეს, შეხვდება თუ არა გამოყოფის მსურველ თვითეულ ოჯახს საკმაო მიწა ცალკე მეურნეობის საწარმოებლად (მუხ. 48) ან მოიპოვება თუ არა სოფელში სათადარიგო საადგილ-მამულო ფონდი (მუხ. 149), საიდანაც შეიძლებოდეს გამოყოფის მსურველთა დაკმაყოფილება, და მხოლოდ ამის შემდეგ მოახდინოს კომლის ადგილ-მამულის გაყოფა.

მუხ. 57. უკეთუ კომლის ქონების გაყოფის დროს საქმე დავის გამო რაიონის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიამდე მივა და ეს უკანასკნელი გადასწყვეტს გამოყოფის მსურველის ფულით დაკმაყოფილებას, რაიონის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიას არ შეუძლიან გამოყოფის მსურველს გადაუწყვიტოს კომლის საერთო ქონების ღირებულების ერთ მესამედზე მეტი. კომლში დარჩენილთა მოთხოვნით განაყოფის დაკმაყოფილება შეიძლება ნაწილ-ნაწილ ხუთი წლის განმავლობაში უსარგებლოდ.

მუხ. 161. ყოველგვარი დავა, რაც კი აღიძვრის მიწათ-მოწყობის დროს, აგრეთვე ყოველგვარი დავა მიწის სარგებლობის უფლების შესახებ, როგორც, მაგალითად: ჯგუფობრივი ან ინდივიდუა-

Ст. 53. Темский Исполнительный Комитет может отказать в регистрации раздельной записи лишь в том случае, если условия раздела противоречат закону. Жалоба на отказ в регистрации может быть принесена в 14-ти дневный срок в подлежащую Земельную Судебную Коллегию.

Ст. 54. В случае недостижения между делящимися соглашения о разделе двора, требования о разделе направляется в районную Земельную Судебную Коллегию; в этом случае регистрация раздела производится Темским Исполнительным Комитетом лишь после окончательного разрешения дела в районной Земельной Судебной Коллегии и по вступлении ее решений в законную силу.

Ст. 55. При разрешении споров о разделе земельных угодий подлежащая Земельная Судебная Коллегия должна удостовериться, достается ли каждой выделяемой семье достаточное количество земли для ведения отдельного хозяйства (ст. 48) или имеется ли в селении запасный земельный фонд (ст. 149), из которого было бы возможно удовлетворить выделяемых, и только после этого производить раздел земель двора.

Ст. 57. При разделе имущества двора, когда вследствие споров дело доходит до районной Земельной Судебной Коллегии и последняя постановит удовлетворить выделяющегося деньгами, районная Земельная Судебная Коллегия не может присудить выделяющемуся более одной трети стоимости общего имущества двора; по требованию остающихся во дворе удовлетворение выделившегося может быть рассрочено в течение пяти лет без начисления каких-либо процентов за рассрочку.

Ст. 161. Все спорные дела, возникшие при землеустройстве, а также все споры о правах на землепользование, как-то: групповое или индивидуальное землепользование, выделы земли из общества, переделы общинных земель и пр., подлежат разрешению в районных и уездных Земельных Судебных Коллегиях и в Земельном Совете Народного Комис-

ლური მიწათ-სარგებლობა, საზოგადოებიდან მიწის გამოყოფა, სათემო მიწის ხელახალი განაწილება და სხვ., უნდა გადასწყვიტოს რაიონისა და მაზრის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიამ და მიწადმოქმედების სასალხო კომისარიატის საადგილ-მამულო საბჭომ. ამ დაწესებულებებში საქმე გაირჩევა საჯარო სხდომაზე, მხარეთა დაბარებით და შეჯიბრებითი წესისამებრ.

მუხ. 162. რაიონის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგია შესდგება სახალხო მოსამართლისა, თემის აღმასრულებელი კომიტეტის სასოფლო-სამეურნეო სექციის თავმჯდომარისა და ერთი წევრისაგან, რომელსაც თემის აღმასრულებელი კომიტეტი დანიშნავს; ამ კოლეგიას თავმჯდომარეობს სახალხო მოსამართლე.

მაზრის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგია შესდგება სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის საადგილ-მამულო ქვეგანყოფილების გამგისა, ადგილობრივი სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის წარმომადგენლისა და ოლქის სასამართლოს რწმუნებულის—სახალხო მოსამართლისაგან, ამ უკანასკნელის თავმჯდომარეობით.

საადგილ-მამულო საბჭო შესდგება მიწათმოქმედების სახალხო კომისრისა ან მისი მოადგილისა, იუსტიციის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენლისა და მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის საადგილ-მამულო განყოფილების გამგისაგან—პირველი ამათგანის თავმჯდომარეობით. მაზრის საადგილ-მამული სასამართლო კოლეგიის სხდომაში მონაწილეობას იღებს მიწისმზომელ-მიწისმომწყობი, რომელიც კოლეგიის მოთხოვნით აძლევს მას ახსნა-განმარტებას-

შენიშვნა 1. რაიონის საადგილ-მამული სასამართლო კოლეგიას უფლება აქვს მიიწვიოს საქმის გარჩევაზე განმარტების მისაცემად მიწისმზომელ-მიწისმომწყობი.

შენიშვნა 2. საადგილ-მამულო სასამართლო ორგანიების მოქმედებას ზედამხედველობას გაუწევს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი და პროკურატურა საერთო წესისამებრ.

მუხ. 163. რაიონის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგია გადასწყვეტს თემის ფარგლებში: ა) იმ დავას, რომელიც აღიძვრის სოფელთა შორის და სოფლის

сариата Земледелия, в каковых учреждениях разбор дел происходит публично с вызовом сторон в состязательном порядке.

Ст. 162. Районная Земельная Судебная Коллегия образуется под председательством Народного Судьи, из Председателя Сельско-Хозяйственной секции Темского Исполкома и одного члена по назначению Темского Исполкома.

Уездная Земельная Судебная Коллегия образуется из Заведующего Земельным Под'отделом Уисполкома, Представителя местного Уисполкома и Уполномоченного Областного Суда, под председательством последнего. Земельный Совет состоит из Народного Комиссара Земледелия или его Заместителя, Представителя Народного Комиссариата Юстиции и Заведывающего Отделом Землеустройства Народного Комиссариата Земледелия, под председательством первого. В заседаниях уездной Земельной Судебной Коллегии присутствует землемер-землеустроитель, который по требованию Коллегии дает по делу раз'яснения.

Примечание 1. Районной Земельной Судебной Коллегии предоставляется право пригласить к разбору дела для дачи раз'яснений землемера-землеустроителя.

Примечание 2. Надзор за деятельностью земельных судебных органов возлагается на Наркомзем и на Прокуратуру на общих основаниях.

Ст. 163. Ведению районных Земельных Судебных Коллегий подлежат в пределах теми: а) споры, возникающие при междуселенном и внутриселенном землеустройстве и б) споры о правах на земли в пределах теми отдельных лиц или дворов, а также земельных обществ.

Ведению уездных Земельных Судебных Коллегий подлежат:

а) в качестве первой инстанции—споры, возникающие при междутемском землеустройстве, а также при землеустройстве народных имений и споры о праве на землю, в коих сто-

ფარგლებში მიწათმოწყობის დროს და ბ) იმ დავას, რომელიც აღიძვრის თემის ფარგლებში კერძო პირთა ან კომლთა, აგრეთვე საადგილ-მამულო საზოგადოებათა შორის მიწის უფლების შესახებ.

მაზრის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგია გადასწყვეტს:

ა) როგორც პირველი ინსტანცია — იმ დავას, რომელიც აღიძვრის თემთა შორის მიწათმოწყობის დროს, აგრეთვე სახალხო მამულების მიწათმოწყობის დროს და დავას მიწის უფლების შესახებ, როცა მხარედ გამოდიან სახელმწიფო ან საზოგადო დაწესებულებანი და

ბ) როგორც მეორე ინსტანცია — საქმეს რაიონის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიის გადაწყვეტილებაზე შეტანილი საჩივრის გამო.

საადგილ-მამულო საბჭო გადასწყვეტს, როგორც პირველი ინსტანცია, დავას მაზრის საზღვრების შესახებ, როგორც მეორე ინსტანცია — საქმეს მაზრის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიის გადაწყვეტილებაზე შეტანილი საჩივრის გამო.

მუხ. 164. რაიონისა და მაზრის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიების გადაწყვეტილება შეიძლება განსაჩივრებულ იქნეს ორი კვირის ვადაზე იმ საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიის მეშვეობით, რომელმაც გამოიტანა განსაჩივრებული გადაწყვეტილება, ხოლო საადგილ-მამულო საბჭოს, როგორც პირველი ინსტანციის, გადაწყვეტილებაზე კი — სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში ერთი თვის ვადაზე. საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიის გადაწყვეტილება შესრულებულ უნდა იქნეს განსაჩივრების ვადის გასვლის შემდეგ, ხოლო, თუ გადაწყვეტილება განსაჩივრებულ იყო, გადაწყვეტილების უმაღლესი ინსტანციის მიერ დამტკიცების შემდეგ.

მუხ. 165. მაზრის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიაში და საადგილ-მამულო საბჭოში საქმე გადაწყვეტილებაზე შეტანილი საჩივრის გამო გაირჩევა მხარეთა დაუბარებლად, ხოლო მათი ცნობისათვის განსახილველად დანიშნულ საქმეთა სია გამოკიდულ უნდა იქნეს მაზრის საადგილ-მამულო სასამართლო კოლეგიისა და საადგილ-მამულო საბჭოს შენობაში არა უგვიანეს ორი კვირისა სამსჯავრო სხდომამდე. გამოცხა-

ронной являются государственные и общественные учреждения и

б) в качестве второй инстанции — дела по жалобам на решения районных Земельных Судебных Коллегий.

Ведению Земельного Совета в качестве первой инстанции подлежат споры об уездных границах; в качестве второй инстанции — дела по жалобам на решения уездных Земельных Судебных Коллегий.

Ст. 164. Жалобы на решения районной и уездной Земельной Судебной Коллегии приносятся через Земельную Судебную Коллегию, постановившую обжалуемое решение, в двухнедельный срок, а жалобы на решения Земельного Совета, в качестве первой инстанции, приносятся в месячный срок в Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов. Решения земельных судебных органов подлежат исполнению по истечении срока на обжалование, а в случае подачи жалобы по утверждении решения высшей инстанцией.

Ст. 165. Рассмотрение дел по жалобам на решения в Уездной Земельной Судебной Коллегии и в Земельном Совете производится без вызова сторон, но с извещением таковых путем вывешивания в помещениях Уездной Земельной Судебной Коллегии и Земельном Совете не позже, чем за две недели до судебного заседания, списка дел, назначенных к слушанию. Явившиеся стороны допускаются к представлению об'яснений.

В случае признания жалобы заслуживающей уважения решение отменяется полностью или в части, и дело возвращается для нового рассмотрения, с указанием на те статьи закона, которые были нарушены при рассмотрении дела по существу.

Высшая инстанция может и сама изменить состоявшееся решение, не передавая дела на новое рассмотрение лишь в том случае, когда изменения касаются неправильного применения того или иного закона, отнюдь не являясь изменением решения по существу.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის მომქმედი ზოგადი ნაწილის ნაცვლად (მუხ. 1—57) დამტკიცებულ და შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ამა კოდექსის შემდეგი ზოგადი ნაწილი:

ზოგადი ნაწილი.

კ ა რ ი I.

სისხლის სამართლის კოდექსის მოქმედების ფარგალი.

მუხ. 1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის მოქმედება გავრცელდება ყველა დანაშაულზე, რასაც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიის ფარგლებში ჩაიდენს საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის მოქალაქე ან უცხოელი, რომელსაც ექსტერიტერიალობის უფლება არა აქვს.

მუხ. 2. საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის მოქალაქე საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფარგალგარედ ჩადენილი დანაშაულისათვის პასუხს აგებს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კანონის თანახმად, უკეთუ იგი შეპყრობილ ან სამართალსა თუ გამოძიებაში მიცემულ იქნება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე.

მუხ. 3. წინა მუხლის მოქმედება გავრცელდება იმ უცხოელზედაც, რომელიც დანაშაულს ჩაიდენს საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფარგალგარედ, უკეთუ ეს დანაშაული მიმართულია საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის სახელმწიფოებრივი წესწყობილებისა და სამხედრო ძლიერების წინააღმდეგ.

მუხ. 4. საკითხი იმ უცხოელი მოქალაქის პასუხისმგებლობისა, რომელსაც ექსტერიტორიალობის უფლება აქვს, გადაწყდება განსაკუთრებული ხელშეკრულებით ან დიპლომატიური გზით.

კ ა რ ი II.

ზოგადი დებულებანი.

მუხ. 5. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიზანია დაიცვას მშრომელთა სახელმწიფო სამართლით განსაზღვრული წესისამებრ იმ საზოგადოებრივად საშიშ ქმედობისაგან, რაც ძირს უთხრის მშრომელთა ხელისუფლებას ან არღვევს მის მიერ დამყარებულ მართლწესრიგს. ეს მიზანი განხორციელდება სამართლის

I.

В отмену действующей утвердить и ввести в действие нижеследующую общую часть (ст. ст. 1—57) Уголовного Кодекса С.С.Р. Грузии:

ОБЩАЯ ЧАСТЬ.

Раздел I.

Пределы действия Уголовного Кодекса.

Ст. 1. Действия Уголовного Кодекса С.С.Р. Грузии распространяются на все преступления, совершенные в пределах С.С.Р. Грузии, как гражданами Союза С.С.Р. так и иностранцами, при чем на последних в том случае, если они не пользуются правом экстерриториальности.

Ст. 2. Граждане Союза С.С.Р. подлежат ответственности за совершенные ими вне пределов Союза С.С.Р. преступления по законам С.С.Р. Грузии, если они задержаны, преданы суду или привлечены к следствию на территории С С.Р. Грузии.

Ст. 3. Действие предыдушей статьи распространяется на иностранцев, совершивших преступление вне пределов Союза С.С.Р. в том случае, если эти преступления направлены против государственного строя и военной мощи Союза С.С.Р.

Ст. 4. Вопрос об уголовной ответственности иностранных граждан, пользующихся правом экстерриториальности, подлежит разрешению или в порядке особого договора, или же дипломатическим путем.

Раздел II.

Общие начала.

Ст. 5. Уголовное законодательство С.С.Р. Грузии имеет своей задачей судебно-правовую защиту государства трудящихся от общественно-опасных деяний, подрывающих власть трудящихся или нарушающих установленный сею правопорядок. Задача эта осуществляется путем применения к правонарушителям мер социальной защиты в порядке, установленном законами С.С.Р. Грузии.

Ст. 6. Общественно-опасным дея-

დამრღვევთათვის სოციალური დაცვის ღონისძიებათა შეფარდებით იმ წესისამებრ, რაც დამყარებულია საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კანონით.

მუხ. 6. საზოგადოებრივად საშიშ ქმედობად (დანაშაულად) ჩაითვლება ყოველი მოქმედება ან უმოქმედობა, რაც საფრთხეს წარმოადგენს საბჭოთა წესწყობილების საფუძვლისა და მართლწესრიგისათვის, რომელიც მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების მიერ დამყარებულია კომუნისტურ წესწყობილებაზე გარდამავალი ხანისათვის.

მუხ. 7. პიროვნების საფრთხიანობა აშკარავდება საზოგადოებრივად საშიში საქციელით, რაც წინა მუხლშია აღნიშნული, ან ისეთი მოქმედებით, რომელიც მოასწავებს საშიშროებას საზოგადოებრივი მართლწესრიგისათვის, თუნდაც კონკრეტული, სისხლის სამართლის კოდექსის სათანადო მუხლით გათვალისწინებული მოქმედება არც კი იყოს ჩადენილი.

ის წესი და შემთხვევა, როდესაც სასამართლოს უფლება აქვს სოციალური დაცვის ღონისძიება შეუფარდოს ამა თუ იმ პირს, რომელსაც იგი სოციალურად საშიშ პიროვნებად სცნობს, თუნდაც მას სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული მოქმედება არ ჩაედინოს, განისაზღვრება კანონით.

მუხ. 8. სოციალური დაცვის ღონისძიების შეფარდების მიზანია, რათა: ა) დანაშაულის ჩადენა წინასწარვე აცილებილ იქნას; ბ) საზოგადოებრივად საშიშარ ელემენტებს მოესპოს შესაძლებლობა ახალი დანაშაულის ჩადენისათვის; გ) სამართლის დამრღვევი გამოსწორებულ იქნეს შრომაგასწორების ზეგავლენით და მშრომელთა სახელმწიფოს საერთო ცხოვრების პირობებს შეეგუოს.

მუხ. 9. უკეთუ ესა თუ ის საზოგადოებრივად საშიში ქმედობა სისხლის სამართლის კანონმდებლობით პირდაპირ არ არის გათვალისწინებული, პასუხისმგებლობის საფუძველსა და ფარგალს, აგრეთვე სოციალური დაცვის ღონისძიებას სასამართლო განსაზღვრავს სისხლის სამართლის კოდექსის იმ მუხლის მიხედვით, რომლითაც გათვალისწინებულია მნიშვნელობით და გვარით უმეტესად მსგავსი დანაშაული.

მუხ. 10. სოციალური დაცვის ღონისძიებად ითვლება:

нием (преступлением), признается всякое действие или бездействие, угрожающее основам Советского строя и правопорядку, установленному рабоче крестьянской властью на переходный к коммунистическому строю период времени.

Ст. 7. Опасность лица может быть установлена как совершением действия общественно-опасного в смысле предыдущей статьи, так и деятельностью, свидетельствующей об угрозе общественному правопорядку, хотя бы конкретные, предусмотренные соответствующими статьями Уголовного Кодекса действия данным лицом и не были совершены.

Порядок и случаи, в коих суд вправе применить к отдельным лицам, признанным им общественно опасными, меры социальной защиты, если этими лицами не совершены действия, предусмотренные Уголовным Кодексом, определяются законом.

Ст. 8. Меры социальной защиты применяются с целью: а) предупреждения преступлений, б) лишения общественно-опасных элементов возможности совершить новые преступления и в) исправления правонарушителей путем исправительно-трудового воздействия и приспособления их к условиям общежития в государстве трудящихся.

Ст. 9. Если общественно-опасные деяния прямо не предусмотрены уголовным законодательством, то основания и пределы ответственности, а также мера социальной защиты определяются судом применительно к тем статьям Уголовного Кодекса, которые предусматривают наиболее сходные по возможности и роду преступления.

Ст. 10. Меры социальной защиты разделяются на: а) меры судебно-исправительного характера, б) меры медицинского характера и в) меры медико-педагогического характера.

Ст. 11. Меры социальной защиты судебно-исправительного характера применяются лишь в отношении лиц, которые: а) действуя умышленно, предвидели общественно-опасный характер последствий своих действий, желали этих последствий или созна-

ა) სასამართლო-გამასწორებელი ხასიათის ღონისძიება;

ბ) სამკურნალო ხასიათის ღონისძიება და

გ) სამკურნალო-საპედაგოგიო ხასიათის ღონისძიება.

მუხ. 11. სოციალური დაცვის ღონისძიება სასამართლო-გამასწორებელი ხასიათისა შეეფარდება მხოლოდ იმას, ვინც: ა) მოქმედობდა განზრახ, ითვალისწინებდა თავისი მოქმედების შედეგის საზოგადოებრივად საშიშ ხასიათს, სურდა ეს შედეგი ან შეგნებულად მიანება—მოქმედებას თავისი შედეგი მოჰყოლოდა, ან ბ) მოქმედობდა გაუფრთხილებლობით—არ ითვალისწინებდა თავის მოქმედების შედეგს, თუმცა კი უნდა გაეთვალისწინებინა იგი, ან მოუფიქრებლად იმე ოვნებდა ასეთი შედეგის აცდენას.

მუხ. 12. სამკურნალო ხასიათის ღონისძიება შეეფარდება იმას, ვინც დანაშაულს ჩაიდენს ქრონიკული სულით ავადმყოფობისა ან დროებითი სულიერი შერყევის დროს, ან ისეთ ავადმყოფურ მდგომარეობაში, როდესაც არ შეეძლო თავისი მოქმედებისათვის ანგარიში გაეწია, ან ვერ განაგებდა თავის მოქმედებას, აგრეთვე იმას, ვინც, თუმცა მოქმედობდა სულიერი წონასწორობის დროს, მაგრამ განაჩენის გამოტანის დროისათვის-კი სულით ავად გახდა.

> შენიშვნა. ამ მუხლის მოქმედება არ გავრცელდება იმაზე, ვინც დანაშაულის ჩასადენად განზრახ დაითვრება.

მუხ. 13. სოციალური დაცვის ღონისძიება სამკურნალო-საპედაგოგიო ხასიათისა აუცილებლად უნდა შეეფარდოს მცირეწლოვანს 13 წლამდე და აგრეთვე იმ არასრულწლოვანს 13-დან 16 წლამდე, რომლის შესახებაც არასრულწლოვანთა საქმეების კომისია შესაძლებლად მიიჩნევს დასჯერდეს სოციალური დაცვის სამკურნალო-საპედაგოგიო ღონისძიებას სამართალში მიუცემლად.

უკეთუ საქმე არასრულწლოვანისა 13-დან 16 წლამდე გაირჩევა სასამართლოში, სოციალური დაცვის ღონისძიება სასამართლო-გამასწორებელი ხასიათისა, რასაც სასამართლო გადაუწყვეტს, აუცილებლად ნახევრად უნდა იქნეს შემცირებული.

სოციალური დაცვის ღონისძიება სასამართლო-გამასწორებელი ხასიათისა,

тельно допускали их наступление или б) действуя неосторожно, не предвидели последствий своих действий, хотя и должны были предвидеть, или легкомысленно надеялись предотвратить таковые последствия.

Ст. 12. Меры медицинского характера подлежат применению в отношении лиц, совершивших преступления в состоянии хронической душевной болезни, или временного расстройства душевной деятельности, или в таком болезненном состоянии, когда они не могли давать себе отчета в своих действиях или руководить ими, а равно в отношении тех, которые, хотя и действовали в состоянии душевного равновесия, но к моменту вынесения приговора заболели душевной болезнью.

> *Примечание.* Действие настоящей статьи не распространяется на лиц, которые привели себя в состояние опьянения для совершения преступления.

Ст. 13. Меры социальной защиты медико-педагогического характера подлежат обязательному применению к малолетним до 13-ти лет, а также к тем из несовершеннолетних от 13 до 16-ти лет, в отношении которых Комиссия по делам о несовершеннолетних найдет возможным ограничиться мерами медико-педагогического характера, не предавая их суду.

В случае рассмотрения дел о несовершеннолетних от 13—16 лет в суде, налагаемые на них судом меры судебно-исправительного характера подлежат обязательному смягчению на половину.

Для несовершеннолетних от 16—18-ти лет налагаемые судом меры социальной защиты судебно-исправительного характера подлежат обязательному смягчению на одну треть.

Ст. 14. Меры социальной защиты не применяются вовсе к лицам, совершившим действия, предусмотренные уголовными законами, если судом будет признано, что эти действия совершены лишь в состоянии необходимой обороны против посягательств на Советскую власть и революционный порядок, либо на лич-

რასაც სასამართლო გადაუწყვეტს არასრულწლოვანს 16-დან 18 წლამდე, აუცილებლად ერთი მესამედით უნდა იქნეს შემცირებული.

მუხ. 14. სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული მოქმედების ჩამდენს სოციალური დაცვის ღონისძიება სრულიად არ შეეფარდება, უკეთუ სასამართლო სცნობს, რომ მოქმედება ესე ჩადენილია მირ ,როდენ აუცილებელი თავდაცვისათვის ისეთი ხელყოფისაგან, რომელიც მიმართულ იყო საბჭოთა ხელისუფლებისა და რევოლუციონური წესრიგის ან თვით მომგერებლისა თუ სხვა ვისიმე პიროვნების და უფლების წინააღმდეგ, თუ ამასთანავე აუცილებელი თავდაცვის საზღვარი გადაცილებული არ იქნა.

მუხ. 14¹. სოციალური დაცვის ღონისძიება არ უნდა იქნეს შეფარდებული უკეთუ სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული მოქმედება ჩადენილ იქნება აუცილებლობის გამო, ე. ი. ისეთი განსაცდელის თავიდან ასაცილებლად, რომლის სხვა ღონისძიებით აცილება შექმნილ პირობებში შეუძლებელი იყო, და ამ გზით მიყენებული ვნება აცდენილ ვნებაზე ნაკლებია.

მუხ. 15. დანაშაული გაქარწყლდება და სისხლის სამართლით დევნა არ შეიძლება აღძრულ იქნას:

ა) როდესაც იმ დანაშაულის ჩადენიდან, რომლისთვისაც სისხლის სამართლის კანონით სოციალური დაცვის ღონისძიებად დაწესებულია თავისუფლების აღკვეთა ვადით არა ნაკლებ ხუთი წლისა, გაივლის ათი წელიწადი;

ბ) როდესაც იმ დანაშაულის ჩადენიდან, რომლისათვის დაწესებულია თავისუფლების აღკვეთა ვადით არა ნაკლებ ერთი წლისა, გაივლის ხუთი წელიწადი;

გ) ყველა სხვა დანაშაულისათვის, როდესაც დანაშაულის ჩადენიდან გაივლის სამი წელიწადი.

ხანდაზმულობა შეფარდებულ უნდა იქნეს:

ა) უკეთუ ჩადენილი დანაშაულის შესახებ მთლად ამ ხნის განმავლობაში არავითარი საქმე და გამოძიება არ წარმოებულა, და ბ) უკეთუ თანაც ხანდაზმულობით დაფარული დანაშაულის ჩამდენს ამ მუხლში აღნიშნული ვადის განმავლობაში არ ჩაუდენია სხვა რაიმე,

ность и права обороняющегося или другого лица, если при этом не было допущено превышения, пределов необходимой обороны.

Ст. 14¹. Меры социальной защиты не применяются, когда действия, предусмотренные Уголовным Кодексом, совершены в состоянии необходимости, т. д. для отвращения опасности, которая была неотвратима при данных обстоятельствах другими средствами и если причиненный при этом вред является менее важным по сравнению с предупрежденным вредом.

Ст. 15. Совершенное преступление погашается вовсе и уголовное преследование не может быть возбуждено если:

а) со времени совершения преступления, за которое уголовными законами в качестве меры социальной защиты определено лишение свободы на срок не ниже 5 лет, прошло 10 лет;

б) когда со времени совершения преступления, за которое определено лишение свободы не ниже одного года, прошло 5 лет;

в) по всем остальным преступлениям, когда со времени совершения преступления прошло три года.

Давность применяется: а) если за все это время не было никакого производства или следствия по данному делу и б) если при том совершивший преступление, покрываемое давностью, не совершил за указанный в настоящей статье срок какого-либо другого, однородного или не менее тяжкого преступления.

Обвинительный приговор не приводится вовсе в исполнение, если он не был приведен в исполнение в течение 10 лет со дня вынесения приговора.

Ст. 16. В отношении преступлений, совершение коих, согласно Уголовного Кодекса, влечет за собой применение в качестве меры социальной защиты высшую меру (расстрел), давность не применяется, но в случаях, если со времени совершения преступления прошло 10 лет, эта мера подлежит обязательной замене по выбору суда изгнанием за преде-

იმავე გვარის ან არა ნაკლებ მძიმე დანაშაული.

გამამტყუნებელი განაჩენი სისრულეში სულაც არ მოიყვანება, უკეთუ იგი აღსრულებულ არ იქნა ათი წლის განმავლობაში მისი გამოტანის დღიდან.

მუხ. 16. ხანდაზმულობა არ შეეფარდება იმ დანაშაულს, რომლისათვისაც სისხლის სამართლის კოდექსით დაწესებულია სოციალური დაცვის უმაღლესი ღონისძიება (დახვრეტა), ხოლო უკეთუ დანაშაულის ჩადენიდან გაივლის ათი წელიწადი, ეს ღონისძიება აუცილებლად უნდა შეიცვალოს, სასამართლოს შეხედულებისამებრ, საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის საზღვრებიდან გაძევებად ან თავისუფლების აღკვეთად არა ნაკლებ ხუთი წლისა სასტიკი იზოლაციით.

მუხ. 17. ხანდაზმულობის შეფარდება კონტრ-რევოლუციონური ხასიათის დანაშაულისათვის, აგრეთვე იმ პირთათვის, ვინც პასუხისგებაში მიცემულ იქნება მუშათა კლასისა და რევოლუციონური მოძრაობის საწინააღმდეგო აქტიური მოქმედებისა და ბრძოლისათვის, რაც სამეფო წესწყობილების დროს გამოუჩენია პასუხ აგებ ან განსაკუთრებით საიდუმლო თანამდებობაზე (მუხ. 67),—დამოკიდებულია სასამართლოზე თვითეულ შემთხვევაში ცალკე.

მუხ. 18. სოციალური დაცვის ღონისძიება უნდა შეეფარდოს დანაშაულის ყველა თანამონაწილეს: წამქეზებელს, ამსრულებელს და დამხმარეს.

წამქეზებლად ჩაითვლება ის, ვინც დანაშაულის ჩასადენად სხვას დაიყოლიებს.

ამსრულებლად ჩაითვლება ის, ვინც უშუალო მონაწილეობას მიიღებს დანაშაულებრივი მოქმედების შესრულებაში, რაშიაც უნდა გამოიხატოს ეს მონაწილეობა.

დამხმარეთ ჩაითვლება ის, ვინც დანაშაულის ჩადენას ხელს შეუწყობს ჩვენებით, დაბრკოლების აცილებით, დანაშაულის კვალის ან დამნაშავის დაფარვით და სხვა მოქმედებით.

სოციალური დაცვის ღონისძიება თვითეულ ამ თანამონაწილეთაგანს შეეფარდება იმისდა მიხედვით, თუ რაოდენ საფრთხეს წარმოადგენს იგი, აგრეთვე თუ რა მონაწილეობა მიუღია მას დანაშაულში.

ჩადენილი ან განამზადი დანაშაულის განუცხადებლობას სოციალური დაცვის ღონისძიება შეეფარდება მხოლოდ სის-

лы Союза ССР или лишением свободы со строгой изоляцией на срок не ниже 5 лет.

Ст. 17. В отношении преступлений контрреволюционного характера, в частности отношении лиц, привлеченных к ответственности за активные действия и активную борьбу против рабочего класса и революционного движения, проявленные на ответственной или особо секретной должности при царском строе (ст. 67), применение давности в каждом отдельном случае предоставляется усмотрению суда.

Ст. 18. Меры социальной защиты подлежат применению в отношении всех соучастников: подстрекателей, исполнителей и пособников.

Подстрекателями считаются лица, склонившие к совершению преступления.

Исполнителями считаются те, которые принимают непосредственное участие в выполнении преступного действия, в чем бы это участие не выразилось.

Пособниками считаются те, кто содействует выполнению преступления указаниями, устранением препятствий, сокрытием преступника или следов преступления и иными действиями.

Меры социальной защиты применяются к каждому из этих соучастников как в зависимости от их социальной опасности, так и степени их участия в преступлении.

Недонесение о совершенном или готовящемся совершиться преступлении влечет за собой применение меры социальной защиты лишь в случаях, специально указанных в Уголовном Кодексе.

Ст. 18[1]. В случаях, если суд признает недоказанным обвинение отдельных лиц в совершении преступлений, за которые они были привлечены, но признает их тем не менее общественно опасными (ст. 7), суд вправе применить к ним соответствующие меры социальной защиты, с тем, однако, ограничением, что таковыми мерами могут быть лишь перечисленные в п.п. „д“. „ж“, „з“, „и“, „н“ ст. 21.

ხლის სამართლის კოდექსით სპეციალურად გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

მუხ. 18¹. უკეთუ სასამართლო სცნობს, რომ დამტკიცებული არ არის ის ბრალდება, რომლისთვისაც ესა თუ ის პირი პასუხისგებაში იყო მიცემული, ხოლო ამასთანავე სცნობს, რომ ეს პიროვნება საზოგადოებრივ საშიშ პიროვნებას წარმოადგენს (მუხ. 7), სასამართლოს უფლება აქვს შეუფარდოს მას სოციალური დაცვის ღონისძიება, მაგრამ მხოლოდ ის, რაც გათვალისწინებულია 21 მუხ. «ე», «ზ», «თ», «ი» და «ნ» პუნქტში.

მუხ 19. უკეთუ დაწყებული დანაშაული დამთავრებულ არ იქნა, ე. ი. ქმედობას, რაიმე მიზეზის გამო, დანაშაულებრივი შედეგი არ მოჰყვა, სასამართლომ სოციალური დაცვის იმ ღონისძიების ასარჩევად, რაც ამ დანაშაულისათვის დაწესებულია სისხლის სამართლის კანონით, მხედველობაში უნდა მიიღოს, თუ რამდენ საფრთხეს წარმოადგენს დანაშაულის ჩამდენი და რამდენად განხორციელებულ იქნა დანაშაულებრივი განხრახვა.

მუხ. 20. დაუმთავრებელი დანაშაულისათვის დამხმარებლობა და განსამზადებელი მოქმედება დევნილ არ უნდა იქნეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ დანაშაული დამთავრებულ არ იქნა მქმედის საკუთარი ნებისყოფით, ან უკეთუ აშკარაა, რომ შესრულებული მოქმედება, მისი უმნიშვნელობის გამო, საზოგადოებრივ საფრთხეს არ წარმოადგენ, სასამართლოს ამ შემთხვევაში შეუძლიან მოიქცეს მხოლოდ 16¹ მუხლისამებრ.

კ ა რ ი III.

სოციალური დაცვის ღონისძიებანი.

მუხ. 21. სოციალური დაცვის ღონისძიება სასამართლო-გამასწორებელი ხასიათისა არის:

ა) დამნაშავის მშრომელთა მტრად გამოცხადება, თანაც საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის მოქალაქეობის უფლების ჩამორთმევა და აუცილებლად საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფარგლებიდან გაძევება სამუდამოდ;

ბ) თავისუფლების აღკვეთა სასტიკი იზოლაციით;

გ) თავისუფლების აღკვეთა სასტიკი იზოლაციის შეუფარდებლად;

დ) იძულებითი მუშაობა თავისუფლების აღუკვეთელად;

Ст. 19. Если начатое преступление не было доведено до конца, т. е. если преступный результат по какимлибо причинам не наступил, то суд при выборе мер социальной защиты, назначенных уголовным законом на данный вид преступления, руководствуется степенью опасности лица, совершившего преступление, и степенью осуществления преступного намерения.

Ст 20. Пособничество и подготовительные по незаконченным преступлениям действия не преследуются лишь в случаях, если преступление не было доведено до конца в силу добровольного отказа самого покушавшегося совершить преступление, либо если совершенные действия по своей незначительности явно не носили общественно-опасного характера. В этих случаях суд вправе действовать лишь в порядке ст. 18¹.

Раздел III.

Меры социальной защиты.

Ст. 21. Мерами социальной защиты судебно исправительного характера являются:

а) об'явление врагом трудящихся с лишением гражданства Союза С.С.Р. и обязательным изгнанием из пределов Союза С.С.Р. навсегда;

б) лишение свободы со строгой изоляцией;

в) лишение свободы без строгой изоляции;

г) принудительные работы без лишения свободы;

д) поражение прав;

е) удаление из пределов Союза С.С.Р. на срок;

ж) удаление из пределов С.С.Р.Г. или из пределов отдельной ее местности с обязательным поселением в иных местностях или без такового, или с запрещением проживания в отдельных местностях или без такового;

з) запрещение занятия той или другой должности или занятия той или другой деятельностью или промыслом;

и) увольнение от должности;

к) общественное порицание;

ე) უფლების აყრა;

ვ) საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფარგლებიდან განდევნა ვადით;

ზ) საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებიდან ან განსაზღვრულ ადგილიდან განდევნა ამა თუ იმ ადგილას დასახლებით ან უამისოდ, ამა თუ იმ ადგილას ცხოვრების აკრძალვით ან უამისოდ;

თ) ამა თუ იმ თანამდებობის დაჭერის აკრძალვა, ან ამა თუ იმ საქმესა ან ხელობაში მუშაობის აკრძალვა;

ი) თანამდებობიდან დათხოვნა;

კ) საზოგადოებრივი გაკიცხვა;

ლ) ქონების კონფისკაცია მთლად ან ნაწილობრივ;

მ) ფულადი ჯარიმა;

ნ) გაფრთხილება.

მუხ. 22. ისეთ უუმძიმეს დანაშაულთა წინაალ დევ საბრძოლველად, რომელიც საბჭოთა ხელისუფლებისა და წესწყობილების საფუძველთათვის საფრთხეს წარმოადგენს და რომლისთვისაც ამა კოდექსის მუხლით დაწესებულია სოციალური დაცვის უმაღლესი ღონისძიება, დროებით შეფარდებულ უნდა იქნეს დახვრეტა, ვიდრე ამას სრულიად არ გააუქმებს საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

მუხ. 23. დახვრეტა არ შეიძლება შეეფარდოს იმას, ვისაც 18 წელიწადი არ შესრულებია, აგრეთვე ორსულ ქალს.

მუხ. 24. სოციალური დაცვის ღონისძიება: უფლების აყრა (მუხ. 31), საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფარგლებიდან განდევნა ვადით, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებიდან ან განსაზღვრულ ადგილიდან განდევნა ამა თუ იმ ადგილას დასახლებით ან უამისოდ, ამა თუ იმ ადგილას ცხოვრების აკრძალვით ან უამისოდ, თანამდებობიდან დათხოვნა, ამა თუ იმ თანამდებობის დაჭერის ან ამა თუ იმ საქმესა თუ ხელობაში მუშაობის აკრძალვა, საზოგადოებრივი გაკიცხვა, ქონების კონფისკაცია, ფულადი ჯარიმა და გაფრთხილება (მუხ. 21, პუნქტ. „ე", „ვ", „ზ", „თ", „ი", „კ", „ლ", „მ", „ნ") სასამართლოს შეუძლიან მიიღოს ან როგორც დამოუკიდებელი ღონისძიება, ან როგორც დამატებითი ღონისძიება.

მუხ. 25. სოციალური დაცვის ღონისძიება სამკურნალო ხასიათისა არის:

ა) იძულებითი წამლობა;

л) конфискация имущества, полная или частичная;

м) денежный штраф;

н) предостережение.

Ст. 22. Для борьбы с наиболее тяжкими видами преступлений, угрожающими основам Советской власти и Советского строя, временно, впредь до полной отмены ее Центральным Исполнительным Комитетом Союза С.С.Р., в случаях, когда статьями настоящего Кодекса указана, в качестве меры социальной защиты—высшая мера, в качестве таковой применяется расстрел.

Ст. 23. Расстрел не может применяться к не достигшим 18 летнего возраста и к женщинам, находящимся в состоянии беременности.

Ст. 24. Меры социальной защиты: поражение прав (ст. 31), удаление из пределов Союза С.С.Р. на срок; удаление из пределов С.С.Р. Грузии или из пределов отдельных местностей, с поселением в тех или иных местностях или без такового, с запрещением проживания в тех или иных местностях или без такового, увольнение с должности, запрещение занятия той или иной должности или занятия той или деятельностью или промыслом, общественное порицание, конфискация имущества, денежный штраф и предостережение (п.п. „д", „е", „ж", „з", „и", „к", „л", „м", „н" ст. 21) могут быть применены судом как в качестве самостоятельных, так и в качестве дополнительных мер социальной защиты.

Ст. 25. Мерами социальной защиты медицинского характера являются:

а) принудительное лечение;

б) помещение в медико-изоляционное учреждение.

Ст. 26. Мерами медико-педагогического характера являются:

а) отдача несовершеннолетних на попечение родителей, родственников или иных лиц, учреждений и организаций;

б) помещение в специальные заведения.

Ст. 27. Об'явление врагом трудящихся и изгнание из пределов Со.

ბ) სამკურნალო-საიზოლაციო დაწესებულებაში მოთავსება.

მუხ. 26. სამკურნალო საპედაგოგიო ხასიათის ღონისძიებად ჩაითვლება:

ა) არასრულწლოვანის მიცემა მშობლისა, ნათესავისა ან სხვა პირისა, დაწესებულებისა და ორგანიზაციის მზრუნველობად;

ბ) სპეციალურ დაწესებულებაში მოთავსება.

მუხ. 27. დამნაშავის მშრომელთა მტრად გამოცხადება, საბჭ. სოც. რესპ კავშირის ფარგლებიდან სამუდამოდ გაძევებით და საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის მოქალაქეობის უფლების ჩამორთმევით, შეიძლება შეეფარდოს, როგორც სოციალური დაცვის ღონისძიება, მხოლოდ იმას, ვისაც მსჯავრი დაედება ისეთი დანაშაულის გამო, რაც საფრთხეს წარმოადგენს საბჭოთა წესწყობილების საფუძველთათვის. უკეთუ სასამართლოს განაჩენით საბჭ. სოც. რეს. კავშირის ფარგლებიდან გაძევებული პირი თავისი ნებით დაბრუნდა, აგრეთვე უკეთუ ფაქტიურად შეუძლებელ იქნება ისეთი განაჩენის ასრულება, რომლითაც გაძევებაა გადაწყვეტილი, სასამართლომ უნდა მიიღოს სოციალური დაცვის სხვა რამ ღონისძიება, რაც ნაკლები არ უნდა იყოს ხუთი წლით თავისუფლების აღკვეთაზე სასტიკი იზოლაციით.

მუხ. 28. თავისუფლების აღკვეთა დაწესებულია ვადით ათი დღიდან და არა უმეტეს ათი წლისა და მოხდილ უნდა იქნეს თავისუფლების აღკვეთის ადგილას (შრომა-გასწორების სახლი, შრომისა, სასოფლო-სამეურნეო, ადგილობრივი ახალშენი, გასწორების გარდამავალი სახლი და სხვ.), იმ გამასწორებელი ზეგავლენის მიხედვით, რაც საჭირო იქნება დამნაშავის გამოსწორებისათვის.

სასამართლოს განაჩენში აღნიშნულ უნდა იქნეს, რა ვადით გადაეწყვეტა მსჯავრდადებულს თავისუფლების აღკვეთა და საჭიროა თუ არა სასტიკი იზოლაცია.

თავისუფლების აღკვეთას აუცილებლად თან სდევს მუშაობა, რომელიც, რამდენადაც შესაძლებელია, უნდა შეეფერებოდეს პატიმარის სპეციალურ ცოდნას ან მიდრეკილებას.

> **შენიშვნა.** იმ პირის შენახვის წესი, რომელსაც სასტიკი იზოლაცია გადაეწყვიტა, განსაზღვრულია შრომა-გასწორების კოდექსში.

юза ССР с лишением гражданства Союза ССР навсегда применяются в качестве мер социальной защиты лишь в отношении лиц, осужденных за преступления, угрожающие основам Советского строя. В случае самовольного возвращения лица, изгнанного по судебному приговору из пределов Союза ССР, а равно в случае невозможности фактически привести в исполнение приговор об изгнании, суд применяет к нему меру социальной защиты не ниже лишения свободы со строгой изоляцией на пять лет.

Ст. 28. Лишение свободы устанавливается на срок от 10 дней и не свыше 10-ти лет и отбывается в местах лишения свободы (исправительно-трудовых домах, трудовых, сельско-хозяйственных, местных колониях, переходных исправительных домах и т. д.), в зависимости от тех мер исправительного воздействия, которые будут признаны необходимыми для исправления преступника.

В приговоре суда должно быть указано, на какой срок осужденный приговаривается к лишению свободы и требуется-ли строгая изоляция.

Лишение свободы обязательно соединяется с работой, которая, по возможности, должна сообразоваться со специальными знаниями или наклонностями заключенных.

> *Примечание.* Порядок содержания приговоренных к строгой изоляции определяется Исправительно-Трудовым Кодексом.

Ст. 29. Время предварительного заключения, а также время, проведенное в заключении с момента об'явления приговора до вступления его в законную силу, обязательно зачитывается в срок лишения свободы, определенный судом.

При применении мер социальной защиты, указанных в пунктах: „г", „е", „ж", „к", „л" (ст. 21), Суд вправе принять во внимание предварительное до суда лишение свободы и соответственно понизить избранную меру социальной защиты, или же постановить о неприменении последней.

В отношении присужденных к при-

მუხ. 29. წინასწარი პატიმრობის დრო, აგრეთვე ის დრო, რაც მსჯავრდადებულმა პატიმრობაში დაჰყო განაჩენის გამოტანიდან კანონიერ ძალაში შესვლამდე, აუცილებლად უნდა ჩაითვალოს სასამართლოს განაჩენით გადაწყვეტილ თავისუფლების აღკვეთის ვადაში.

უკეთუ შეფარდებულ იქნება 21 მუხლის „დ", „ვ", „ზ", „კ", და „ლ" პუნქტში აღნიშნული ღონისძიება, სასამართლოს უფლება აქვს მხედველობაში მიიღოს ის გარემოება, რომ მსჯავრდადებულს თავისუფლება აღკვეთილი ჰქონდა გასამართლებამდე და სათანადოდ შეამციროს არჩეული სოციალური დაცვის ღონისძიება, ან დაადგინოს, ეს ღონისძიება არ იქნეს შეფარდებული.

იმას, ვისაც იძულებითი მუშაობა გადაეწყვიტა, თავისუფლების აღკვეთის ერთი დღე ჩაეთვლება იძულებითი მუშაობის სამ დღედ.

მუხ. 30. იძულებითი მუშაობა თავისუფლების აღუკვეთელად გადაწყვეტილ უნდა იქნეს ვადით არა უმეტეს ერთის წლისა; იძულებითი მუშაობის მოხდის წესი განისაზღვრება შრომა-გასწორების კოდექსით. სამხედრო პირი იძულებითი მუშაობის მოსახდელად გაიგზავნება სამხედრო საშტრაფო ერთეულში.

შენიშვნა 1. უკეთუ ბრალდებული მოკლებულია შრომის უნარს და ეს გარემოება გამოირკვა განაჩენის გამოტანამდე, ან უკეთუ იძულებითი მუშაობა ადგილობრივ არ არის მოწყობილი, და უკეთუ ამასთანავე, სისხლის სამართლის კოდექსის სათანადო მუხლში, იძულებითი მუშაობის გარდა სოციალური დაცვის სხვა რამ ღონისძიება არ არის გათვალისწინებული, სასამართლომ უნდა შესცვალოს იძულებითი მუშაობა თავისუფლების აღკვეთად იმ ანგარიშით, რომ იძულებითი მუშაობის სამი დღისათვის დაიდოს თავისუფლების აღკვეთა ერთის დღით, ან ჯარიმად ისე, რომ იძულებითი მუშაობის ერთ თვეზე მოდიოდეს 100 მანეთი ჯარიმა.

შენიშვნა 2. უკეთუ საპატიმრო ადგილების სამმართველოს სათანადო ორგანო ითხოვს, როგორც სადისციპლინო ზეგავლენის ღონისძიებას, იძულებითი მუშაობის სოციალური დაცვის სხვა ღონის-

нудительным работам зачет производится из расчета трех дней принудительных работ за один день лишения свободы.

Ст. 30. Принудительные работы без лишения свободы назначаются на срок не свыше 1-го года и отбываются в порядке, предусмотренном правилами Исправительно-Трудового Кодекса. В отношении военно-служащих принудительные работы назначаются в виде содержания в штрафных воинских частях.

Примечание 1. Если обвиняемый лишен трудоспособности и это обнаружено до вынесения приговора или если на местах принудительные работы не организованы и если при этом соответствующая статья Уголовного Кодекса не предусматривает другой, кроме принудительных работ, меры социальной защиты, Суд обязан заменить принудительные работы лишением свободы из расчета трех дней принудительных работ за один день лишения свободы, или денежным штрафом, из расчета один месяц работы за 100 рублей штрафа.

Примечание 2. В случае представления подлежащими органами управления местами заключения о замене в качестве меры дисциплинарного воздействия принудительных работ другими мерами социальной защиты (Исправительно-Трудовой Кодекс) суд заменяет принудительные работы лишением свободы из расчета 1 день лишения свободы за 3 дня принудительных работ.

Ст. 31. Поражение прав заключается в лишении:

а) активного и пассивного избирательного права в Советы и С езды Советов;

б) права быть членом общественных и профессиональных организаций;

в) права занимать те или иные государственные должности, испол-

ძიებად შეცვლას (შრომა-გასწორების კოდექსი), სასამართლო შესცვლის იძულებით მუშაობას თავისუფლების აღკვეთად იმ ანგარიშით, რომ იძულებითი მუშაობის სამ დღეზე მოდიოდეს თავისუფლების აღკვეთა ერთის დღით.

მუხ. 31. უფლების აყრა არის ჩამორთმევა:

ა) აქტიური და პასიური საარჩევნო უფლებისა საბჭოებში და საბჭოთა ყრილობებში არჩევისათვის;

ბ) საზოგადოებრივი და პროფესიონალური ორგანიზაციის წევრობის უფლებისა;

გ) ამა თუ იმ სახელმწიფო თანამდებობის დაჭერისა, საზოგადოებრივი მოვალეობის ასრულებისა და საპატიო წოდების უფლებისა;

დ) მშობლიური უფლების განხორციელების შესაძლებლობისა.

უფლების აყრა შეიძლება ვადით არა უმეტეს ხუთი წლისა ყველა ზემოაღნიშნული კატეგორიისათვის ან თვითეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკე, როდესაც უფლების აყრა დაერთვის თავისუფლების აღკვეთას, როგორც სოციალური დაცვის დამატებითი ღონისძიება. იგი გასტანს მთლად პატიმრობის დროს და, ამას გარდა, სასამართლოს განაჩენით გადაწყვეტილ ვადას.

მუხ. 31^{1}. მშობლიურ უფლებას მსჯავრდადებულს სასამართლო ჩამოართმევს მაშინ, უკეთუ დამტკიცდება, რომ იგი ბოროტად იყენებს ამ უფლებას. ერთი წლის გასვლამდე მსჯავრდადებულს არ შეუძლიან ითხოვოს მშობლიური უფლების აღდგენა.

მუხ. 32. უკეთუ უფლება-აყრილ პირს აქვს რაიმე წარჩინების ნიშანი, რაც მას მიეცა საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ან სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით, სასამართლომ უნდა სთხოვოს სათანადო ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს აქ წარჩინების ნიშნის ჩამორთმევა.

წარჩინების სხვა ნიშნები ჩამოირთმევა სასამართლოს დადგენილებით.

მუხ. 33. უფლების აყრის საკითხი სასამართლომ უნდა დასვას ყოველთვის, როდესაც სოციალური დაცვის ღონისძიებად გადასწყვეტს თავისუფლების აღკვეთას ერთ წელზე მეტი ვადით ან სხვა, უფრო მძიმე ღონისძიებას.

нять общественные обязанности и носить почетное звание;

г) осуществлять родительские права.

Поражение прав назначается на срок не свыше 5 лет или по всем вышеуказанным пунктам или же по отдельным категориям. В случаях, когда поражение прав присоединяется в качестве дополнительной меры социальной защиты при одновременном назначении лишения свободы, таковое распространяется на все время отбытия заключения и сверх того на срок, определенный судом.

Ст. 31^{1}. Лишение родительских прав определяется судом при установлении злоупотребления родительским правом со стороны осужденного; ходатайство о восстановлении родительских прав не может быть возбуждено осужденными до истечения одного года.

Ст. 32. Если пораженный в правах имеет какие либо знаки отличия, коими он награжден Постановлением ЦИК'а Союза или ЦИК'а ССРГ, суд обязан войти с ходатайством в соответствующий ЦИК о лишении осужденного этих знаков отличия.

Лишение прочих знаков отличия производится постановлением суда.

Ст. 33. Вопрос о поражении прав обязателен к постановке судом во всех случаях, когда судом определено в качестве меры социальной защиты лишение свободы на срок более одного года или другая более тяжкая мера социальной защиты.

Ст. 34. Удаление из пределов Союза ССР (п. „е", ст. 21) или из пределов ССРГ или из пределов отдельной ее местности с обязательным поселением в иных местностях или без такового, или с запрещением проживания в отдельных местностях или без такового (п. „ж" ст. 21) может применяться судом в отношении лиц, признанных по своей преступной деятельности или по связи с преступной средой в данной местности социально опасными и в том случае, когда они, будучи привлечены по обвинению в совершении определенного преступления, будут судом оправданы (ст. 7).

მუხ. 34. საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფარგლებიდან განდევნა (მუხ. 21, პ. „ვ") ან საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებიდან ან განსაზღვრულ ადგილიდან განდევნა ამა თუ იმ ადგილას დასახლებით ან უამისოდ, ამა თუ იმ ადგილას ცხოვრების აკრძალვით ან უამისოდ (მუხ. 21, პ. „ზ"), სასამართლოს შეუძლიან გადაუწყვიტოს იმას, ვისაც იგი სოციალურად საშიშ პიროვნებად სცნობს— მისი დანაშაულებრივი მოქმედების გამო ან იმის გამო, რომ მას კავშირი აქვს უწყებული ადგილის დანაშაულებრივ წრესთან, იმ შემთხვევაშიაც, როდესაც განსაზღვრული დანაშაულის ჩადენისათვის პასუხისგებაში მიცემული პირი გამართლებულ იქნა.

საქართველოს სოც. საბჭ რესპუბლიკის ფარგლებიდან განდევნა შეიძლეაა მხოლოდ იმ წესით, რაც ცალკე განსაზღვრულ იქნება საერთო საკავშირო კანონმდებლობით, ხოლო განდევნა ერთი ადგილიდან მეორე ადგილას საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგალში შეიძლება საქართველოს სოციალ. საბჭ. რესპუბლიკის კანონმდებლობით განსაზღვრული წესისამებრ.

ამ მუხლში აღნიშნული სოციალური დაცვის ღონისძიება შეფარდებულ უნდა იქნეს ვადით არა უმეტეს ხუთი წლისა.

მუხ. 35. თანამდებობიდან დათხოვნა შეფარდებულ უნდა იქნეს, როგორც სოციალური დაცვის ღონისძიება. უკეთუ სასამართლო სცნობს, რომ შეუძლებელია მსჯავრდადებულის დატოვება იმ თანამდებობაზე, რომელიც მას უჭირავს, ამასთანავე მსჯავრდადებულს შეიძლება აეკრძალოს ამა თუ იმ თანამდებობის დაჭერა ვადით არა უმეტეს ხუთი წლისა.

მუხ. 36. განსაზღვრულ საქმესა ან ხელობაში მუშაობას სასამართლო აუკრძალავს მსჯავრდადებულს, უკეთუ დამტკიცებულია, რომ იგი სიბოროტეს სჩადის თავის პროფესიასა ან ხელობაში, და სცნობს, რომ შეუძლებელია მსჯავრდადებულს ნება მიეცეს განაგრძოს ამ პროფესიასა ან ხელობაში მუშაობა.

კერძოდ, სასამართლოს უფლება აქვს აუკრძალოს მსჯავრდადებულს სამრეწველო და სავაჭრო საქმე, მიღება თავის თავზე ვალდებულებისა სახაზინო სამუშაოს ნარდად გაცემისა ლა გაყიდვა-მიწოდებისათვის, გარიგების დადება სახელმწიფო საწარმოსთან, ხელმძღვანელობა, თავისი სახელით ან სხვა პირის

Удаление за пределы ССРГ допускается и производится в порядке, определенном общесоюзным законодательством, удаление же из одной местности в другую в пределах ССРГ в порядке, определяемом законодательством ССРГ.

Меры социальной защиты, упоминаемые в настоящей статье, назначаются на срок не свыше 5-ти лет.

Ст. 35. Увольнение от должности применяется, как мера социальной защиты, в случаях признания судом невозможности оставления осужденного на занимаемой им должности и может сопровождаться запрещением занятия той или иной должности, однако, на срок не свыше 5-ти лет.

Ст. 36. Запрещение занятия той или другой деятельностью или промыслом определяется судом в случаях, когда суд признает невозможным, вследствие установленных злоупотреблений осужденного при занятии своей профессией или промыслом, допустить дальнейшее занятие его таковым.

В частности, суд вправе определить воспрещение осужденному заниматься промышленной и торговой деятельностью, принимать на себя обязательство по казенным подрядам и поставкам, заключать сделки с государственными предприятиями, руководить от себя или по поручению других лиц торговыми и комиссионными предприятиями и т. д.

Это запрещение равным образом не может быть назначено на срок свыше 5-ти лет.

Ст. 37 Общественное порицание заключается в выражении приговоренному осуждения от имени суда за совершенное им преступление.

Ст. 38. Конфискация имущества состоит в принудительном и безвозмездном отчуждении в пользу государства всего или точно определенной судом части имущества осужденного.

Конфискации не подлежат необходимые для осужденного и его семьи предметы домашнего обихода и служащие средством существования орудия мелкого кустарного, ремеслен-

მინდობილობით, სავაჭრო და საკომისიო საწარმოსი და სხვ.

ასეთი აკრძალვა არ შეიძლება ხუთ წელიწადზე მეტი ვადით.

მუხ. 37. საზოგადოებრივი გაკიცხვით მსჯავრდადებულს სასამართლოს სახელით გამოეცხადება დაგმობა ჩადენილი დანაშაულისათვის.

მუხ. 38. ქონების კონფისკაცია არის სახელმწიფოს სასარგებლოდ იძულებით ან უსასყიდლოდ ჩამორთმევა მსჯავრდადებულის მთელი ქონებისა ან ქონების იმ ნაწილისა, რასაც სასამართლო გარკვეულად განსაზღვრავს.

კონფისკაციით არ ჩამოირთმევა ის ნივთები, რაც საჭიროა მსჯავრდადებულისა და მისი ოჯახისათვის ოჯახში სახმარებლად, და წვრილი შინამრეწველობის, ხელოსნობისა ან სოფლის მეურნეობის იარაღი, რაც მათი ცხოვრების სახსარს შეადგენს.

მსჯავრდადებულისა და მისი ოჯახის წევრთათვის დატოვებული სურსათ-სანოვაგე და ფული არ შეიძლება საერთო ღირებულებით იმ საშუალო ხელფასზე ნაკლები იყოს, რასაც ადგილობრივ მუშა იღებს ექვსი თვის განმავლობაში.

მსჯავრდადებულის პროფესიონალური მუშაობისათვის საჭირო ინვენტარის კონფისკაცია შეიძლება, უკეთუ სასამართლო აუკრძალავს მას სათანადო პროფესიაში მუშაობას.

მუხ. 39. ქონების კონფისკაციის გამო სახელმწიფო არ აგებს პასუხს იმ ვალისა და ვალდებულებისათვის, რომელიც ქონებას აწევს, უკეთუ ეს ვალი და ვალდებულება წარმოიშვა მას შემდეგ, რაც საგამომძიებლო ხელისუფლებამ მიიღო ქონების დაცვის ღონისძიება და თანაც დამცველი ორგანოს თანხმობის გარეშე.

რაც შეეხება იმ პრეტენზიას, რომელიც დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს კონფისკაციაქმნილი ქონებიდან, სახელმწიფო პასუხს აგებს მხოლოდ აქტივის ფარგალში. ამასთანავე პრეტენზია დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს შემდეგი თანდათანობით: პირველ ყოვლისა დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს ის, ვისაც სამუშაო ხელფასი ერგება, მეორე რიგში—სოციალური დაზღვევის ორგანოს პრეტენზია სოციალური დაზღვევისათვის, მესამეში—სხვა სახელმწიფო ორგანოს პრეტენზია, და მეოთხეში—ყველა სხვა პრეტენზია.

მუხ. 40. ჯარიმა არის ფულადი გა-

ного или сельско-хозяйственного производства.

Оставляемые в распоряжении осужденного и членов его семьи предметы питания и денежные суммы не могут по своей оценке в общей сложности быть ниже среднего шестимесячного заработка рабочего данной местности.

Инвентарь, необходимый для профессиональной работы осужденного, может быть конфискован, если суд постановит о лишении осужденного права заниматься соответствующей профессией.

Ст. 39. При конфискации имущества государство не отвечает по обременяющим имущество долгам и обязательствам, если таковые возникли после принятия следственными властями мер по охране имущества и при том без согласия охраняющего органа.

В отношении претензий, подлежащих удовлетворению за счет конфискуемого имущества, государство отвечает лишь в пределах актива, с соблюдением следующего порядка: в первую очередь подлежат удовлетворению получатели заработной платы, во-вторую—претензии органов социального страхования по социальному страхованию, в третью—претензии других государственных органов и в четвертую—все остальные претензии.

Ст. 40. Штраф есть денежное взыскание и налагается судом в пределах, установленных отдельными статьями Уголовного Кодекса, если он не налагается в качестве дополнительной меры социальной защиты.

Во всяком случае он налагается в соответствии с имущественным положением осужденного и, если штраф не может быть взыскан, он может быть заменен принудительными работами без содержания под стражей из расчета один месяц работы за 100 руб. штрафа. Замена лишения свободы штрафом или штрафа лишением свободы не допускается.

Предметы, не подлежащие конфискации, не могут быть из'яты и при наложении штрафа.

Ст. 41. Предостережение опреде-

დასახდელი. სასამართლო გადასწყვეტს მას იმ ფარგალში, რაც სისხლის სამართლის კოდექსის ცალკე მუხლებშია დაწესებული, უკეთუ იგი არ დაიდება, როგორც სოციალური დაცვის დამატებითი ღონისძიება.

ყოველ შემთხვევაში, ჯარიმა დაიდება მსჯავრდადებულის ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით და უკეთუ შეუძლებელ იქნება მისი გადახდევინება, იგი შეიძლება შეცვლილ იქნეს იძულებით მუშაობად თავისუფლების აღუკვეთელად ისე, რომ ჯარიმის თვითეული ასი მანეთისათვის დაიდოს მუშაობა ერთი თვით. თავისუფლების აღკვეთის შეცვლა ჯარიმად ან ჯარიმისა თავისუფლების აღკვეთად არ შეიძლება.

ის საგნები, რაც არ ჩამოირთმევა კონფისკაციით, არ შეიძლება ჩამორთმეულ იქნეს ჯარიმადაც.

მუხ. 41. გაფრთხილებას სასამართლო გადასწყვეტს მხოლოდ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანისას, უკეთუ სცნობს, რომ გამართლებული პირის ყოფა-ქცევის მიხედვით საფიქრებელია, რომ იგი დანაშაულს მომავალში ჩაიდენს.

კარი IV.

სოციალური დაცვის ღონისძიების შეფარდების წესი.

მუხ. 42. სოციალური დაცვის რა ღონისძიება შეიძლება შეფარდებულ იქნეს თვითეულ ცალკე შემთხვევაში, ამას სასამართლო გადასწყვეტს სასამართლოს კლასობრივი და სოციალისტური შეგნებისამებრ, თანახმად ამა კოდექსის ზოგადი ნაწილისა და იმ ფარგალში, რაც გათვალისწინებულია განსაკუთრებული ნაწილის ცალკე მუხლებით.

მუხ. 43. განსხვავებულ უნდა იქნეს დანაშაულთა ორი კატეგორია:

ა) დანაშაული, მიმართული მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების მიერ საბჭ. სოც. რესპ. კავშირში დამყარებული საბჭოთა წესწყობილების საფუძველთა წინააღმდეგ, და ამიტომ ნამეტნავად საშიშ დანაშაულად მისაჩნევი;

ბ) ყველა სხვა დანაშაული.

პირველგვარი დანაშაულისათვის სისხლის სამართლის კოდექსით დაწესებულია ის უმდაბლესი საზღვარი, რომლის ქვევით სოციალური დაცვის ღონისძიე-

ляется судом лишь при вынесении оправдательного приговора, если суд усматривает, что поведение оправданного дает основания опасаться совершения им преступления в будущем.

Раздел IV.

О порядке применения мер социальной защиты.

Ст. 42. Какая именно мера социальной защиты должна быть применена в каждом отдельном случае, определяется судом согласно указаний общей части и в пределах, определенных отдельными статьями особенной части настоящего Кодекса, на основании классового и социалистического правосознания Судей.

Ст. 43. Подлежат различию две категории преступлений:

а) направленные против основ Советского Строя, установленного в Союзе ССР властью рабочих и крестьян, и признаваемые в силу этого наиболее опасными;

б) все остальные преступления.

За первые преступления Уголовный Кодекс определяет низший предел, ниже коего суд не вправе назначить меру социальной защиты.

По всем остальным преступлениям Уголовный Кодекс определяет лишь высший предел.

Ст. 44. При определении судом мер социальной защиты учитывается прежде всего степень и характер опасности преступника и совершенного им преступления, а затем личность преступника, мотивы преступления, а также насколько само преступление в данных условиях места и времени является общественно-опасным.

Ст. 45. Суд при определении мер социальной защиты прежде всего разрешает вопрос об общественной опасности настоящего преступления, после чего, при определении конкретной меры принимает более строгую меру социальной защиты:

а) если преступление совершено в целях восстановления власти буржуазии;

ბის გადაწყვეტა სასამართლოს არ შეუძლიან.

ყველა სხვა დანაშაულისათვის სისხლის სამართლის კოდექსით დაწესებულია მხოლოდ უმაღლესი საზღვარი.

მუხ. 44. სოციალური დაცვის ღონისძიების გადასაწყვეტად სასამართლომ მხედველობაში უპირველეს ყოვლისა უნდა მიიღოს ის, თუ რა და რამდენ საფრთხეს წარმოადგენს დამნაშავე და მისი დანაშაული, ხოლო შემდეგ— რას წარმოადგენს დამნაშავის პიროვნება, რა იყო დანაშაულის მოტივი, და აგრეთვე ის, თუ თვით დანაშაული დროისა და ადგილის მიხედვით რა საფრთხეს წარმოადგენს საზოგადოებრივად.

მუხ. 45. სოციალური დაცვის ღონისძიების მისაღებად სასამართლომ უწინარეს ყოვლისა უნდა გადასწყვიტოს საკითხი, თუ რა საფრთხეს წარმოადგენს დანაშაული საზოგადოებრივად, რის შემდეგ, კონკრეტული ღონისძიების შესაფარდებლად მიიღებს სოციალური დაცვის უმძიმეს ღონისძიებას:

ა) უკეთუ დანაშაული ჩადენილია ბურჟუაზიის ხელისუფლების აღსადგენად;

ბ) უკეთუ დანაშაული ჩაიდინა იმან, ვინც დღეს ან წარსულში ასე თუ ისე ეკუთვნის ან ეკუთვნოდა იმ პირთა კლასს, რომელნიც სხვისი შრომის ექსპლოატაციას ეწევიან;

გ) უკეთუ დანაშაულს თავისი ობიექტური შედეგით შეუძლიან ვნება მოუტანოს საბჭოთა სახელმწიფოს ან მშრომელთა ინტერესებს, თუნდაც იგი პირდაპირ მათ წინააღმდეგ მიმართული არ იყოს;

დ) უკეთუ დანაშაული ჩაიდინა ჯგუფმა, ბანდამ ან რეციდივისტმა;

ე) უკეთუ დანაშაული ჩადენილია ანგარებით ან სხვა რაიმე ქვენა გრძნობით;

ვ) უკეთუ დანაშაული ჩადენილია განსაკუთრებული სიმკაცრით, ძალმომრეობით, ან მზაკვრობით, ან დაზარალებულის უმწეო მდგომარეობის გამოყენებით.

შენიშვნა. რეციდივად არ ჩაითვლება: 1) უკეთუ ახალი დანაშაული ჩადენილია ისეთივე ან იმავე გვარის დანაშაულისათვის გადაწყვეტილი სოციალური დაცვის ღონისძიების მოხდამდე, 2) უკეთუ სოციალური დაცვის ღონისძიების მოხდის შემდეგ ახალი დანაშაულის ჩადენამდე გასულა ამა

б) если преступление совершено лицом, в той или иной мере связанным с принадлежностью в прошлом или настоящем к классу лиц, эксплоатирующих чужой труд;

в) если преступление, хотя и не направленное непосредственно против интересов Советского Государства или интер сов трудящихся, но по своим об'ективным результатам может принести ущерб этим интересам;

г) если преступление совершено группой, бандой или рецидивистом;

д) если преступление совершено из корыстных или иных низменных побуждений;

е) если оно совершено с особой жестокостью, насилием или хитростью или с использованием беспомощного состояния потерпевшего.

Примечание. Не признается рецидивом:

1) если преступление было совершено до отбытия меры социальной защиты за тождественное или однородное преступление и

2) если с момента отбытия и до момента совершения нового преступления прошли сроки, установленные ст. 15 настоящего Кодекса.

Ст. 46. Более мягкие меры социальной защиты определяются судом, если преступление совершено:

а) хотя с превышением меры необходимой обороны, но для защиты от посягательства на Советскую Власть, революционный правопорядок или личность и права обороняющегося или другого лица;

б) рабочим, трудовым крестьянином или вообще трудящимся;

в) в первый раз;

г) по мотивам, лишенным корысти или иных низменных побуждений;

д) под влиянием угрозы, принуждения, служебной или экономической зависимости;

е) под влиянием сильного волнения;

ж) в состоянии голода, нужды и вообще под влиянием стечения тяжелых личных или семейных условий;

კოდექსის მე-15 მუხლში აღნიშნული ვადა.

მუხ. 46. სოციალური დაცვის უმსუბუქეს ღონისძიებას სასამართლო მიიღებს უკეთუ დანაშაული ჩადენილია:

ა) თუმცა აუცილებელი თავდაცვის საზღვრის გადაცილებით, მაგრამ ისეთი ხელყოფისაგან დასაცავად, რაც მიმართული იყო საბჭოთა ხელისუფლებისა, რევოლიუციონური მართლწესრიგისა ან მომგერებლისა თუ სხვა ვისიმე პიროვნების და უფლების წინააღმდეგ;

ბ) მუშისა, მშრომელი გლეხის ან, საერთოდ, მშრომელის მიერ;

გ) პ ი რ ვ ე ლ ა დ;

დ) ანგარებისა ან სხვა რაიმე ქვენაგრძნობის გარეშე.

ე) მუქარისა, იძულებისა და სამსახურ. ან ეკონ. დამოკიდებ. ზეგავლენით;

ვ) ძლიერი სულიერი აღელვების ზეგავლენით;

ზ) შიმშილობით, გაჭირვებით და, საერთოდ, შექმნილ მძიმე პირად ან ოჯახურ გარემოებათა გამო;

თ) უვიცობით, შეუგნებლობით ან შემთხვევით გარემოებათა გამო;

ი) იმ პირის მიერ, ვისაც სრულწლოვანებისათვის არ მიუღწევია, ან ორსული ქალის მიერ.

მუხ. 47. როდესაც ბრალდებულის ქმედობას აქვს რამდენიმე დანაშაულის ნიშნები, სასამართლო სოციალური დაცვის ღონისძიებას გადაუწყვეტს იმ დანაშაულის მიხედვით, რომლისათვისაც უმძიმესი ღონისძიებაა დაწესებული.

უკეთუ ბრალდებულს განაჩენის გამოტანამდე ორი ან მეტი დანაშაული ჩაუდენია, სასამართლო სოციალური დაცვის ღონისძიებას აარჩევს თვითეული დანაშაულისათვის ცალ-ცალკე და გადასწყვეტს უმძიმეს ამ ღონისძიებათათაგანს; ამასთანავე სოციალური დაცვის ღონისძიება შეიძლება აწეულ იქნეს უმაღლეს საზღვრამდე, რაც აღნიშნულია იმ მუხლში, რომლითაც სოციალური დაცვის ღონისძიება გადაეწყვიტა ბრალდებულს.

მუხ. 48. უკეთუ მსჯავრდადებული ახალ დანაშაულს ჩაიდენს პირველი დანაშაულისათვის განაჩენის გამოტანის შემდეგ, ხოლო პირველი განაჩენით გადაწყვეტილი სოციალური დაცვის ღონისძიების მოხდამდე, სასამართლო ახალი დანაშაულისათვის სოციალური დაცვის ღონისძიებას გადაუწყვეტს ცალკე

з) по невежеству, по несознательности или по случайному стечению обстоятельств;

и) лицом, не достигшим совершеннолетия или в состоянии беременности.

Ст. 47. Когда в совершенном обвиняемым деянии содержатся признаки нескольких преступлений, суд определяет меру социальной защиты по тому преступлению, которое влечет за собой более строгую меру.

В случае совершения обвиняемым до вынесения приговора двух или более преступлений суд определяет меру социальной защиты за каждое преступление отдельно и приговаривает его к тягчайшему из них, при чем мера социальной защиты может быть повышена до высшего предела, установленного статьей, по коей мера социальной защиты была определена.

Ст. 48. В случае совершения осужденным нового преступления, после вынесения приговора за первое преступление, но до отбытия назначенной ему по первому приговору меры социальной защиты, суд определяет осужденному меру социальной защиты отдельно за новое преступление, с тем, однако, рассчетом, чтобы в случае назначения судом однородной с первым приговором меры социальной защиты, определяемой на срок, общий срок по обоим приговорам не превышал высшего срока, установленного Уголовным Кодексом.

При сложении лишения свободы с принудительными работами без лишения свободы, последняя мера присоединяется к первой из рассчета три дня принудительных работ за 1 день лишения свободы.

Ст. 49. В случае, если, по мнению суда, из обстоятельств дела вытекает целесообразность назначения меры социальной защиты ниже низшего предела, установленного законом в соответствующей статье, таковое понижение допускается исключительно с приведением соответствующих мотивов.

Ст. 50. В случаях, когда суд по тем или иным соображениям призна-

იმ ანგარიშით, რომ თუ გადაწყვეტილ იქნება სოციალური დაცვის იმგვარივე ღონისძიება, რაც პირველი განაჩენით გადაწყვეტილია, და ეს ღონისძიება ვადიანია, მისი საერთო ვადა ორივე განაჩენით არ აღემატებოდეს სისხლის სამართლის კოდექსში დაწესებულ უდიდეს ვადას. როდესაც თავისუფლების აღკვეთა შესაერთებელია იძულებით მუშაობასთან თავისუფლების აღუკვეთელად, უკანასკნელი ღონისძიება დაერთვის პირველს იმ ანგარიშით, რომ იძულებითი მუშაობის სამი დღისათვის დაიდოს თავისუფლების აღკვეთა ერთი დღით.

მუხ. 49. უკეთუ სასამართლო სცნობს, რომ საქმის გარემოებათა მიხედვით მიზანშეწონილია სოციალური დაცვის ისეთი ღონისძიების გადაწყვეტა, რაც კანონის სათანადო მუხლში გათვალისწინებულ უმდაბლეს საზღვარზე ნაკლებია, მას შეუძლიან სოციალური დაცვის ღონისძიების ასეთი დაწევა, ხოლო სათანადო დასაბუთებით.

მუხ. 50 უკეთუ ამა თუ იმ მოსაზრებით სასამართლო სცნობს, რომ მიზანშეწონილია დანაშაულის ჩამდენი სრულიად განთავისუფლებულ იქნეს სოციალური დაცვის ღონისძიების შეფარდებისაგან, ან სცნობს, რომ მიზანშეწონილია სოციალური დაცვის სხვა, ნაკლებად მძიმე ღონისძიების გადაწყვეტა, რაც გათვალისწინებულ არ არის იმ მუხლში, რომლითაც დამნაშავეს მსჯავრი დაედო, სასამართლომ საამისო თხოვნა უნდა წარუდგინოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს.

მუხ. 51. უკეთუ განაჩენის გამოტანის დროს, რომლითაც გადაწყვეტილ იქნება იძულებითი მუშაობა ან თავისუფლების აღკვეთა სასტიკი იზოლაციით ან უამისოდ, აღმოჩნდება, რომ მსჯავრდადებული საზოგადოებრივად ისეთ საფრთხეს არ წარმოადგენს, რისთვისაც საჭიროა იზოლაცია—ან იძულებითი სამუშაოს დანიშვნა, სასამართლოს უფლება აქვს დაადგინოს—განაჩენი სისრულეში მოყვანილ არ იქნეს, იმ პირობით კი, რომ მსჯავრდადებულმა, სასამართლოს მიერ დანიშნული ვადის განმავლობაში, არ ჩაიდინოს ახალი, არა ნაკლებად მძიმე დანაშაული. ეს ვადა არ შეიძლება ერთ წელიწადზე ნაკლები იყოს და ათ წელიწადს აღემატებოდეს.

მუხ. 52. ფულადი ან ქონებრივი გადასახდელი, რაც თავისუფლების აღკვე-

ет целесообразным совершенно освободить совершившего преступления от применения меры социальной защиты, или признает целесообразным перейти к другой менее тяжкой мере социальной защиты, не установленной той статьей, по которой признан виновным совершивший преступление, суд входит с ходатайством о том во ВЦИК.

Ст. 51. Если при вынесении приговора, присуждающего к принудительным работам или к лишению свободы со строгой изоляцией или без нее, окажется, что степень общественной опасности осужденного не требует изоляции его или назначения ему принудительных работ, то суду предоставляется право постановить о неприведении приговора в исполнение под условием несовершения осужденным нового не менее тяжелого преступления, в течение установленного судом испытательного срока, который не может быть не менее года и более 10 лет.

Ст. 52. Присоединение к лишению свободы дополнительной меры социальной защиты в виде денежного или имущественного взыскания приводится в исполнение на общих основаниях, независимо от того, что основная мера социальной защиты определяется условно.

Ст. 53. В случае совершения условно-осужденным в течение испытательного срока нового, не менее тяжкого преступления, условно отсроченная мера социальной защиты приводится в исполнение независимо от меры социальной защиты, назначенной по новому делу, но с тем, что, если в последнем случае определено лишение свободы, таковое по совокупности не должно превышать 10-ти лет.

Ст. 54. Если условно-осужденный в течение назначенного судом испытательного срока (ст. 51), а осужденный не условно в течение сроков, означенных в ст. 15 настоящего Кодекса, по отбытии меры социальной защиты не совершит нового однородного, тождественного или более тяжкого преступления, приговор суда

თას დაერთვის, როგორც სოციალური დაცვის დამატებითი ღონისძიება, სისრულეში მოყვანილ უნდა იქნეს საერთო წესისამებრ, იმის მიუხედავად, რომ სოციალური დაცვის ძირითადი ღონისძიება გადაწყვეტილია პირობით.

მუხ. 53. უკეთუ პირობით მსჯავრდადებული გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ჩაიდენს ახალს, არა ნაკლებად მძიმე დანაშაულს, სოციალური დაცვის ღონისძიება, რომელიც პირობით გადადებულ იყო, ასრულებულ უნდა იქნეს სოციალური დაცვის ამ ღონისძიების დამოუკიდებლად, რაც გადაწყვეტილ იქნება ახალი საქმის გამო; ხოლო, უკეთუ უკანასკნელ შემთხვევაში გადაწყვეტილია თავისუფლების აღკვეთა, იგი, წინანდელ ღონისძიებასთან შეერთებით, არ უნდა აღემატებოდეს ათ წელიწადს.

მუხ. 54. სასამართლოს განაჩენი ყველა მისი შედეგით ძალადაკარგულად ჩაითვლება, მსჯავრდადებული კი გამორიცხულად გასამართლებულთა სიიდან, უკეთუ პირობით მსჯავრდადებული — სასამართლოს მიერ დანიშნული გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში (მუხ. 51), ხოლო მსჯავრდადებული არაპირობით — ამა კოდექსის მე-15 მუხ. აღნიშნული ვადის განმავლობაში სოციალური დაცვის ღონისძიების მოხდიდან, არ ჩაიდენს ახალს იმავე გვარისას, ისეთს ან უმძიმეს დანაშაულს.

შენიშვნა. ეს მუხლი არ გავრცელდება ამა კოდექსის მე-17 მუხლში აღნიშნულ დანაშაულზე

აღნიშნულ შემთხვევაში გასამართლებულთა სიიდან გამორიცხვა შეიძლება მხოლოდ განსაკუთრებულ შუამდგომლობით სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის წინაშე.

კარი V.

ვადამდე პირობით განთავისუფლება.

მუხ. 55. ის, ვისაც გადაეწყვიტა თავისუფლების აღკვეთა ან იძულებითი მუშაობა და გამოსწორება დაეტყო, შეიძლება ვადამდე პირობით განთავისუფლებულ იქნეს სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილი სოციალური დაცვის ღონისძიების მოუხდელი ნაწილისაგან.

ვადამდე პირობითი განთავისუფლება გამოიხატება ან განაჩენის მოუხდელი ნაწილისაგან განთავისუფლებით, ან სა-

признается утратившим свою силу со всеми его последствиями и осужденный считается исключенным из списков о судимости.

Примечание. Правила настоящей статьи не распространяются на преступления, означенные в статье 17 настоящего Кодекса.

В означенных случаях погашение судимости допускается лишь с особого ходатайства перед ВЦИК'ом.

Раздел V.

Об условно-досрочном освобождении.

Ст. 55. К лицам, присужденным к лишению свободы или к принудительным работам и обнаруживающим исправление, может быть применено условно-досрочное освобождение от дальнейшего отбывания определенной судом меры социальной защиты.

Оно выражается либо в освобождении от дальнейшего отбывания приговора, либо в замене определенного судом лишения свободы или принудительных работ более мягкой мерой социальной защиты.

Ст. 56. Порядок применения условно-досрочного освобождения и органы, которыми оно производится, определены соответствующими статьями Исправительно-Трудового Кодекса.

Ст. 57. Если досрочно освобожденный совершит в течение неотбытого срока новое, не менее тяжкое преступление, то неотбытая им часть срока присоединяется к мере социальной защиты, принятой судом в отношении его за новое преступление. Если в качестве меры социальной защиты определено судом лишение свободы, то общий срок по обоим делам не может превышать 10-ти лет.

II.

Ст.ст. 58, 59, 60, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 78, 79, 79^1, 80, 81, 82, 82^1, 82^2, 82^3, 82^4, 86, 87, 91, 94, 95, 97, 98, 100, 2-я часть 101, 103, 107, 2-я часть 108, 112, 2 ч. 116, 1 ч. 134, 2 ч. 135, 137, 145, 153, 161, 165, 170, 171, часть 2-я 171^1, 173, 174,

სამართლოს მიერ გადაწყვეტილი თავისუფლების აღკვეთისა თუ იძულებითი მუშაობის უფრო მსუბუქ სოციალურ დაცვის ღონისძიებაზე შეცვლით.

მუხ. 56. ვადამდე პირობით განთავისუფლების შეფარდების წესი და შემფარდებელი ორგანო აღნიშნულია შრომაგასწორების კოდექსის სათანადო მუხ.

მუხ. 57. უკეთუ ვადამდე პირობით განთავისუფლებული პირი მოუხდელი ვადის განმავლობაში ჩაიდენს ახალს, არა ნაკლებად მძიმე დანაშაულს, ვადის მოუხდელი ნაწილი მიემატება სოციალური დაცვის იმ ღონისძიებას, რასაც სასამართლო გადაუწყვეტს ახალი დანაშაულისათვის. უკეთუ სოციალური დაცვის ღონისძიებად სასამართლომ გადაუწყვიტა თავისუფლების აღკვეთა, საერთო ვადა ორთავ საქმეზე არ შეიძლება აღემატებოდეს ათ წელიწადს.

II.

სისხლის სამართლის კოდექსის განსაკუთრებული ნაწილის 58, 59, 60, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 78, 79, 79^{1}, 80, 81, 82, 82^{1}, 82^{2}, 82^{3}, 82^{4}, 86, 87, 91, 94, 95, 97, 98. 100 მუხ., 101 მუხ. მე-2 ნაწ., 103, 107 მუხ., 108 მუხ. მე-2 ნაწ., 112 მუხ., 116 მუხ. მე-2 ნაწ., 134 მუხ. 1-ლი ნაწ., 135 მუხ. მე-2 ნაწ., 137 მუხ., 145 მუხ., 153, 161, 165, 170, 171, 171^{1} მუხ. მე-2 ნაწ., 173, 174, 176. 187 მუხ. «ა», «გ» და «ზ» პუნქტი, 187^{1}, 190, 191, 192, 194, 196, 204, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 228 და 229 მუხლი შეიცვალოს შემდეგნაირად:

კარი 1.

კონტრ-რევოლიუციონური დანაშაული.

მუხ. 58. კონტრ-რევოლიუციონურ მოქმედებად ჩაითვლება ყოველი მოქმედება, რაც მიმართულია მუშათა და გლეხთა საბჭოებისა და საბჭოთა სოციალური რესპუბლიკების კავშირისა, ამიერ-კავკასიის სოც. ფედ. საბჭ. რესპუბლიკისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კონსტიტუციების საფუძველზე არსებული მუშათა და გლეხთა მთავრობის დასამხობად, მისთვის ძირის გამოსათხრელად და დასასუსტებლად, აგრეთვე მოქმედება, მიმართული საერთაშორისო ბურჟუაზიის იმ ნაწილისათვის ხელის შესაწყობად, რომელსაც კაპიტალიზმის ნაცვლად მომავალი კომუნისტური სისტემა საკუთრებისა სწორუფლე-

176, п.п. „а“, „в“ и „ж“ 187, 187^{1}, 190, 191, 192, 194, 196. 204, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 228 и 229 Особенной части Уголовного Кодекса изменить следующим образом:

Ст. 58. Контр-революционным признается всякое действие, направленное к свержению, подрыву или ослаблению власти Рабоче-Крестьянских Советов и существующего на основании Конституций Союза ССР, ЗСФСР и ССРГ Рабоче-Крестьянского Правительства, а также действия в направлении помощи той части международной буржуазии, которая не признает равноправия приходящей на смену капитализма коммунистической системы собственности и стремится к ее свержению путем интервенции или блокады, шпионажа, финансирования прессы и т. п.

Контр-революционным признается также и такое действие, которое, не будучи непосредственно направлено на достижение вышеуказанных целей, тем не менее, заведомо для совершившего деяние, содержит в себе покушение на основные политические или хозяйственные завоевания пролетарской революции.

Ст. 59. Организация в контр-революционных целях вооруженных восстаний или вторжения на Советскую территорию вооруженных отрядов или банд, а равно участие во всякой попытке в тех же целях захватить власть в центре и на местах или насильственно отторгнуть от Союза ССР или от ССРГ какую либо часть его территории или расторгнуть заключенные им договоры,—влечет за собой

высшую меру с конфискацией всего имущества с допущением при смягчающих обстоятельствах понижения меры социальной защиты до лишени свободы на срок не ниже трех лет со строгой изоляцией и конфискацией всего имущества.

При установлении судом неосведомленности участника о конечных целях означенного в сей статье преступления, участие в нем влечет за собой

ბიანად არ მიაჩნია და ისწრაფვის დაამხოს იგი ინტერვენციით, ბლოკადით, ჯაშუშობით, პრესისათვის ფინანსიურად ხელის გამართვით და სხვ.

კონტრ-რევოლიუციონურ მოქმედებად ჩაითვლება აგრეთვე ისეთი მოქმედება, რომელიც, თუმცა პირდაპირ მიმართული არ არის ზემოაღნიშნული მიზნების მისაღწევად, მაგრამ მაინც, ამ მოქმედების ჩამდენის წინასწარი შეცნობით, იგი წარმოადგენს ხელყოფას პროლეტარული რევოლიუციის პოლიტიკურ ან სამეურნეო ძირითად მონაპოვართა წინააღმდეგ.

მუხ. 59. კონტრ-რევოლიუციონური მიზნით შეიარაღებული აჯანყების ან საბჭოთა ტერიტორიაზე შეიარაღებული რაზმების თუ ბანდების შემოსევის ორგანიზაცია, აგრეთვე მონაწილეობა მცდელობაში იმავე მიზნით ცენტრსა და ადგილობრივ ხელისუფლების დასაპყრობად, ან საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის თუ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიის რომელიმე ნაწილის ჩამოსაკვეთად, ან რესპუბლიკის მიერ დადებული ხელშეკრულების დასარღვევად, გამოიწვევს

სოციალური დაცვის უმაღლეს ღონისძიებას და მთელი ქონების კონფისკაციას, ხოლო, უკეთუ დანაშაული ჩადენილია შემამსუბუქებელ გარემოებაში, სოციალური დაცვის ღონისძიება შეიძლება დაწეულ იქნას თავისუფლების აღკვეთამდე არა ნაკლებ სამის წლისა სასტიკი იზოლაციით და მთელი ქონების კონფისკაციით.

უკეთუ სასამართლო სცნობს, რომ მონაწილეს არა სცოდნია ამ მუხლში აღნიშნული დანაშაულის საბოლოო მიზანი, ეს მონაწილეობა გამოიწვევს—თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა.

მუხ. 60. უცხო სახელმწიფოსთან ან მის წარმომადგენელთან ურთიერთობის დაჭერა მის დასაყოლიებლად საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ან მოკავშირე რესპუბლიკის საქმეებში შეიარაღებული ძალით ჩარევისა ან ომის გამოცხადებისათვის, აგრეთვე უცხო სახელმწიფოსათვის ხელის შეწყობა მას შემდეგ, რაც ის ომს გამოაცხადებს, რაშიაც უნდა გამოიხატოს ეს ხელის შეწყობა, გამოიწვევს

59 მუხლის 1 ნაწილში გათვალისწინებულ სოც. დაცვის ღონისძიებას.

მუხ. 68. ყოველგვარი დახმარება ამა

лишение свободы на срок не ниже одного года.

Ст. 60. Сношение с иностранными государствами или их отдельными представителями с целью склонения их к вооруженному вмешательству в дела Союза ССР или Союзных Республик, об'явления им войны, равно как способствование иностранным государствам уже после об'явления ими войны, в чем бы это способствование не выразилось, влечет за собой

меры социальной защиты, предусмотренные 1 ч. 59 статьи.

Ст. 68. Всякого рода пособничество преступлениям, предусмотренным ст. ст. 59—67, не связанное с непосредственным совершением означенных преступлений, или при неосведомленности в их конечных целях, влечет за собой

лишение свободы на срок не ниже одного года.

Недонесение о достоверно известных, предстоящих или совершенных преступлениях, предусмотренных ст.ст. 59—66 сего Кодекса, влечет за собой

лишение свободы на срок до одного года.

Ст. 69. Пропаганда и агитация, выражающаяся в призыве к свержению власти Советов путем насильственных или изменических действий или путем активного или пассивного противодействия Рабоче-Крестьянскому Правительству, или путем массового невыполнения возлагаемых на граждан воинской или налоговых повинностей, влечет за собой

лишение свободы на срок не ниже одного года.

За те же преступления, совершенные в военной обстановке или при народных волнениях

мера социальной защиты может быть повышена до высшей меры.

Ст. 70. Пропаганда и агитация, направленная на помощь международной буржуазии, указанной в ст. 58, влечет за собой

изгнание из пределов Союза навсегда или лишение свободы на срок не ниже двух лет.

კოდექსის 59—67 მუხლში გათვალისწინებული დანაშაულისათვის, როდესაც ეს არ არის დაკავშირებული აღნიშნულ დანაშაულის უშუალო შესრულებასთან, ან როდესაც დამხმარემ არ იცოდა იმ დანაშ. საბოლოო მიზანი, გამოიწვევს
— თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა.

განუცხადებლობა ამა კოდექსის 59—66 მუხ. გათვალისწინებული დანაშაულისა იმ პირის მიერ, რომელმაც ნამდვილად იცის, რომ ეს დანაშული ჩადენილია ან ჩედენილ იქნება, გამოიწვევს.

თავისუფ. აღკვეთას ერთ წლამდე.

მუხ. 69. პროპაგანდა და აგიტაცია, რომელიც მოუწოდებს საბჭოთა ხელისუფლების დამხობისათვის ძალმომრეობით, ღალატით ან მუშათა და გლეხთა მთავრობისათვის აქტიური თუ პასიური წინააღმდეგობის გაწევით, ან მოქალაქეთათვის დაკისრებული საგადასახადო თუ სამხედრო ბეგარის მასიური შეუსრულებლობით, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა.

იმავე დანაშაულისათვის, უკეთუ იგი ჩადენილია საომარი მდგომარეობის ან ხალხის მღელვარების დროს,

სოციალური დაცვის ღონისძიება შეიძლება აწეულ იქნეს უმაღლეს ღონისძიებამდე.

მუხ. 70. პროპაგანდა და აგიტაცია, მიმართული 58 მუხლში აღნიშნული საერთაშორისო ბურჟუაზიისათვის ხელის შესაწყობად, გამოიწვევს

საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფარგლებიდან გაძევებას სამუდამოდ ან თავისუფ. აღკვეთას არა ნაკლებ 2 წლისა.

მუხ. 71. თვითნებობით დაბრუნება საბჭ. სოც, რესპ. კავშირის ფარგლებში მას შემდეგ, რაც შეფარდებულ იქნა 21 მუხ. „ა" პუნქტი, გამოიწვევს

სოციალური დაცვის ღონისძიებას— თავისუფლების აღკვეთიდან არა ნაკლებ 5 წ. უმაღლეს ღონისძიებამდე.

კ ა რ ი 2.

მმართველობის წესის საწინააღმდეგო დანაშაული.

მუხ. 75. მონაწილეობა წესიერების ყოველგვარ მასიურ დარღვევაში, როგორიც არის: დარბევა, გზებისა და კავშირგაბმულობის საშუალებათა განადგურება, დაპატიმრებულთა განთავისუფლება, ცე-

Ст. 71. Самовольное возвращение в пределы Союза после применения п. „а" ст. 21, влечет за собой

меры социальной защиты от лишения свободы на срок не ниже пяти лет до высшей меры социальной защиты.

Ст. 75. Участие в массовых беспорядках всякого рода, как-то: погромах, разрушении путей и средств сообщения, освобождении арестованных, поджогах и т. п., если при этом участники беспорядков были вооружены—влечет за собой—

1) в отношении организаторов, руководителей и подстрекателей, а равно тех участников, кои уличены в совершении убийств, поджогов, нанесения телесных повреждений, изнасилования и вооруженном сопротивлении властям—

высшую меру социальной защиты с конфискацией всего имущества, с допущением при смягчающих обстоятельствах понижения меры социальной защиты до лишения свободы со строгой изоляцией на срок не ниже двух лет с конфискацией всего или части имущества;

2) в отношении прочих вооруженных участников—

лишение свободы на срок не ниже одного года с конфискацией или без конфискации всего или части имущества;

3) в отношении не вооруженных участников беспорядков—

лишение свободы на срок не ниже шести месяцев.

Ст. 76. Организация и участие в бандах (вооруженных шайках) и организуемых бандами разбойных нападениях и ограблениях, налетах на советские и частные учреждения и отдельных граждан, остановки поездов и разрушения железнодорожных путей, безразлично сопровождались-ли эти нападения убийствами и ограблениями или не сопровождались, влечет за собой—

высшую меру социальной защиты и конфискацию всего имущества, с допущением по смягчающим обстоятельствам понижения меры со-

ცხლის წაკიდება და სხვ., თუ ამასთანავე წესიერების დარღვევის მონაწილენი შეიარაღებულნი იყვნენ, გამოიწვევს

1) მონაწილეობა მომწყობისა, ხელმძღვანელისა და წამქეზებლისა, აგრეთვე იმ პირისა, რომელიც გამხილებულ იქნება მკვლელობასა, ცეცხლის წაკიდებასა, სხეულის დაზიანებასა, სქესობრივ ძალადობასა და ხელისუფლებისათვის შეიარაღებულ წინააღმდეგობაში—

სოციალური დაცვის უმაღლეს ღონისძიებას და მთელი ქონების კონფისკაციას, ხოლო უკეთუ დანაშაული ჩადენილია შემამსუბუქებელ გარემოებაში, სოციალური დაცვის ღონისძიება შეიძლება დაწეულ იქნეს თავისუფლების აღკვეთამდე არა ნაკლებ ორი წლისა სასტიკი იზოლაციით და მთელი ქონების ან მისი ნაწილის კონფისკაციით;

2) მონაწილეობა დანარჩენ შეიარაღებულ პირთა—

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა მთელი ქონებისა ან მისი ნაწილის კონფისკაციით ან უამისოდ;

3) მონაწილეობა უიარაღო პირთა—

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა.

მუხ. 76. ბანდის (შეიარაღებული შაიკის) ორგანიზაცია და ბანდაში მონაწილეობა, აგრეთვე მონაწილეობა ბანდის ყაჩაღურ თავდასხმასა და ძარცვაში, საბჭოთა და კერძო დაწესებულებაზე და ცალკე მოქალაქეზე თავდაცემაში, მატარებლის გაჩერებასა და რკინის გზის ლიანდაგის გაფუჭებაში, სულ ერთია, იყო ვინმე თუ არა ამ დროს მოკლული ან გაძარცული, გამოიწვევს

სოციალური დაცვის უმაღლეს ღონისძიებას და მთელი ქონების კონფისკაციას, ხოლო, უკეთუ დანაშაული ჩადენილია შესამსუბუქებელ გარემოებაში, სოციალური დაცვის ღონისძიება შეიძლება დაწეულ იქნეს თავისუფლების აღკვეთამდე არა ნაკლებ ორი წლისა სასტიკი იზოლაციით და მთელი ქონების ან მისი ნაწილის კონფისკაციით.

მუხ. 78. ფულადი თუ ნატურალური გადასახადის გაღებაზე ან ბეგარის მოხდაზე წინასწარი შეთანხმებით მასიური უარის თქმა გამოიწვევს:

1) წამქეზებლისა, ხელმძღვანელისა და ორგანიზატორისათვის—

циальной защиты до лишения свободы на срок не ниже двух лет со строгой изоляцией и конфискацией всего или части имущества.

Ст. 78. Массовый отказ по предварительному сговору от внесения налогов денежных или натуральных или от выполнения повинностей влечет за собой—

1) в отношении подстрекателей, руководителей и организаторов лишение свободы на срок не ниже шести месяцев со взысканием в тройном размере подлежащих платежей и повинностей или конфискацией всего имущества;

2) в отношении прочих участников—

наложение имущественного взыскания в двойном размере тех же платежей и повинностей.

Ст. 79. Неплатеж отдельными гражданами в срок или отказ вовсе от платежа налогов денежных или натуральных, а также от выполнения повинностей или производства работ, имеющих общегосударственное значение, после понесенного уже однажды административного взыскания, наложенного соответствующими органами власти, влечет за собой

лишение свободы или принудительные работы сроком до одного года с наложением имущественного взыскания в двойном размере тех же платежей или повинностей.

Примечание. Неплатеж налогов или отказ от выполнения повинностей в первый раз при отсутствии квалифицирующих обстоятельств, означенных в ст. 78, подлежат преследованию в административном порядке.

Ст. 79[1]. Сокрытие наследственного имущества или имущества, переходящего по законодательству о дарении в целом или части, а равно искусственное уменьшение стоимости упомянутого имущества в целях обхода законов о праве наследования и дарения влечет за собой

конфискацию всего или части имущества.

Ст. 80. Организованное по взаимному соглашению сокрытие или не-

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა სათანადო გადასახადის და ბეგარის ერთი-სამად გადახდევინებით ან მთელი ქონების კონფისკაციით;

2) დანარჩენ მონაწილეთათვის—

ქონებრივ გადასახდელს იმავე გადასახადის და ბეგარის ორმაგი რაოდენობით.

მუხ. 79. ცალკე მოქალაქის მიერ ფულადი თუ ნატურალური გადასახადის ვადაზე გაუღებლობა, აგრეთვე მათ შეტანაზე, ბეგარის მოხდაზე ან საზოგადო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მუშაობის შესრულებაზე სრული უარის თქმა მას შემდეგ, რაც მას ერთხელ უკვე გადახდა სათანადო ხელისუფლების მიერ ადმინისტრატიული წესით დადებული გადასახდელი, გამოიწვევს.

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებით მუშაობას ერთ წლამდე და ქონებრივ გადასახდელს იმავე გადასახადის თუ ბეგარის გაორკეცებული რაოდენობით.

შენიშვნა. გადასახადის გაუღებლობაზე ან ბეგარის მოხდაზე უარის თქმა პირველად, გარეშე იმ დამამძიმებელი გარემოებისა, რაც 78 მუხლშია აღნიშნული, დევნილ იქნება ადმინისტრატიული წესით.

მუხ. 79[1]. დამალვა სამკვიდრო ქონებისა ან იმ ქონებისა, რომელიც გაჩუქებით გადადის, ან ამ ქონების ნაწილისა, აგრეთვე ხელოვნურად შემცირება მისი ღირებულებისა იმ მიზნით, რომ გვერდი აეხვიოს მემკვიდრეობის და გაჩუქების კანონს, გამოიწვევს

მთელი ქონების ან მისი ნაწილის კონფისკაციას.

მუხ. 80. ურთიერთ შეთანხმებით მოწყობილი გადამალვა ან ყალბი ცნობების მიცემა გადასახად-დასადები და საალნუსხვო საგნებისა და სურსათისა, სათესი, საბალახე თუ საბოსტნე მიწისა და ტყის სივრცისა, ან საქონლის რაოდენობის შესახებ, აგრეთვე აშკარად უვარგისი საგნების ჩაბარება გამოიწვევს:

წამქეზებლისა, ხელმძღვანელისა და ორგანიზატორისათვის —

თავისუფლების აღკვეთას არ ნაკლებ ერთი წლისა მთელი ქონების ან მისი ნაწილის კონფისკაციით;

დანარჩენ მონაწილეთათვის—

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა ან ქონებრივ გადასახ-

верное показание количества подлежащих обложению или учету предметов и продуктов, размеров посевной, луговой, огородной и лесной площади, или количества скота, а также организованная сдача предметов явно недоброкачественных влечет за собой—

в отношении подстрекателей, руководителей и организаторов лишение свободы на срок не ниже одного года с конфискацией всего или части имущества;

в отношении прочих участников—

лишение свободы на срок не ниже шести месяцев или наложением имущественных взысканий не ниже двойного размера тех же платежей и повинностей.

Ст. 81. Нарушение правил, установленных для учета военнообязанных, влечет за собой

принудительные работы на срок до двух месяцев или денежный штраф до 100 рублей.

Ст. 82. Уклонение от учебных сборов, а также неявка на сборный пункт с целью уклонения от выполнения обязанностей по общей, специальной и военно-допризывной подготовке влечет за собой—

принудительные работы до трех месяцев или денежный штраф до 200 рублей.

Ст. 82[1]. Уклонение от опытных либо поверочных мобилизаций влечет за собой

принудительные работы до шести месяцев или денежный штраф до 300 рублей.

Ст. 82[2]. Уклонение от призыва к отбыванию обязательной военной службы влечет за собой при наличии смягчающих вину обстоятельств—

денежный штраф до 300 рублей с отправлением в части войск для прохождения положенного срока военной службы.

При отсутствии смягчающих обстоятельств—

лишение свободы до шести месяцев с конфискацией части имущества, или без таковой, с отправлением, по отбытии срока лишения

დელს იმავე გადასახადის თუ ბეგარის არა ნაკლებ გაორკეცებული რაოდენობისა.

მუხ. 81. დარღვევა იმ წესებისა, რაც დადგენილია სამხედრო-ვალდებულთა აღნუსხვისათვის, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას ორ თვემდე ან ჯარიმას ას მანეთამდე.

მუხ. 82. სამხედრო სასწავლო შეკრებისაგან თავის არიდება, აგრეთვე შესაკრებ ადგილას გამოუცხადებლობა საზოგადო, სპეციალური და ჯარში გაწვევამდე მომზადების მოვალეობისაგან თავის ასარიდებლად, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან ჯარიმას ორას მანეთამდე.

მუხ. 82^1. თავის არიდება საცდელ თუ შესამოწმებელ მობილიზაციისაგან გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას ექვს თვემდე ან ჯარიმას სამას მანეთამდე.

მუხ. 82^2. თავის არიდება სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაწვევისაგან გამოიწვევს:

უკეთუ დანაშაული ჩადენილია ბრალის შემამსუბუქებელ გარემოებაში— ჯარიმას 300 მანეთამდე და ჯარის ნაწილში გაგზავნას სამხედრო სამსახურის მოსახდელად დაწესებული ვადის განმავლობაში; ხოლო უკეთუ დანაშაული ჩადენილია ბრალის შემამსუბუქებელ გარემოებათა გარეშე— თავისუფლების აღკვეთას ექვს თვემდე ქონების ნაწილის კონფისკაციით ან უამისოდ და, თავისუფლების აღკვეთის მოხდის შემდეგ, ჯარის ნაწილში გაგზავნას სამხედრო სამსახურის მოსახდელად დაწესებული ვადის განმავლობაში.

მუხ. 82^3. თავის არიდება სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაწვევისაგან საკუთარი ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენებით, დოკუმენტში სიყალბის შეტანით, თანამდებობის პირის მოსყიდვით, საკუთარი გვარის თუ წოდების შეცვლით, აგრეთვე სარწმუნოებრივი საბაბით ან რაიმე სხვა ხერხით, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე.

მუხ. 82^4. თავის არიდება აღრიცხვაზე მყოფი სამხედრო ვალდებულის მიერ მობილიზაციაზე გამოცხადებისაგან მიუხედავად იმისა, თუ რა პირობებსა და გარემოებაში მოხდა ეს ქმედობა, გამოიწვევს.

свободы, в части войск для прохождения положенного срока военной службы.

Ст. 82^3. Уклоненье от призыва к обязательной военной службе посредством причинения себе повреждения в здоровьи, учинения подлога в документах, подкупе должностных лиц, изменения своей фамилии или звания, а равно под предлогом религиозных убеждений или посредством всяких иных ухищрений влечет за собой

лишение свободы на срок до пяти лет.

Ст. 82^4. Уклонение от явки к мобилизации, безотносительно к обстановке совершения этого деяния, учиненное гражданами из числа состоящих на учете военнообязанных, влечет за собой

лишение свободы на срок не ниже шести месяцев с тем, что приговор откладывается исполнением до окончания военных действий, осужденный же немедленно по об'явлении приговора направляется на службу в действующие части.

То же уклонение, учиненное лицами командного, административного, комиссарского состава влечет за собой

лишение свободы на срок ни ниже двух лет, с тем, что приговор откладывается исполнением до окончания военных действий, а осужденный отправляется в действующую армию или флот в качестве красноармейца.

Ст. 86. Подделка металлической монеты, государственных казначейских билетов, денежных бон, билетов Государственного Банка и государственных ценных бумаг, в тем числе билетов железнодорожного и водного транспорта, марок и других знаков государственной оплаты—

лишение свободы на срок не ниже одного года.

Подделка металлической монеты, государственных казначейских билетов, денежных бон, билетов государственного Банка и государственных ценных бумаг, если она учинена по предварительному соглашению или в виде промысла—

высшую меру социальной защиты

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა, ისე კი, რომ განაჩენის სისრულეში მოყვანა გადაიდება საომარ მოქმედებათა დამთავრებამდე, ხოლო თვით მსჯავრდადებული განაჩენის გამოცხადებისთანავე გაიგზავნება სამსახურისათვის ჯარის მომქმედ ნაწილში.

ასეთივე თავის არიდება იმ პირის მიერ, რომელიც საკომანდო, საადმინისტრაციო თუ საკომისარო შედგენილობას ეკუთვნის, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ორი წლისა, ისე კი, რომ განაჩენის სისრულეში მოყვანა გადაიდება საომარ მოქმედებათა დამთავრებამდე, ხოლო თვით მსჯავრდადებული წითელარმიელად გაიგზავნება ჯარის ან ფლოტის მომქმედ ნაწილში.

მუხ. 86. გაკეთება ყალბი ლითონი ფულისა, სახელმწიფო სახაზინო ბილეთისა, ქაღალდის ბონისა, სახელმწიფო ბანკის ბილეთისა და სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებისა, მათ შორის რკინის გზის და წყლით სავალი ტრანსპორტის ბილეთისა, მარკისა და სახელმწიფოს მიერ გადახდისათვის მიღებული სხვა ნიშნისა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა.

გაკეთება ყალბი ლითონი ფულისა, სახელმწიფო სახაზინო ბილეთისა, ქაღალდის ბონისა, სახელმწიფო ბანკის ბილეთისა და სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებისა, უკეთუ ეს ჩადენილია წინასწარი შეთანხმებით ან ხელობის სახით, გამოიწვევს

სოციალური დაცვის უმაღლეს ღონისძიებას, ხოლო უკეთუ დანაშაული ჩადენილია შემამსუბუქებელ გარემოებაში, სოციალური დაცვის ღონისძიება დაწეულ უნდა იქნეს თავისუფლების აღკვეთამდე არა ნაკლებ ორი წლისა სასტიკი იზოლაციით და მთელი ქონების ან მისი ნაწილის კონფისკაციით.

მუხ. 87. გაკეთება ყალბი მანდატისა, მოწმობისა, დადგენილებისა და სხვა ოფიციალური აქტისა, რომლითაც დამყარდება, შეიცვლება ან მოისპობა უფლება თუ მოვალეობა, ან განთავისუფლდება ვინმე რაიმე ბეგარის მოხდისაგან, თუ ეს მათი გამოყენებისათვის იყო ჩადენილი, აგრეთვე თვით გამოყენება ამ ყალბი დოკუმენტებისა, გამოიწვევს

с понижением при смягчающих обстоятельствах до

лишения свободы на срок не ниже двух лет со строгой изоляцией и с конфискацией всего или части имущества.

Ст. 87. Подделка мандатов, удостоверений, свидетельств, постановлений, определений и других официальных актов, устанавливающих, изменяющих или прекращающих право или обязанность или освобождающих от исполнения какой-либо повинности, с целью их использования, а также самое использование означенных подложных документов влечет за собой

лишение свободы или принудительные работы на срок до одного года.

Если означенная в сей статье подделка документов производится в виде промысла—

лишение свободы на срок до 3-х лет.

Ст. 91. Недонесение о достоверно известных предстоящих или совершенных преступлениях, предусмотренных ст. ст. 75, 76 и 84, влечет за собой

лишение свободы на срок до одного года.

Ст. 94. Самовольное присвоение себе власти должностного лица, соединенное с учинением тех или иных действий, влечет за собой

лишение свободы сроком до одного года.

Если самовольное присвоение власти должностного лица сопровождается явным дискредитированием Советской власти—то

мера социальной защиты повышается до лишения свободы на срок не ниже одного года.

Ст. 95. Похищение, повреждение, сокрытие или уничтожение официальных или частных документов из государственных учреждений в тех или иных целях влечет за собой—

лишение свободы на срок до одного года.

Если же те же действия были совершены в отношении особо-секрет-

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებით მუშაობას ერთ წლამდე.

უკეთუ ამ მუხლში აღნიშნული გაკეთება ყალბი დოკუმენტებისა ხელობის სახით ხდება, იგი გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე.

მუხ. 91. განუცხადებლობა ამა კოდექსის 75, 76 და 84 მუხლში გათვალისწინებული დანაშაულისა იმ პირის მიერ, რომელმაც ნამდვილად იცის, რომ ეს დანაშაული ჩადენილია ან ჩადენილ იქნება, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე.

მუხ. 94. თვითნებობით მითვისება თანამდებობის პირის ხელისუფლებისა, შეერთებული ამა თუ იმ მოქმედების ჩადენასთან, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე.

უკეთუ თანამდებობის პირის ხელისუფლების თვითნებობით მითვისებას თან ხდევდა საბჭოთა ხელისუფლების აშკარად სახელის გატეხა,

სოციალური დაცვის ღონისძიება აიწევს თავისუფლების აღკვეთამდე არა ნაკლებ ერთი წლისა.

მუხ. 95. სახელმწიფო დაწესებულებიდან ოფიციალური თუ კერძო დოკუმენტების რაიმე მიზნით გატაცება, დაზიანება, დამალვა ან მოსპობა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე.

უკეთუ იგივე მოქმედება მიმართულ იყო განსაკუთრებით საიდუმლო ან განსაკუთრებით მნიშვნელოვან სახელმწიფო დოკუმენტზე, იგი გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთის წლისა.

მუხ. 97. დაპატიმრებულის განთავისუფლება დარაჯთა ხელიდან ან საპატიმრო ადგილიდან, ანდა მისი გაქცევისთვის ხელის შეწყობა გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე.

უკეთუ დაპატიმრებულის განთავისუფლება ან მისი გაქცევისათვის ხელის შეწყობა მოხდა ძალმომრეობით დაპატიმრებულის მცველისა ან საპატიმრო ადგილის დარაჯთა მიმართ

თავისუფლების აღკვეთის ვადა აიწევს ხუთ წლამდე.

მუხ. 98. დაპატიმრებულის გაქცევა დარაჯთა ხელიდან ან საპატიმრო ადგილიდან, უკეთუ ეს მოხდა თხრილის

ных или особой важности государственных документов—

лишение свободы на срок не ниже одного года.

Ст. 97. Освобождение арестованного из под стражи или из мест заключения или содействие его побегу влечет за собой

лишение свободы на срок до двух лет.

Если освобождение или содействие побегу учинено посредством насилия над стражей, охранявшей арестованного или места заключения, срок лишения свободы повышается до пяти лет.

Ст. 98. Побег арестованного из под стражи или из места заключения, учиненный посредством подкопа, взлома и вообще повреждения затворов, стен и т. п., а равно побег с места высылки или с пути следования к ней влечет за собой

лишение свободы на срок до двух лет.

Ст. 100. За простую контрабанду, т. е. перемещение через государственную пограничную черту товаров, ценностей, имущества и всякого рода предметов помимо таможенных учреждений или через таковые, но с сокрытием от таможенного контроля, виновные в том собственники этих товаров или перевозившие их лица, сверх конфискации контрабандных товаров, подвергаются в административном порядке штрафу на основании Таможенного Устава, а при повторении—

сверх того административной высылке не менее как за пределы 50-ти километровой полосы.

За квалифицированную контрабанду, которой признается:

а) контрабандное перемещение товаров, помимо таможенных учреждений с помощью специально предназначенных для этой цели транспортных средств;

б) сокрытие товаров при контрабанде в помещениях особо для сокрытия приспособленных;

в) контрабандное перемещение товаров, сопряженное с подделкой таможенных документов, прикрытием

გაყვანით, შემტვრევით, ან, საერთოდ, კლიტის, კედლის და სხვ. დაზიანებით, აგრეთვე გაქცევა გადასასახლებლად დანიშნული ადგილიდან ან გზიდან ამ ადგილზე წარგზავნის დროს, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე.

მუხ. 100. უბრალო კონდტაბანდისათვის, ე. ი. სახელმწიფოს საზღვრით საქონლისა, სავალუტოსა, ქონებისა და ყოველგვარი საგნის გატანა შემოტანისათვის საბაჟო დაწესებულების გარეშე ან თუმცა საბაჟოში გატარებით, ხოლო საბაჟოს კონტროლისაგან დამალვით, დამნაშავე მესაკუთრეს ან საქონლის გამტარებელს კონტრაბანდული საქონლის კონფისკაციის გარდა

დაედება ადმინისტრატიული წესით ჯარიმა, საბაჟოს წესდებისამებრ, ხოლო განმეორებისათვის

დამნაშავე, ამას გარდა, ადმინისტრატიული წესით გადასახლებულ უნდა იქნეს სახელმწიფოს საღვრებიდან 50 კილომეტრით მაინც.

კვალიფიციური კონტრაბანდისათვის, რაც ჩაითვლება:

ა) საქონლის კონტრაბანდული გადატანა-შემოტანა საბჟო დაწესებულების გარეშე, სპეციალური საამისოდ დანიშნული სატრანსპორტო საშუალებით;

ბ) საქონლის კონტრაბანდული გატანა-შემოტანის დროს, დამალვა საამისოდ დანიშნულ სპეციალურ საცავში;

გ) საქონლის კონტრაბანდული გატანა-შემოტანა ყალბი საბაჟო ნიშნის (ან დაღის) დასმით, აგრეთვე სხვა დანაშაულებრივი მოქმედებით, რაც მიმართულია საქონლის კონტრაბანდული გატანა-შემოტანისათვის;

დ) მონაწილეობა ორგანიზაციაში, რომელიც სპეციალურად კონტრაბანდას ეწევა;

ე) შეიარაღებული კონტრაბანდა;

ვ) საკონტრაბანდო მოქმედება იმ თანამდებობის პირისა, რომელსაც უშუალო კავშირი აქვს საბაჟოს საქმესთან;

ზ) ორჯერზე მეტი კონტრაბანდა, აგრეთვე კონტრაბანდული საქონლის შენახვა ან ვაჭრობა ხელობის სახით;

თ) კონტრაბანდა ასაფეთქებელი ნივთიერებისა, სამხედრო გაწყობილებისა, საფრენი აპარატისა, ტელეგრაფის და რადიო-ტელეგრაფის ქონებისა, გაბათილებული პროცენტიანი ქაღალდებისა გამოიწვევს

კონტრაბანდული საქონლის, სპეცია-

товаров документами, относящимися к другому товару, наложением поддельных таможенных знаков (или клейм), а равно и иными совершенными в целях контрабандного провоза товаров преступного характера действиями;

г) участие в организации, специально занимающейся контрабандой;

д) вооруженная контрабанда;

е) совершение контрабандных действий должностным лицом, непосредственно связанным с таможенным делом;

ж) более чем двухкратное занятие контрабандой, а равно хранение или торговля заведомо контрабандными товарами в виде промысла;

з) контрабанда взрывчатых веществ, воинского снаряжения, летательных аппаратов, телеграфного и радио-телеграфного имущества и аннулированных процентных бумаг, виновные в том лица, сверх конфискации контрабандных товаров, специальных орудий контрабанды и транспортных средств подвергаются в уголовном порядке

лишению свободы на срок не ниже одного года со строгой изоляцией и с конфискацией части имущества, с повышением при отягчающих обстоятельствах меры социальной защиты до высшей меры.

Ст. 101 (часть 2-я). Способствование переходу государственной границы без соответствующего разрешения, совершенное в виде промысла или должностными лицами, влечет за собой

лишение свободы на срок до пяти лет с обязательной высылкой из пределов пограничной полосы.

Ст. 103. Срывание или повреждение печатей или иных знаков, наложенных по распоряжению власти с целью охранения определенных предметов, хранилищ или иных помещений, влечет за собой

принудительные работы до трех месяцев или штраф до 300 руб.

Истребление, порча, снос или перемещение наложенных при Землеустройстве граничных, временных или постоянных знаков, а также про-

ლური საკონტრაბანდო იარაღის და სატრანსპორტო საშუალებათა კონფისკაციის გარდა, სისხლის სამართლის წესით თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა სასტიკი იზოლაციით და ქონების ნაწილის კონფისკაციას, ხოლო, თუ დანაშაული ჩადენილია დამამძიმებელ გარემოებაში—სოციალური დაცვის ღონისძიება შეიძლება აწეულ იქნეს უმაღლეს ღონისძიებამდე.

მუხ. 101. (მეორე ნაწილი). ხელის შეწყობა სახელმწიფო საზღვრის გადასვლისათვის სათანადო ნებართვის გარეშე, უკეთუ ეს ხელის შეწყობა ჩადენილია ხელობის სახით ან თანამდებობის პირს მიერ, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე და აუცილებლად გადასახლებას სანაპირო ზოლიდან.

მუხ. 103. აგლეჯა თუ გაფუჭება ბეჭდისა ან სხვა ნიშნისა, რომელიც ხელისუფალთა განკარგულებით დადებულ იქნება განსაზღვრულ საგანსა, საცავსა თუ სხვა მოსათავსებელ ადგილზე მათი დაცვის მიზნით, გამოიწვევს.

იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან ჯარიმას სამას მანეთამდე.

განადგურება, გაფუჭება, ამოგდება ან სხვა ადგილას გადატანა მიწათ-მოწყობის დროს დადგმული დროებითი ან სამუდამო სამიჯნო ნიშნისა, აგრეთვე ახალი სამიჯნო ნიშნის თავისნებით დადგმა იქ, სადაც იგი არ უნდა იდგეს, გამოიწვევს.

იძულებით მუშაობას ერთ თვემდე ან ჯარიმას 50 მანეთამდე.

მუხ. 107. მონაწილეობა საბჭოების არჩევნებში იმ პირისა, რომელსაც არა აქვს ამისათვის კანონიერი უფლება, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას ექვს თვემდე ან ჯარიმას სამას მანეთამდე.

108 მუხ. მე-2 ნაწ. ყველა დანარჩენ შემთხვევაში იგივე მოქმედება გამოიწვევს—

დისციპლინარულ ღონისძიებას, რასაც შეუფარდებს სათანადო ორგანო.

მუხ. 112. ხელისუფლების სახელის გატეხა, ესე იგი თანამდებობის პირის ისეთი მოქმედება, რომელიც, თუმცა დაკავშირებული არ არის მის სამსახურის მოვალეობასთან, მაგრამ მშრომელთა თვალში აშკარად ძირს უთხრის ხელისუფლების იმ ორგანოს ღირსებასა

извольная постановка новых в недолжных местах—

принудительные работы до одного месяца или штраф до 50-ти руб.

Ст. 107. Участие в выборах в советы лица, не имеющего на то законного права, влечет за собой

принудительные работы на срок до шести месяцев или штраф до 300 рублей.

Ст. 108 (часть 2-я). Во всех остальных случаях—

наложение дисциплинарного взыскания соответственными органами.

Ст. 112. Дискредитирование власти, т. е. совершение должностным лицом действий, хотя бы и не связанных с его служебными обязанностями, но явно подрывающих в глазах трудящихся достоинство и авторитет тех органов власти, представителем коих является данное должностное лицо—влечет за собой

лишение свободы на срок до трех лет.

Ст. 116 (часть 2-ая). Те же действия, совершенные должностным лицом, облеченным особыми полномочиями, или присвоение особо важных государственных ценностей влечет за собой

меры социальной защиты, предусмотренные 2 ч. 109 статьи.

Ст. 134 (1 ч.). Неисполнение обязательств по договору, заключенному с государственным учреждением или предприятием, а также с кооперативом и вообще всяким об'единением, осуществляющим обще-государственные задачи: хозяйственные, просветительные и другие, если доказан злонамеренный характер неисполнения договора или доказаны иные заведомо недобросовестные действия по отношению к государству, даже если эти действия выразились в возвращении авансов до срока и отказе от дальнейшего исполнения договора, но с использованием предоставленных государством средств на цели, не относящиеся к исполнению обязательств по договору, влечет за собой—

лишение свободы на срок не ниже

და ავტორიტეტს, რომლის წარმომადგენელიც ხსენებული თანამდებობის პირია, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე.

116 მუხ. მე-2 ნაწ. იგივე მოქმედება, ჩადენილი თანამდებობის პირის მიერ, რომელსაც განსაკუთრებული უფლებამოსილობა ჰქონდა ან მითვისება უალრესი მნიშვნელობის სახელმწიფო განძეულისა, გამოიწვევს

109 მუხლის მე-2 ნაწილში გათვალისწინებულ სოციალური დაცვის ღონისძიებას.

მუხ. 134. პირველი ნაწილი. შეუსრულებლობა იმ ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ვალდებულებისა, რაც დაიდება სახელმწიფო დაწესებულებასა და საწარმოსთან, აგრეთვე კოოპერატივთან და, საერთოდ, ყველა შენაერთთან, რომელიც ახორციელებს საერთო-სახელმწიფოებრივ მიზანს (სამეურნეო, საგანმანათლებლო და სხვ.), თუ დამტკიცდა ხელშეკრულების შეუსრულებლობის წინასწარ შეცნობილი ბოროტი განზრახვა ან სხვა, წინასწარ შეცნობილი არაკეთილსინდისიერი მოქმედება სახელმწიფოს მიმართ, თუნდაც ეს მოქმედება გამოიხატოს ვადამდე ავანსების დაბრუნების და ხელშეკრულების შემდეგში შესრულებაზედ ხელის აღებით, უკეთუ ამასთან სახელმწიფოს მიერ მიცემული სახსარი გამოყენებულ იქნა არა ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ვალდებულების შესასრულებლად, არამედ სხვა მიზნისათვის, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ორი წლისა და ქონების ნაწილის კონფისკაციას.

მუხ. 135. (მეორე ნაწილი). დანაშაული, აღნიშნული სისხლის სამართლის კოდექსის 131—134 მუხლში, უკეთუ იგი ჩადენილია ბრძოლის გარემოებაში ან დაკავშირებულია საომარ მოქმედებასთან, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ სამი წლისა, ხოლო, უკეთუ იგი ჩადენილია განსაკუთრებით დამამძიმებელ გარებოებაში,—სოციალური დაცვის უმაღლეს ღონისძიებას.

მუხ. 137. დარღვევა მეწარმის მიერ (როგორც კერძო პირისა, ისე სახელმწიფო საწარმოს და დაწესებულების სათანადო პირის მიერ) პროფესიონალურ კავშირთან დადებული კოლექტი-

двух лет с конфискацией части имущества.

Ст. 135 (ч. 2-я). Преступления, означенные в статьях 131—134 Уголовного Кодекса, если они были совершены в боевой обстановке или были связаны с военными действиями, влекут за собой

лишение свободы на срок не ниже трех лет, а при особо отягчающих обстоятельствах—высшую меру социальной защиты.

Ст. 137. Нарушение предпринимателем (как частными лицами, так и соответствующими лицами государственных предприятий и учреждений) заключенных ими с профессиональными союзами коллективных договоров и соглашений влечет за собой

меры социальной защиты, предусмотренные 1 частью 136 статьи.

Ст. 145. Нарушение особых правил, регулирующих торговлю, кроме случаев, когда в них оговорено преследование в административном порядке, влечет за собой

принудительные работы или штраф до 500 рублей.

Ст. 153. Умышленное тяжкое телесное повреждение, повлекшее опасное для жизни расстройство здоровья, душевную болезнь, потерю зрения, слуха, или какого-либо органа, или неизгладимое обезображение лица, влечет за собой

лишение свободы на срок до трех лет.

Если от такого повреждения последовала смерть, или если оно совершено способом, носящим характер мучений или истязаний, или явилось последствием систематических, хотя бы и легких повреждений, то оно влечет за собой

лишение свободы на срок до пяти лет со строгой изоляцией.

Ст. 161. Умышленное нанесение удара, побоев или иное насильственное действие, причинившее физическую боль, влечет за собой

лишение свободы или принудительные работы на срок до одного года.

Если означенное насильственное действие носило характер истязаний,

ური ხელშეკრულებისა და შეთანხმებისა, გამოიწვევს

136 მუხლის პირველ ნაწილში გათვალისწინებულ სოციალური დაცვის ღონისძიებას.

მუხ. 145. დარღვევა განსაკუთრებული წესისა, რომლითაც მოგვარებულია ვაჭრობა, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც გათვალისწინებულია პასუხისმგებლობა ადმინისტრატიული წესით, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას ან ჯარიმას ხუთას მანეთამდე.

მუხ. 153. სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანება, რომელმაც გამოიწვია სიცოცხლისათვის საშიშარი შერყევა ჯანმრთელობისა, სულის ავადმყოფობა, დაბრმავება, დაყრუება ან რომელიმე ორგანოს დაკარგვა ან წარუხოცელი დამახინჯება სახისა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე.

უკეთუ ასეთ დაზიანებას მოჰყვა სიკვდილი, ან უკეთუ იგი ჩადენილ იქნა ისეთი საშუალებით, რომელსაც წვალებისა ან გვემის ხასიათი აქვს, ან უკეთუ იგი შედეგი იყო თუმცა მსუბუქი, მაგრამ სისტემატიური დაზიანებისა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე სასტიკი იზოლაციით.

მუხ. 161. განზრახ შემოკვრა, ცემა ან სხვა ძალადობა, რამაც დაზარალებულს ფიზიკური ტკივილი მიაყენა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებით მუშაობას ერთ წლამდე.

უკეთუ ასეთ ძალადობას გვემის ხასიათი ჰქონდა,—

სოციალური დაცვის ღონისძიება— თავისუფლების აღკვეთა—აიწევს ორ წლამდე სასტიკი იზოლაციით.

მუხ. 165. ანგარებით ან სხვა პირადი მოსაზრებით მოთავსება სულით ავადმყოფთა საავადმყოფოში, წინასწარი შეცნობით, ჯანმრთელი ადამიანის, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე.

მუხ. 170. სქესობრივი ურთიერთობა ისეთ პირთან, რომელსაც სქესობრივ სიმწიფემდე არ მიუღწევია, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე სასტიკი იზოლაციით.

მუხ. 171. სქესობრივი კავშირი სქესობრივად მოუმწიფებელ პირთან, რასაც

то мера социальной защиты повышается

до лишения свободы на срок до двух лет со строгой изоляцией.

Ст. 165. Помещение в больницу для душевно-больных заведомо здорового лица из корыстных или иных видов влечет за собой

лишение свободы на срок до пяти лет.

Ст. 170. Половое сношение с лицами, не достигшими половой зрелости, влечет за собой

лишение свободы на срок до трех лет со строгой изоляцией.

171. Половое сношение с лицами, не достигшими половой зрелости, сопряженное с расстлением, или удовлетворение половой страсти в извращенных формах влечет за собой

лишение свободы на срок до пяти лет со строгой изоляцией.

Ст. 171[1] (ч. 2-я). Если же оно сопровождалось насилием или же было совершено с использованием беспомощного состояния потерпевшего лица, мера социальной защиты в отношении виновного повышается

на срок до трех лет.

Ст. 173. Изнасилование. т. е. половое сношение с применением физического или психического насилия, или путем использования беспомощного состояния потерпевшего лица, влечет за собой

лишение свободы на срок до трех лет.

Если изнасилование имело своим последствием самоубийство потерпевшего лица, мера социальной защиты повышается

на срок до пяти лет.

Ст. 174. Принуждение из корыстных или иных личных видов к занятию проституцией, совершенное посредством физического или психического воздействия, влечет за собой

лишение свободы на срок до трех лет со строгой изоляцией.

Ст. 176. Сводничество, содержание притонов разврата, а также вербовка женщин для проституции влечет за собой

лишение свободы на срок до трех

თან სდევდა ამ უკანასკნელის გახრწნა, აგრეთვე ასეთ პირთან სქესობრივი ქინის დაკმაყოფილება გარყვნილების სახით, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე სასტიკი იზოლაციით.

მუხ. 171^1, მე-2 ნაწილი. ხოლო, უკეთუ დანაშაულს თან სდევდა ძალადობა, ან იგი ჩადენილია დაზარალებულის უმწეო მდგომარეობის გამოყენებით

სოციალური დაცვის ღონისძიება—თავისუფლების აღკვეთა--აიწევს სამ წლამდე.

მუხ. 173. სქესობრივი ძალადობა, ესე იგი სქესობრივი ურთიერთობის დაქერა ფიზიკური ან ფსიქიური ძალმომრეობით ან და დაზარალებულის უმწეო მდგომარეობის გამოყენებით, გამოიწვემს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე.

უკეთუ სქესობრივ ძალადობას შედეგად მოჰყვა დაზარალებულის თვითმკვლელობა—

თავისუფლების აღკვეთა აიწევს ხუთ წლამდე.

მუხ. 174. ანგარებით ან სხვა პირადი მოსაზრებით ვისიმე იძულება, რომ მან ხელი მოჰკიდა პროს•იტუციას, როდესაც ეს იძულება ჩადენილია ფიზიკური ან ფსიქიური ზევავლენით, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე სასტიკი იზოლაციით.

მუხ. 176. მაჭანკლობა (სიძვისათვის შუამავლობა), გარყვნილების ბუდის ქონა-შენახვა, აგრეთვე ქალების მოგროვება პროსტიტუციისათვის გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე მთელი ქონების ან მისი ნაწილის კონფისკაციით.

უკეთუ საპროსტიტუციოდ შეცდენილი დამნაშავის ხელქვეით ან მის მზრუნველობის ქვეშ იმყოფებოდა, ან სრულწლოვანებას არ იყო მიღწეული, ან უკეთუ პროსტიტუციისათვის ქალების მოგროვება დაკავშირებული იყო მოტყუებით წაყვანასთან—

სოციალური დაცვის ღონისძიება—თავისუფლების აღკვეთა—აიწევს ხუთ წლამდე.

მუხ. 187. პუნქტი «ა». უბრალო ქურდობა, ესე იგი, კერძო პირის გაქურდვა რაიმე ტეხნიკური ხერხის უხმარებლად, გამოიწვევს

лет с конфискацией всего или части имущества.

Если вовлеченные в проституцию состояли в подчинении или на попечении обвиняемого, или не достигли совершеннолетия, или же если вербовка была связана с обманным увозом, мера социальной защиты повышается

до лишения свободы на срок до пяти лет.

Ст. 187 п. „а". Простая кража, т. е. кража у частного лица без применения каких либо технических приемов влечет за собой

принудительные работы или лишение свободы на срок до одного года.

п. „в". Кража, совершенная во время пожара, наводнения, крушения поезда или иного общественного бедствия, а также рабочего или крупного рогатого скота у земледельческого и, вообще, трудового населения влечет за собой

лишение свободы до пяти лет.

Если виновный занимается означенной кражей в виде промысла —влечет за собой

лишение свободы на срок до десяти лет.

п. „ж". Квалифицированная кража, совершенная из государственных или общественных учреждений, складов и других хранилищ частными лицами, влечет за собой

лишение свободы до пяти лет, лицами, означенными в п.п. „д" и „е"—

лишение свободы на срок до десяти лет со строгой изоляцией.

Ст. 187^1. Хищение из государственных и общественных складов, вагонов, судов и других хранилищ, производившееся систематически как путем краж, так равно и путем учинения подлогов, составления неправильных актов и т. п. преступных действий, или совершенное ответственным должностным лицом, или при особо крупных размерах похищенного влечет за собой

лишение свободы на срок не ниже трех лет со строгой изоляцией, а при отягчающих вину обсто-

იძულებით მუშაობას ან თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე.

პუნქტი «გ». ქურდობა ცეცხლისა, წყალდიდობისა, მატარებლის გადავარდნისა და სხვა რამ საზოგადოებრივი უბედურების დროს, აგრეთვე მოპარვა მიწათმოქმედი ან, საერთოდ, მშრომელი მცხოვრებისათვის მუშა-საქონლისა ან მსხვილ-ფეხა საქონლისა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე;

ხოლო უკეთუ დამნაშავეს აღნიშნული ქურდობა ხელობად გადაუქცევია —

თავისუფლების აღკვეთას ათ წლამდე;

პუნქტი «ხ». კვალიფიციური ქურდობა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ დაწესებულებიდან, საწყობიდან და სხვა საცავიდან, კერძო პირის მიერ ჩადენილი, გამოიწვევს—

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე,

ხოლო ჩადენილი «ე» და «ვ» პუნქტში აღნიშნული პირის მიერ —

თავისუფლების აღკვეთას ათ წლამდე სასტიკი იზოლაციით.

მუხ. 187¹. მტაცებლობა სახელმწიფო და საზოგადოებრივი საწყობიდან, ნავსადგურიდან, ვაგონიდან და სხვა საცავიდან, უკეთუ იგი ჩადენილია სისტემატიურად როგორც ქურდობით, ისე სიყალბით, არა სწორი აქტის შედგენით და სხვა ასეთი დანაშაულებრივი მოქმედებით, ან ჩადენილია პასუხისმგებელი თანამდებობის პირის მიერ, ან და უკეთუ გატაცებულ იქნა განსაკუთრებით დიდი ქონება, გამოიწვევს —

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ სამი წლისა სასტიკი იზოლაციით, ხოლო, უკეთუ დანაშაული ჩადენილია ბრალის დამამძიმებელ გარემოებაში,—სოციალური დაცვის უმაღლეს ღონისძიებას.

მუხ. 190. გაძარცვა ისეთი ძალადობით, რომელიც საფრთხეს არ წარმოადგენდა დაზარალებულის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე.

იგივე დანაშაული, ჩადენილი რეციდივისტის ან ჯგუფის (შაიკის) მიერ, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას რვა წლამდე.

მუხ. 191. ყაჩაღობა, ესე იგი ქონე-

ятельствах — высшую меру социальной защиты.

Ст. 190. Грабеж, соединенный с насилием, не опасным для жизни и здоровья потерпевшего, влечет за собой

лишение свободы на срок до пяти лет.

То же преступление, совершенное рецидивистом или группой лиц (шайкой) влечет за собой

лишение свободы на срок до восьми лет.

Ст. 191. Разбой, т. е. открытое с целью похищения имущества нападение отдельного лица на кого либо, соединенное с насилием, грозящим смертью или увечьем — влечет за собой

лишение свободы на срок до восьми лет.

При рецидиве или признании судом лица, совершившего преступление, особо социально опасным —

лишение свободы до десяти лет.

То же преступление, совершенное группой лиц, влечет за собой меры социальной защиты, предусмотренные ст. 76.

Ст. 192. Присвоение, т. е. самовольное удержание с корыстной целью, а также растрата имущества, вверенного для определенной цели, учиненные частными лицами, влечет за собой

лишение свободы до двух лет.

Ст. 194. Мошенничество, имеющее своим последствием убыток, причиненный государственному или общественному учреждению, влечет за собой

лишение свободы до трех лет.

Ст. 196. Фальсификация, т. е. обманное изменение с корыстной целью вида или свойства предметов, предназначенных для сбыта или общественного употребления, а равно самый сбыт таких предметов влечет за собой

лишение свободы на срок до одного года или принудительные работы на тот же срок с конфискацией фальсифицированных предметов и запрещением заниматься торговлей.

ბის გატაცების მიზნით სააშკაროდ თავდაცემა ცალკე პირისა ვისმეზე, რასაც თანა სდევდა ძალადობა, რომელიც დაზარალებულს სიკვდილს ან დაშავებას უქადდა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას რვა წლამდე.

რეციდივი, ან ის დანაშაული, რომლის ჩამდენსაც სასამართლო სოციალურად განსაკუთრებით საშიშარ პიროვნებად სცნობს, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ათ წლამდე.

იგივე დანაშაული, ჩადენილი ჯგუფის მიერ, გამოიწვევს

76 მუხლში გათვალისწინებულ სოციალური დაცვის ღონისძიებას.

მუხ. 192. მითვისება, ესე იგი კერძო პირის მიერ თვითნებისად და ანგარებით დაჭერა, აგრეთვე გაფლანგვა მისთვის განსაზღვრული მიზნით მიბარებული ქონებისა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე.

მუხ. 194. თაღლითობა, რომელსაც შედეგად მოჰყვა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი დაწესებულების ზარალი, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე.

მუხ. 196. ფალსიფიკაცია, ესე იგი ანგარებით და მოსატყუებლად შეცვლა ისეთი საგნის სახისა ან თვისებისა, რომელიც გასასაღებელი ან საზოგადოებრივ სახმარებელია, აგრეთვე თვით ამ საგნის გასაღება გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებით მუშაობას ერთ წლამდე ფალსიფიკაციაქმნილი საგნების კონფისკაციით და ვაჭრობის აკრძალვით.

მუხ. 204. გამომგონის ან პატენტის პატრონის უფლების დარღვევა ისეთი სხვისი გამონაგონის გამოყენებით, რომელსაც რეგისტრაცია გაუკეთდა დადგენილ წესისამებრ და შემდეგში პატენტი მიეცა, აგრეთვე ისეთი პატენტის სარგებლობით, რომელიც გამოგონისათვის სხვა ვისმე მიეცა, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას ერთ წლამდე ან ჯარიმას, რომელიც უნდა უდრიდეს თვითნებისი სარგებლობით მიღებული გამორჩენის ორკეც რაოდენობას.

უკეთუ გამომგონის უფლება დარღვეულ იქნება წინასწარი შეცნობით სხვისი, რეგისტრაციაში გაუტარებელი გამონა-

Ст. 204. Нарушение прав изобретателя или патенто-держателя путем самовольного пользования чужим изобретением, зарегистрированным в установленном порядке и получившим впоследствии патент, равно как и чужим патентом на изобретение, влечет за собой

принудительные работы на срок до одного года или штраф в двойном размере против извлеченной от самовольного пользования выгоды.

Если нарушение прав изобретателя было учинено путем выдачи за свое заведомо чужого изобретения при заявке его в установленном порядке, равно как и путем самовольного опубликования в печати или открытого применения чужого незаявленного изобретения, с целью лишить изобретателя права на патент—

лишение свободы до шести месяцев, или принудительные работы до одного года, или штраф в тройном размере против извлеченной от самовольного пользования выгоды.

Ст. 221. Приготовление, хранение и сбыт ядовитых и сильно действующих веществ лицами, не имеющими на то права, преследуется

штрафом до 300 рублей, или принудительными работами, или лишением свободы на срок до шести месяцев.

Ст. 222. Неизвещение подлежащих властей со стороны лиц, к тому обязанных, о случаях заразных болезней людей и заразного заболевания или падежа скота, преследуется в административном порядке

принудительными работами или штрафом до 300 рублей.

Ст. 224 Неиспользование или нарушение правил, установленных законом или обязательным постановлением для охраны порядка и безопасности движения по железным дорогам, водным и воздушным путям сообщения, если они не влекут за собой ответственности в административном порядке, преследуется

штрафом до 300 рублей или принудительными работами.

Ст. 225. Неисполнение законного

გონის პრესაში გამოქვეყნებით, ან სააშქაროდ გამოყენებით, რათა ამ გზით გამომგონს პატენტის მიღების შესაძლებლობა მოესპოს, იგი გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ექვს თვემდე, ან იძულებით მუშაობას ერთ წლამდე, ან ჯარიმას, რომელიც უნდა უდრიდეს თვითნებისი სარგებლით მიღებული გამორჩენის სამკეც რაოდენობას.

მუხ. 221. მომზადება, შენახვა და გასაღება შხამიანი და ძლიერად მომქმედი ნივთიერებისა იმ პირის მიერ, ვისაც ამის უფლება არა აქვს, გამოიწვევს

ჯარიმას სამას მანეთამდე, ან იძულებით მუშაობას, ან თავისუფლების აღკვეთას ექვს თვემდე.

მუხ. 222. განუცხადებლობა სათანადო ხელისუფლებისათვის იმ პირის მიერ, ვის მოვალეობასაც ეს შეადგენდა, ხალხის გადამდები ავადმყოფობისა ან საქონლის ჭირისა თუ გაწყდომისა—დევნილ იქნება ადმინისტრატიულ წესისამებრ

იძულებითი მუშაობით, ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხ. 224. შეუსრულებლობა ან დარღვევა ხმელეთით, წყლით ან ჰაერით მიმოსვლის უშიშროებისათვის და წესრიგისათვის კანონით ან სავალდებულო დადგენილებით შემოღებული წესებისა, უკეთუ არ არის განსაზღვრული პასუხისმგებლობა ადმინისტრატიული წესისამებრ, გამოიწვევს

ჯარიმას სამას მანეთამდე ან იძულებით მუშაობას.

მუხ. 225. შეუსრულებლობა კანონიერი განკარგულებისა თუ მოთხოვნისა სადარაჯოზე მდგარი მილიციის ორგანოსი, სამხედრო ყარაულისა და ყველა სხვა ხელისუფლებისა, რომელსაც დავალებული აქვს საზოგადოებრივი უშიშროებისა და მშვიდობიანობის დაცვა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე.

მუხ. 226. სათანადო ნებადაურთველად შენახვა სასროლი იარაღისა, დევნილ იქნება

ადმინისტრატიული წესისამებრ იძულებითი მუშაობით სამ თვემდე ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხ. 227. დარღვევა კანონით ან სავალდებულო დადგენილებით მექანიკუ-

распоряжения или требования находящегося на посту органа милиции, военного караула, а равно всяких других властей, призванных охранять общественную безопасность и спокойствие, влечет за собой

лишение свободы до двух лет.

Ст. 226. Хранение огнестрельного оружия без надлежащего разрешения преследуется в административном порядке

принудительными работами до трех месяцев или штрафом до 300 руб.

Ст. 227. Нарушение установленных законом или обязательным постановлением технических правил об установке механических двигателей преследуется в административном порядке

принудительными работами до трех месяцев или штрафом до 300 руб.

Ст. 228. Проживание по чужому документу преследуется в административном порядке

принудительными работами или штрафом до 300 рублей.

Ст. 229. Самовольное оставление определенного, установленного законым распоряжением административных или судебных властей, места пребывания влечет за собой

принудительные работы или лишение свободы до одного года или штрафом до 300 рублей.

III.

Ввести в Уголовный Кодекс новые статьи: примечание к статье 82^4, 82^5, 100^1, 143^1, 145^1, 145^2, 166^1, 166^2, примечание к ст. 187, 196^3, 222^1, 222^2, 222^3, 228^1, 232^3, 232^4.

К ст. 82^4. *Примечание*. Приговор может быть не приведен судом в исполнение и по окончании военных действий по представлению военного начальства в виду боевых заслуг осужденного.

Ст. 82^5. Непредставление без уважительных причин по мобилизации или дополнительной доставке на сгонный или сдаточный пункт рабочих животных (лошадей, волов, верблюдов и проч., ароб, повозок, упряжи, тракторов, автомобилей, мотоцикле-

რი მამოძრავებელის დასადგმელად შემოღებული სატებნიკო წესებისა—დევნილ იქნება

ადმინისტრატიული წესისამებრ იძულებითი მუშაობით სამ თვემდე ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხ. 228. სხვისი დოკუმენტით ცხოვრება დავნილ იქნება

ადმინისტრატიული წესისამებრ იძულებითი მუშაობით ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხ. 229. თავისი ნებით მიტოვება განსაზღვრული, საადმინისტრაციო ან სასამართლო ხელისუფლების კანონიერი განკარგულებით მიჩენილი საცხოვრებელი ადგილისა—გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას ან თავისუფლების ალკვეთას ერთ წლამდე, ან ჯარიმას სამას მანეთამდე.

III.

სისხლის სამართლის კოდექსის განსაკუთრებულ ნაწილს დაემატოს: 82^{4} მუხ. შენიშვნა, 82^{5}, 100^{1}, 145^{1}, 145^{2}, 166^{1}, 166^{2} მუხლი, 187 მუხ. შენიშვნა, 196^{3}, 222^{1}, 222^{2}, 222^{3}, 228^{1}, 232^{3} და 232^{4} მუხლი.

82^{4} მუხ.

შენიშვნა. სასამართლოს შეუძლიან განაჩენი სისრულეში არ მოაყვანინოს საომარ მოქმედებათა დამთავრების შემდეგაც, უკეთუ სამხედრო უფროსი ითხოვს ამას მსჯავრდადებულის დამსახურების გამო ბრძოლის საქმეში.

მუხ. 82^{5}. მობილიზაციით ან დამატებითი მოთხოვნით წარუდგენლობა მოსარეკ ან ჩასაბარებელ პუნქტზე მუშა-საქონლისა (ცხენისა, ხარისა, აქლემისა და სხვ.), ურმისა, შესაბმელი საქონლის საკაზმავისა, ტრაქტორისა, ავტომობილისა, მოტოციკლისა,ველოსიპედისა და აგრეთვე ამ მანქანების ხელსაწყოსი და სამარაგო ნაწილებისა, უკეთუ ამ წარუდგენლობას პატივსადები მიზეზი არ ჰქონდა, გამოიწვევს

ჯარიმას ორას მანეთამდე და წარუდგენელი საქონლის ან საგნის კონფისკაციას.

თავის არიდება აღნიშნულ ცხოველთა და საგანთა ჩაბარებისაგან მათი შეცვლით, გადამალვით, გაფუჭებით ან სხვა რამ ხერხით, აგრეთვე ყალბი დოკუმენტების შედგენით—

თავისუფლების ალკვეთას ერთ წლამდე ისე-კი, რომ განაჩენის სისრულე-

тов, велосипедов), а также принадлежностей и запасных частей к этим машинам—влечет за собой

штраф до 200 руб. и конфискацию непредставленных животных или предметов.

Уклонение от сдачи названных животных и предметов посредством подмена, сокрытия, приведения в негодность или иных ухищрений, равно как посредством подлога документа—

лишение свободы на срок до одного года с тем, что выполнение приговора откладывается до окончания военных действий, если осужденный подлежит призыву по мобилизации.

Нарушение правил об учете указанных животных или предметов, непредставление их без уважительных причин на переучет или перепись—

штраф до 50 рублей.

Ст. 100^{1}. Под'ем на морском торговом судне флага СССР без права на этот флаг по закону, влечет за собой

лишение свободы до одного года с конфискацией судна или со штрафом в размере не свыше полной стоимости судна или без таковых.

Ст. 143^{1}. Изготовление, продажа, скупка и хранение с целью сбыта продуктов и изделий, обложенных акцизным сбором, с нарушением установленных акцизных правил, если преступление это преследуется в судебном порядке, влечет за собой

лишение свободы на срок до одного года или штраф до 300 рублей, с конфискацией продуктов, предметов и орудий производства.

Ст. 145^{1}. Покупка и продажа морского торгового судна, плавающего под флагом Союза ССР, без требуемого законом разрешения властей влечет за собой

штраф до тысячи рублей.

Если же деянием причинен значительный вред Государству, мера социальной защиты повышается

до лишения свободы свыше одного года с конфискацией судна или со штрафом, в размере не свыше полной стоимости судна.

Ст. 145^{2}. Нарушение правил, пре-

ში მოყვანა გადაიდება საომარ მოქმედების დამთავრებამდე, უკეთუ მსჯავრდადებული მობილიზაციით ჯარში გასაწვევია.

დარღვევა აღნიშნულ ცხოველთა და საგანთა აღნუსხვის წესებისა, წარუდგენლობა მათი ხელახალი აღნუსხვისა ან აღწერისათვის პატივსადებ მიზეზის გარეშე—

ჯარიმას 50 მანეთამდე.

მუხ. 100^{1}. ზღვის სავაჭრო ნავჭურჭელზე საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის კავშირის ბაირაღის ამართვა კანონით დაწესებული უფლების გარეშე, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე ნავჭურჭლის კონფისკაციით ან ჯარიმით არა უმეტეს მთლად ნავჭურჭლის ღირებულებისა ან და უამისოდ.

მუხ. 145^{1}. საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ბაირაღით მცურავი საზღვაო სავაჭრო ნავჭურჭლის ყიდვა და გაყიდვა ხელისუფლებისაგან სათანადო ნებართვის მიუღებლად, რასაც კანონი მოითხოვს, გამოიწვევს—

ჯარიმას ათას მანეთამდე.

უკეთუ ამ მოქმედებით სახელმწიფოს მიეყენება მნიშვნელოვანი ზარალი, სოციალური დაცვის ღონისძიება აიწევს—

თავისუფლების აღკვეთამდე არა ნაკლებ ერთი წლისა ნავჭურჭლის კონფისკაციით ან ჯარიმით არა უმეტეს მთლად ნავჭურჭლის ღირებულებისა.

მუხ. 145^{2}. დარღვევა საზომ საწონთა პალატის დებულებით გათვალისწინებული წესებისა იმ შემთხვევაში, როდესაც ამისათვის დაწესებულია პასუხისმგებლობა სასამართლოს წინაშე, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებით მუშაობას ექვს თვემდე ან და ჯარიმას ხუთას მანეთამდე.

მუხ. 166^{1}. მოტაცება უქმრო ქალისა მისდა უნებურად მასთან დასაქორწინებლად გამოიწვევს—

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე.

მუხ. 166^{2}. მოტაცება ქალისა მისდა უნებურად—მასთან სქესობრივი კავშირის დასაჭერად, გამოიწვევს—

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე

მოტაცება იმავე მიზნით ქალისა, რომელსაც საქორწინო სრულ-წლოვანებას არ მიუღწევია, მისდა უნებურად თუ

дусмотренных Положением о поверочных палатах мер и весов, в тех случаях, когда устанавливается ответственность по суду, влечет за собой

лишение свободы или принудительные работы до шести месяцев, или штраф до 500 рублей.

Ст. 166^{1}. Похищение женщины, без ее на то согласия, с целью вступления с ней в брак влечет за собой

лишение свободы до трех лет.

Ст. 166^{2}. Похищение женщины, без ее на то согласия, с целью вступления с нею в половую связь, влечет за собою

лишение свободы до пяти лет.

Похищение с той же целью недостигшей брачного совершеннолетия, независимо от того, последовало-ли на то ее согласие или нет, влечет за собой

лишение свободы до восьми лет.

К ст. 187.

Примечание. Мелкая фабрично-заводская кража материалов и орудий производства, совершенная в первый раз рабочим и служащим, занятым в производстве, в пределах своего предприятия, если стоимость похищенного не превышает 15 рублей, преследуется в административном порядке администрацией предприятия по табели взысканий, установленной Народным Комиссариатом Труда.

Ст. 196^{3}. Хранение в торговом заведении неклейменных изделий из благородных металлов и сбыт таковых влечет за собой

штраф в размере до установленной десятикратной пробирной платы за испытание и клеймение изделий, с конфискацией обнаруженных неклейменных изделий.

Ст. 222^{1}. Неисполнение или нарушение правил по горной промышленности, установленных законом или обязательным постановлением для охраны порядка и безопасности, преследуется в административном порядке

принудительными работами или штрафом до 300 рублей.

თანხმობით იქნება იგი მოტაცებული, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას რვა წლამდე. მუხ. 187

შენიშვნა. წვრიმალი საქარხნო-საფაბრიკო ქურდობა წარმოების მასალისა და იარაღისა, რასაც მუშა ან მოსამსახურე ჩაიდენს თავის საწარმოში, უკეთუ მოპარული საგნის ღირებულება არ აღემატება ხუთმეტ მანეთს, დევნილ იქნება საწარმოს ადმინისტრაციის მიერ ადმინისტრატიულივე წესით შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ დაწესებული გადასახდელთა ტაბელისამებრ.

მუხ. 196^{3}. შენახვა სავაჭრო დაწესებულებაში კეთილშობილი ლითონის ნაკეთობისა, რომელსაც სასინჯო ნიშანი არა აქვს, და ასეთი ნაკეთობის გასაღება გამოიწვევს

ჯარიმას ნაკეთობის გამოსაცდელად და მასზე ნიშნის დასასმელად დაწესებული სასინჯო ფასის ერთი-ათად გადიდებულ თანხამდე და აღმოჩენილი ნაკეთობის კონფისკაციას.

მუხ. 222^{1}. აუსრულებლობა ან დარღვევა სამთა-მადნო მრეწველობის წესებისა, რაც შემოღებულია კანონით ან წესიერებისა და უშიშროების დასაცავად გამოცემული სავალდებულო დადგენილებით, დევნილ იქნება ადმინისტრატიული წესისამებრ

იძულებითი მუშაობით ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხ. 222^{2}. დარღვევა სახალხო ჯანმრთელობის დაცვის წესებისა, რაც შემოღებულია კანონით, და აგრეთვე ამ წესების განსავითარებლად გამოცემული სავალდებულო დადგენილების და განკარგულებისა, უკეთუ ასეთი დარღვევა გათვალისწინებული არ არის სისხლის სამართლის კოდექსის სხვა მუხლში, გამოიწვევს

ჯარიმას სამას მანეთამდე ან იძულებით მუშაობას.

დარღვევა ზემოაღნიშნული წესებისა, სავალდებულო დადგენილებისა და განკარგულებისა, უკეთუ ყველა ეს გამოცემულია ეპიდემიის წინასწარ აღკვეთისა და მასთან ბრძოლისათვის, გამოიწვევს

ჯარიმას ხუთას მანეთამდე ან თავისუფლების აღკვეთას ექვს თვემდე.

მუხ. 222^{3}. დარღვევა ნადირობის და სათევზაო წესებისა, რაც შემოღებულია

Ст. 222^{2}. Нарушение установленных законом правил по охране народного здоровья и изданных в развитие его обязательных постановлений и распоряжений, если указанное нарушение не предусмотрено другими статьями Уголовного Кодекса, влечет за собой

штраф до 300 рублей и принудительные работы.

Нарушение указанных выше правил обязательных постановлений и распоряжений, если таковые изданы в целях предупреждения и борьбы с эпидемиями—

штраф до 500 рублей или лишение свободы до шести месяцев.

Ст. 222^{3}. Нарушение установленных законом или обязательным постановлением правил об охоте и рыбной ловле, если оно не предусмотрено ст. 102, преследуется в административном порядке

принудительными работами до трех месяцев или штрафом до 300 руб.

Ст. 228^{1}. Ношение ордена Красного или Трудового Знамени лицами, неимеющими на то права, влечет за собой

штраф до 100 рублей с конфискацией ордена и общественным порицанием, о чем публикуется в печати за счет осужденного.

Ст. 232^{3}. Непредставление в законный срок в учреждение, ведающее записью актов гражданского состояния, обязанным к тому лицом, заявления о рождении или нахождении ребенка, равно о смерти и нахождении трупа влечет за собой

штраф до 50 рублей или принудительные работы до двух недель.

Ст. 232^{4}. Отлучка лица, принадлежащего к составу экипажа торгового судна, находящегося в заграничном порту, без дозволения капитана и лица, его заменяющего, если таковая продолжалась более 24 часов, преследуется

принудительными работами до трех месяцев или лишением свободы до одного месяца.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქანონით ან სავალდებულო დადგენილებით, უკეთუ ეს დარღვევა არ არის გათვალისწინებული 102 მუხლში, დევნილ იქნება ადმინისტრატიული წესით

იძულებითი მუშაობით სამ თვემდე ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხ. 228^1. წითელი ან შრომის დროშის ორდენის ტარება იმ პირის მიერ, რომელსაც ამის უფლება არა აქვს, გამოიწვევს

ჯარიმას ას მანეთამდე, ორდენის კონფისკაციით და საზოგადოებრივი გაკიცხვით, რაც გამოქვეყნებულ უნდა იქნეს პრესაში დამნაშავის ხარჯზე.

მუხ. 232^3. მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ დაწესებულებისათვის კანონიერ ვადაზე წარუდგენლობა საამისოდ ვალდებული პირის მიერ განცხადებისა ბავშვის დაბადების ან პოვნის, გარდაცვალებისა ან გვამის პოვნის შესახებ გამოიწვევს

ჯარიმას 50 მანეთამდე ან იძულებით მუშაობას ორ კვირამდე.

მუხ. 232^4. გემის უფროსის ან მისი სამაგიერო პირის ნებადაურთველად უცხოეთის ნავთსადგურში მდგომ სავაჭრო გემიდან წასვლა იმ პირისა, რომელიც გემის ეკიპაჟს ეკუთვნის, უკეთუ მან სხვაგან ოცდაოთხ საათზე მეტ ხანს დაჰყო, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან თავისუფლების აღკვეთას ერთ თვემდე.

IV.

სისხლის სამართლის კოდექსის განსაკუთრებული ნაწილიდან ამოშლილ იქნეს 89, 122, 129, 129^1 და 130 მუხლი.

V.

სისხლის სამართლის კოდექსის განსაკუთრებული ნაწილის ყველა მუხლში სიტყვა „სასჯელი“ შეიცვალოს სიტყვებად: „სოციალური დაცვის ღონისძიება“, სიტყვა „დაისჯება„—სიტყვად „გამოიწვევს“, ხოლო იმ სიტყვებიდან, რომმლებითაც განსაზღვრულია ფულადი ჯარიმის თანხა, ამოიშალოს სიტყვა „ოქროთი“.

VI.

სისხლის სამართლის კოდექსის განსაკუთრებული ნაწილის მე-VII თავის ნაცვლად (მუხ. 206—220, სამხედრო დანაშაული) შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ამა წლის ივლისის 1-დან დე-

IV.

Исключить из Особенной части Уголовного Кодекса ст.ст. 89, 122, 129, 129^1 и 130.

V.

Во всех статьях Особенной части Уголовного Кодекса слово: „наказание“ заменить словами: „мера социальной защиты“, слово: „карается“ заменить словами: „влечет за собой“ и исключить при определении сумм денежного штрафа слово „золотом“.

VI.

Вместо Главы VII Особенной части Уголовного Кодекса (ст.ст. 206—220 —Воинские преступления) ввести в действие с 1 июля сего года Положение о воинских преступлениях, утвержденное Центральным Исполнительным Комитетом СССР 31 октября 1924 года (Собрание Зак. СССР за 1924 г. № 24, ст. 207).

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 6.
Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბულება სამხედრო დანაშაულის შესახებ, დამტკიცებული საბჭ. სოც. რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ 1924 წლ. ოქტომბრის 31 (ს. ს. რ. კავშირის კან. კრ. 1924 წლ. № 24, მუხ. 207).

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრ. კომიტეტის თავმჯდომარე —**ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი—**ს. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 6.
ტფილისი—სასახლე.

69. დადგენილება № 46

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალური მეურნეობის განყოფილებასთან არსებული ხანძრისაგან დაცვის ინსპექციისა და მის ადგილობრივ ორგანოთა დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალური მეურნეობის განყოფილებასთან არსებული ხანძრისაგან დაცვის ინსპექციისა და მის ადგილობრივ ორგანოთათვის.

2. გაუქმებულ იქნას საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლუციონური კომიტეტის მიერ 1921 წლ. აგვისტოს 31 დამტკიცებული დებულება ცეცხლისაგან დაცვის განყოფილების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წლ. სექტემბრის 30.
ტფილისი-სასახლე.

69. Постановление № 46

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об утверждении и введении в действие Положения об Инспекции Пожарной Охраны при Коммунальном Отделе Н.К.В.Д. Грузии и ее местных органах.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1.– Утвердить и ввести в действие приложенное к настоящему постановлению Положение об Инспекции Пожарной Охраны при Коммунальном Отделе Н.К.В.Д. С.С.Р. Грузии и ее местных органах.

2. Положение об Отделе Пожарной Охраны, утвержденное Революционным Комитетом ССР Грузии 31-го августа 1921 года, отменить.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. сентября 30.
Тифлис—Дворец.

დებულება

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალური მეურნეობის განყოფილებასთან არსებული ხანძრისაგან დაცვის ინსპექციისა და მის ადგილობრივ ორგანოთათვის.

I. ხანძრისაგან დაცვის ინსპექცია.

1. რესპუბლიკის მცხოვრებთა ხანძრისაგან დაცვის და სხვა სტიქიური უბედურების დროს დახმარების აღმოჩენის მიზნით საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალურ მეურნეობის განყოფილებასთან არსდება ხანძრისაგან დაცვის ინსპექცია.

შენიშვნა. ხანძრისაგან დაცვის ინსპექცია არსდება როგორც შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალური მეურნეობის განყოფილების ქვე/განყოფილება.

2. ინსპექციის სათავე'ში სდგას ხანძრისაგან დაცვის ინსპექთორი, რომელიც პასუხისმგებელია მთლად ხანძრისაგან დაცვის საქმისათვის.

შენიშვნა. ხანძრისაგან დაცვის ინსპექტორის თანამდებობა შეიძლება შეთავსებულ იქნეს ტფილისის ბრანდმაიორის თანამდებობასთან.

3. პირველ მუხლში აღნიშნული მიზნის განსახორციელებლად ხანძრისაგან დაცვის ინსპექციას დაევალება:

ა) განახორციელოს ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოთა მიერ ხანძარისაგან დაცვის სფეროში გამოცემული დადგენილებანი და განკარგულებანი;

ბ) საერთო ზედამხედველობა გაუწიოს ხანძრისაგან დაცვის ყველა ორგანიზაციას როგორც პროფესიონალურსა, ისე მოხალისეთა, აგრეთვე სამხედრო და რკინის გზის სახანძარო ორგანიზაციას (უკანასკნელთ მხოლოდ ოპერატიულად);

გ) აღნუსხოს ყველა სახანძრო მოწყობილება და სახსარი;

დ) აწარმოოს სტატისტიკა;

ე) შეიმუშაოს ხანძრისაგან დაცვის კანონდებულებისა, ცირკულიარისა, ინსტრუქციისა და გეგმის პროექტები;

ვ) თვალყური ადევნოს ხანძრისაგან დაცვის სფეროში გამოცემული სავალ-

ПОЛОЖЕНИЕ

об Инспекции Пожарной Охраны при Коммунальном Отделе НКВД ССР Грузии и ее местных органах.

I. Инспекция Пожарной Охраны.

1. В целях защиты населения от пожаров и для оказания помощи во время других стихийных бедствий при Коммунальном Отделе НКВД ССР Грузии учреждается Инспекция Пожарной Охраны.

Примечание. Инспекция Пожарной Охраны организуется на правах под'отдела Коммунального Отдела НКВД.

2. Во главе Инспекции стоит Инспектор Пожарной Охраны, который является ответственным за все дело Пожарной Охраны.

Примечание. Должность Инспектора Пожарной Охраны может быть совмещена с должностью Тифлисского Брандмайора.

3. Для осуществления задач, указанных в п. 1, на Инспекцию Пожарной Охраны возлагается:

а) проведение в жизнь постановлений и распоряжений Центральных Органов Власти по Пожарной Охране;

б) общий надзор за всеми пожарными организациями, как профессиональными, так и добровольными, а также военными и железнодорожными (последними только в оперативном отношении);

в) учет всех противопожарных сил и средств;

г) ведение пожарной статистики;

д) разработка проектов законоположений, циркуляров, инструкций и планов по Пожарной Охране;

е) наблюдение за исполнением обязательных постановлений, распоряжений и указаний по Пожарной Охране;

ж) инструктирование и ревизия пожарных организаций Республики, как профессиональных, так и добровольных;

з) производство обследований в пожарном отношении городов, сел, общественных и государственных зданий, на предмет дачи соответствую-

დებული დადგენილებისა და განკარგულების ასრულებას;

ზ) ინსტრუქტორობა და რევიზია გაუწიოს ყველა სახანძარო ორგანიზაციას რესპუბლიკაში, როგორც პროფესიონალურსა, ისე მოხალისეთა ორგანიზაციას;

თ) შეამოწმოს ხანძარისაგან დაცვის სფეროში ქალაქები და სოფლები, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის შენობები სათანადო განკარგულების მოსახდენად იმ ღონისძიებათა შესახებ, რაც საჭიროა მათი ხანძრისაგან უშიშარ მდგომარეობისათვის;

ი) მიიღოს უშუალო მონაწილეობა, გადამწყვეტი ხმის უფლებით, სხვა და სხვა ორგანიზაციისა და საწარმოს მიერ ყველა იმ საკითხის გადაწყვეტაში, რაც დაკავშირებულია მათი ხანძარისაგან დაცვის საქმესთან;

ქ) შეიმუშაოს და შემოიღოს პროფესიონალურ და მოხალისეთა სახანძარო რაზმებისათვის ერთიანი ტანსაცმელი (ფორმა) და განმასხვავებელი ნიშნები;

ლ) წარადგინოს შრომის წითელი დროშის ორდენით დასაჯილდოებლად როგორც სახანძრო ორგანიზაცია, ისე მისი ცალკე წევრი;

მ) დაამტკიცოს თანამდებობაზე ხანძრისაგან დაცვის საქმეში მომუშავე პასუხისმგებელი პირები: ბრანდმაიორი, სარაიონო ინსპექტორი, ინსტრუქტორი, ბრანდმეისტერი და ყველა ცალკე ხელმძღვანელი;

ნ) განიხილოს საჩივრები ხანძრის ჩაქრობის დროს ჩადენილი უკანონო მოქმედების გამო;

ო) იშუამდგომლოს სახანძრო ორგანიზაციებისათვის დახმარებისა და შეღავათების აღმოჩენის შესახებ.

4. ხანძრისაგან დაცვის ინსპექციასთან დაარსდება საუწყებათაშორისო კომისია დაინტერესებულ დაწესებულებათა წარმომადგენლებისაგან, რომელ კომისიასაც უფლება აქვს მოიწვიოს სამეცნიერო და ტეხნიკური ძალები.

5. ხანძრისაგან დაცვის ინსპექცია გაანაწილებს და გადააჯგუფებს სახანძრო იარაღსა, ხელსაწყოს და სხვა მოწყობილობას.

6. სახანძრო იარაღის შეძენა ყველა ადგილობრივი სახანძარო ორგანიზაციისათვის მოხდება მარტოოდენ ხანძრისაგან დაცვის ინსპექციის მეშვეობით

щих указаний о мероприятиях, необходимых для приведения их в безопасное от пожаров состояние;

и) принятие непосредственного участия с правом решающего голоса в разрешении организациями и предприятиями всех вопросов, связанных с пожарной охраной их;

к) разработка и установление единой формы и отличительных знаков для профессиональных и добровольных пожарных команд;

л) представление к ордену Красного Трудового Знамени, как пожарных организаций, так и отдельных их членов;

м) утверждение в должности ответственных работников по пожарной охране: Брандмайора, районных Инспекторов, Инструкторов, Брандмейстеров и всех отдельных руководителей;

н) рассмотрение жалоб на неправильные действия по пожаротушению;

о) ходатайство об оказании помощи и льгот пожарным организациям.

4. При Инспекции создается междуведомственная комиссия из представителей заинтересованных учреждений с предоставлением ей права приглашения научно-технических сил.

5. Инспекция ведет распределение и перегруппировку пожарных инструментов, снарядов и прочих приспособлений.

6. Приобретение для всех местных пожарных организаций пожарных инструментов происходит исключительно через Инспекцию Пожарной Охраны по рассмотрении и утверждении представленной сметы.

II. Уездные органы Пожарной Охраны.

7. Руководителем пожарного дела в уездах является пожарный инструктор, состоящий при отделе местного хозяйства Уездного Исполкома.

Примечание 1. В городах, где имеются Брандмейстера, на последних возлагается исполнение обязанностей уездного пожарного инструктора.

Примечание 2. На вышена-

წარდგენილი ხარჯთაღრიცხვის განხილვისა და დამტკიცების შემდეგ.

II. ხანძრისაგან დაცვის სამაზრო ორგანოები.

7. ხანძრისაგან დაცვის საქმეს მაზრაში ხელმძღვანელობას გაუწევს მეხანძრე ინსტრუქტორი, რომელიც იმყოფება სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის კომუნალურ მეურნეობის განყოფილებასთან.

შენიშვნა 1. იმ ქალაქში, სადაც ბრანდმეისტერი იმყოფება, სამაზრო მეხანძრე ინსტრუქტორის მოვალეობის ასრულება მას დაეკისრება.

შენიშვნა 2. ზემოაღნიშნულ თანამდებობებზე დაინიშნება მარტოოდენ ისეთი პირი, რომელსაც დამთავრებული აქვს სახანძრო კურსები.

8. მეხანძრე ინსტრუქტორს დაევალება:

ა) ასრულოს და განახორციელოს ხანძრისაგან დაცვისათვის გამოცემული ყველა სავალდებულო დადგენილება და ინსტრუქცია;

ბ) მოაწყოს პროფესიონალური და მოხალისეთა სახანძარო რაზმები და გააერთიანოს მათი მუშაობა;

გ) აწარმოოს სახანძრო შემთხვევების სტატისტიკა და აღნუსხოს სახანძრო ინვენტარი, მოწყობილობა და სხვა ქონება, როგორც სახანძრო ორგანიზაციისა, ისე სხვა და სხვა დაწესებულებაში;

დ) მიიღოს ხანძრის საწინააღმდეგო წინასწარი ღონისძიებანი, მოაწყოს საკვამლე მილების მწმენდავთა გუნდები, მიიღოს ღონისძიებანი ხანძრისაგან დაცვისათვის გამოცემულ სავალდებულო დადგენილებათა დამრღვევ პირთა პასუხისგებაში მისაცემად;

ე) გაუწიოს რევიზია და კონტროლი სახანძარო ორგანიზაციებს, როგორც ქალაქად, ისე მაზრაში;

ვ) აცნობოს ხანძრისაგან დაცვის ინსპექციას ყველა დიდი ხანძრის თაობაზე;

ზ) მიიღოს ღონისძიებანი ხანძრის ჩასაქრობად და სხვა სტიქიურ უბედურებასთან საბრძოლველად და აღმოუჩინოს მცხოვრებთ სათანადო დახმარება; თანაც გაიწვიოს შრომისუნარიანი მცხოვრებლები საამისოდ კანონით გათვა-

званные должности назначаются преимущественно лица, окончившие пожарные курсы.

8. На пожарного инструктора возлагается:

а) исполнение и проведение в жизнь всех обязательных постановлений по Пожарной Охране;

б) организация пожарных команд, как добровольных, так и профессиональных и об'единение их работы;

в) ведение статистики пожарных случаев и учет пожарного инвентаря, снаряжения и пр. имущества, как находящегося в пожарных организациях, так и в других учреждениях;

г) принятие предупредительных противопожарных мер, организация трубочистных отрядов, принятие мер к привлечению к ответственности лиц, нарушающих обязательные постановления о Пожарной Охране;

д) ревизия и контроль пожарных организаций, как в городах, так и в уездах;

е) сообщение Инспекции о всех крупных пожарах;

ж) принятие мер по тушению пожаров и борьбе с другими стихийными бедствиями и оказание помощи населению, с привлечением всего трудоспособного населения в случаях и пределах, предусмотренных законом;

з) принятие мер к распространению среди населения технических знаний по пожарному делу путем устройства лекций, собеседований во время сходов, собраний и т. д.

III. Темские органы Пожарной Охраны.

9. Проведение противопожарных мероприятий в пределах Теми возлагается на соответствующий Темский Исполком.

10. Темский Исполком обязан:

а) иметь наблюдение за исправным состоянием пожарного инвентаря;

б) содействовать в деле организации добровольных пожарных дружин;

в) наблюдать за выполнением обязательных постановлений по Пожарной Охране и о всех нарушениях

ლისწინებულ შემთხვევაში და ფარგალში;

თ) მიიღოს ღონისძიებანი მცხოვრებთა შორის სახანძარო ტეხნიკური ცოდნის გავრცელებისათვის ლექციების მოწყობით და ყრილობებისა და კრებების დროს საუბარის გამართვით, აგრეთვე სხვა საშუალებით.

III. ხანძრისაგან დაცვის სათემო ორგანოები.

9. სახანძრო ღონისძიებათა განხორციელება თემის ფარგალში დაეკისრება სათანადო თემის აღმასრულებელ კომიტეტს.

10. სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი მოვალეა:

ა) იქონიოს მეთვალყურეობა სახანძარო მოწყობილობის წესიერად შენახვისათვის;

ბ) ხელი შეუწყოს მოხალისეთა სახანძრო რაზმების მოწყობის საქმეს;

გ) თვალყური ადევნოს სახანძრო დაცვის სფეროში გამოცემულ სავალდებულო დადგენილებათა აღსრულებას და ყოველი მათი დარღვევა აცნობოს სამაზრო სახანძარო ორგანოს;

დ) იზრუნოს იმ წყაროებისა, წყლებისა და გზების წესიერად შენახვისათვის, რასაც მნიშვნელობა აქვს ხანძრის ჩასაქრობად;

ე) მიიღოს ღონისძიება ხანძრისაგან მოსალოდნელ საფრთხის თავიდან ასაცილებლად;

ვ) იზრუნოს, რათა სახანძრო ორგანიზაციები თავის დროზე მომარაგებულ იქნენ სახანძრო იარაღით და მოწყობილობით;

ზ) გაუწიოს ხელმძღვანელობა ხანძარის ჩაქრობას.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. სექტემბრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

сообщать в уездный орган Пожарной Охраны;

г) заботиться об исправном состоянии водоисточников и дорог, имеющих значение для пожаротушения;

д) принимать меры к устранению опасности от пожаров;

е) заботиться о своевременном снабжении пожарных организаций пожарными инструментами и снарядами;

ж) непосредственно руководить пожаротушением.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. сентября 30.
Тифлис—Дворец.

70. დადგენილება № 47

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

მეფის დროის პოლიციისა, ჟანდარმის ცალკე კორპუსისა და მენშევიკური მთავრობის, შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან არსებულ საგანგებო რაზმის ყოფილ მოსამსახურეთა მოქალაქობრივ უფლების აღდგენის წესის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. თხოვნა მოქალაქობრივ უფლებათა აღდგენის შესახებ იმ პირისა, რომელსაც ეს უფლებები ჩამორთმეული აქვს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კონსტიტუციის 120 მუხლის „ე" პუნქტის ძალით, ე. ი. მეფის დროის პოლიციისა, ჟანდარმთა ცალკე კორპუსისა და მენშევიკური მთავრობის შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან არსებული საგანგებო რაზმის ყოფილი მოსამსახურის და აგენტისა, განხილულ უნდა იქნეს თვითეულ ცალკე შემთხვევაში სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ.

2. განცხადება მოქალაქობრივ უფლებების აღდგენის შესახებ შეტანილ უნდა იქნეს მაზრის ან ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტში განმცხადებლის მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

3. მიიღებს რა განცხადებას, აღმასრულებელი კომიტეტი შეჰკრებს სათანადო ცნობებს განმცხადებლის ვინაობის და მისი წარსული სამსახურის შესახებ და შეამოწმებს მთხოვნელის მიერ მიწოდებული ცნობების სისწორეს.

4. შეკრეფილი ცნობები აღმასრულებელი კომიტეტის დასკვნით წარდგენილ უნდა იქნეს, შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში, რომელიც გამოიტანს დადგენილებას მოქალაქობრივ უფლებათა აღდგენის შესახებ ან უარჰყოფს ამ უფლებათა აღდგენას.

შენიშვნა. შეკრეფილი მასალის განხილვის დროს აღმასრულებელმა

70. Постановление № 47

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О порядке восстановления в правах гражданства лиц, служивших в царской полиции, отдельном корпусе жандармов и в особом отряде при Министерстве Внутренних Дел меньшевитского правительства.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет постановляет:

1. Ходатайства о восстановлении в правах гражданства лиц, лишенных таковых в силу п. „д" ст. 120 Конституции С.С.Р. Грузии, т. е. бывших служащих и агентов царской полиции, отдельного корпуса жандармов и особого отряда при Министерстве Внутренних Дел меньшевитского правительства, разрешаются в каждом отдельном случае Президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета.

2. Заявления о восстановлении в правах гражданства подаются Уездному или Городскому Исполнительному Комитету по месту постоянного жительства заявителя.

3. По получении заявления, Исполнительный Комитет собирает соответствующие сведения о личности заявителя и его прежней службе, а равно проверяет правильность сведений, сообщенных заявителем.

4. Собранный по делу материал, вместе с отзывом Исполнительного Комитета представляется через Народный Комиссариат Внутренних Дел в Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета, который постановляет о восстановлении в правах гражданства или отказывает в таковом.

> *Примечание.* При рассмотрении Исполнительными Комитетами собранного материала по ходатайствам о восстановлении в правах гражданства надлежит соблюдать максимальную осмотрительность и осторожность.

5. Постановления Президиума Всегрузинского Центрального Исполни-

კომიტეტმა უნდა გამოიჩინოს მაქსიმალური წინდახედულობა და სიფრთხილე.

5. სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილება მოქალაქობრივ უფლებათა აღდგენის უარყოფის შესახებ საბოლოოა და არ განისაჩივრება.

6. იმ პირს, რომლის მოქალაქობრივი უფლებებიც სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილებით აღდგენილ იქნა, აქვს სხვა მოქალაქეთა თანაბრად ა) საბჭოებში არჩევის აქტიური და პასიური საარჩევნო უფლება, ბ) პროფესიონალურ და სხვ. ორგანიზაციებში არჩევის აქტიური და პასიური საარჩევნო უფლება, გ) სახელმწიფო და საზოგადო დაწესებულებაში სამსახურის უფლება და დ) სახალხო მსაჯულად სასამართლოში დამცველად და მზრუნველად და მეურვედ ყოფნის უფლება.

7. ყველა ის პირი, რომელსაც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კონსტიტუციის 120 მუხ. ძალით ჩამორთმეული აქვს მოქალაქობრივი უფლებები და ამ ჟამად სახელმწიფო ან საზოგადო სამსახურში იმყოფება, ვალდებულია ერთი თვის განმავლობაში დღიდან ამა დადგენილების გამოქვეყნებისა, აღძრას ამ დადგენილებით გათვალისწინებული წესისამებრ თხოვნა მოქალაქობრივ უფლებათა აღდგენის შესახებ, წინააღმდეგ შემთხვევაში იგი სამსახურიდან დათხოვნილ უნდა იქნეს.

8. შინაგან საქმეთა და იუსტიციის სახალხო კომისრებს დაევალებათ გამოსცენ ამა დადგენილების განსავითარებლად დაწვრილებითი ინსტრუქცია.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 4.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-237 №-ში 1925 წ. ოქტომბრის 15.

тельного Комитета об отказе в восстановлении в правах гражданства окончательны и обжалованию не подлежат.

6. Лица, в отношении коих состоялось постановление Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета о восстановлении в правах гражданства, наравне с остальными гражданами пользуются: а) активным и пассивным избирательным правом в советы, б) активным и пассивным избирательным правом в профессиональные и др. организации, в) правом состоять на государственной и общественной службе и г) правом быть народным заседателем, защитником на суде, попечителем и опекуном.

7. Состоящие в настоящее время на государственной и общественной службе лица, лишенные прав гражданства в силу п. „д" ст. 120 Конституции ССР Грузии, обязаны, в месячный со дня опубликования настоящего постановления срок и в порядке, им предусмотренном, возбудить ходатайство о восстановлении в правах гражданства, в противном же случае подлежат увольнению со службы.

8. Народному Комиссару Внутренних Дел и Народному Комиссару Юстиции поручается издать подробную инструкцию в развитие настоящего постановления.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 4.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 237 от 15 октября 1925 г.

71. დადგენილება № 48

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა სახ. კომ. საბჭოსი

ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების გლეხობის სარგებლობაში გადაცემის შესახებ.

I. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ტყის კოდექსის მე 5—7 მუხლების აღსასრულებლად ერთიანი სახელმწიფო სატყეო ფონდიდან უნდა გამოიყოს და გადაეცეს გლეხობას უვადო სარგებლობისათვის საშენი და სათბობი მასალით შინაური ოჯახური საჭიროების დასაკმაყოფილებლად შემდეგი ტყის ნაკვეთები:

1) ტყეების ნაციონალიზაციამდე გლეხობის საერთო სასოფლო ან კომლობრივ მფლობელობაში ქონებული ყველა საგლეხო ტყე, რომელსაც გლეხობა თავისი საჭიროებისათვის სარგებლობდა და რომელიც ამ ჟამად საგლეხო მიწის ფონდისა ან მის გარეშე მდებარეობს.

შენიშვნა. ვინიცობაა რომელიმე ზემოაღნიშნული ტყის ნაკვეთის დაბრუნება გლეხობისათვის მთლიანად ან ნაწილობრივ შეუძლებელია, ამ ნაკვეთის სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გამო, მის ნაცვლად გლეხობას უნდა მიეცეს საბადლო ტყის ნაკვეთი უახლოეს სახელმწიფო ტყის აგარაკში, უკეთუ ამ უკანასკნელსაც არა აქვს სახელმწიფოებრივი დაცვითი მნიშვნელობა.

2) ყოფილი სახაზინო, სამონასტრო, საბანკო და მემამულეთა ის ტყის ნაკვეთი მთლიანად ან ნაწილობრივ—რაც ან შეჭრილია საგლეხო მიწის ფონდში, ან გარს აკრავს, და საიდანაც გლეხობას ეძლეოდა ხე-ტყე ოჯახური საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, უკეთუ ამ ნაკვეთს არა აქვს დაცვითი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა და მისი გადაცემა გლეხობის სარგებლობაში არ დაარღვევს სახელმწიფოებრივი ტყეების მთლიანობას.

II. ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყის გაჩეხა და სხვა გვარი სარგებლობის ნაკვეთად გადაქცევა შესაძლებელია მხოლოთ მიწათ-მოქმედების სახალხო კომისარიატის ნებართვით (სატყეო კოდექსი მუხ. 11). ასეთი ტყის

71. Постановление № 48

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Сов. Нар. Ком.

О передаче в пользование крестьянства лесов местного значения.

I. На основании ст.ст. 5—7 Лесного Кодекса С.С.Р. Грузии, из единого государственного лесного фонда выделить и передать в бессрочное пользование трудовому крестьянскому населению, для удовлетворения домашних нужд строительным и топливным материалами, следующие лесные участки:

1) Леса, бывшие в общем или подымном владении крестьянского населения до национализации лесов, которыми оно пользовалось для удовлетворения своих нужд, и которые в настоящее время расположены в пределах крестьянского земельного фонда или вне его.

Примечание. В случае невозможности возврата крестьянству какого-либо из вышеозначенных лесных участков, в силу его государственного значения, взамен его, должен быть передан равноценный лесной участок из ближайшей государственной лесной дачи, если и эта последняя не имеет государственно-защитного значения.

2) Бывшие казенные, монастырские, банковские и помещичьи лесные участки, полностью или частично, если они вклиниваются в крестьянский земельный фонд или прилегают к нему, и из которых отпускался лесной материал для удовлетворения домашней потребности крестьянского населения, при условии, если эти участки не имеют государственно-защитного значения и их передача в пользование крестьян не нарушит цельности государственных лесов.

II. Расчистка леса местного значения и превращение его в другой вид угодий допустимы лишь с разрешения Наркомзема (ст. 11 Лесного Кодекса). Древесина из таких лесов

მერქანი უნდა მოხმარდეს მხოლოდ გლეხობის შინაურ ოჯახურ საჭიროებას.

შენიშვნა. უკეთუ ხე-ტყის მარაგი ამ ნაკვეთზე გლეხის ოჯახის შინაურ საჭიროებას აღემატება, გლეხს უფლება ეძლევა გაყიდოს ზედმეტი მარაგი, ისე კი, რომ დაცული იქნეს სატყეო კოდექსის 59 მუხლი.

III. ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების გლეხობისათვის გადაცემა მოხდება თანახმად მიწათ-მოქმედების სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციისა, სამაზრო საადგილ-მამულო განყოფილების მიერ შემდგარი კომისიების მეშვეობით, იმ პირობით კი, რომ ყოფილი საგლეხო ტყეები ჩაბარდეს გლეხობას ოქტომბრის 15-დე, ხოლო დანარჩენი ნაკვეთების გადაცემა განხორციელდეს 1926 წლის იანვრის 1-მდე.

IV. ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების გამოყოფა, გადაცემა და მოწყობა უნდა მოხდეს სახელმწიფოს ხარჯზე საბიუჯეტო წესით. აღნიშნული ტყეების მოწყობა უნდა დამთავრდეს 1927 წლ. იანვრის 1-მდე.

V. მიწათ-მოქმედების სახალხო კომისარიატს დაევალება შეიმუშაოს და სასწრაფოდ დაუგზავნოს მაზრებს სათანადო ცირკულიარები და ინსტრუქციები ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების გლეხობისათვის გადაცემისა და სარგებლობის წესის შესახებ.

VI. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 10.
ტფილისი — სასახლე.

должна отпускаться на удовлетворение домашних нужд крестьянского населения.

Примечание. Если запас древесины на этом участке превышает размер домашних потребностей крестьянского населения, последнему предоставляется право продать лишний запас, при условии соблюдения ст. 59 Лесного Кодекса.

III. Передача крестьянскому населению лесов местного значения производится, согласно инструкции Наркомзема, через комиссии, организованные Уездными Земельными Отделами, при условии, чтобы бывшие крестьянские леса были переданы крестьянскому населению до 15 октября, передача же остальных лесных участков была бы завершена к 1-му января 1926 г.

IV. Выделение лесов местного значения, их передача и устройство должны быть произведены за счет государства в бюджетном порядке. Устройство означенных лесов должно быть закончено к 1-му января 1927 г.

V. Наркомзему вменяется в обязанность выработать и спешно разослать в уезды соответствующие циркуляры и инструкции о порядке передачи крестьянскому населению лесов местного значения и пользования последними.

VI. Настоящее постановление вступает в силу со дня его опубликования.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Зам. Председ. Совета Народных Комиссаров Социалистической Советской Респ. Грузии *С. Джугели.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 10.
Тифлис—Дворец.

72. დადგენილება № 49

სრულიად საქართველოსა საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის ცვლილებისა და დამატების შესახებ.

(მიღებულია მე-3 მოწვევის ცაკის მე-2 სესიაზე, 1925 წ. ივლისის 18-ს).

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

I.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 12, 23, 56, 71, 73 მ. „დ" პ., 90, 101, 110, 136, 138, 155, 166, 171, 181 მუხ. შენიშვნა, 182, 185, 210, 211, 216, 294, 323, 324 მუხ. შენიშვნა, 325, 333, 335, 336 მუხ. შენიშვნა, 362, 393, 416, 417, 421, 424, 428 მუხ. მე-2 შენიშვნა, 429, 435 მუხ. შენიშვნა და 235 მუხ. დანართი (დებულება სახელმწიფოს შეკვეთით ნარდად მუშაობისა და გაყიდვა-მიწოდებისათვის;—შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 12. ვისიმე უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ცნობა, ხოლო უგზო-უკვლოდ დაკარგულის გარდაცვალებულად აღიარება უნდა მოხდეს სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის წესისამებრ.

მუხ. 23. იარაღი, ასაფეთქებელი ნივთიერება, სამხედრო გაწყობილობა, საფრენი აპარატი, ტელეგრაფისა და რადიოტელეგრაფის ქონება, გაბათილებული ფასიანი ქაღალდები, პლატინა და პლატინის ჯგუფის ლითონი, მათი შენაერთი და შენადნობი, რადიუმ, ჰელიუმ, ნედლი ზურმუხტი და ნახევარ-ფაბრიკატები და აგრეთვე ძლიერად მომქმედი შხამი გამორიცხულია კერძო ბრუნვიდან.

> **შენიშვნა.** სანადირო იარაღისა და სასროლი მასალის შეძენა მოწესრიგდება ცალკე წესებით.

მუხ. 56. იარაღი და სამხედრო გაწყობილობა, ასაფეთქებელი ნივთიერება, პლატინა, პლატინის ჯგუფის ლითონი, მათი შენაერთი და შენადნობი, რადიუმ, ჰელიუმ და ძლიერად მომქმედი შხამი—შეიძლება იყოს ვისიმე კერძო ხელში, მხოლოდ ხელისუფლების სათანადო ორგანოს ნებართვით.

72. Постановление № 49

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Об изменениях и дополнениях Гражданского Кодекса.

(Принято 2-й Сессией III Созыва Всегрузцика, 18 июля 1925 г.).

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

I.

Ст.ст. 12, 23, 56, 71, пункт „г" ст. 73, ст.ст. 90, 101, 110, 136, 138, 155, 166, 171, примечание к ст. 181, ст.ст. 182, 185, 210, 211, 216, 294, 323, примечание к ст. 324, ст.ст. 325, 333, 335, примечание к ст. 336, ст.ст. 362, 393, 416, 417, 421, 424, 2-ое примечание к ст. 428, 429 ст., примечание к 435 ст. и приложение к 235 ст. (положение о Государственных подрядах и поставках) Гражданского Кодекса изменить следующим образом:

Ст. 12. Признание лица безвестно отсутствующим и безвестно отсутствующего умершим производится по правилам, изложенным в Гражданском Процессуальном Кодексе.

Ст. 23. Оружие, взрывчатые вещества, воинское снаряжение, летательные аппараты, телеграфное и радиотелеграфное имущество, аннулированные ценные бумаги, платина и металлы платиновой группы, их соединения и сплавы, радий, гелий, изумрудное сырье и полуфабрикаты, а также сильно действующие яды изъяты из частного оборота.

> *Примечание.* Приобретение охотничьего оружия и огнеприпасов регулируется особыми правилами.

Ст. 56. Оружие и воинское снаряжение, взрывчатые вещества, платина и металлы платиновой группы, их соединения и сплавы, радий, гелий и сильно-действующие яды могут находиться в частном обладании лишь с разрешения подлежащих органов власти.

Ст. 71. Договоры о предоставлении

მუხ. 71. მიწების სააღნაგოდ გაცემის ხელშეკრულება დაიდება კოოპერატივთა შენაერთთან ან სხვა იურიდიულ პირთან, და აგრეთვე ცალკე მოქალაქესთან. ხელშეკრულებას დასდებს, როდესაც ქალაქის მიწა გაიცემა—კომუნალური განყოფილება, ხოლო როდესაც ქალაქს გარედ მდებარე მიწა გაიცემა—საადგილ-მამულო და სხვა ადგილობრივი ორგანო, რომელიც განაგებს სათანადო მიწას. ხელშეკრულება დაიდება ვადით 60 წლამდე—ქვისა და 40 წლამდე—სხვაგვარი შენობისათვის.

შენიშვნა. აღნაგობის უფლების ხელშეკრულება შეიძლება გავრცელებულ იქნეს მიწის ისეთ ნაკვეთზე, რომელიც პირდაპირ არ არის დანიშნული შენობისათვის, ხოლო ხელს უწყობს მას სამეურნეო მხრით.

მუხ. 73 პუნქტი „დ".

დ) საიჯარო ქირის რაოდენობა მანეთობით და ამ ქირის შეტანის ვადები.

მუხ. 90. გირავნობის ხელშეკრულება ქმნილ უნდა იყოს წერილობით. დაგირავება შენობისა და აღნაგობის უფლებისა, ბათილობის რიდით, ქმნილ უნდა იყოს სანოტარო წესისამებრ და შემდგომი რეგისტრაციით ოლქის სასამართლოს სანოტარო თანაგანყოფილებაში. გირავნობის აქტის შინაარსს სანოტარო თანაგანყოფილება აცნობებს სათანადო კომუნალურ განყოფილებას. მოგირავნეს მიეცემა გირავნობის სიგელი.

მუხ. 101. დაგირავებული ქონება, რომელიც მოვალეს ეკუთვნის, უპირატესად, მოგირავნის პრეტენზიების დაკმაყოფილებამდე, მოხმარდება ქვემო აღნიშნული გადასახდელის გასტუმრებას, უკეთუ მოვალის დანარჩენი ქონება საამისოდ საკმარისი არ იქნება: პირველ რიგში მოხმარდება იმ თანხის გასტუმრებას, რაც მოვალისაგან მუშა-მოსამსახურეთ ერგებათ სამუშაო ხელფასად, რაც გადასახდევინებელია სოციალური დაზღვევისათვის და სარჩოდ; მეორე რიგში—საერთო სახელმწიფოებრივ და ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღების ნარჩენის გასტუმრებას; მესამე რიგში—სახელმწიფო ორგანოთა იმ პრეტენზიების დაკმაყოფილებას, რაც გამომდინარეობს სამუშაოს ნარდად გაცემისა და გაყიდვა-მიწოდების ხელშეკრულებიდან.

შენიშვნა. ყველა გადასახდელი, რაც ამა მუხლით ერთ და იმავე

земельных участков под застройку заключаются с кооперативными объединениями или иными юридическими лицами, а равно с отдельными гражданами относительно городских участков Коммунальными Отделами, а относительно вне городских участков—земельными и другими местными органами, в ведении коих находятся соответственные земельные участки, на срок до 60 лет для каменных и до 40 лет для прочих строений.

Примечание. Договор о праве застройки может простираться на земельный участок, непосредственно не предназначенный под строение, но обслуживающий его в хозяйственном отношении.

Ст. 73 п. „г". Размер в рублях и сроки взноса арендной платы.

Ст. 90. Договор залога должен быть совершен в письменной форме. Залог строений и права застройки, под страхом недействительности его, должен быть совершен в нотариальном порядке с последующей регистрацией в Нотариальном Отделении Областного Суда. О существе акта залога Нотариальное Отделение сообщает подлежащему Коммунальному Отделу. Залогодержателю выдается залоговой акт.

Ст. 101. Заложенное имущество, принадлежащее должнику, обращается, преимущественно перед претензией залогодержателя на удовлетворение нижеследующих категорий взысканий, если прочего имущества должника недостаточно для покрытия этих взысканий: в первую очередь—на покрытие задолженности должника по заработной плате рабочим и служащим, по социальному страхованию и алиментам, во-вторую очередь—на покрытие недоимок по налогам и сборам как общегосударственным, так и местным; в третью очередь—на покрытие претензий государственных органов, вытекающих из договоров подряда и поставки.

Примечание. Взыскания, входящие в одну и ту же очередь из предусмотренных настоящей статьей, удовлетворяются в слу-

რიგშია მოქცეული, უკეთუ მოვალის ქონება მათ ვერა ჰყოფნის, გასტუმრებულ უნდა იქნეს პროპორციონალურად.

მუხ. 110. უკეთუ ვალს, კანონის ან ხელშეკრულების თანახმად, უნდა მიერიცხოს სარგებელი, რომლის რაოდენობაც აღნიშნული არ არის, წლიურად მიერიცხება ვალის თანხის 6% (დაკანონებული სარგებელი).

მუხ. 136. ხელშეკრულება 500 მანეთზე მეტი თანხისა ქმნილ უნდა იყოს წერილობით, გარდა იმ შემთხვევისა, რაც კანონში ცალკეა გათვალისწინებული.

შენიშვნა. უკეთუ ამ მუხლში აღნიშნული წესი დაცულ არ იქნება, მხახურნი, ვინიცობაა დავა აღიძვრის, დაჰკარგავენ უფლებას ხელშეკრულების დასადასტურებლად დაეყრდნენ მოწმეთა ჩვენებას, ხოლო არ დაჰკარგავენ უფლებას მოიყვანონ წერილობითი დამამტკიცებელი საბუთი.

მუხ. 138. ქონების უსასყიდლოდ დათმობის ხელშეკრულება (გაჩუქება) 10.000 მ. მეტი თანხისა ბათილია.

ქონების გაჩუქება 1000 მ. მეტი თანხისა, ბათილობის რიდით, უნდა მოხდეს სანოტარო წესით.

მუხ. 155. უკეთუ საწარმოს ქირავნობის და სავაჭრო-სამრეწველო საწარმოსთვის სადგომის დაქირავების ხელშეკრულება დადებულია ისე, რომ ვადა აღნიშნული არ არის, იგი ჩაითვლება ვადა-გადაუწყვეტელ ხელშეკრულებად და თვითეულ მხარეს უფლება აქვს მოსპოს ხელშეკრულების მოქმედება ყოველ დროს ისე კი, რომ ეს მეორე მხარეს აცნობოს სამი თვით ადრე; ხოლო როდესაც დაქირავებულია სხვა ქონება, საცხოვრებელ სადგომს გარდა,—ერთის თვით ადრე.

შენიშვნა. როდესაც საცხოვრებელ ბინას ისეთი პირი დაიქირავებს, რომელიც 156 მუხლში დასახელებული არ არის, ხელშეკრულება ჩაითვლება ვადა-გადაუწყვეტელ ხელშეკრულებად. დავა, რომელიც შეიძლება აღიძრას დამქირავებელსა და გამქირავებელს შორის ბინის ქირის რაოდენობის შესახებ, უნდა გადასწყდეს სასამართლოს წესით. გამქირავებელს ხელშეკრულების მოსპობის უფლება

чае недостаточности имущества должника для полного удовлетворения, по соразмерности.

Ст. 110. Если на долг, согласно закона или договора должны начисляться проценты, размер коих не указан, таковые (узаконенные проценты) начисляются в размере 6% годовых с суммы долга.

Ст. 136. Договор на сумму свыше пятисот рублей должен быть совершен в письменной форме, за исключением случаев, особо предусмотренных законом.

Примечание. Несоблюдение правила, изложенного в сей статье, лишает стороны права, в случае спора, ссылаться в подтверждение договора на свидетельские показания, но не лишает их права приводить письменные доказательства.

Ст. 138. Договор о безвозмездной уступке имущества (дарение) на сумму более 10.000 рублей недействителен.

Дарение на сумму более 1.000 руб. должно быть, под страхом недействительности, облечено в нотариальную форму.

Ст. 155. Если договор найма предприятий и помещений под торгово-промышленные предприятия заключен без указания срока, то он считается заключенным на неопределенный срок и каждая из сторон вправе прекратить действие договора во всякое время, предварив о том другую сторону за три месяца, а при найме прочего имущества кроме жилых помещений—за один месяц.

Примечание. При найме жилых помещений лицами, не перечисленными в 156 ст., договор считается заключенным на неопределенный срок. Могущий возникнуть между наймодавцем и нанимателем спор о размере квартирной платы подлежит разрешению в судебном порядке. Наймодавец вправе прекратить действие договора только в случаях, указанных в пунктах „в", „г", „д", „з", „и" ст. 171 и в ст. 172.

აქვს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, რაც გათვალისწინებულია 171 მუხ. „გ", „დ", „ე", „თ", „ი" პუნქტსა და 172. მუხ.

მუხ. 166. ისეთ შემთხვევაში, როდესაც დამქირავებელი არის 156 მუხლში ჩამოთვლილ პირთაგანი, საცხოვრებელი ბინის ქირა არ შეიძლება შეპირებულ იქნეს იმ განაკვეთზე მეტი, რაც დაწესებულია საამისოდ არსებული დადგენილებით, და გადახდილ უნდა იქნეს თვითეული თვისათვის არა უგვიანეს შემდეგი თვის 10 რიცხვისა. ყველა სხვა მოქალაქე ბინის ქირას იხდის არა უგვიანეს მიმდინარე თვის 15 რიცხვისა, უკეთუ ხელშეკრულებით სხვა რამ დაწესებული არ არის.

გამქირავებელს უფლება აქვს ხელშეკრულების მოქმედება მოსპოს ისეთსავე შემთხვევაში, რაც აღნიშნულია 153 მუხლის შენიშვნაში.

მუხ. 171. სასამართლოს შეუძლიან დაინტერესებული პირის ან დაწესებულების მოთხოვნით ვადამდე მოშალოს ქირავნობის ხელშეკრულება:

ა) უკეთუ გამქირავებელი არ ჩააბარებს დამქირავებელს შეპირებულ ქონებას სარგებლობისათვის;

ბ) უკეთუ დამქირავებელმა დადგენილ ვადაზე არ მოახდინა ის შეკეთება, რაც მის მოვალეობას შეადგენდა, ან უკეთუ ქონება, ამა თუ იმ გარემოების ძალით, რომლისთვისაც დამქირავებელი პასუხს არ აგებს, აღოჩნდება ისეთს მდგომარეობაში, რომ უვარგისი იქნება პირობით განსაზღვრული სარგებლობისათვის;

გ) უკეთუ დამქირავებელი განზრახ ან დაუდევრობით წაახდენს ქონებას;

დ) უკეთუ დამქირავებელი გამოიყენებს ქონებას არა თანახმად კანონისა, ხელშეკრულებისა ან ქონების დანიშნულებისა;

ე) უკეთუ საცხოვრებელი ბინის დამქირავებელი თავისი ყოფა-ქცევით შეუძლებელ ჰყოფს სხვა მცხოვრებთათვის სახლში მასთან ერთად ცხოვრებას;

ვ) უკეთუ სახელმწიფო საწარმოს დამქირავებელის ხელში გამომუშავებამ დადგენილ ვადაზე ვერ მიაღწია ხელშეკრულებაში აღნიშნულ დონემდე;

ზ) უკეთუ დამქირავებელმა დადგენილ ვადაზე არ მოახდინა ის შეკეთება, რაც მის მოვალეობას შეადგენდა;

თ) უკეთუ ბინის ქირას არ გადაიხდის სახელმწიფო და კერძო დაწესებუ-

Ст. 166. В тех случаях, когда нанимателями являются лица перечисленных в ст. 156 категорий, наемная плата на жилые помещения не может быть выговорена выше ставок, устанавливаемых на основании существующих на этот предмет постановлений и вносится за каждый месяц не позднее 10 числа следующего месяца. Все прочие граждане квартирную плату вносят не позднее 15 числа текущего по платежу месяца, если иное не установлено в договоре. Наймодавец вправе прекратить действие договора в тех же случаях, какие указаны в примечании к ст. 155.

Ст. 171. Договор найма может быть досрочно расторгнут судом по требованию заинтересованных лиц и учреждений: а) если наймодатель не представляет в пользование нанимателя условленного имущества; б) если наймодатель не произвел в установленный срок лежащего на его обязанности ремонта или если имущество, в силу обстоятельств, за которые наниматель не отвечает, окажется в негодном для условленного пользования состоянии; в) если наниматель умышленно или по небрежности ухудшает состояние имущества; г) если наниматель пользуется имуществом не в соответствии с законом, договором или назначением имущества; д) если наниматель жилого помещения своим поведением делает для других жильцов невозможным совместное с ним жительство в доме; е) если наниматель государственного предприятия в установленный срок не довел выработки до указанных в договоре размеров; ж) если наниматель в установленный срок не произвел лежащего на его обязанности ремонта; з) в случаях неплатежа квартирной платы рабочими и служащими государственных и частных учреждений и предприятий, состоящими на социальном обеспечении инвалидами труда и войны, семьями мобилизованных, состоящими на Государственных стипендиях учащимися, получающими пособие из касс социального страхования безработными—по истечении двух месяцев после напоминания, сде-

ლებისა და საწარმოს მუშა-მოსამსახურე, შრომისა და ომის ინვალიდი, რომელიც სოციალურ უზრუნველყოფაზე არის, მობილიზაციით გაწვეულის ოჯახი, მოსწავლე, რომელიც სახელმწიფო სტიპენდიას იღებს, უმუშევარი, რომელიც სოციალურ უზრუნველყოფის სალაროდან იღებს უმუშევართათვის დაწესებულ დახმარებას—ორი თვის შემდეგ იმ დღიდან, როდესაც გამქირავებელი, 166 მუხლში აღნიშნული ვადის გასვლისას, მოაგონებს მას ქირის გადახდას; ხოლო თუ ბინის ქირას არ იხდის სხვა მოქალაქე—ამ მოქალაქისათვის იმავე მუხლით დაწესებული ვადის გასვლის ერთი თვის შემდეგ. ბინის ქირის გადუხდელობას გაეთანაბრება წყლის სარგებლობის ფულის გადუხდელობაც;

ი) უკეთუ საჭირო იქნება სადგომის ძირითადი შეკეთება, აუცილებლად იმ პირობით-კი, რომ შეკეთების შემდეგ სადგომში კვლავ დაეთმოს იმას, ვინც შეკეთებამდე იქ სცხოვრობდა, თუ იგი ამას მოისურვებს.

მუხ. 181.

შენიშვნა. მეფის მთავრობის მიერ მოჭრილი ოქროს და ვერცხლის ფულისა და უცხოეთის ვალიუტის, აგრეთვე საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ბაირაღით მცურავ საზღვაო სავაჭრო გემის ყიდვის უფლება მოწესრიგდება განსაკუთრებული წესებით.

მუხ. 182. არამუნიციპალიზაციაქმნილი საცხოვრებელი შენობა შეიძლება იქნეს წინასწარი სანასყიდო ხელშეკრულების ან ნასყიდობის საგნად იმ პირობით, რომ:

1) ამ ხელშეკრულებათა შედეგად მყიდველისა, მისი მეუღლისა და არასრულწლოვანი შვილის ხელში არ იყოს ორი ან მეტი მფლობელობა.

2) რომ გამყიდველისა, მისი მეუღლისა და არასრულწლოვანი შვილის სახელით 3 წელიწადში გასხვისებულ იქნეს არა უმეტეს ერთი მფლობელობისა.

შენიშვნა. მფლობელობად ჩაითვლება სახლი საცხოვრებელი და ხელისშემწყო საეზოვო შენობებით, რაც მას აკრავს.

მუხ. 185. შენობის და აღნაგობის უფლების ნასყიდობა, ბათილობის რიდით, უნდა დაიდოს სანოტარო წესით და შემდეგ მას აუცილებლად რეგისტრაცია უნდა გაუკეთდეს ოლქის სასამართლოს

ланного им по наступлении срока, указанного в 166 ст.; в случаях неплатежа квартирной платы прочими гражданами—по истечении 1 месяца после установленного для них ст. 166 срока. К неплатежу квартирной платы приравнивается невзнос платы за пользование водою; и) в случаях необходимости производства капитального ремонта помещения, с тем непременным условием, что по учинении такового ремонта, жилище должно быть предоставлено жившим в нем доремонта лицам, если они того пожелают.

Ст. 181.

Примечание. Право покупки золотой и серебряной монеты царской чеканки и иностранной валюты, а также морских торговых судов, плавающих под флагом Союза С.С.Р., регулируется особыми правилами.

Ст. 182. Немуниципализированные жилые строения могут быть предметом запродажи и купли-продажи с тем, чтобы: 1) в результате этих договоров в руках покупателя, его супруга и несовершеннолетних детей не оказалось двух или более владений, 2) чтобы от имени продавца, его супруга и несовершеннолетних детей совершалось отчуждение не более одного владения в течение 3 лет.

Примечание. Владением признается дом с примыкающими к нему жилыми и служебными дворовыми постройками.

Ст. 185. Купля-продажа строений и права застройки должна, под страхом недействительности, быть совершена в нотариальном порядке с обязательной последующей регистрацией в Нотариальном Отделении Областного Суда. О существе означенных актов Нотариальное отделение Областного Суда сообщает подлежащему Коммунальному Отделу.

Ст. 210. Сумма займа должна быть выражена в рублях.

Примечание. Государственному Банку предоставляется право принимать во вклады и на текущие счета золото и серебро в монете и слитках и иностран-

სანოტარო თანაყანყოფილებაში. ამ აქტების შინაარსი ოლქის სასამართლოს სანოტარო თანაგანყოფილებამ უნდა აცნობოს სათანადო კომუნალურ განყოფილებას.

მუხ. 210. სესხის თანხა აღნიშულ უნდა იქნეს მანეთობით.

შენიშვნა. სახელმწიფო ბანკს უფლება აქვს მიიღოს ანაბარად და სახელდახელო ანგარიშზე ოქრო და ვერცხლი ფულად და ზოდებად და უცხოეთის ვალიუტა იმ პირობით, რომ დააბრუნებს მას იმავე ლითონით ან ვალიუტით, სარგებელს კი გადაიხდის საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ვალიუტით.

მუხ. 211. სესხის ხელშეკრულება 50 მანეთზე მეტი თანხისა ქმნილ უნდა იყოს წერილობით იმ შედეგის რიდით, რაც გათვალისწინებულია 136 მუხ. შენიშვნაში.

მუხ. 216. როდესაც სარგებლიანი სესხით წლიურად გადაქვეთილია 6%-ზე მეტი, მსესხებელს უფლება აქვს ნასესხი ფულის დაბრუნებით ვადამდე განთავისუფლდეს ვალდებულებისაგან, თუ რომ ვალის დაბრუნებას აცნობებს გამსესხებელს სამი თვით ადრე და წინასწარ გადაუხდის ერთი თვის სარგებელს. მსესხებლის მიერ ამა მუხლით მინიჭებულ უფლებაზე უარის თქმა ბათილია.

მუხ. 294. ამხანაგობის მოსპობისას მისი საქმეების ლიკვიდაციას მოახდენენ ამხანაგები, რისთვისაც დაცულ უნდა იქნეს შემდეგი პირობები:

ა) ესა თუ ის საგანი, შეტანილი ამხანაგობაში მხოლოდ საერთო სარგებლობისათვის, დაებრუნება მის შემტანს სასყიდლის მიუცემლად სარგებლობისათვის, უკეთუ სხვა რამ არ იყო შეპირებული;

ბ) საერთო ქონება განაწილდება მხოლოდ ამხანაგების საერთო საქმისათვის აღებული უდავო ვალის გასტუმრებისა ან სადავო ვალის უზრუნველყოფის შემდეგ, ნივთად შეტანილი ანაბარი დაბრუნებულ უნდა იქნეს ფულად იმ შეფასებით, რაც ამ შენატანისათვის აღნიშნულია საამხანაგო ხელშეკრულებაში, ხოლო უკეთუ ასეთი შეფასება არ არის, შენატანი უნდა დაებრუნოს იმისდამიხედვით, თუ რა ღირდა იგი შეტანის დროს. უკეთუ ამხანაგების საერთო ქონება საკმარისი არ იქნება ვალების გასტუმრებისა ან უზრუნველყოფისათვის,

ную валюту с условием возврата тем же металлом или валютой, но с выплатой процентов валютой Союза С.С.Р.

Ст. 211. Договор займа на сумму свыше пятидесяти рублей должен быть совершен в письменной форме под страхом последствий, предусмотренных в примечании к ст. 136.

Ст. 216. По займу процентному заемщик имеет право, предварив заимодавца за три месяца или уплатив ему проценты за месяц вперед, до срока освободиться от обязательства возвратом полученной суммы, если процент по займу установлен свыше 6% годовых. Отказ заемщика от предоставленного настоящей статьей права недействителен.

Ст. 294. Ликвидация дел товарищества по его прекращению производится товарищами с соблюдением следующих условий: а) предметы, внесенные в товарищество лишь в общее пользование, возвращаются внесшим их товарищам без вознаграждение за пользование этими предметами, если иное не было условлено; б) раздел общего имущества производится лишь по удовлетворении бесспорных или обеспечении спорных долгов товарищей по общему делу. Вещественные вклады возвращаются деньгами по оценке, установленной для них в товарищеском договоре, а при отсутствии таковой — по стоимости их в момент внесения. В случае недостаточности общего имущества товарищей для удовлетворения или обеспечения долгов, недостающая сумма должна быть дополнена товарищами в размере приходящейся на каждого из них доли убытка. При несостоятельности кого-либо из товарищей, приходящаяся на его долю часть убытков распределяется между остальными товарищами на том же основании.

Примечание. Порядок взаимных расчетов между товарищами при ликвидации товарищества может быть установлен и соглашением товарищей.

Ст. 323. Акционерные Общества

დანაკლისი თანხა უნდა შეავსონ ამხანაგებმა იმისდა მიხედვით, თუ თვითეულ მათგანს რა წილი უდევს საერთო ზარალში. უკეთუ რომელიმე ამხანაგი არაშემძლეა, ზარალის ის ნაწილი, რაც მას შეხვდება, იმავე საფუძვლით განაწილებულ უნდა იქნეს დანარჩენ ამხანაგთა შორის.

შენიშვნა. წესი ამხანაგთა ურთიერთ შორის ანგარიშის გასწორებისა ამხანაგობის ლიკვიდაციის დროს შეიძლება განსაზღვრულ იქნეს ამხანაგების შეთანხმებითაც.

მუხ. 328. სააქციო საზოგადოება დაარსდება იმ წესდების თანახმად, რომელსაც დამფუძნებელნი, ამიერკავკასიის შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის მეშვეობით, წარუდგენენ დასამტკიცებლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოს. ამ წესის გამონაკლისი აღნიშნულია 1 და 2 შენიშვნაში.

შენიშვნა 1. სააქციო საზოგადოების წესდება: ა) უკეთუ საზოგადოების (ამხანაგობის) დამფუძნებელთა შორის არიან საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის სახელმწიფო დაწესებულებანი ან ისეთი სახელმწიფო საწარმონი, რომელთაც საერთო-საკავშირო მნიშვნელობა აქვთ; ბ) უკეთუ საზოგადოების (ამხ ბის) დამფუძნებელთა შორის არიან რამდენიმე მოკავშირე რესპუბლიკის სახელმწიფო დაწესებულებანი და საწარმონი; გ) უკეთუ საზოგადოების (ამხ-ბის) ძირითადი თანხა—1.000.000 (ერთ მილიონ) მანეთზე მეტია; დ) უკეთუ საზოგადოების (ამხ-ბის) წესდებაში არის რაიმე გამონაკლისი იმ წესებისა, რაც საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის შრომისა და თავდაცვის საბჭოს დადგენილებით შემოღებულია სააქციო საზოგადოებისათვის,—წარედგინება დასამტკიცებლად საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის შრომისა და თავდაცვის საბჭოს—საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, ხოლო თუ წესდება საკრედიტო დაწესებულებისაა—საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მეშვეობით.

შენიშვნა 2. სააქციო საზო-

учреждаются на основании уставов, представляемых учредителями через Управление Уполномоченного Закавкасского Комиссариата по Врутренней Торговле на утверждение Экономического Совета С.С.Р. Грузии, за исключением случаев, перечисленных в примечаниях 1 и 2.

Примечание 1. Уставы Акционерных Обществ: а) если среди учредителей о-ва (т ва) имеются государственные учреждения Союза С.С.Р. или государственные предприятия общесоюзного значения; б) если среди учредителей о-ва (т-ва) имеются государственные учреждения или предприятия нескольких союзных республик; в) если основной капитал о-ва (т-ва) превышает 1.000.000 (один миллион) рублей; г) если в уставе о-ва (т-ва) содержатся отступления от действующих в отношении акционерных обществ постановлений Совета Труда и Обороны Союза С.С.Р.,—представляются на утверждение Совета Труда и Обороны Союза через Народный Комиссариат по Внутренней Торговле Союза С.С.Р., за исключением уставов кредитных учреждений, которые представляются через Народный Комиссариат Финансов Союза С.С.Р.

Примечание 2. Уставы Акционерных Обществ: а) если в учреждении о-ва (т-ва) принимает участие иностранный капитал или если уставом о-ва (т-ва) допускается переход акций в руки иностранных граждан; б) если о-ва (т-ва) хотя и учреждаемого без участия иностранного капитала, имеет концессионный характер; в) если в уставе о-ва содержатся отступления от действующих постановлений Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров Союза С.С.Р., представляются на утверждение Совета Народных Комиссаров Союза С.С.Р. через Народный Комиссариат по внутренней тор-

გადოების წესდება: ა) უკეთუ საზოგადოების (ამხ-ბის) დაარსებაში მონაწილეობას იღებს უცხოეთის კაპიტალი ან საზოგადოების (ამხ-ბის) წესდების თანახმად აქცია შეიძლება უცხოელის ხელში გადავიდეს; ბ) უკეთუ საზოგადოების (ამხ-ბის) წესდებას საკონცესიო ხასიათი აქვს, თუნდაც საზოგადოებაში (ამხ-ბაში) უცხოეთის კაპიტალი მონაწილეობას არ იღებდეს; გ) უკეთუ საზოგადოების წესდებაში არის გამონაკლისი იმ წესებისა, რაც შემოღებულია საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მომქმედი დადგენილებით, —დასამტკიცებლად უნდა წარედგინოს საბჭ სოც. რესპ. კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს შინა ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, ხოლო თუ წესდება საკრედიტო დაწესებულებისაა—საბჭ. სოც. რესპ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, ამა შენიშვნის „ა" და „ბ" პუნქტში აღნიშნული სააქციო საზოგადოების (საპაიო ამხანაგობის) წესდება-კი—მთავარი საკონცესიო კომიტეტის მეშვეობით.

შენიშვნა 3. 323 მუხლში აღნიშნული სააქციო საზოგადოებას (საპაიო ამხანაგობას), წესდების დამტკიცების შემდეგ, რეგისტრაცია უნდა გაუკეთდეს ამიერკავკასიის შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკაში) სამმართველოში, ხოლო 1 და 2 შენიშვნაში აღნიშნულ საზოგადოებას—საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატში.

შენიშვნა 4. ყოველ სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაარსებულ და რეგისტრაციაში გატარებულ იქნება დადგენილი წესით (მუხ. 323, შენიშვნა 1—3), უფლება აქვს იმოქმედოს მთლად სოც. საბჭ. რესპ. კავშირის ტერიტორიაზე.

შენიშვნა 5. სააქციო საკრედიტო საზოგადოების სამოქმედო

говле, за исключением уставов кредитных учреждений, которые представляются на утверждение через Народный Комиссариат Финансов Союза С.С.Р, и уставов Акционерных Общества (паевых товариществ), упомянутых в пунктах „а" и „б" настоящего примечания, которые представляются через Главный Концессионный Комитет.

Примечание 3. Указанные в 323 ст. акционерные общества —(паевые товарищества) по утверждении их уставов подлежат регистрации в Управлении Уполномоченного Закавкасского Комиссариата по внутренней торговле в С.С.Р. Грузии, а Общества, перечисленные в 1 и 2 примечаниях регистрируются в Наркомвнуторге Союза С.С.Р.

Примечание 4. Все акционерные общества, учрежденные и зарегистрированные в установленном порядке (примечания 1—3) имеют право действовать на всей территории Союза С.С.Р.

Примечание 5. Район деятельности акционерных кредитных учреждений определяется их уставами.

Ст. 324.

Примечание 1. Устав Акционерного Общества (паевого товарищества), имеющего целью поиски, разведку и добычу золота и сопуствующих ему металлов и минералов. должен быть подписан не менее, как тремя учредителями.

Ст. 325. Постановление Экономического Совета С.С.Р. Грузии об утверждении устава акционерного общества публикуется в официальном периодическом органе печати, а устав печатается в Собрании узаконений и распоряжений Правительства,

Ст. 333. Не позднее одного месяца и не ранее 7 дней после предварительного общего собрания акционеров созывается учредительское собрание их. На нем заслушивается доклад комиссии, избранной для проверки отчета учредителей, произво-

ასპარეზი განისაზღვრება მისი წესდებით.

მუხ. 324.

შენიშვნა 1. ისეთი საზოგადოების (საპაიო ამხანაგობის) წესდებას, რომელსაც მიზნად აქვს ოქროს და მისი თანმდევი ლითონის და მინირალის ძებნა, კვლევა და ამოღება, ხელი უნდა მოაწერონ სამმა დამფუძნებელმა მაინც.

მუხ. 325. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიური საბჭოს დადგენილება, რომლითაც დამტკიცებულია სააქციო საზოგადოების წესდება, გამოქვეყნებულ უნდა იქნეს ოფიციალურ პერიოდულ ბეჭდვითი ორგანოში, ხოლო წესდება—კანონთა და მთავრობის განკარგულებათა კრებულში.

მუხ. 333. არა უგვიანეს ერთი თვისა და არა უადრეს შვიდი დღისა აქციონერთა წინასწარი საერთო კრების შემდეგ, მოწვეულ უნდა იქნეს მათი დამფუძნებითი კრება. აღნიშნული კრება მოისმენს დამფუძნებელთა ანგარიშის შესამოწმებლად არჩეული კომისიის მოხსენებას, შეაფასებს აქციების შესასყიდად შეტანილ ქონებას, დაადგენს—ცნობილ იქნას საზოგადოება შემდგარად თუ არ-შემდგარად, აირჩევს გამგეობისა და სარევიზიო კომისიის წევრებს და სხვა მმართველ ორგანოს და გადასწყვეტს დანარჩენს საქმეს. სააქციო საზოგადოების დამფუძნებელნი ვალდებულ არიან წინასწარი და დამფუძნებითი კრების მოწვევა შვიდი დღით ადრე აცნობონ ამიერკავკასიის შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს საქართველოში, სათანადო შემთხვევაში-კი—ამიერკავკასიის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს.

მუხ. 335. უკეთუ აქციონერთა დამფუძნებითი საერთო კრება სცნობს, რომ საზოგადოება შემდგარია, გამგეობა ვალდებულია დაუყოვნებლივ შეიტანოს განცხადება საზოგადოების რეგისტრაციისათვის ამიერკავკასიის შინავაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის სამმართველოში, სათანადო შემთხვევაში კი—ამიერკავკასიის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის სამმართველოში (საქართველოში). საზოგადოების რეგისტრაცია გამოქვეყნებულ უნდა იქნეს ოფი-

дится оценка внесенного на оплату акций имущества, выносится постановление о признании общества состоявшимся или несостоявшимся, выбираются члены правления, ревизионной комиссии и другие органы правления и решаются остальные дела. Учредители акционерных обществ обязаны уведомить Уполномоченного Закавкасского Народного Комиссариата Внутренней торговли в С.С.Р. Грузии, а в подлежащих случаях Уползакнаркомфина за 7 дней вперед об имеющихся состояться предварительном и учредительском собраниях.

Ст. 335. Если учредительское общее собрание акционеров признает общество состоявшимся, то правление обязано немедленно подать заявление в Управление Уполномоченного Закавкасского Народного Комиссариата Внутренней Торговли в С.С.Р. Грузии, а в подлежащих случаях также в Управление Уползакнаркомфина в Грузии. О состоявшейся регистрации общества публикуется в официальном органе периодической печати.

Ст. 336.

Примечание. Уполномоченный Закавкасского Народного Комиссариата Внутренней торговли в С.С.Р. Грузии, а в подлежащих случаях Уполнаркомфина имеет право, если сочтет это необходимым, произвести в отдельных случаях проверку законности хода учреждения данного общества, в частности проверку действительного наличия имущества, указанного в инвентарной описи, и правильности оценки такового.

Ст. 362. Акционерные общества, кроме страховых и кредитных установлений краткосрочного кредита, имеют право делать займы посредством выпуска облигаций, если это право предусмотрено в их уставе, на условиях, определяемых постановлением общего собрания акционеров. Постановление это должно быть занесено в реестр Управлением Уполномоченного Закавкасского Народно-

ციალურ პერიოდულ ბეჭდვითი ორგანოში.

მუხ. 336.

შენიშვნა. ამიერკავკასიის შინავაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს საქართველოში, ხოლო სათანადო შემთხვევაში ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს, უფლება აქვს, უკეთუ საჭიროდ სცნობს, შეამოწმოს ცალკე შემთხვევაში, რამდენად კანონიერად მიმდინარეობდა ამა თუ იმ საზოგადოების დაარსების საქმე, კერძოდ, შეამოწმოს, არის თუ არა ნამდვილად ის ქონება, რაც აღნიშნულია საინვენტარო აღწერილობაში, და სისწორით არის შეფასებული იგი თუ არა.

მუხ. 362. სააქციო საზოგადოებას, გარდა დამზღვევისა და მოკლევადიანი კრედიტის საკრედიტო დაწესებულებისა, უფლება აქვს, უკეთუ ეს გათვალისწინებულია წესდებაში, აიღოს სესხი ობლიგაციების გამოშვებით იმ პირობებით, რაც განსაზღვრულ იქნება აქციონერთა საერთო კრების დადგენილებისამებრ. ეს დადგენილება შეტანილ უნდა იქნეს ამიერკავკასიის შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის სამმართველოს რეესტრში და გამოქვეყნებული ამონაწერის სახით. ობლიგაციონერებს აქვთ საზოგადოების ქონებიდან დაკმაყოფილების უფლება უპირატესად სხვა კრედიტორებთან შედარებით, რომელთა საძიებელი წარმოიშვა იმის შემდეგ, რაც გამოქვეყნებულ იქნა საერთო კრების დადგენილება საობლიგაციო სესხის გამოშვების შესახებ.

შენიშვნა. საობლიგაციო სესხის გამოშვება არ შეიძლება, ვიდრე საზოგადოების ძირითადი კაპიტალი სრულად არ იქნება განაღდებული.

მუხ. 393. დამზღვევი განთავისუფლდება დაზღვევის საზღაურის გადახდისაგან:

ა) უკე თუ დაზღვევის შემთხვევა მოხდება დამ აზღვევლისა ან არადაზღვეული სარგებლობის მიმღების განზრახვით თუ უხეში გაუფრთხილებლობით;

ბ) უკეთუ დაზღვევის შემთხვევა ორი წლის განმავლობაში დაზღვევის ხელშეკრულების და დებიდან მოხდება დაზღვეული პირის განზრახვით.

მუხ. 416. კანონით და ანდერძით

го Комиссариата Внутренней Торговли и в извлечении опубликовано. Облигационеры пользуются правом удовлетворения из имущества общества, преимущественно перед кредиторами общества, притязания коих возникли после опубликования постановления общего собрания о выпуске облигационного займа.

Примечание. Заключение облигационного займа не допускается, пока не оплачен полностью весь основной капитал общества.

Ст. 393. Страховщик освобождается от уплаты страхового вознаграждения в следующих случаях:

а) если страховой случай наступит вследствие умысла или грубой неосторожности страхователя или выгодоприобретателя, не являющегося одновременно застрахованным лицом;

б) если страховой случай в течение первых двух лет по заключении договора страхования наступит вследствие умысла застрахованного лица.

Ст. 416. Наследование по закону и по завещанию допускается согласно нижеследующих статей: в пределах общей стоимости наследственного имущества не свыше десяти тысяч рублей за вычетом всех долгов умершего.

Примечание. Права, вытекающие из заключаемых органами государства с частными лицами договоров (арендных, концессионных, застроечных и др.) как к моменту смерти наследодателя, так и после, переходят в порядке наследования по закону и по завещанию, без ограничения предельной стоимостью, установленной настоящей статьей.

Ст. 417. Если общая стоимость наследства, превышает десять тысяч рублей, то между государством в лице Народного Комиссариата Финансов и его органов и частными лицами, призываемыми к наследованию по закону или по завещанию, производится раздел или ликвидация наследственного имущества в части, превышающей предельную стоимость

რისიმე დამკვიდრება, ქვემომოყვანილი მუხლების თანახმად. შეიძლება სამკვიდრო ქონების საერთო ღირებულების იმ ფარგალში, რაც გარდაცვალებულის ყველა ვალის გამოკლებით 10.000 მანეთს არ აღემატება.

შენიშვნა. ის უფლება, რომელიც სახელმწიფო ორგანოს მიერ კერძო პირთან დადებულ ხელშეკრულებიდან (საიჯარო, საკონცესიო, საალნაგო და სხვ.) გამომდინარეობს სამკვიდროს დამტოვებლის გარდაცვალების დროს თუ შემდეგ, გადადის კანონით და ანდერძით დამკვიდრების წესისამებრ, მიუხედავად ამა მუხლში დაწესებული უკიდურესი ღირებულებისა.

მუხ. 417. უკეთუ სამკვიდროს საერთო ღირებულება 10.000 მანეთს აღემატება, სახელმწიფოს—ფინანსთა სახალხო კომისარიატისა და მისი ორგანოების სახით—და კანონით ან ანდერძით სამემკვიდრეოდ გამოწვეულ კერძო პირთა შორის უნდა მოხდეს სახელმწიფოს დაინტერესებულ ორგანოს სასარგებლოდ გაყოფა ან და ლიკვიდაცია სამკვიდრო ქონების იმ ნაწილისა, რომელიც სამკვიდროსათვის დაწესებულ უკიდურეს ღირებულებას აღემატება.

უკეთუ სამკვიდრო ქონების გაყოფა, ამ ქონების შემადგენელ ნაწილთა ხასიათის გამო, მეურნეობის მხრით ხელსაყრელი არ არის და მოუხერხებელია, უნდა დამყარდეს სახელმწიფო ორგანოებისა და კერძო პირის საერთო მფლობელობა, ან დაწესდეს სათანადო ნაწილის გამოსყიდვის უფლება სახელმწიფოს ან კერძო პირის სასარგებლოთ, თუ ეს სახელმწიფო ინტერესების თვალსაზრისით შესაძლებელია.

მუხ. 421. ანდერძად ჩაითვლება სიკვდილის საშემთხვეოდ გაცემული განკარგულება, რომ ქონება მიეცეს 418 მუხლში აღნიშნულთა შორის ერთს ან რამდენსამე პირს, ან განაწილებულ იქნეს რამდენსამე პირსა ან ყველა ამ პირს შორის სხვა რამ წესით, ვიდრე ეს გათვალისწინებულია 420 მუხლში.

ანდერძი, ბათილობის რიდით, უნდა ქმნილ იყოს სანოტარო წესისამებრ, თანახმად 424 მუხ., ხოლო იქ, სადაც ნოტარიუსი არ არის, შემოწმებულ უნდა იქნეს სახალხო მოსამართლისა, ხოლო თუ მოსამართლეც არ იქნება—

наследства, в пользу заинтересованных органов государства.

Если по характеру составных частей раздел наследственного имущества представляется хозяйственно-невыгодным и неудобным, то между органами государства и частными лицами устанавливается совместное владение или устанавливается право выкупа соответственной части в пользу государства или частных лиц, если последнее допускается интересами государства.

Ст. 421. Завещанием признается сделанное лицом в письменной форме распоряжение на случай смерти о предоставлении имущества одному или нескольким определенным лицам из числа указанных в ст. 418 или о распределении его между несколькими или всеми лицами в ином порядке, чем это предусмотрено ст. 420.

Завещание под страхом недействительности должно быть согласно 424 ст. составлено в нотариальном порядке, а где нет Нотариусов, то должно быть засвидетельствовано Народным Судьей, при отсутствии же Судьи местными Исполкомами.

Взамен подписи завещателя, завещания неграмотных или не могущих подписать (по болезни руки и т. п.) подписываются за них третьим лицом, рукоприкладчиком.

Примечание 1. Завещатель может лишить права законного наследования одного, некоторых или всех лиц, указанных в ст. 418. В первых двух случаях доли лишенных наследства распределяются между остальными, а в последнем случае наследство переходит к государству.

Примечание 2. Завещатель вправе оставить имущество, не превышающее указанной в 416 ст. стоимости, или часть его в распоряжение культурных, просветительных или иных непротивных закону общественных или же государственных учреждений.

Ст. 424. Проект нотариального завещания должен быть подписан завещателем и представлен им Народ-

ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ.

უკეთუ მოანდერძემ წერა არ იცის ან ძას არ შეუძლიან ხელის მოწერა (ხელის ტკივილისა ან სხვა რამ მიზეზის გამო), მის მაგიერ ანდერძს ხელი უნდა მოაწეროს მესამე პირმა—ხელმომწერმა.

შენიშვნა 1. მოანდერძეს შეუძლიან კანონით მემკვიდრეობის უფლება მოუსპოს 418 მუხლში აღნიშნულ პირთა შორის ერთ რომელსამე, რამდენსამე ან ყველას; პირველ ორ შემთხვევაში იმათი წილი, ვისაც მემკვიდრეობის უფლება მოუსპო, განაწილდება დანარჩენ პირთა შორის, ხოლო უკანასკნელ შემთხვევაში სამკვიდრო გადავა სახელმწიფოს ხელში.

შენიშვნა 2. მოანდერძეს უფლება აქვს ქონება, რომელიც 416 მუხლში აღნიშნულ ღირებულებას არ აღემატება, ან ამ ქონების ნაწილი დასტოვოს კულტურული, განმანათლებელი ან სხვა, კანონის არასაწინააღმდეგო, საზოგადოებრივი ან და სახელმწიფოებრივი დაწესებულებების განკარგულებაში.

მუხ. 424. სანოტარო ანდერძის პროექტი ხელმოწერილ უნდა იქნეს მოანდერძის მიერ და მის მიერ წარდგენილი ნოტარიუსისათვის სააქტო დავთარში შესატანად. სააქტო დავთარში შეტანილი და მოანდერძისა და ნოტარიუსის მიერ ხელმოწერილი ანდერძი დედნად ჩაითვლება.

სააქტო დავთრის პირველი ამონაწერი დედნის მაგიერია.

მუხ. 428.

შენიშვნა 2. თანამყოფ მემკვიდრეს შეუძლიან არ დაუცადოს სხვა მემკვიდრის გამოცხადებას და ჩაიბაროს სამკვიდრო ქონების გამგებლობა; სხვა მემკვიდრეს შეუძლიან თავისი წილი სამკვიდრო ქონებიდან მოითხოვოს საერთო სამი წლის ხანდაზმულობის ვადის განმავლობაში.

მუხ. 429. მემკვიდრეებს, უკეთუ არც ერთი მათგანი მემკვიდრეობის გახსნის ადგილას არ იქნება, შეუძლიანთ სამკვიდრო ქონება პირადად ან რწმუნებულის მეშვეობით ჩაიბარონ ექვსი თვის განმავლობაში იმ დღიდან, როდესაც

ному Нотариусу для внесения в актовую книгу. Внесенное в актовую книгу завещание с подписями завещателя и Нотариуса считается подлинным завещанием.

Первая выпись из актовой книги заменяет подлинное завещание.

Ст. 428.

Примечание 2. Находящиеся на лицо наследники могут вступить в управление наследственным имуществом, не дожидаясь явки прочих наследников; последние в течение общей трехлетней давности могут потребовать свою долю наследственного имущества.

Ст. 429. Если все наследники отсутствуют в месте открытия наследства, то они могут принять наследственное имущество лично или через поверенных в течение шести месяцев со дня принятия охранительных мер.

Ст. 435.

Примечание. К наследственному имуществу, состоящему в предприятии крупной промышленности и принятому со дня Советизации Грузии (25 февраля 1921 г.) до 20 апреля 1923 г., применяются правила ст. 416 и 418. Все определения Народных Судей Грузии об утверждении в правах наследства к имуществу, состоящему в предприятии крупной промышленности и принятому со дня Советизации Грузии (25 февраля 1921 г.) до 20 апреля 1923 г., считается аннулированными и все лица, принявшие таковые наследства, обязаны сообщить о том в Народный Комиссариат Юстиции до 10 марта 1924 г., с точным обозначением: когда открылось наследство, в чем оно заключалось, а также стоимость его.

Приложение к статье 235.

ПОЛОЖЕНИЕ

о государственных подрядах и поставках.

Раздел 1.

1. Сдача подрядов и поставок государственными учреждениями и

მიღებულია ქონების დასაცავი ღონისძიება.

შენიშვნა. იმ მემკვიდრის წილი, რომელიც მემკვიდრეობის გახსნის დროს ჯერ დაბადებული არ იქნება, დაცულ უნდა იქნეს და შეიძლება მისი კანონიერი წარმომადგენლის მიერ მოთხოვნილ იქნეს სამითვის განმავლობაში მემკვიდრის დაბადებიდან.

მუხ. 435.

შენიშვნა. სამკვიდრო ქონებას, რომელიც მხვილი მრეწველობის საწარმოსაგან შესდგება და რომელიც ჩაბარებულ იქნა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების დღიდან (1921 წ. თებერვლის 25-დან) 1923 წ. აპრილის 20-მდე, უნდა შეეფარდოს 416 და 418 მუხ-ბი. საქართველოს სახალხო მოსამართლეთა ყველა გადაწყვეტილება მემკვიდრეობის უფლების დამტკიცების შესახებ ისეთ ქონებაზე, რომელიც მხვილი მრეწველობის საწარმოსაგან შესდგება და ჩაბარებულ იქნა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების დღიდან (1921 წ. თებერვლის 25-დან) 1923 წ. აპრილის 20-მდე, ჩაითვლება გაბათილებულად, და ყველა, ვისაც ასეთი სამკვიდრო მიუღია, მოვალეა 1924 წ. მარტის 10 მდე აცნობოს ეს იუსტიციის სახალხო კომისარიატს, თანაც სისწორით აღნიშნოს: როდის გაიხსნა მემკვიდრეობა, რისგან შესდგება სამკვიდრო და რა ღირებულებისაა.

235 მუხლის დანართი.

დებულება

სახელმწიფოს შეკვეთით ნარდად მუშაობისა და გაყიდვა-მიწოდებისათვის.

კ ა რ ი I.

1. სახელმწიფო დაწესებულება და საწარმო, სხვათა შორის კომერციული ანგარიშის პრინციპით მომქმედი დაწესებულებაც და საწარმოც, სამუშაოს ნარდად გასცემს და მიწოდებ თ რასმე ღირებულებისას—აუცილებლად საჯარო ვაჭრობით. ვაჭრობის დღე და პირობები წინასწარ გამოქვეყნებულ უნდა იქნეს

предприятиями, в том числе и действующими на началах коммерческого расчета, на сумму свыше десяти тысяч рублей производится обязательно путем публичных торгов, о дне и условиях коих заблаговременно публикуется во всеобщее сведение. Порядок публичных торгов определяется особой инструкцией Совета Народных Комиссаров.

Примечание 1. В случае стихийных бедствий государственные органы, сдающие подряды и поставки для борьбы с озваченными бедствиями, могут заключать соответствующие договоры и без производства торгов.

Примечание 2. Сдача подрядов и поставок без публичных торгов для государственных органов, не находящихся на государственном бюджете, допускается исключительно в тех случаях, если операция подряда и поставки входит в круг их оперативной производственной или коммерческой деятельности.

Примечание 3. Подряды и поставки между государственными органами, находящимися на государственном бюджете и хозяйственном расчете, а равно кооперативными организациями—центральными, областными, районными—заключаются без производства торгов.

2. Договоры на сумму 150.000 руб. и выше подлежат утверждению соответствующего Народного Комиссара, а договоры, заключенные органами, состоящими на местном бюджете—утверждению Совета Народных Комиссаров.

Примечание 1. Народным Комиссарам предоставляется право устанавливать в инструкционном порядке обязательность представления подведомственными им органами договоров на сумму 150.000 рублей и ниже на утверждение тех или иных органов данного ведомства.

Такое же право в отношении органов, состоящих на местном

საყოველთაო ცნობისათვის. საჯარო ვაჭრობის წესი განისაზღვრება სახალხო კომისართა საბჭოს განსაკუთრებული ინსტრუქციით.

შენიშვნა 1. სტიქიურ უბედურებასთან საბრძოლველად სამუშაოს ნარდად გამცემ და მიწოდებით მყიდველ სახელმწიფო ორგანოს შეუძლიან სათანადო ხელშეკრულება დასდოს საჯარო ვაჭრობის გარეშეც.

შენიშვნა 2. სახელმწიფო ორგანოს, რომელიც სახელმწიფო ბიუჯეტზე არ არის, სამუშაოს ნარდად გაცემა ან მიწოდებით ყიდვა საჯარო ვაჭრობის მოუხდენლად შეუძლიან მარტოოდენ იმ შემთხვევაში, უკეთუ ეს ოპერაციები შედის მის ოპერატიული, წარმოებითი ან კომერციული მოქმედების ფარგალში.

შენიშვნა 3. სამუშაოს ნარდად გაცემისა და მიწოდებით ყიდვის ხელშეკრულება სახელმწიფო ორგანოებს შორის, რომელნიც სახელმწიფო ბიუჯეტზე ან სამეურნეო ანგარიშზე იმყოფებიან,— აგრეთვე კოოპერატიულ ორგანიზაციებს შორის—ცენტრალურსა, საოლქოს და სარაიონოს—დაიდება საჯარო ვაჭრობის გარეშე.

2. ხელშეკრულება, რომლის თანხა 150,000 მანეთია ან მეტი, უნდა დაამტკიცოს სათანადო სახალხო კომისარმა, ხოლო ხელშეკრულება, რომელსაც დასდებს ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფი ორგანო, უნდა დაამტკიცოს სახალხო კომისართა საბჭომ.

შენიშვნა 1. სახალხო კომისარს უფლება აქვს საინსტრუქციო წესით სავალდებულოდ შემოიღოს, რომ მისმა ხელქვეითმა ორგანომ ხელშეკრულება 150,000 მანეთის და ნაკლები თანხისა წარუდგინოს დასამტკიცებლად სათანადო უწყების ამა თუ იმ ორგანოს. იგივე უფლება სახალხო კომისართა საბჭოს აქვს ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ ორგანოთა მიმართ.

შენიშვნა 2. სამხედრო და საზღვაო უწყებაში ყველა ხელშეკრულება 150,000 მანეთისა და მეტი თანხისა უნდა დაამტკიცოს მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის მომარაგების უფროსმა.

бюджете, предоставляется Совету Народных Комиссаров.

Примечание 2. Все договоры на сумму 150.000 руб. и выше по Народному Комиссариату по Военным и Морским Делам подлежат утверждению начальником снабжения Рабоче-Крестьянской Красной Армии.

Примечание 3. Правила настоящей статьи не распространяются на государственные тресты, синдикаты, правления железных дорог и пароходства, поскольку иное не предусмотрено их уставами или инструкциями подлежащего Народного Комиссариата.

3. В договоры, подлежащие утверждению согласно предыдущей статьи, обязательно должно быть включено указание срока, необходимого для получения утверждения, в течение какового срока подрядчик (поставщик) не вправе отказаться от принятых им условий договора или требовать их изменения. В случае неполучения уведомления об утверждении или неутверждении договора в указанный срок, договор считается вступившим в силу.

Раздел II.

Отношения между государственным органом, сдающим подряд (поставку) и подрядчиком (поставщиком).

4. По договору подряда подрядчик обязуется на свой страх и риск выполнить определенные задания государственного учреждения или предприятия (возведение, ремонт сооружений, заготовка дров, перевозка и т. д.), последнее же обязуется дать определенное вознаграждение за выполнение задания.

5. По договору поставки поставщик (продавец) обязуется доставить государству к определенному сроку известное количество вещей (товаров), определенных родовыми признаками, а государство обязуется уплатить условленную цену в деньгах или в натуре.

Примечание. На сделки куп-

შენიშვნა 3. ამა მუხლში აღნიშნული წესი არ გავრცელდება სახელმწიფო ტრესტსა და სინდიკატზე, რკინისგზის და ნაოსნობის სამმართველოზე, რამდენადაც მათი წესდებით ან სათანადო სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

3. წინა მუხლის წესით დასამტკიცებელ ხელშეკრულებაში აუცილებლად უნდა აღინიშნოს დამტკიცების მისაღებად საჭირო ვადა, და სამუშაოს ნარდად ამღებს (გამყიდველ-მიმწოდებელს) არა აქვს უფლება ამ ვადის განმავლობაში უარი სთქვას იმ პირობებზე, რაც მას ხელშეკრულებით მიუღია, ან მოითხოვოს მათი შეცვლა. უკეთუ ცნობა ხელშეკრულების დამტკიცებისა ან დაუმტკიცებლობის შესახებ აღნიშნულ ვადის განმავლობაში მიღებულ არ იქნა, ხელშეკრულება ძალაში შესულად ჩაითვლება.

კ ა რ ი II.

ურთიერთობა სამუშაოს ნარდად გამცემ (მიწოდებით მყიდველ) სახელმწიფო ორგანოს და სამუშაოს ნარდად ამღებს (გამყიდველ-მიმწოდებელს) შორის.

4. ნარდად მუშაობის ხელშეკრულებით სამუშაოს ნარდად ამღები კისრულობს თავისი რისკით შეასრულოს სახელმწიფო დაწესებულების ან საწარმოს განსაზღვრული შეკვეთა (შენობის აგება და შეკეთება, შეშის დამზადება, გადაზიდვა და სხვ.), ხოლო უკანასკნელი კისრულობს გადაიხადოს განსაზღვრული სასყიდელი შენაკვეთის შესრულებისათვის.

გაყიდვა-მიწოდების ხელშეკრულებით გამყიდველ-მიმწოდებელი კისრულობს განსაზღვრული ვადისათვის მიაწოდოს სახელმწიფოს ამა თუ იმ რაოდენობის საგნები (საქონელი), რაც განსაზღვრულ იქნება გვარობითი ნიშნებით, ხოლო სახელმწიფო კისრულობს გადაიხადოს შეპირებული ფასი ფულად ან ნატურად.

შენიშვნა. ამა დებულების წესი არ გავრცელდება ნასყიდობის იმ გარიგებაზე, რომელიც არ უდგება გაყიდვა-მიწოდების ცნებას, რაც ამა მუხლშია განსაზღვრული.

6. ურთიერთობა სამუშაოს ნარდად გამცემ (მიწოდებით მყიდველ) სახელმ-

ли-продажи, не подходящие под понятие поставки, данное в настоящей статье, правила сего Положения не распространяются.

6. Отношения между государственным органом, сдающим подряд (поставку) и подрядчиком (поставщиком) регулируются общими постановлениями Гражданского Кодекса, в частности, главой VII раздела об обязательственном праве (подряд) и соответствующими статьями главы IV того же раздела (купля-продажа) с нижеуказанными отступлениями.

7. В случае неуплаты в срок рабочим заработанного ими вознаграждения со стороны подрядчика, орган, сдающий подряд, вправе удовлетворить рабочих при бесспорности их требования, из сумм причитающихся к выдаче подрядчику.

8. Предупреждение, предусмотренное ст. 223 Гражданского Кодекса, должно быть заявлено подрядчиком в письменной форме органу, сдавшему подряд, который обязан назначить комиссию для проверки заявления.

9. Определение вознаграждения, причитающегося подрядчику, в форме процентного отчисления на расходы, понесенные подрядчиком по выполнению работы, воспрещается под страхом недействительности договора.

10. С неисправного подрядчика или поставщика орган государства взыскивает одновременно убытки и условленную неустойку.

11. Учреждение или предприятие, сдавшее подряд (поставку), может авансировать подрядчика (поставщика) условленными в договоре суммами в соответствии с организационными подготовительными расходами, действительно потребными для выполнения договора подряда (поставки), но не свыше двадцати пяти процентов цены договора.

Примечание 1. Когда подрядчиками (поставщиками) являются государственные учреждения или предприятия, смешанные акционерные общества, а равно

წიფო ორგანოსა და სამუშაოს ნარდად ამღებ (გამყიდველ-მიმწოდებელს) შორის მოწესრიგდება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამოქალაქო კოდექსის ზოგადი დადგენილებით, ხოლო კერძოდ ვალდებულების სამართლის კარის VII თავით (ნარდად მუშაობა) და ამავე კარის IV თავის (ნასყიდობა) სათანადო მუხლებით ქვემოთ აღნიშნული ცვლილებისამებრ.

7. უკეთუ სამუშაოს ნარდად ამღები ვადაზე არ გადაიხდის მუშების გასამრჯელოს, სამუშაოს ნარდად გამცემ ორგანოს უფლება აქვს დააკმაყოფილოს მუშები, თუ მათი მოთხოვნა უდავოა, იმ თანხიდან, რაც ერგებოდა სამუშაოს ნარდად ამღებს.

8. სამოქალაქო კოდექსის 223 მუხლში გათვალისწინებული გაფრთხილება სამუშაოს ნარდად ამღებმა უნდა წერილობით განუცხადოს იმ ორგანოს, რომელმაც სამუშაო ნარდად გასცა, და ეს ორგანო ვალდებულია დანიშნოს კომისია განცხადების შესამოწმებლად.

9. ხელშეკრულების ბათილობის რიდით აკრძალულია სამუშაოს ნარდად ამღებისათვის გასამრჯელოს დანიშვნა პროცენტული ანარიცხის სახით იმ ხარჯზე, რასაც იგი გასწევს სამუშაოს შესასრულებლად.

10. უკეთუ სამუშაოს ნარდად ამღები ან გამყიდველ-მიმწოდებელი ვალდებულებას წესიერად არ შეასრულებს, სახელმწიფო ორგანო ერთსა და იმავე დროს გადაახდევინებს ზარალსაც და პირგაუტეხელობის შეპირებულ ჯარიმასაც.

11. სამუშაოს ნარდად გამცემ (მიწოდებით მყიდველ) დაწესებულებას ან საწარმოს შეუძლიან ავანსად მისცეს სამუშაოს ნარდად ამღებს (გამყიდველ-მიმწოდებელს) ხელშეკრულებით შეპირებული თანხები იმ მოსამზადებელი და საორგანიზაციო ხარჯების მიხედვით, რაც ნამდვილად საჭიროა ნარდად მუშაობის (გაყიდვა-მიწოდების) ხელშეკრულების შესრულებისათვის, ხოლო ეს ავანსი არ უნდა აღემატებოდეს ხელშეკრულების ფასის 25%-ს.

შენიშვნა 1. როდესაც სამუშაოს ნარდად ამღები (გამყიდველ-მიმწოდებელი) არის სახელმწიფო დაწესებულება ან საწარმო, შერეული სააქციო საზოგადოება, აგრეთვე ამა თუ იმ კატეგორიის კооперативные организации всех степеней, государственный орган, сдающий подряд (поставку) вправе увеличивать сумму выдаваемого аванса сверх двадцати пяти процентов цены договора с тем, чтобы сумма аванса, превышающая двадцать пять процентов цены договора, была полностью обеспечена залогом.

Примечание 2. В случае необходимости проведения операций по заготовке сырья путем заключения договоров поставки с первичными кооперативными и мелкими поставщиками, государственные органы могут, с разрешения Народного Комиссариата Внутренней Торговли Союза ССР и Уполномоченного Народного Комиссара Внутренней Торговли ЗСФСР в ССР Грузии по принадлежности выдавать при поставках ценой не свыше пяти тысяч рублей авансы в размере свыше 25% цены договора без обеспечения залогом суммы аванса, превышающей двадцать пять процентов.

Раздел III.

Порядок приемки исполнения по договорам подрядов и поставок.

12. При приеме исполнения по договорам подрядов (поставок) государственные учреждения и предприятия обязаны составлять подробный приемочный акт. Последний датируется днем окончания приемки (исполнения по договору) и копия его немедленно передается подрядчику (поставщику).

Раздел IV.

Обеспечение исполнения договора подрядчиков (поставщиков).

13. В обеспечение подрядов и поставок подрядчики и поставщики должны вносить залог в размере не менее десяти процентов цены договора. Залог может быть представлен как самим контрагентом по договору подряда или поставки, так и другим лицом.

კოოპერატიული ორგანიზაცია, სამუშაოს ნარდად გამცემ (მიწოდებით მყიდველ) სახელმწიფო ორგანოს უფლება აქვს ავანსად ხელშეკრულების ფასი 25%-ზე მეტიც გასცეს, იმ პირობით კი, რომ ავანსის ის თანხა, რაც აღემატება 25%-ს მთლად უზრუნველყოფილ იქნეს საწინდრით.

შენიშვნა 2. უკეთუ ყიდვა-მიწოდების ხელშეკრულება ნედლეული მასალის დასამზადებელ ოპერაციის გამო დაიდება პირველი საფეხურის კოოპერატივთან ან წვრილად გამყიდველ-მიმწოდებელთან, სახელმწიფო ორგანოს შეუძლიან იმ ხელშეკრულებაზე, რომლის ფასიც არ აღემატება 5.000 მანეთს, საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის შინა ვაჭრობის სახალხო კომისარიატისა და ა/კ. შინა ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის ნებართვით კუთვნილებისამებრ, გასცეს ხელშეკრულების ფასის 25%-ზე მეტი ავანსი ისე, რომ ავანსის ის თანხა, რაც აღემატება 25%-ს, საწინდრით არ იყოს უზრუნველყოფილი.

კარი III.

ნარდად მუშაობისა და გაყიდვა-მიწოდების ხელშეკრულებით შესრულებული საქმის ჩაბარების წესი.

12. სახელმწიფო დაწესებულებამ და საწარმომ, რომელსაც იგი ჩაიბარებს ნარდად მუშაობის (გაყიდვა-მიწოდების) ხელშეკრულებით შესრულებულ საქმეს, უნდა შეადგინოს ჩაბარების დაწვრილებითი აქტი. ამ აქტის თარიღად დაიწერება ჩაბარების დამთავრების (ხელშეკრულების შესრულების) დღე; ამ აქტის ასლი დაუყოვნებლივ გადაეცემა სამუშაოს ნარდად ამღებს (გამყიდველ-მიმწოდებელს).

კარი IV.

სამუშაოს ნარდად ამღების (გამყიდველ-მიმწოდებლის) მიერ ხელშეკრულების შესრულების უზრუნველყოფა.

13. ნარდად მუშაობის და გაყიდვა-მიწოდების უზრუნველსაყოფად სამუშაოს ნარდათ ამღებმა და გამყიდველ-მიმწოდებელმა უნდა შეიტანოს საწინ-

Примечание. От предоставления залога могут быть освобождены, за исключением случая, предусмотренного примечанием к ст. 11, государственные учреждения или предприятия, смешанные акционерные общества, а также республиканские и областные кооперативные об'единения, вступающие в качестве подрядчиков (поставщиков).

14. Претензии государства, вытекающие из договора, удовлетворяются из имущества подрядчика (поставщика) преимущественно перед всеми долгами его, за исключением недоимок по государственным налогам и сборам и задолженности по заработной плате рабочим и служащим, по социальному страхованию и алиментам.

15. В договор государственного подряда (поставки), под страхом недействительности его, должно включаться условие о неустойке как на случай просрочки, так и на случай неисполнения договора подрядчиком (поставщиком). Размер неустойки за неисполнение договора не может быть ниже десяти процентов суммы договора.

II.

Ввести в Гражданский Кодекс новые статьи: примечание к 55 ст., 2-е примечание к 60 ст., 1 и 2 примечание к 90 ст., примечание к 153 ст., ст.ст. 182^1—182^3, ст.ст. 205^1—205^8, 1 и 2 примечание к 265 ст., 2 примечание к 324 ст., примечание к 327 ст. и 375^1—375^6 ст.ст.

Ст. 55.

Примечание. Всякая передача концессионером об'екта концессии третьему лицу, как полностью, так и частично, может быть производима не иначе, как с безусловным соблюдением порядка, установленного для первоначального предоставления данной концессии. Самовольная передача концессии недействительна, не сообщает каких либо прав третьему лицу и влечет за собой досрочное прекращение

დარი ხელშეკრულების ფასის არა ნაკლებ 10%-ის რაოდენობისა. საწინდარი შეიძლება წარადგინოს როგორც ნარდად მუშაობისა და გაყიდვა-მიწოდების ხელშეკრულების კონტრაგენტმა, ისე სხვა პირმაც.

შენიშვნა. საწინდრის შეტანისაგან, გარდა 11 მუხლის შენიშვნაში გათვალისწინებული შემთხვევისა, შეიძლება განთავისუფლებულ იქნეს სამუშაოს ნარდად ამღების (გამყიდველ-მიმწოდებლის) სახით გამოსული სახელმწიფო დაწესებულება და საწარმო, შერეული სააქციო საზოგადოება და აგრეთვე რესპუბლიკის და ოლქის მაშტაბით მომქმედი კოოპერატიული შენაერთი.

14. სახელმწიფოს პრეტენზია, რაც ხელშეკრულებიდან გამომდინარეობს, დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს სამუშაოს ნარდად ამღების (გამყიდველ-მიმწოდებლის) ქონებიდან ყველა სხვა ვალის უპირატესად, გარდა სახელმწიფო გადასახადისა და გამოსაღების ნარჩენისა, მუშა-მოსამსახურეთა გადაუხდელი ხელფასისა, სოციალური დაზღვევისათვის და სარჩოსათვის გადაუხდელი თანხისა.

15. სახელმწიფოს შეკვეთით ნარდად მუშაობისა და გაყიდვა-მიწოდების ხელშეკრულებაში, მისი ბათილობის რიდით, შეტანილ უნდა იქნეს პირგაუტეხლობის ჯარიმის პირობა იმ შემთხვევისათვის, უკეთუ სამუშაოს ნარდად ამღები (გამყიდველ-მიმწოდებელი) ვადას გადააცილებს ან და ხელშეკრულებას არ შეასრულებს. ხელშეკრულების შეუსრულებლობისათვის ჯარიმა არ შეიძლება ხელშეკრულების თანხის 10%-ზე ნაკლები იყოს.

II.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსს დაემატოს 55 მუხ. შენიშვნა, 60 მუხ. მე-2 შენიშვნა, 90 მუხ 1 და 2 შენიშვნა, 153 მუხ. შენიშვნა, 182^1—182^3, 205^1—205^8 მუხ., 265 მუხ. 1 და 2 შენიშვნა, 324 მუხ. მე-2 შენიშვნა, 327 მუხ. შენიშვნა და 375^1—375^8 მუხლი.

მუხ. 55.

შენიშვნა. კონცესიონერის მიერ კონცესიის ობიექტის მესამე პირისათვის მთლად ან ნაწილობრივ გადაცემა შეიძლება მარტო-

концессий даже для самого концессионера.

Ст. 60.

Примечание 2. Государственные и иные допущенные в пределах СССР ценные бумаги на пред'явителя, содержащие обязательство платежа определенной денежной суммы, а равно банковые билеты, не могут быть истребованы от добросовестного приобретателя на том основании, что они ранее были утеряны или похищены или принадлежали государственному учреждению или предприятию и были незаконно отчуждены каким либо способом.

Ст. 90.

Примечание 1. Для обеспечения исполнения всякого рода договоров государственных учреждений и предприятий, а равно и трудовых артелей и кооперативов, залогодатели могут представлять в эти учреждения и предприятия вместо залоговых актов, залоговые свидетельства.

Примечание 2. Порядок залога морских торговых судов, плавающих под флагом Союза ССР, регулируется особыми правилами (Сб. Зак. СССР 1924 г. № 4, ст. 54).

Ст. 153.

Примечание. Порядок сдачи в наем по цертепартии морских торговых судов, плавающих под флагом Союза ССР, регулируется особыми правилами (Сб. Зак. СССР за 1924 г., № 4, ст. 54).

Ст. 182^1. Запродажная запись, т. е предварительный договор на заключение в будущем сделки купли-продажи строения должна быть совершена в нотариальном порядке. Не позже чем в течение 6 месяцев со дня совершения запродажной записи должен быть совершен договор купли-продажи строения или пред'явлен одной стороной иск к другой стороне о совершении купли-продажи; в

ოდენ იმ წესის დაცვით, რაც ამ კონცესიის პირვანდელი გაცემისათვის არის დაწესებული. კონცესიის თვითნებისად გადაცემა ბათილია, მესამე პირს არავითარ უფლებას არ ანიჭებს და თვით კონცესიონერსაც ვადამდე უსპობს კონცესიის უფლებას.

შენიშვნა 2. სახელმწიფო და სხვა ფასიანი საწარმდგენლო ქაღალდი, რომლის ტრიალიც ნებადართულია საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ფარგლში და რომელიც შეიცავს ვალდებულებას განსაზღვრული ფულადი თანხის გადახდისას, და აგრეთვე საბანკო ბილეთი არ შეიძლება ჩამოერთვას კეთილსინდისიერ შემძენს იმ საბაბით, რომ ეს ქაღალდი თუ ბილეთი წინად დაკარგული ან მოპარული იყო ან და სახელმწიფო დაწესებულებასა და საწარმოს ეკუთვნოდა და ამა თუ იმ სახით უკანონოდ იყო გასხვისებული.

მუხ. 90.

შენიშვნა 1. სახელმწიფო დაწესებულებასა და საწარმოსთან, აგრეთვე შრომის არტელსა და კოოპერატივთან ყოველგვარი დადებული ხელშეკრულების უზრუნველსაყოფად დაგირავებულს შეუძლიან ამ დაწესებულებასა და საწარმოს გირავნობის სიგელის მაგიერ წარუდგინოს გირავნობის მოწმობა.

შენიშვნა 2. იმ საზღვაო სავაჭრო გემის დაქირავება, რომელიც საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ბაირაღით სცურავს, განისაზღვრება ცალკე წესებით (სსრ. კავშირის კან. კრ. 1924 წ. № 4, მუხ. 54).

მუხ. 153.

შენიშვნა. საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ბაირაღით მცურავი საზღვაო სავაჭრო გემის ცერტეპარტიით დაქირავების წესი განისაზღვრება ცალკე წესებით (სსრ. კავშირის კან. კრ. 1924 წლ. № 4, მუხ. 54).

მუხ. 182^{1}. წინასწარი სანასყიდო ხელშეკრულება, ე. ი. წინამწარი ხელშეკრულება, რომლის თანახმად მომავალში უნდა დაიდოს შენობის ნასყიდობის გარიგება, ქმნილ უნდა იყოს სანოტარო

противном случае действие запродажной записи прекращается.

Ст. 182^{2}. Если сторона, участвовавшая в совершении запродажной записи, уклоняется от совершения договора купли-продажи строения, то Суд, принимая во внимание специальные условия запродажной записи, может признать либо совершенным договор купли-продажи строения с последствиями по ст. 189 или ст. 190 Гражд. Код., либо расторгнутой запродажную запись с последствиями по ст. 117 и ст. 123 Гражданского Кодекса.

Ст. 182^{3}. Совершение запродажной записи, а равно и прекращение действия запродажной записи должны быть по требованию заинтересованных сторон зарегистрированы в надлежащем коммунальном отделе.

Ст. 205^{1}. Розничная продажа с рассрочкой платежа предметов домашнего обихода, ремесла, профессий, оборудования сельского хозяйства, домовладения, кооперативного и мелко-промышленного предприятия в тех случаях, когда предмет продажи предназначается для длительного пользования покупателя (а не для иного назначения, напр., потребления или перепродажи), совершается по общим правилам о купле-продаже (ст. 180—205) с соблюдением правил, изложенных в нижеследующих статьях.

Ст. 205^{2}. Соглашение о розничной продаже с рассрочкой платежа, независимо от стоимости предмета продажи, должно быть совершено под страхом недействительности в письменной форме и должно содержать в себе точное обозначение продаваемого имущества, покупной его цены, способа пользования, срока передачи, а также сроков и размеров платежей. Соглашение составляется в двух экземплярах, один из которых вручается покупателю.

> *Примечание.* В соглашении о розничной продаже с рассрочкой платежа может быть включено обязательство покупателя страховать приобретенное в рассрочку имущество.

Ст. 205^{3}. До полной уплаты про-

წესით. არა უგვიანეს 6 თვისა წინასწარი სანასყიდო სიგელის დაწერიდან უნდა დაიდოს შენობის ნასყიდობის ხელშეკრულება ან ერთმა მხარემ მეორე მხარის წინააღმდეგ უნდა აღძრას სარჩელი ნასყიდობის დადებისათვის. წინააღმდეგ შემთხვევაში წინასწარი სანასყიდო სიგელის მოქმედება მოისპობა.

მუხ. 182^{2}. უკეთუ წინასწარი სანასყიდო სიგელის დადების მონაწილე მხარე თავს აარიდებს შენობის ნასყიდობის ხელშეკრულების დადებას, სასამართლოს, წინასწარის სანასყიდო სიგელის სპეციალური პირობების მიხედვით, შეუძლიან სცნოს, რომ შენობის ნასყიდობის ხელშეკრულება დადებულია, რასაც მოჰყვება სამოქ. სამ. კოდ. 189 ან 190 მუხ. გათვალისწინებული შედეგი, ან რომ წინასწარი სანასყიდო სიგელი მოშლილია სამოქ. სამ. კოდ. 117 და 123 მუხ. გათვალისწინებული შედეგით.

მუხ. 182^{3}. წინასწარ სანასყიდო სიგელს, აგრეთვე მისი მოქმედების მოსპობას, დაინტერესებული მხარის მოთხოვნით, რეგისტრაცია უნდა ექნეს სათანადო კომუნალურ განყოფილებაში.

მუხ. 205^{1}. ცალობით და ფასის გადახდის განაწილებით ნასყიდობა საოჯახო, ხელობის და საპროფესიო საგნის, სოფლის მეურნეობის მოწყობილობისა, სახლის მფლობელობისა, კოოპერატიული და წვრილი სამრეწველო საწარმოსი, რომელსაც ნასყიდობის საგანი დანიშნულია მყიდველის ხანგრძლივი სარგებლობისათვის (და არა სხვა რამ დანიშნულებისათვის, მაგალ. მოხმარებისა ან სხვაზე გაყიდვისათვის), უნდა დაიდოს ნასყიდობის საერთო წესებისამებრ (180—205 მუხ.) და ქვემო მუხლებში აღნიშნული წესების დაცვით.

მუხ. 205^{2}. შეთანხმება ცალობით და ფასის გადახდის განაწილებით ნასყიდობის შესახებ, ნასყიდობის საგნის ფასის მიუხედავად, ბათილობის რიდით უნდა დაიდოს წერილობით; მასში გარკვევით აღნიშნულ უნდა იქნეს გასაყიდი ქონება, მისი ფასი, ქონების სარგებლობის წესი, გადაცემის ვადა და აგრეთვე ფასის გადახდის ვადები და თვითეულ ვადაზე გადასახდელი თანხა. შეთანხმება დაიწერება ორ ცალად და ერთი მათგანი მიეცემა მყიდველს.

შენიშვნა. შეთანხმებაში ცალობით და ფასის გადახდის განაწილებით ნასყიდობის შესახებ

давцу цены за проданное в рассрочку имущество, покупателю запрещается перепродавать, закладывать или другим каким-нибудь способом передавать третьим лицам это имущество, а равно пользоваться имуществом такими способами, которые явно несвойственны природе имущества и ведут к его бесхозяйственному уничтожению или порче. Нарушение настоящего запрещения с корыстной целью преследуется по ст. 192 Уголовного Кодекса.

Ст. 205^{4}. О всяком обращении со стороны третьих лиц взыскания на имущество, продачное в рассрочку, покупатель обязан немедленно и, во всяком случае, не позже трех дней со дня получения повестки об исполнении или состоявшейся описи упомянутого имущества, уведомить продавца. Неисполнение этой обязанности, повлекшее продажу имущества с имущественной выгодой для покупателя в виде, напр., полного или частичного освобождения покупателя от задолженности его третьему лицу, преследуется по ст. 192 Уголовного Кодекса.

Ст. 205^{5}. В случае невзноса покупателем трех последовательных платежей продавец, не желающий ограничиться взысканием их с прибавлением узаконенных процентов (ст. 110 Гражд. Код.), вправе потребовать уничтожения договора купли-продажи и возвращения проданного имущества, а также особой платы за пользование имуществом со дня передачи покупателю по день возвращения продавцу в размере и по правилам, устанавливаемым по договорам имущественного найма на такое же имущество в данной местности. В сумму этой особой платы засчитываются платежи, ранее произведенные покупателем по уничтоженному договору купли-продажи в рассрочку, а если произведенные платежи уже превысили эту сумму, то излишек должен быть возвращен покупателю одновременно с возвращением им проданного имущества.

Примечание. Если просроченные покупателем платежи, вме-

შეიძლება გათვალისწინებულ იქნეს მყიდველის მოვალეობა დააზღვევიოს ფასის გადახდის განაწილებით შეძენილი ქონება.

მუხ. 205^{3}. ვიდრე ფასის გადახდის განაწილებით შეძენილი ქონების ფასი მთლად არ იქნება გადახდილი, მყიდველს არ შეუძლიან ეს ქონება გაყიდოს, დააგირაოს ან სხვა რაიმე გზით გადასცეს მესამე პირს, აგრეთვე ისარგებლოს ეს ქონება ისე, რაც აშკარად არ შეესაბამება ქონების თვისებას და მას უყაირათობით აფუჭებს ან სპობს. ამ აკრძალვის ანგარიშით დარღვევა დევნილ უნდა იქნეს სისხლის სამართლის კოდექსის 192 მუხლისამებრ.

მუხ. 205^{4}. ვინიცობაა მესამე პირი გადახდევინებას მიაქცევს ფასის გადახდის განაწილებით ნაყიდ ქონებას, მყიდველი ვალდებულია დაუყოვნებლივ, ყოველ შემთხვევაში არა უგვიანეს სამი დღისა მას შემდეგ, რაც მიიღებს აღსრულების უწყებას ან ქონება აწერილ იქნება, აცნობოს ეს გამყიდველს. ამ მოვალეობის შეუსრულებლობა, თუ მას შედეგად მოჰყვა ქონების გაყიდვა, თანაც მყიდველის გამორჩენა,—მაგ. მყიდველის სრულიად ან ნაწილობრივ განთავისუფლება იმ ვალისაგან, რაც მას მესამე პირისა ჰმართებდა,—დევნილ უნდა იქნეს სისხლის სამართლის კოდექსის 192 მუხლისამებრ.

მუხ. 205^{5}. უკეთუ მყიდველი გადასახდელს სამჯერ ზედიზედ არ გაისტუმრებს, გამყიდველს, რომელსაც არა სურს დასჯერდეს გადუხდელი თანხის და მასზე დაკანონებული სარგებლის (სამოქ. სამ. კოდ. 110 მუხ.) გადახდევინებას, უფლება აქვს მოითხოვოს ნასყიდობის ხელშეკრულების მოსპობა და გაყიდული ქონების დაბრუნება; აგრეთვე განსაკუთრებული სასყიდელი ქონების სარგებლობისათვის იმ დღიდან, რაც ეს ქონება მყიდველს გადაეცა, იმ დღემდე, ვიდრე იგი გამყიდველს დაუბრუნება; ეს სასყიდელი გადახდევინებულ უნდა იქნეს იმ რაოდენობით და წესით, რაც ამგვარი ქონების ქირავნობისაგან შემოღებულია ადგილობრივ. ამ განსაკუთრებულ სასყიდელში ჩაითვლება ის გადასახდელი, რაც მყიდველმა წინად გადიხადა მოსპობილი ხელშეკრულების გამო, ხოლო უკეთუ გადახდილი თანხა უკვე აღემატება სასყიდელს, ზედმეტი

сте с платежами, которым срок еще не истек, а равно и причитающимся с покупателя для окончательного расчета, составит в совокупности менее сорока процентов общей стоимости проданного имущества, то в этом случае продавец вправе потребовать от покупателя единовременной уплаты всей неуплаченной суммы.

Ст. 205^{6}. В случае уничтожения, утраты или существенной порчи проданного в рассрочку имущества при условиях, не подпадающих под действие ст. 205^{3} (отсутствие корыстной цели и т. п.), продавец вправе потребовать от покупателя единовременной уплаты всей остальной неуплаченной им за то имущество суммы, разве-бы покупатель доказал, что уничтожение, утрата или порча проданного в рассрочку имущества произошли вследствие обстоятельств, за которые он не отвечает. В последнем случае покупатель освобождается от уплаты всей неуплаченной им за это имущество суммы, а внесенные уже им платежи—остаются в пользу продавца.

Ст. 205^{7}. Подсудность исков, вытекающих из договора купли-продажи с рассрочкой платежа и пред'являемых продавцом к покупателю, устанавливается исключительно по месту жительства покупателя в момент пред'явления иска.

О всякой перемене своего местожительства, покупатель обязан извещать продавца. В противном случае продавец вправе пред'явить иск по месту жительства покупателя в момент совершения договора.

Ст. 205^{8}. Вышеизложенные правила, должны применяться также и к отношению купли-продажи с рассрочкой платежа облеченным в форму иного договора (ст. 35 Гражд. Код.). Всякие соглашения, направленные к отмене, обходу или изменению настоящих правил, недействительны и, если они явно превышают обычную для данной местности норму вознаграждения и связаны с использованием стесненного положения поку-

უნდა დაუბრუნოს მყიდველს ქონების დაბრუნებისთანავე.

შენიშვნა. უკეთუ მყიდველის მიერ ვადაზე გადუხდელი თანხა იმ თანხასთან ერთად, რომლის გადახდის ვადა ჯერ არ გასულა, აგრეთვე იმ თანხასთან ერთად, რაც მყიდველმა უნდა გაიღოს ანგარიშის საბოლოოდ გასწორებისათვის, გაყიდული ქონების საერთო ღირებულების 40%-ზე ნაკლებია, გამყიდველს უფლება აქვს მოსთხოვოს მყიდველს მხოლოდ ერთდროულად გადახდა მთელი გადუხდელი თანხისა.

მუხ. 205^{6}. უკეთუ ფასის გადახდის განაწილებით გაყიდული ქონება მოისპო, დაიკარგა ან არსებითად დაზიანდა იმ პირობების გარეშე, რაც 205^{3} მუხლშია აღნიშნული (ანგარება და სხვ.), გამყიდველს უფლება აქვს მოსთხოვოს მყიდველს ყველა გადუხდელი თანხის ერთდროულად გადახდა, თუ მყიდველი არ დაამტკიცებს, რომ ფასის გადახდის განაწილებით გაყიდული ქონება მოისპო, დაიკარგა ან გაფუჭდა ისეთი გარემოების გამო, რომლისთვისაც იგი პასუხს ვერ აგებს. უკანასკნელ შემთხვევაში, მყიდველი განთავისუფლდება მთელი იმ თანხის გადახდისაგან, რაც გასტუმრებული ჯერ არ არის, ხოლო უკვე გადახდილი თანხა დარჩება გამყიდველის სასარგებლოდ.

მუხ. 205^{7}. სარჩელი, რომელიც გამომდინარეობს ფასის გადახდის განაწილებით ნასყიდობის ხელშეკრულებიდან და რომელსაც გამყიდველი აღძრავს მყიდველის წინააღმდეგ, ექვემდებარება მარტოოდენ იმ რაიონის სასამართლოს, სადაც მყიდველი სცხოვრობს სარჩელის აღძვრის დროს.

შენიშვნა. მყიდველმა თავისი საცხოვრებელი ადგილის შეცვლა ყოველთვის უნდა აცნობოს გამყიდველს. წინააღმდეგ შემთხვევაში გამყიდველს შეუძლიან სარჩელი აღძრას იმ ადგილას, სადაც მყიდველი სცხოვრობდა ხელშეკრულების დადების დროს.

მუხ. 205^{8}. ზემოაღნიშნული წესები უნდა შეეფარდოს ფასის გადახდის განაწილებით ნასყიდობიდან გამომდინარე ურთიერთობას მაშინაც, როდესაც ეს ურთიერთობა გამოხატულია რაიმე სხვა სახის ხელშეკრულებით (სამოქ. სამ.

пателя, то за таковые соглашения продавцы преследуются по ст. 199 Уголовного Кодекса.

Ст. 265.

Примечание 1. Доверенности на получение денежной или посылочной корреспонденции могут быть засвидетельствованы помимо нотариальных органов народными судьями, милицией, Темскими Исполнительными Комитетами и сельскими советами, а также государственными и общественными учреждениями и предприятиями и воинскими частями, в коих получатели почтовой корреспонденции состоят на службе.

Примечание 2. Вкладчик государственной трудовой сберегательной кассы может заявить в кассе, чтобы выдача денег по его сберегательной книжке производилась всякому пред'явителю книжки. Ответственность за выдачу денег в таких случаях лежит исключительно на самом вкладчике.

Ст. 324.

Примечание 2. Основной капитал акционерного общества не может быть ниже ста тысяч рублей. Цена акций не может быть ниже ста рублей. При учреждении акционерных обществ (паевых товариществ), имеющих целью поиски, разведку и добычу золота и сопутствующих ему металлов и минералов, размер основного капитала не может быть ниже пятидесяти тысяч рублей, а цена акции (пая) не может быть ниже двадцати пяти руб.

При учреждении ломбардов, коммунальных или смешанного типа с привлечением кооперативного или частного капитала, основной капитал устанавливается в сумме не менее двадцати пяти тысяч руб., с тем, чтобы цена отдельной акции была не ниже ста руб.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კოდ. 35 მუხ.). ყოველი შეთანხმება, მიმართული ამ წესების გაუქმებისა, შეცვლისა ან მისთვის გვერდის ახვევისათვის, ბათილია და, თუ იგი შეთანხმება აშკარად სჭარბობს სასყიდლის ადგილობრივ არსებულ ჩვეულებრივ ნორმას და დაკავშირებულია მყიდველის შევიწროებული მდგომარეობის თავის სასარგებლოდ გამოყენებასთან, გამყიდველი დევნილ უნდა იქნეს სისხლის სამართლის კოდექსის 199 მუხლისამებრ.

მუხ. 265.

შენიშვნა. 1. რწმუნებულება ფულადი კორესპონდენციის ან ამანათის მიღებისათვის შეიძლება შეამოწმოს, სანოტარო ორგანოს გარდა, სახალხო მოსამართლემ, მილიციამ, თემის აღმასრულებელმა კომიტეტმა, სასოფლო საბჭომ, აგრეთვე სახელმწიფო და საზოგადოებრივმა დაწესებულებამ და საწარმომ და სამხედრო ერთეულმა, სადაც ფოსტის კორესპონდენციის მიმღები მსახურობს.

შენიშვნა. 2. შრომის სახელმწიფო შემნახველ სალაროში ქონებული ანაბარის პატრონს შეუძლიან განუცხადოს სალაროს, რომ მისი საშემნახველო წიგნაკით ფული ეძლეოდეს ყველას, ვინც კი ამ წიგნაკს წარადგენს. პასუხისმგებლობა ფულის მიცემისათვის ამ შემთხვევაში დაეკისრება მარტო ანაბარის პატრონს.

მუხ. 324.

შენიშვნა 2. სააქციო საზოგადოების ძირითადი კაპიტალი არ შეიძლება 100.000 მანეთზე ნაკლები იყოს, ხოლო აქციის ფასი—100 მანეთზე ნაკლები.

ისეთი სააქციო საზოგადოების (საპაიო ამხანაგობის) დაარსებისათვის, რომელსაც მიზნად აქვს ოქროს და მისი თანამდევი ლითონის და მინერალის ძებნა, კვლევა და ამოღება, ძირითადი კაპიტალი არ შეიძლება 50.000 მანეთზე ნაკლები იყოს, ხოლო აქციის(პაის) ფასი 25 მანეთზე ნაკლები.

კომუნალური თუ შერეული ტიპის ლომბარდის დაარსებისათვის—კოოპერატიული ან კერძო კაპიტალის მონაწილეობით—ძირითადი კაპიტალი დაწესებულია

Ст. 327.

Примечание. В акционерных обществах (паевых т-вах), имеющих целью поиски, разведку и добычу золота и сопутствующих ему металлов и минералов—основной капитал должен быть полностью собран не позднее пятнадцати месяцев со дня открытия действий общества (то-ства), при чем первая четверть основного капитала должна быть собрана в течение 3 месяцев, вторая четверть—в течение 6 месяцев со дня опубликования об утверждении устава.

Ст. 375¹. При личном страховании выгодоприобретателями признаются:

а) лица, указанные страхователем при заключении договора страхования, поименованные в страховом полисе (или страховой квитанции) в качестве выгодоприобретателей (именной полис); б) пред'явитель полиса или страховой квитанции, если по указанию страхователя полис выписан на пред'явителя (пред'явительский полис); в) наследники страхователя по закону или по завещанию, если в полисе обозначено, что выгодоприобретателями являются соответственно наследники по закону или по завещанию; г) государство, если в полисе выгодоприобретатель вообще не указан.

Ст. 375². Страхователю предоставляется после заключения договора страхования надписью на полисе или особым заявлением на имя страховщика превращать именной полис на пред'явительский и наоборот, а равно заменить ранее назначенных выгодоприобретателей другими.

Если назначение выгодоприобретателя произведено путем поименования его в полисе или надписью на полисе, то замена назначенного выгодоприобретателя другим лицом или пред'явителем полиса допускается не иначе, как путем надписи на том же полисе.

Ст. 375³. Если застрахованным на случай смерти лицом является не сам страхователь, то заключение договора страхования, а равно назначение

არა ნაკლებ 25.000 მანეთისა, ისე კი, რომ თვითეული აქციის ფასი 100 მანეთზე ნაკლები არ იქნეს. მუხ. 327.

შენიშვნა. იმ სააქციო საზოგადოებაში (საპაიო ამხანაგობაში), რომელსაც მიზნად აქვს ოქროს და მისი თანამდევი ლითონის და მინერალის ძებნა, კვლევა და ამოღება, ძირითადი კაპიტალი მთლად შეკრეფილ უნდა იქნეს არა უგვიანეს 15 თვისა საზოგადოების (ამხ-ბის) მოქმედების დაწყების დღიდან; ამასთანავე ძირითადი კაპიტალის პირველი მეოთხედი შეკრეფილ უნდა იქნეს 3 თვის და მეორე $^1/_4$—6 თვის განმავლობაში იმ დღიდან, რაც გამოქვეყნებულ იქნება წესდების დამტკიცება.

მუხ. 375^1. როდესაც პიროვნებაა დაზღვეული, სარგებლობის მიმღებად ჩაითვლება:

ა) ის, ვისაც დამაზღვეველი დაზღვევის ხელშეკრულების დადებისათანავე დაასახელებს, როგორც სარგებლობის მიმღებს, და რომელიც, როგორც ასეთი, დასახელებულ იქნება დაზღვევის პოლისში (ან დაზღვევის ქვითარში, სახელობითი პოლისი);

ბ) ის, ვინც წარადგენს პოლისს ან დაზღვევის ქვითარს, უკეთუ დამაზღვეველის განკარგულებისამებრ პოლისი წარმდგენელის სახელზეა დაწერილი (საწარმდგენელო პოლისი);

გ) დამაზღვეველის მემკვიდრე—კანონით ან ანდერძით—უკეთუ პოლისში აღნიშნულია, რომ სარგებლობის მიმღები არის კანონით ან ანდერძით მემკვიდრე;

დ) სახელმწიფო, უკეთუ პოლისში საერთოდ სარგებლობის მიმღები აღნიშნული არ არის.

მუხ. 375^2. დამაზღვეველს უფლება აქვს, დაზღვევის ხელშეკრულების დადების შემდეგ, პოლისზე გაკეთებული წარწერით ან დამზღვევთან შეტანილი განსაკუთრებული განცხადებით სახელობითი პოლისი გადააქციოს საწარმდგენელო პოლისად ან საწარმდგენელო პოლისი—სახელობითი პოლისად და აგრეთვე წინად დანიშნული სარგებლობის მიმღების ნაცვლად ახალი პირი დანიშნოს.

უკეთუ სარგებლის მიმღები დანიშნულ

выгодоприобретателя и последующая замена его (ст. 375^2) могут производиться лишь с письменного согласия застрахованного лица.

Ст. 375^4. Назначение выгодоприобретателя при личном страховании не составляет ни завещательного распоряжения, ни дарения. Выгодоприобретателем может быть назначено всякое физическое или юридическое лицо, и страховое вознаграждение выдается ему в размере, определенном договором страхования. Подлежащее выдаче выгодоприобретателю вознаграждение после смерти страхователя или после смерти застрахованного лица не входит в наследственную массу.

Ст. 375^5. На страховое вознаграждение, подлежащее выдаче выгодоприобретателю, не может быть обращено взыскание за долги страхователя или застрахованного, если последний сам не является выгодоприобретателем. Из страхового вознаграждения страховщиком могут быть удерживаемы суммы, причитающиеся ему от страхователя по тому же договору страхования.

Ст. 375^6. Страховое вознаграждение по личному страхованию и суммы, подлежащие выдаче в порядке социального обеспечения и социального страхования, определяются и уплачиваются независимо друг от друга и взаимному зачету не подлежат.

III.

Исключить из Гражданского Кодекса ст. 137 и примечание к 276 ст.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 17.
Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იყო პოლისში დასახელებით ან პოლისზე გაკეთებული წარწერით, მისი შეცვლა სხვა პირით ან პოლისის წარმდგენელით შეიძლება მხოლოდ პოლისზევე გაკეთებული წარწერით.

მუხ. 375^{3}. უკეთუ სიკვდილის საშემთხვეოდ დასაზღვევია არა თვით დამაზღვეველი, დაზღვევის ხელშეკრულების დადება, აგრეთვე სარგებლობის მიმღების დანიშვნა და შემდგომი შეცვლა (მუხ. 375^{2}) შეიძლება მარტოოდენ დაზღვეული პირის წერილობითი თანხმობით.

მუხ. 375^{4}. სარგებლობის მიმღების დანიშვნა, როდესაც პიროვნებაა დაზღვეული—არ წარმოადგენს არც საანდერძო განკარგულებას, არც გაჩუქებას. სარგებლობის მიმღებად შეიძლება იყოს ყოველი ფიზიკური ან იურიდიული პირი და დაზღვევის საზღვაური მას მიეცემა იმ რაოდენობით, რაც დაზღვევის ხელშეკრულებაშია განსაზღვრული, დამაზღვეველის ან დაზღვეული პირის სიკვდილის შემდეგ სარგებლობის მიმღებისათვის მისაცემი საზღაური სამკვიდრო მასაში არ შედის.

მუხ. 375^{5}. სარგებლობის მიმღებისათვის მისაცემ დაზღვევის საზღაურზე არ შეიძლება მიქცეულ იქნეს გადასახდელი დამაზღვეველის ან იმ დაზღვეული პირის ვალის გამო, რომელიც იმავე დროს არ არის სარგებლობის მიმღები. დამზღვევს შეუძლიან დაზღვევის საზღაურიდან დაიჭიროს მხოლოდ ის თანხა, რაც მას დამაზღვეველისაგან ერგება იმავე დაზღვევის ხელშეკრულებით.

მუხ. 375^{6}. დაზღვევის საზღაური პიროვნების დაზღვევის ხელშეკრულებით და ის თანხა, რომელიც უნდა გაიცეს სოციალური უზრუნველყოფის და სოციალური დ ზღვევის წესით, განისაზღვრება და გადახდილ უნდა იქნეს ერთი მეორისაგან დამოუკიდებლად და ერთი მეორეში ვერ ჩაითვლება.

III.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსიდან ამოშლილ იქნეს 137 მუხ. და 276 მუხლის შენიშვნა.

IV.

სომოქალაქოსამართლისკოდექსის 367, 373, 374, 375, 376, 377, 385, 386, 390, 392, 395 მუხლი, იგრეთვე 69 და 70 მუხლის დანართის მე-11 მუხლის ქა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რთული რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 367. დაზღვევის ხელშეკრულებით ერთი მხარე (დამზღვეველი) კისრულობს გადაიხადოს შეპირებული თანხა (დაზღვევის პრემია), ხოლო მეორე მხარე (დამზღვევი) კისრულობს, უკეთუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოვლენა (დაზღვევის შემთხვევა) მოხდება, თუ ქონებაა დაზღვეული — აუნაზღაუროს დამაზღვევველს ან მესამე პირს (სარგებლობის მიმღებს) ხელშეკრულებით შეპირებუ·ი თანხის (დაზღვევის თანხა) ფარგალში ზარალი, რაც მას მოუვიდა, ხოლო თუ პიროვნებაა დაზღვეული—გადაუხადოს დაზღვევის თანხა.

მუხ. 373. ქონების დაზღვევის ხელშეკრულება შეიძლება დასდოს ყოველმა, ამ ქონების უკლებლობით დაინტერესებულმა პირმა, როგორიც არის: მესაკუთრე, აღნიშნული ქონების სანივთო ან ქირავნობის უფლების მქონე პირი ან ისეთი პირი, ვინც ხელშეკრულებით პასუხისმგებელია ქონების წახდენისა ან დაღუპვისათვის. ხელშეკრულების დადების დროს დამაზღვევველი ვალდებულია სისწორით აღნიშნოს თავისი და სარგებლობის მიმღების ინტერესის ხასიათი.

მუხ. 374. პიროვნების დაზღვევის ხელშეკრულება შეიძლება დადებულ იქნეს იმ შემთხვევისათვის, უკეთუ დადგება თვით დამაზღვევველისა ან მესამე პირის სიცოცხლესთან დაკავშირებული მოვლენა. მესამე პირის სიკვდილის საშემთხვეოდ ხელშეკრულება შეიძლება დადებულ იქნას მხოლოდ ამ მესამე პირის წერილობითი თანხმობით, სადაც უნდა აღინიშნოს დაზღვევის თანხა და სარგებლობის მიმღები. ასეთი ხელშეკრულების შეცვლა ან ამ ხელშეკრულებიდან გამომდინარე უფლების სხვა პირისათვის გადაცემა შეიძლება მხოლოდ დაზღვეული პირის წერილობითი თანხმობით.

მუხ. 375. უკეთუ კანონის ან ხელშეკრულების ძალით დაზღვევით გათვალისწინებულ შემთხვევაში დაზღვევის თანხა უნდა მიეცეს არა დამაზღვევველს, არამედ მესამე პირს (სარგებლობის მიმღებს), ეს უნდა იყოს ნათქვამი დაზღვევის ქვითარსა ან პოლისში, სარგებლობის მიმღების სახელის აღნიშვნით ან უამისოდ (ვის ანგარიშზედაც იქნება დაზღვევა).

მუხ. 376. სარგებლობის მიმღები ეწევა ხელშეკრულებით გათვალისწუნებულ

მოვალეობას მხოლოდ მას შემდეგ, რაც მას გადაეცემა დაზღვევის ქვითარი ან პოლისი, რამდენადაც კანონის ან ხელშეკრულების დადგენილებიდან სხვა რამ არ გამომდინარეობს.

მუხ. 377. დამზღვევს შეუძლიან გამოიყენოს სარგებლობის მიმღების წინააღმდეგ ყველა ის მისაგებელი, რაც მას ექნება დამაზღვევლის წინააღმდეგ.

მუხ. 385. უკეთუ ქონებაა დაზღვეული, დამაზღვეველი და აგრეთვე სარგებლობის მიმღები იმის შემდეგ რაც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოვალეობა მასზე გადავა, ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს დამზღვევს ყველა, მის მიერ შეტყობილი მნიშვნელოვანი ცვლილება, რაც მოხდა იმ პირობებში, რომელიც ეუწყა დამზღვევს ხელშეკრულების დადების დროს და რა ცვლილებასაც შეუძლიან არსებითი გავლენა მოახდინოს დაზღვევის რისკის გადიდებაზე. მნიშვნელოვან ცვლილებად ამ მხრით ჩაითვლება, ყოველ შემთხვევაში, ყველა ის ცვლილება, რაც აღნიშნულია დამაზღვევლისათვის წარდგენილ დაზღვევის წესებში. უკეთუ ეს მოვალეობა შესრულებულ არ იქნა, დამზღვევს უფლება აქვს მოითხოვოს ხელშეკრულების მოშლა ან სათანადოდ შეცვლა მისი პირობებისა რისკის გადიდების წამიდან.

მუხ. 386. უკეთუ ქონებაა დაზღვეული და საფრთხემ ან დაზღვევით გათვალისწინებული შემთხვევის შესაძლებლობამ (დაზღვევის რისკი) იმატა ხელშეკრულების მოქმედების დროს ისეთი მიზეზის გამო, რაც ხელშეკრულებაში გათვალისწინებულ არ იყო, დამზღვევს შეუძლიან წინადადება მისცეს დამაზღვეველს და აგრეთვე სარგებლობის მიმღებს, იმის შემდეგ, რაც მასზე გადავა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოვალეობა, გადაიხადოს სათანადოდ გადიდებული პრემია, ხოლო უკეთუ დამაზღვეველი 7 (შვიდი) დღის განმავლობაში დღიდან წერილობით შეტყობინებისა ამაზე უარს იტყვის, მოითხოვოს ხელშეკრულების მოშლა.

მუხ. 390. ქონების დაზღვევის ხელშეკრულებით დამაზღვეველი ან სარგებლობის მიმღები ვალდებულია, დაზღვევით გათვალისწინებული შემთხვევის დადგომისას, დაუყოვნებლივ და, ყოველ შემთხვევაში. შეპირებულ ვადაზე დაზღვევის წესებში აღნიშნული საშუალებით აუწყოს ეს დამზღვევს. უკეთუ ეს მოვა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლეობა შესრულებულ არ იქნება, დამზღვევი განთავისუფლდება დაზღვევის თანხის გადახდისაგან.

მუხ. 392. დამაზღვეველსა და სარგებლობის მიმღებს უფლება არა აქვთ იხმარონ ისეთი ღონისძიება ან შეასრულონ ისეთი მოქმედება, რასაც შეუძლიან გააძნელოს ზარალის ნამდვილი რაოდენობის გამორკვევა.

მუხ. 395. დამზღვევზე, რომელმაც გადაიხადა დაზღვევის თანხა, ან თანხის ფარგალში გადადის საძიებელი და უფლება, რაც დამაზღვეველს ან სარგებლობის მიმღებს აქვს მესამე პირის მიმართ იმ ზარალის ანაზღაურებისათვის, რომლის დასაფარავადაც გაცემულია დაზღვევის თანხა.

უკეთუ დამაზღვეველი ან სარგებლობის მიმღები უარს იტყვის ასეთ საძიებელსა და უფლებაზე მესამე პირის მიმართ, დამზღვევი განთავისუფლდება დაზღვევის თანხის სათანადო რაოდენობის გადახდისაგან.

69 და 70 მუხ. დანართის (დებულება კერძო პირთა და საზოგადოებათა ქონების რეკვიზიციისა და კონფისკაციის წესისათვის) მე-11 მუხ.

მუხ. 11. სასამართლოს და ადმინისტრატიული წესით კონფისკაციაქმნილი კვებისა, პირველი მოთხოვნილებისა და სოფლის მეურნეობის საგნები, აგრეთვე ის საგნები, რაც უპატრონო ქონებაში აღმოჩნდება, უნდა ჩაირიცხოს უზრუნველყოფის ნატურალურ ფონდში; ამასთანავე აქციზ-გადაუხდელი საგნები გადაეცემა სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარეატს მას შემდეგ, როდესაც იგი გადაიხდის აქციზს იმ განაკვეთით, რაც იქნება გადაცემის დროს.

ყველა დანარჩენი კონფისკაციაქმნილი ქონება გადადის საერთო წესით იმ ორგანოს განკარგულებაში, რომელიც განაგებს ასეთი ქონების გამოყენების საქმეს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 17.

ტფილისი—სასახლე.

73. დადგენილება № 50

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის სადისციპლინო წესდების 23 მუხლის მე-5 პუნქტის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1925 წ. ივლისის 15 თარიღისა და 35 №-ის დადგენილებით მიღებული მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის სადისციპლინო წესდების 23 მუხლის მე-5 პუნქტი შეიცვალოს შემდეგნაირად:

პ. 5. მაზრისა და ქალაქის მილიციის უფროსს, სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსს და მის თანაშემწეს:

ა) დასტოვოს ხელქვეითი ყაზარმაში 14 დღე-და-ღამემდე;

ბ) დააპატიმროს იგი 14 დღე-და-ღამემდე;

გ) ჩამოართვას მას სამსახურში დაწინაურებისა, ჯილდოს და წარჩინების მიღების უფლება;

დ) ჩამოაყენოს იგი დაბალ თანამდებობაზე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წლ. ოქტომბრის 18.
ტფილისი—სასახლე.

73. Постановление № 50

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменении 5 пункта ст. 23 Дисциплинарного Устава Рабоче-Крестьянской Красной Милиции.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Пункт 5 ст. 23 Дисциплинарного Устава Рабоче-Крестьянской Красной Милиции, принятый постановлением Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов от 15 июля 1925 года за № 35 изменить следующим образом:

П. 5. Начальники Уездной и Городской Милиции и Начальники Угрозыска и помощники последних:

а) не увольнять из казарменного помещения до 14 суток;

б) налагать арест до 14 суток;

в) лишать права на повышение по службе, а также на получение наград и отличий;

г) смещать на низшую должность.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 18.
Тифлис—Дворец.

---

74. დადგენილება № 51

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

სრულიად საქართველოს ცაკის პრეზიდიუმის ა. წ. ოქტომბრის 6 დადგენილების თანახმად:

74. Постановление № 51

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов.

Согласно постановления Президиума ЦИК'а от 6 октября с. г. Уполномоченный Закавказского Народного

ა. კ. ფინსახკომის რწმუნებული საქართველოში ამხ. თედო ღლონტი განთავისუფლებულ იქნეს ამ თანამდებობიდან;

ა.-კ. ფინსახკომის რწმუნებულად საქართველოში დანიშნულ იქნეს ამხ. გერმანე მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბერის 20.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-246 №-ში 1925 წ. ოქტომბრის 25.

Коммиссарьата Финансов в Грузии тов. Тедо Глонти освобождается от занимаемой должности, Уполномоченным Закавказского Народного Комиссариата Финансов в Грузии назначается тов. Герман Мгалоблишвили.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 20.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 246 от 25 октября 1925 г.

75. დადგენილება № 52

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის ა. წ. ოქტომბრის 6 დადგენილების თანახმად—ზუგდიდის მაზრის „სააფაქიო ეწერ"-ს დაერქვას „ახალი ეწერი".

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 20.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-253 №-ში 1925 წ. ნოემბრის 3.

75. Постановление № 52

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов.

Согласно постановления Президиума ЦИК'а Грузии от 6 октября с. г. сел. „Саапакио Ецери" Зугдидского уезда переименовано в „Ахали Ецери".

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 20.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 253 от 3 ноября 1925 г.

76. ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐ № 53

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის ცვლილებისა და დამატების შესახებ.

(მიღებულია მე-3 მოწვევის ცაკის მე-2 სესიის მიერ, 1925 წ. ივლისის 18).

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

I.

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 13, 23, 24 მუხ. „ა" პუნქტი, 36, 39, 42, 50, 51, 52 53, 84, 92, 102, 113, 120, 186, 187, 192, 199, 200, 201, 211, 240, 246, 249, 254, 266, 297, 306 მუხლები შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 13. მხარეს და იმ მესამე პირს, რომელსაც საქმეში მონაწილეობის ნება მიეცა, ამათ წარმომადგენელთ, აგრეთვე პროკურატურასაც, შეუძლიანთ გადაათვალიერონ საქმის დედანი რა მდგომარეობაშიაც უნდა იყოს საქმე, ამოიწერონ საჭირო ცნობები და მიიღონ საქმეში ჩართული ყველა ქაღალდისა და დოკუმენტის ასლი; შემოწმებული ამონაწერისა და ასლისათვის მხარე თუ მესამე პირი გადაიხდის დაწესებულ სადერბო და საკანცელარიო გამოსაღებს.

მუხ. 23. სახალხო მოსამართლე ერთპიროვნად განიხილავს თხოვნას დამამტკიცებელი საბუთების უზრუნველყოფის შესახებ და განსაკუთრებული წესით საწარმოებელ საქმეს, გარდა სამხედრო სამსახურისაგან რელიგიური რწმენით განთავისუფლების შესახებ აღძრულ საქმისა, რომელიც ექვემდებარება სახალხო მოსამართლისა და ორი სახალხო მსაჯულისაგან შემდგარ სახალხო სასამართლოს, და ნოტარიუსის მოქმედებაზე შეტანილი საჩივრის გამო აღძრულ საქმისა (მუხ. 231—234), რომელიც ექვემდებარება ოლქის სასამართლოს.

მუხ. 24, პ. „ა". იმ სარჩელის გამო, რომლის ფასიც 1.000 მანეთს აღემატება.

მუხ. 36. ყოველ პირვანდელ და შეგებებულ სარჩელს დაედება სასამართლოს ბაჟი: როდესაც სარჩელის ფასი 10 მანეთიდან 50 მანეთამდეა—სარჩე-

76. Постановление № 53

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменениях и дополнениях Гражданского Процессуального Кодекса ССРГ.

(Принято 2-ой Сессией III-го Созыва ВЦИК'а 18 июля 1924 г.).

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

I.

Ст.ст. 13, 23, п. „а" ст. 24, 36, 39, 42, 50, 51, 52, 53, 84, 92, 102, 113, 120, 186. 187, 192, 199, 200, 201, 211, 240, 246, 249, 254, 266, 297, 306 Гражданского Процессуального Кодекса изменить следующим образом:

Ст. 13. Стороны и третьи лица, допущенные к участию в деле и представители их, а также прокуратура могут во всяком положении дела обозревать подлинное производство, делать из него выписки и получать копии находящихся в деле бумаг и документов; стороны и третьи лица оплачивают заверенные выписки и копии гербовым и канцелярским сбором в установленном порядке.

Ст. 23. Народный Судья единолично рассматривает просьбы об обеспечении доказательств и дела по особым производствам, кроме дел об освобождении от военной службы по религиозным убеждениям, подсудным Народному Суду в составе Народного Судьи и двух народных заседателей, и дел по жалобам на действия нотариусов (ст. 231—234), подсудных Областному Суду.

Ст. 24, п. „а". По искам, цена коих превышает одну тысячу руб.

Ст. 36. С каждого первоначального и встречного искового заявления взыскивается судебная пошлина при цене иска от 10 до 50 рублей в размере 1%, при цене от 50 до 500 рублей—2% и при цене свыше 500 рублей—3% цены иска. С каждой кассационной жалобы на решение суда взыскивается судебная пошлина

ლის ფასის $1^0/_0$, როდესაც 50 მანეთიდან 500 მანეთამდეა—$2^0/_0$, და როდესაც სარჩელის ფასი 500 მანეთს აღემატება—$3^0/_0$. ყოველ საკასაციო საჩივარს, რაც შეტანილ იქნება სასამართლოს გადაწყვეტილების გამო, დაედება აღნიშნული განაკვეთის ნახევარი სასამართლოს ბაჟი იმ სადაო თანხის მიხედვით, რასაც საჩივარი შეეხება. სარჩელს, რომლის ფასიც 10 მანეთზე ნაკლებია, აგრეთვე სარჩელს, რომელსაც ქონებრივი ხასიათი არა აქვს, სასამართლოს ბაჟი არ დაედება.

მუხ. 39. სასამართლოს ბაჟის რაოდენობას იმ სარჩელისათვის, რომლის შეფასებაც სარჩელის აღძვრისთანავე საძნელოა, წინასწარ განსაზღვრავს სასამართლო, ხოლო ეს ბაჟი არ შეიძლება 2 მანეთზე ნაკლები იყოს; შემდეგში მას დაემატება დანარჩენი ბაჟი სარჩელის იმ ფასის მიხედვით, რასაც სასამართლო საქმის გადაწყვეტის დროს გამოარკვევს. განსაკუთრებული წესით საწარმოებელი საქმისათვის ბაჟს სასამართლო გადაახდევინებს თავისი შეხედულებისამებრ, ხოლო არა უმეტეს 2 მანეთისა.

მუხ. 42. მხარის თხოვნით გაცემულ ყველა ასლის, ცნობისა, ფურცლისა, მოწმობისა, ოქმისა და სხვა ამგვარი დოკუმენტისათვის გადახდევინებულ უნდა იქნეს საკანცელარიო გამოსაღები, 10 კაპ. თვითეულ გვერდში ჩვეულებრივი საწერი ქაღალდისა, სადაც 25 სტრიქონია. არა სრული გვერდი სრულ გვერდად იანგარიშება.

მუხ. 50. უკეთუ სასამართლოში დაბარებული მოწმე არ გამოცხადდება ისეთი მიზეზით, რასაც სასამართლო არაპატივსადებ მიზეზად სცნობს, იგი პირველად დაჯარიმებულ იქნება 3 მანეთიდან 10 მანეთამდე, ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით, ხოლო მეორედ იძულებით იქნება მოყვანილი და ერთიორად დაჯარიმებული.

მუხ. 51. უკეთუ მოწმე უარს იტყვის ჩვენების მიცემაზე ისეთი მიზეზით, რასაც სასამართლო არაპატივსადებ მიზეზად სცნობს, იგი დაჯარიმებულ იქნება 10 მანეთიდან 50 მანეთამდე.

მუხ. 52. უკეთუ მცოდნე პირი არ გამოცხადდება ან უარს იტყვის დასკვნის მიცემაზე ისეთი მიზეზით, რასაც სასამართლო არაპატივსადებ მიზეზად სცნობს, იგი დაჯარიმებულ იქნება 3 მანეთიდან 10 მანეთამდე.

в половинном против указанных ставок, размере, исчисляемая со спорной по жалобе суммы. Иски ценой менее 10 рублей, а также иски не имущественного характера от обложения судебными пошлинами освобождаются.

Ст. 39. По искам, по которым оценка представляется затруднительной в момент пред'явления иска, размер судебной пошлины предварительно определяется судом, но не может быть ниже 2 рублей с последующим довзысканием пошлин сообразно цене иска, определенной судом при решении дела. По делам особого производства пошлина взыскивается по усмотрению суда, но не свыше 2 руб.

Ст. 42. За выдаваемые по просьбе сторон копии, справки, листы свидетельств, протоколы и т. п. документы, взыскивается канцелярский сбор, в размере 10 копеек со страницы обыкновенного формата писчей бумаги, считая в странице 25 строк. Неполные страницы считаются за полные.

Ст. 50. Если вызванный Судом свидетель не явится по причинам, признанным судом неуважительными, то подвергается денежному штрафу в первый раз от 3-х до 10 рублей в зависимости от имущественного положения, во второй раз принудительному приводу и денежному штрафу в двойном размере.

Ст. 51. В случае отказа давать показания по причинам, признанным признанным судом неуважительными, свидетель подвергается штрафу в размере от 10 до 50 рублей.

Ст. 52. В случае неявки и за отказ от дачи заключений по причинам признанным судом неуважительными, сведующее лицо подвергается штрафу от 3-х до 10 рублей.

Ст. 53. В случае отказа по требованию суда представить находящиеся у них документы, третьи лица, не участвующие в деле, подвергаются штрафу от 10 до 50 рублей.

Ст. 84. Обеспечение иска допускается: когда иск представляется достаточно обеспеченным пред'явленными документами и если неприня-

მუხ. 53. უკეთუ მესამე პირი, რომელიც საქმეში მონაწილეობას არ იღებს, უარს იტყვის ისეთი დოკუმენტის წარდგენაზე, რაც მის ხელთაა, იგი დაჯარიმებული იქნება 10 მანეთიდან 50 მანეთამდე.

მუხ. 84. სარჩელის უზრუნველყოფა შეიძლება, უკეთუ ცნობილი იქნება, რომ სარჩელი საკმაოდ დასაბუთებულია წარდგენილი დოკუმენტებით და უკეთუ სარჩელის უზრუნველსაყოფად ღონისძიების მიუღებლობას შეიძლება შედეგად მოჰყვეს ის, რომ მოსარჩელის დაკმაყოფილება შეუძლებელი იქნება, ან როდესაც ისეთი მოთხოვნა ისეთი ხასიათისაა, რომ დაყოვნება გაადიდებს ან შეუძლებლად გახდის გადაწყვეტილების აღსრულებას.

მუხ. 92. სასამართლოს დადგენილება სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ, ან ამ უზრუნველყოფაზე უარი შეიძლება გასაჩივრებულ იქნეს კერძო საჩივრის წესით (249 მუხ.). უკეთუ დადგენილება მოჩივარის დაუსწრებლად იქნა გამოტანილი, 249 მუხლში გათვალისწინებული ვადის დენა დაიწყება სასამართლოს აღმასრულებლის უწყების მიღების დღიდან.

> **შენიშვნა.** საჩივრის შეტანა ვერ დააბრკოლებს საქმის განხილვას.

მუხ. 102. იმ საქმის გამო, რაც შეეხება არამუშაძლე და შრომის უნარ მოკლებული მეუღლისა და ბავშვისათვის სარჩოს (ალიმენტის) მოთხოვნას, აგრეთვე სამუშაო ხელფასის მოთხოვნას, სასამართლოს შეუძლიან დაადგინოს მოპასუხის იძულებითი მოყვანა, უკეთუ იგი ამ სასამართლოს რაიონსა ან იმ ქალაქში ცხოვრობს, სადაც ეს სასამართლოა. მაგრამ ასეთი მოყვანა შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სასამართლო საჭიროდ სცნობს მოპასუხის პირადად გამოცხადებას და როდესაც ეს მოპასუხე ორჯერ იქნება დაბარებული და სათანადოდ გაფრთხილებული.

მუხ. 113. საქმეში მონაწილე პირს ნება ეძლევა გადაათვალიეროს ოქმი. მას შეუძლიან ოქმის შედგენის დღიდან არა უგვიანეს სამი დღისა წარადგინოს ესა თუ ის შენიშვნა ოქმის შესახებ.

სხდომის თავმჯდომარე ან ის, ვინც ცალკე სასამართლო მოქმედებას ასრულებს, მოვალეა, უკეთუ აღნიშნულ შენიშვნებს სწორედ მიიჩნევს, შეიტანოს ოქმში სათანადო შესწორება.

тие мер обеспечения иска может повлечь за собой для истца невозможность получить удовлетворение, или когда по самому характеру требования промедление сделает затруднительным или невозможным исполнение решения.

Ст. 92. Определения Суда по делам об обеспечении исков или об отказе в обеспечении могут быть обжалованы в частном порядке (ст. 249); если определение состоялось в отсутствии жалобщика, течение срока, предусмотренного ст 249, начинается со дня получения повестки судебного исполнителя.

> *Примечание.* Подача жалобы не препятствует дальнейшему рассмотрению дела.

Ст. 102. По делам об истребовании содержания неимущим и нетрудоспособным супругу и детям (алиментах) и о заработной плате, суд может постановить о приводе ответчика, если последний живет в районе суда разбирающего дело, или в том же городе, однако только в случае признания судом необходимости его личной явки и после вторичного вызова с соответственным предупреждением.

Ст 113. Участвующие в деле лица допускаются к обозрению протокола и могут, не позднее трехдневного срока со дня составления такового, представлять замечания на него.

Председательствовавший в заседании суда, или лицо, производившее отдельные судебные действия, если найдет замечания на протокол правильными, вносит в протокол соответствующие изменения.

Ст. 120. Допущение тех или иных доказательств представленных сторонами, зависит от того, найдет ли их суд могущими иметь для дела значение.

Ст. 186. Решение суда подлежит исполнению по истечении срока на кассационное обжалование или, в случае подачи кассационной жалобы, по утверждении решения кассационной инстанцией, кроме случаев, указанных в ст.ст. 187 и 187[1].

Ст. 187. Немедленному исполнению подлежат решения: а) по искам о за-

მუხ. 123. მხარის მიერ წარდგენილი ამა თუ იმ დამამტკიცებელი საბუთის მიღება დამოკიდებულია იმაზე, სცნობს თუ არა სასამართლო, რომ ამ საბუთს შეიძლება მნიშვნელობა ჰქონდეს საქმისათვის.

მუხ. 186. სასამართლოს გადაწყვეტილება შესრულებულ უნდა იქნეს საკასაციო განსაჩივრებისათვის დაწესებული ვადის გასვლის შემდეგ ან, თუ გადაწყვეტილება განსაჩივრებულია, საკასაციო ინსტანციის მიერ ამ გადაწყვეტილების დამტკიცების შემდეგ, იმ შემთხვევებს გარდა, რაც აღნიშნულია 187 და 187¹ მუხლში.

მუხ. 187. დაუყოვნებლივ უნდა შესრულებულ იქნეს გადაწყვეტილება: ა) იმ სარჩელზე, რაც შეეხება სამუშაო ხელფასს და ალიმენტებს, ბ) იმ სარჩელზე, რაც ემყარება სამოქ. სამ. საპრ. კოდ. 210 მუხ. აღნიშნულ დოკუმენტებს და გ) იმ სარჩელზე, რასაც მოპასუხე სასამართლოში საქმის გარჩევის დროს სცნობს; ამ შემთხვევაში გადაწყვეტილება შესრულებულ უნდა იქნეს მთლად ან მხოლოდ მოპასუხის მიერ ცნობილ ნაწილში.

მუხ. 192. განსაკუთრებულ წესით საწარმოებელ საქმეს, გარდა ნოტარიუსის მოქმედებაზე შეტანილი საჩივრის გამო აღძრულ საქმისა, რომელიც ექვემდებარება ოლქის სასამართლოს, და სამხედრო სამსახურისაგან რელიგიური რწმენით განთავისუფლების შესახებ აღძრულ საქმისა, რომელიც ექვემდებარება სახალხო მოსამართლისა და ორი სახალხო მსაჯულისაგან შემდგარ სახალხო სასამართლოს, სახალხო მოსამართლე ერთპიროვნად განიხილავს საჯარო სამსჯავრო სხდომაზე, თანაც შეამოწმებს დამამტკიცებელ საბუთს და დაიბარებს დაინტერესებულ პირებს, უკეთუ ეს საჭირო იქნება. ეს წესი არ გავრცელდება აქტების გამო გასაცემ სასამართლოს ბრძანებაზე.

სამედიატორო ხელწერილი და გადაწყვეტილება.

მუხ. 199. მხარეთა შეთანხმება (სამედიატორო ხელწერილი), რომ მათი დავა, სამოქალაქო სამართლის ნიადაგზე აღძრული, განხილულ იქნეს სამედიატორო სასამართლოს მიერ, ბათილობის რიდით, შემოწმებულ უნდა იყოს სანოტარო წესით, ხოლო იქ, სადაც ნოტა-

работной плате и алиментах, б) по искам, основанным на документах, перечисленных в ст. 210 Гражданского Процессуального Кодекса, в) по искам, признанным ответчиком при разборе дела на суде, целиком, или в части, соответствующей признанию.

Ст. 192. Дела особого производства, за из'ятием подсудных Областному Суду дел по жалобам на действия нотариусов, а также подсудных Народному Суду в составе Народного Судьи и двух заседателей дел об освобождении от военной службы по религиозным убеждениям, рассматриваются Народным Судьей единолично. Дела эти Народный Судья рассматривает в публичных судебных заседаниях с поверкой доказательств и с вызовом заинтересованных лиц, если таковые понадобятся, кроме дел о выдаче судебных приказов по актам.

Ст. 199. Соглашение сторон о разборе спора о праве гражданском третейским судом (третейская запись) должно быть засвидетельствовано под страхом недействительности нотариальным порядком, а где нет нотариусов— Народным Судом.

Ст. 200. Судебные пошлины по делам, производящимся в третейских судах, взимаются при засвидетельствовании третейской записи нотариальной конторой или Народным Судьей в половинном размере.

Ст. 201. Все делопроизводство Третейского Суда в семидневный со дня постановления решения срок представляется в Народный Суд, в районе коего Третейский Суд происходил, для хранения. В случае надобности в приведении решения в исполнение принудительным порядком, Народный Судья выдает исполнительный лист на общем основании.

Ст. 211. Судебные приказы не выдаются:

1) если требование обращено к государственному учреждению или государственному предприятию, за исключением случаев, когда требование, обращенное к государственному

რიუსი არ არის—სახალხო სასამართლოში.

მუხ. 200 ნოტარიუსისა ან სასამართლოს მიერ სამედიატორო სასამართლოში გასარჩევ საქმეზე სამედიატორო ხელწერილის შემოქმედებისათვის გადახდევინებულ უნდა იქნეს სასამართლო ბაჟის ნახევარი.

მუხ. 201. სამედიატორო სასამართლოს საქმის წარმოება შვიდი დღის განმავლობაში დღიდან გადაწყვეტილების გამოტანისა მთლად უნდა წარედგინოს შესაბამად იმ სახალხო სასამართლოს, რომლის რაიონშიაც სამედიატორო სასამართლო მოქმედობდა. უკეთუ საჭირო იქნება გადაწყვეტილების იძულებითი წესით სისრულეში მოყვანა, სახალხო სასამართლო გასცემს აღსრულების ფურცელს საერთო წესით.

მუხ. 211. სასამართლოს ბრძანება არ გაიცემა:

ა) უკეთუ მოთხოვნა მიმართულია სახელმწიფო დაწესებულებისა ან საწარმოს წინააღმდეგ, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც მოთხოვნა, მიმართული სახელმწიფო საწარმოს წინააღმდეგ, ემყარება პროტესტქმნილ თამასუქს;

ბ) უკეთუ მოთხოვნის ვადის დადგომის დღიდან ორ თვეზე მეტია გასული;

გ) უკეთუ იმის გამოსარკვევად, აქვს თუ არა მთხოვნელს მოთხოვნის უფლება, საჭიროა დამატებითი საბუთების წარდგენა;

დ) უკეთუ მოვალის პასუხისმგებლობა ცხადად არა სჩანს თვით წარმოდგენილი დოკუმენტის ტექსტიდან;

ე) უკეთუ იმ ვალდებულების შესრულება, რაზედაც მოთხოვნაა დამყარებული, თვით დოკუმენტში დამოკიდებულია ისეთ პირობებზე, რომლის დადგომაც წინასწარ უნდა იქნეს დამტკიცებული.

მუხ. 240. მეორე მხარეს შეუძლიან, ვიდრე საკასაციო ინსტანციაში საქმე განხილდებოდეს, შეიტანოს უშუალოდ ამ ინსტანციაში საკასაციო საჩივრის გამო წერილობითი ახსნა-განმარტება ასლითურთ.

მუხ. 246. უკეთუ უმაღლესი ინსტანციის სასამართლო საჩივარს უსაფუძვლოდ სცნობს, იგი დასტოვებს მას უშედეგოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სცნობს, რომ საჩივარი შესაწყნარებელია, გააუქმებს გადაწყვეტილებას მთლად ან ნაწილობრივ და ან მოსპობს საქმეს,

предприятию основано на опротестованном векселе;

2) если со дня наступления срока требования прошло более двух месяцев;

3) если для установления прав просителя на пред явление требования необходимо представление дополнительных доказательств;

4) если ответственность должника не явствует из самого текста представленных документов;

5) если исполнение обязательства, на ком основано требование, поставлено в самом документе в зависимости от условий, наступление которых должно быть предварительно доказано.

Ст. 240 До дня разбора дела в кассационной инстанции другая сторона может подать об'яснение на кассационную жалобу с приложением копии непосредственно в кассационную инстанцию.

Ст. 246. Суд высшей инстанции, признав жалобу неосновательной, оставляет ее без последствий. В случае признания жалобы заслуживающей уважения суд высшей инстанции отменяет решение полностью или в части и либо прекращает дело производством при отсутствии права на иск, или по неподведомственности спора суду, либо возвращает его для нового рассмотрения в ином составе суда в полном об'еме или в отмененной части, либо сам изменяет состоявшееся решение не передавая дела на новое рассмотрение, при чем допустимы лишь такие изменения, которые вытекают из неправильного применения того или иного закона, отнюдь не являясь изменением решения по существу.

Ст. 249. Отдельно от кассационной жалобы могут подаваться частные жалобы в случаях специально предусмотренных настоящим Кодексом (ст ст. 32. 49. 92, 115[1], 147, 171[1], 187[4]. 203), а также на определения, которыми преграждается возможность дальнейшего движения дела (о непринятии кассационной жалобы, о прекращении дела, об отказе в восстановлении срока и пр.), и по отно-

უკეთუ სარჩელის უფლება არ არსებობს ან საქმე არ ექვემდებარება სასამართლოს, ან დააბრუნებს საქმეს, მისი მთლად ან გაუქმებული ნაწილის განსახილველად სასამართლოს სხვა შემადგენლობაში, ან და შესცვლის დადგენილ გადაწყვეტილებას, საქმის ხელახალი განხილვისათვის გადაუცემლად. უკანასკნელ შემთხვევაში შეიძლება მხოლოდ იმისი შეცვლა, რაც გამომდინარეობს ამა თუ იმ კანონის არა სწორი შეფარდებიდან, და რასაც არ შეუძლიან გადაწყვეტილება არსებითად შესცვალოს.

მუხ. 249. საკასაციო საჩივრის დამოუკიდებლად კერძო საჩივარი შეიძლება შეტანილ იქნეს ამა კოდექსით სპეციალურად გათვალისწინებულ შემთხვევაში (მუხ. 32, 49, 92, 115¹, 147, 171¹, 187⁴, 203); კერძო საჩივრის შეტანა შეიძლება აგრეთვე იმ დადგენილების გამო, რომლითაც ისპობა საქმის შემდგომი მსვლელობა (დადგენილება, რომლითაც საკასაციო საჩივარი არ იქნა მიღებული, დადგენილება საქმის მოსპობისა ან ვადის აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ და სხვ.). კერძო საჩივარს შეეფარდება ამ თავში აღნიშნული წესები. საჩივარი შეტანილ უნდა იქნეს შვიდი დღის განმავლობაში განსაჩივრებული დადგენილების გამოტანის დღიდან.

შენიშვნა. კერძო საჩივარს ოლქის სასამართლოს სამოქალაქო თანაგანყოფილება და უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო კოლეგია განიხილავს სამსჯავრო სხდომაზე, მხარეთა დაუბარებლად.

განსახილველ კერძო საჩივართა სია გამოიკვრება სასამართლოს შენობაში არა უგვიანეს სამი დღისა სამსჯავრო სხდომამდე.

მუხ. 254. რესპუბლიკის პროკურორსა და, რესპუბლიკის პროკურორის მეშვეობით, ოლქის პროკურორს უფლება აქვს შეიტანოს უზენაეს სასამართლოში პროტესტი დამთავრებული სამოქალაქო საქმის გამო, უკეთუ გადაწყვეტილებით არსებითად დარღვეულია მოქმედი კანონი, აგრეთვე უკეთუ დარღვეულია მუშათა და გლეხთა სახელმწიფოს და მშრომელთა მასის ინტერესი. პროკურორის პროტესტისათვის ვადა არ არის განსაზღვრული.

რესპუბლიკის პროკურორს უფლება აქვს შეაჩეროს გადაწყვეტილების ასრუ-

шению к ним применяются правила настоящей главы. Эти жалобы подаются в семидневный срок со дня постановления определения, подлежащего обжалованию.

Примечание. Частные жалобы в Гражданских Отделениях Областных Судов и в Гражданской Коллегии Верховного Суда рассматриваются в судебном заседании без вызова стороны. Список подлежащих рассмотрению частных жалоб вывешивается в здании Суда не позже, чем за три дня до судебного заседания.

Ст. 254. Прокурор Республики и Областные Прокуроры через Прокурора Республики имеют право протеста перед Верховным Судом на решения по законченным гражданским делам, при наличии в таких решениях существенного нарушения действующих законов, а также в тех случаях, когда решениями нарушены интересы Рабоче-Крестьянского Государства и трудящихся масс. Протест Прокурора никаким сроком не ограничен. Прокурор Республики вправе приостановить исполнение решения впредь до рассмотрения протеста Верховным Судом.

Примечание. Право истребования дела, по которому решение вступило в законную силу, принадлежит Прокурору Республики и Областным Прокурорам.

Ст. 266. В случае, если поступившие к судебному исполнителю суммы недостаточны для удовлетворения всех обращенных на должника взысканий, таковые распределяются следующим образом: прежде всего удовлетворяются полностью требования, перечисленные в ст. 101 Гражданского Кодекса, и претензии залогодержателя в порядке определенном названной статьей Гражданского Кодекса; после этого удовлетворяются претензии государственных учреждений и предприятий и кооперативных организаций (центральных, городских, сельских, районных и транспортных), не подпадающие под дей

ლება პროტესტის განხილვამდე უზენაეს სასამართლოში.

მუხ. 266. უკეთუ სასამართლოს აღმასრულებელთან შემოსული თანხა საკმარისი არ იქნება ყველა გადასახდელის გასასტუმრებლად, რაც მოვალეზეა მიქცეული, ის თანხა უნდა განაწილებულ იქნეს შემდეგნაირად: უპირველეს ყოვლისა მხოლოდ დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 101 მუხლში აღნიშნული მოთხოვნანი და მოქირავეების პრეტენზიები სამოქალაქო კოდექსის ზემოხსენებულ მუხლში განსაზღვრული წესით; ამის შემდეგ დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს სახელმწიფო დაწესებულებისა და საწარმოს და კოოპერატიული ორგანიზაციის (ცენტრალური, ქალაქისა, სოფლისა, რაიონისა და ტრანსპორტის) პრეტენზია, რომელზედაც არა ვრცელდება სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 101 მუხლი; დანარჩენი თანხა განაწილებულ უნდა იქნეს ყველა სხვა კრედიტორებს შორის პროპორციონალურად პრეტენზიების მიხედვით. იმ თანხის ანგარიშს, რაც თითოეულ გადამხდევინებელს ერგება, სასამართლოს აღმასრულებელი შეადგენს სამი დღის განმავლობაში დღიდან ფულის მიღებისა.

შენიშვნა. იმ სარჩოს (ალიმენტი) ნორმას, რაც 266 მუხ. თანახმად უნდა იქნეს გადახდილი, დააწესებს იუსტიციის სახალხო კომისარიატი სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

მუხ. 297. პასუხის მიცემისაგან თავის არიდებისათვის შეიძლება დაჯარიმება ას მანეთამდე, იმ ადგილის სახალხო სასამართლოს დადგენილებით, სადაც ასრულება უნდა მოხდეს.

მუხ. 306. სასამართლოს აღმასრულებელმა საჯარო ვაჭრობა უნდა გამოაცხადოს არა უგვიანეს სამი დღისა ვიდრე იგი შესდგებოდეს; გამოცხადება უნდა დაბეჭდილ იქნეს ადგილობრივ ოფიციალურ გაზეთში, ხოლო გადამხდევინებლის ან მოვალის თხოვნით კი — სხვა გაზეთებშიაც. განცხადება უნდა გამოიკიდოს აგრეთვე იქ, სადაც ვაჭრობა მოხდება, და სასამართლოს აღმასრულებლის კანცელარიაში, სამი დღით ადრე მაინც გაყიდვამდე. უკეთუ გასაყიდი ქონება მცირე ფასისაა, არა უმეტეს 50 მანეთისა, მისი გაყიდვა, გადამხდევინე-

ствие ст. 101 Гражданского Кодекса. Остающиеся затем суммы распределяются пропорционально претензиям остальных кредиторов. Расчет причитающихся каждому взыскателю сумм составляется судебным исполнителем в течение трех дней со дня получения денег.

Примечание. Норма алиментов, подлежащих согласно ст. 266 преимущественному удовлетворению, устанавливается Народным Комиссариатом Юстиции по соглашению с Народным Комиссариатом Обеспечения.

Ст. 297. За уклонение от дачи отзыва может быть наложен штраф, по определению Народного Суда по месту исполнения, до 100 рублей.

Ст. 306. О предстоящей продаже с публичных торгов, судебный исполнитель об'являет не позднее, чем за три дня, в местной оффициальной газете, а по просьбе взыскателя или должника и в других газетах. Об'явления о продаже вывешиваются в местах, где должны состояться торги, и в канцелярии судебного исполнителя не позднее чем за три дня до продажи. При малоценности продаваемого имущества, стоимостью не свыше 50 рублей, продажа может быть с согласия взыскателя произведена без публикации.

II.

Гражданский Процессуальный Кодекс дополнить следующими новыми статьями: примечание к ст. 22, примечание к ст. 26, примечание к ст. 29, ст. 81^1, 81^2, 115^1, 187^1, 187^2, 187^3, 187^4, п. „д“ и „е“ ст. 191, примечание к ст 196, примечание к ст. 199, ст. 199^1, 199^2, 199^3, 199^4, 199^5, 199^6, 199^7, 199^8, 199^9, 199^{10}, 199^{11}, 199^{12}, 199^{13}, 199^{14}, 201^1, п. „е“ ст. 210, примеч. к ст. 211, ст. 225, гл. XXVII^1—ст. ст. 234^1, 234^2, 234^3, 234^4, 234^5, 234^6, 234^7, 234^8, 234^9, 234^{10}, 234^{11}, 234^{12}, гл. XXVII^2—ст. ст. 234^{13}, 234^{14}, 234^{15}, 234^{16}, п. „е“ ст. 271, 288^1, примечание к ст. 302, примечание к ст. 304.

Ст. 22.

Примечание. Иски о потравах

ბლის თანხმობით, შეიძლება გამოუცხადებლადაც.

II

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსს დაემატოს 22 მუხ შენიშვნა, 26 მუხ. შენიშვნა, 29 მუხ. შენიშვნა, 81^{1}, 81^{2}, 115^{1}, 187^{1}, 187^{2}, 187^{3}, 187^{4}, 191 მუხ. „ე" და „ვ" პუნქტები, 196 მუხ. შენიშვნა, 199 მუხ შენიშვნა, 199^{1}, 199^{2}, 199^{3}, 199^{4}, 199^{5}, 199^{6}, 199^{7}, 199^{8}, 199^{9}, 199^{10}, 199^{11}, 199^{12}, 199^{13}, 199^{14}, 20^{1} მუხ. 210 „ვ" პ., 211 მუხ. შენიშვნა, 225 მუხ, თავი XXVI^{1} 234^{1}, 234^{2} 234^{3}, 234^{4}, 234^{5}, 234^{6}, 234^{7}, 234^{8}, 234^{9}, 234^{10}, 234^{11}, 234^{12}, თავი XXVII^{3}, 34^{13}, 234^{14}, 234^{15}, 234^{16}, 71 მუხ. „ვ" პუნ, 288^{1}, 302 მუხ. შენიშვნა 304 მუხ. შენიშვნა.

მუხ. 22.

შენიშვნა. სარჩელი წანახედის შესახებ, გადასახდელი თანხის რაოდენობის მიუხედავად, ექვემდებარება სახალხო სასამართლოს.

მუხ. 26.

შენიშვნა. სარჩელი სარჩოს (ალიმენტების) შესახებ შეიძლება წარედგინოს იმ სასამართლოსაც, რომლის რაიონშიაც მოსარჩელე სცხოვრობს.

მუხ. 29. სარჩელი აღძრული ისეთი ხელშეკრულების ნიადაგზე, რომელშიაც ნაჩვენებია შესრულების ადგილი, ან რომლის შესრულებაც, მისი თვისებების გამო, შესაძლებელია მხოლოდ განსაზღვრულ ადგილას, შეიძლება წარედგინოს ამ ადგილის სასამართლოს.

შენიშვნა. უკეთუ არ იქნება არც ერთი ის პირობა, რაც ამა მუხლშია აღნიშნული, ხელშეკრულებიდან გამომდინარე სარჩელი შეიძლება წარდგენილ იქნეს იმ ადგილას, რომელსაც ამ ხელშეკრულების შესასრულებლად განსაზღვრავს სამოქალაქო სამართლის კოდ. 113 მუხ. „ბ" და „გ" პუნქტი.

მუხ. 81^{1}. შეგებებული სარჩელის წარდგენა შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ შესაძლებელი იქნება მისი ჩათვლა პირვანდელ სასარჩელო მოთხოვნაში.

მუხ. 81^{2}. უკეთუ წარდგენილია ისეთი შეგებებული სარჩელი, რომელიც მჭიდროდ არის დაკავშირებული პირვანდელ

предъявляются независимо от суммы взыскания Народному Суду.

Ст. 26.

Примечание. Иски о содержании (об алиментах) могут предъявляться также по месту жительства истца.

Ст. 29.

Примечание. В случае отсутствия условий, указанных в настоящей статье, иски, возникающие из договоров, могут быть предъявляемы по месту исполнения таковых, определяемому п. б и в ст. 113 Гражданского Кодекса.

Ст. 81^{1}. Встречный иск может быть предъявлен лишь в том случае, если он может служить к зачету первоначального искового требования.

Ст. 81^{2}. В случае предъявления встречного иска, неразрывно связанного с первоначальным иском и неподсудного Народному Суду, Народный Суд прекращает у себя производство дела и препровождает его в подлежащий Областной Суд.

Ст. 115^{1}. На определение Суда о приостановлении производства допускается частная жалоба в Областной и Верховный Суд по принадлежности (ст. 249).

Ст. 187^{1}. Кроме того, суд может допустить по просьбе истца немедленное исполнение решений: а) основанных на документах, засвидетельствованных или совершенных нотариальным порядком или не засвидетельствованных, но признанных ответчиком, если обязанность засвидетельствования не установлена законом под страхом недействительности; б) по требованиям об освобождении помещений за истечением срока найма или в случаях особо в законах указанных; в) когда по особым обстоятельствам дела от замедления в исполнении решения может последовать значительный и непоправимый ущерб для взыскания или самое исполнение станет невозможным.

В случаях, перечисленных в настоящей статье, суд может постановить об истребовании от истца обес-

სარჩელთან და რომელიც არ ექვემდებარება სახალხო სასამართლოს, ეს უკანასკნელი მოსპობს თავისთან ამ საქმის წარმოებას და გადასცემს მას სათანადო ოლქის სასამართლოს.

მუხ. 115^{1}. სასამართლოს იმ დადგენილებაზე, რომლითაც საქმეა შეჩერებული, შეიძლება შეტანილ იქნეს კერძო საჩივარი ოლქის სასამართლოში ან უზენაეს სასამართლოში — კუთვნილებისამებრ (მუხ. 249).

მუხ. 187^{1}. ამას გარდა, სასამართლოს შეუძლიან მოსარჩელის თხოვნით დაუყოვნებელი შესრულებისათვის:

ა) გადაწყვეტილება, რომელიც ემყარება სანოტარო წესით შემოწმებულ ან ქმნილ დოკუმენტს, ან და ისეთ დოკუმენტს, რომელიც თუმცა შემოწმებული არ არის, მაგრამ აღიარებულია მოპასუხის მიერ, უკეთუ კანონით შემოწმება ამ დოკუმენტისა, ბათილობის რიდით, სავალდებულო არ არის.

ბ) გადაწყვეტილება, რომელიც ემყარება მოთხოვნას სადგომის განთავისუფლების შესახებ ქირავნობის ვადის გასვლის გამო ან ისეთი შემთხვევის გამო, რისთვისაც განთავისუფლება განსაკუთრებულად აღნიშნულია კანონში.

გ) გადაწყვეტილება იმ შემთხვევაში, როდესაც შესრულების დაგვიანებამ, საქმის განსაკუთრებული ვითარების გამო, შეიძლება მნიშვნელოვანი და გამოუსწორებელი ვნება მიაყენოს გადახდევინების საქმეს ან თვით შესრულებაც შეუძლებელი გახადოს.

ყველა ამა მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, სასამართლოს შეუძლიან, უკეთუ გადაწყვეტილება გაუქმებულ იქნა, დაადგინოს მოსარჩელის მიერ უკუქცევითი მოთხოვნის უზრუნველყოფა.

მუხ. 187^{2}. არ შეიძლება ისეთი გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ შესრულება, რომელიც მიმართულია სახელმწიფო დაწესებულებისა და საწარმოს წინააღმდეგ, გარდა გადაწყვეტილებისა, რაც მიღებულ იქნება პროტესტქმნილ თამასუქზე დამყარებულ სარჩელის გამო.

მუხ. 187^{3}. გადაწყვეტილება, რომელიც წარმართული არ არის დაუყოვნებელი შესრულებისათვის, შეიძლება მოსარჩელის თხოვნით უზრუნველყოფილ იქნეს ამა კოდექსის 86—91 მუხ. წესისამებრ.

მუხ 187^{4}. დადგენილება, რომლითაც მიღებულია ან უარყოფილია დაუყოვ-

печения обратного требования, в случае отмены решения.

Ст. 187^{2}. Немедленное исполнение решений, постановленных против государственных учреждений и предприятий, кроме исков, основанных на протестованных векселях, не допускается.

Ст. 187^{3}. Решение, необращенное к немедленному исполнению, может быть по просьбе истца обеспечено с соблюдением ст.ст. 86—91 настоящего Кодекса.

Ст. 187^{4}. Постановление о допущении немедленного исполнения или отказа в нем может быть обжаловано в порядке ст. 249 Гражданского Процессуального Кодекса.

Ст. 191. К делам особого производства относятся дела:

а) о третейских записях и решениях;

б) о выдаче судебных приказов по актам;

в) об освобождении от военной службы по религиозным убеждениям;

г) по жалобам на действия нотариусов;

д) о признании лица безвестно отсутствующим и о признании безвестно отсутствующего умершим;

е) об установлении фактов, имеющих юридическое значение;

ж) о распоряжении суда по имуществу оставшемуся после умерших;

з) о расторжении браков;

и) о внесении в суд предметов обязательств (депозит).

Ст. 196. По истечении шестимесячного срока, указанного в ст.ст. 430 и 433 Гражданского Кодекса, Народный Судья, по просьбе заинтересованных лиц, выносит определение, коим удостоверяет переход наследственного имущества к соответствующим лицам или учреждениям. В определении указывается к какому имуществу, на какую сумму, в каких долях и кто именно является наследником, и в каком размере причитаются с каждого из них наследственные пошлины.

Примечание. По определениям о переходе наследственного имущества взыскивается пошлина

ნებული შესრულება. შეიძლება განსაჩივრებულ იქნეს სამოქალაქო სამ. საპრ. კოდ. 249 მუხლის წესისამებრ.

მუხ. 191. განსაკუთრებული წესით საწარმოებელ საქმეთ ეკუთვნის შემდეგი საქმე:

ა) სამედიატორო ხელწერილისა და გადაწყვეტილების შესახებ;

ბ) აქტების გამო სასამართლოს ბრძანების გაცემის შესახებ;

გ) სამეურნეო სამსახურისაგან რელიგიურ ოწმენის გამო განთავისუფლების შესახებ;

დ) ნოტარიუსის მოქმედებაზე შეტანილ საჩივრის შესახებ;

ე) ამა თუ იმ პირის უკვალოდ დაკარგულად ცნობისა და უკვალოდ დაკარგული პირის გარდაცვალებულად ცნობის შესახებ;

ვ) იმ ფაქტის გამორკვევა-დადასტურების შესახებ, რასაც იურიდიული მნიშვნელობა აქვს;

ზ) გარდაცვალებულის შემდეგ დარჩენილი ქონების გამო სასამართლოს მიერ გაცემული განკარგულების შესახებ;

თ) განქორწინების შესახებ;

ი) ვალდებულების საგნის სასამართლოში შეტანის (დეპონიტი) შესახებ.

მუხ. 196. იმ ექვსი თვის ვადის გასვლისას, რაც სამოქალაქო კოდექსის 430 და 433 მუხლშია აღნიშნული, სახალხო მოსამართლეს, დაინტერესებული პირის თხოვნით, გამოაქვს დადგენილება, რომლითაც იგი ადასტურებს სამკვიდრო ქონების გადასვლას სათანადო პირის ან დაწესებულების ხელში. დადგენილებაში აღნიშნულ უნდა იყოს: ვინ არის, სახელდობრ, მემკვიდრე, რა ქონებაა, მისი რა ნაწილი გადადის თვითეულ მემკვიდრეზე, რა ღირს თვითეული მემკვიდრის ნაწილი და რა სამკვიდრო ბაჟი უნდა გადაიხადოს თვითეულმა მემკვიდრემ.

შენიშვნა. სამკვიდრო ქონების გადასვლის შესახებ გამოტანილ დადგენილების გამო გადასახდელებულ უნდა იქნეს ბაჟი, სასამართლოს მოხელეებით, ორ მანეთამდე.

თ ა ვ ი XXII.

სამედიატორო ხელწერილი და გადაწყვეტილება.

მუხ. 199.

შენიშვნა. არ შეიძლება სამედიატორო სასამართლოს გადაე-

по усмотрению суда в размере до двух рублей.

Глава XXII.

Третейские записи и решения.

Ст. 199.

Примечание. Споры, подлежащие ведению специальных судов и учреждений, а равно дела, сопряженные с интересами малолетних, и вообще, лиц, состоящих под опекой, или с интересом государственных учреждений и предприятий, не могут быть передаваемы на рассмотрение третейского суда.

Ст. 199[1]. Третейский Суд организуется по особому всякий раз соглашению сторон путем заключения третейской записи.

Одно только соглашение сторон о разборе третейским судом определенного дела или могущих возникнуть споров без составления третейской записи, не лишает стороны права обращаться к подлежащему суду согласно общих правил Гражданского Процессуального Кодекса.

Ст. 199[2]. Третейский Суд образуется по усмотрению сторон в составе одного судьи, или же нескольких судей в одинаковом числе по выбору каждой стороны и одного, избранного самими судьями.

Ст. 199[3]. Членами Третейского Суда не могут быть лица:

а) пораженные в правах по суду;

б) состоящие под следствием или судом;

в) лишенные права занимать судебные должности в порядке судебном или дисциплинарном.

Ст. 199[4]. Соглашение на разбор дела третейским судом должно быть изложено в особом письменном акте (третейская запись), содержащем: а) полное наименование и адреса участников спора; б) указание полномочий в тех случаях, когда третейская запись составляется от имени коллектива или же не самим тяжущимся; в) предмет спора, представляемого разрешению суда; г) точное

ცის გადასაწყვეტად ისეთი დავა, რომელიც ექვემდებარება სპეციალურ სასამართლოს ან დაწესებულებას, აგრეთვე საქმეზე, რომელიც დაკავშირებულია მცირეწლოვანის და სულით ავადმყოფობაში მყოფ პირთა ინტერესებთან ან და სახელმწიფო დაწესებულებისა და საწარმოს ინტერესებთან.

მუხ. 199^1. სამედიატორო სასამართლო მოეწყობა ყოველ ცალკე შემთხვევაში მხარეთა შეთანხმებით, რისთვისაც შედგენილ უნდა იქნეს სამედიატორო ხელწერილი.

მხარეთა შეთანხმება სამედიატორო სასამართლოში განსაზღვრული საქმისა და იმ დავის გარჩევის შესახებ, რაც შეიძლება ალიძრას, უკეთუ სამედიატორო ხელწერილი არ იყო შედგენილი— არ უსპობს მხარეს უფლებას მიმართოს სათანადო სასამართლოს სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსში აღნიშნული საერთო წესით.

მუხ. 199^2. სამედიატორო სასამართლო შესდგება, მხარეთა სურვილისამებრ, ერთისა ან რამდენიმე მოსამართლისაგან. უკეთუ სასამართლო რამდენიმე მოსამართლისაგან შესდგება, მხარენი მოსამართლეებს აირჩევენ თანაბარი რიცხვით, ხოლო ეს უკანასკნელნი თავისი მხრით აირჩევენ კიდევ ერთ მოსამართლეს

მუხ. 199^3. სამედიატორო სასამართლოს წევრად არ შეიძლება არჩეულ იქნეს:

ა) ის, ვინც სასამართლოს მიერ უფლება აყრილია;

ბ) ის, ვინც სასამართლოსა და გამოძიებაშია მიცემული;

გ) ის, ვისაც სასამართლო ან სადისციპლინო წესით ჩამოერთვა სასამართლო თანამდებობაზე სამსახურის უფლება.

მუხ. 199^4. შეთანხმება სამედიატორო სასამართლოში საქმის გარჩევის შესახებ უნდა ჩამოყალიბდეს განსაკუთრებული წერილობითი აქტის სახით (სამედიატორო ხელწერილი), რომელშიაც აღინიშნება: ა) დავის მონაწილეთა სრული დასახელება და მისამართი; ბ) უფლებამოსილობის ფარგალი იმ შემთხვევაში, როდესაც სამედიატორო ხელწერილი შედგენილია კოლექტივის სახელით ან და არა თვით მოდავეთა მიერ; გ) სასამართლოში გადასაწყვეტი დავის სა-

наименование избранных судей, а также указания того, кто из них избран председателем (имя, отчество и фамилия); д) время и место составления третейской записи; е) согласие избранных членов третейского суда; ж) подписи всех участников в споре и членов третейского суда: з) а также, по желанию сторон, срок разрешения дела.

Ст. 199^5. Перемена Третейских Судей до окончания дела не допускается.

Примечание. В случае смерти, от'езда одного из судей или тяжкой болезни одного из судей, от соглашения сторон зависит или предоставить разрешение спора наличному составу судей или же избрать нового судью по назначению той же стороны, которая избрала судью, выбывшего из состава суда, о чем делается надпись на самой третейской записи, подписываемая всеми остальными судьями и сторонами.

Ст. 199^6. Дела, производящиеся в третейских судах, свободны от обложения гербовым и канцелярским сбором.

Ст. 199^7 Участники, давшие согласие на разбор дела третейским судом, не вправе отказаться от него до истечения срока, предусмотренного третейской записью, кроме случая, если тяжущийся докажет, что кто либо из судей заинтересован в исходе дела и что об этом обстоятельстве ему не было известно при подписании третейской записи. Если срок на окончание дела в третейской записи не обозначен, то разбирательство должно быть окончено в течение месяца со дня ее регистрации у Народного Судьи.

Ст. 199^8. Третейский Суд не связан формальными правилами судопроизводства; он не может, однако, решить дело без выслушания об'яснений тяжущихся или без вызова их для дачи об'яснений.

Ст. 199^9. Третейский Суд признается несостоявшимся: а) вследствие истечения срока, указанного в ст.

განი; დ) არჩეული მოსამართლეთა სრული დასახელება, აგრეთვე დასახელება მათ შორის იმისა, ვინც თავმჯდომარედ არის არჩეული (გვარი, სახელი და მამის სახელი); ე) სამედიატორო ხელწერილის შედგენის დრო და ადგილი; ვ) სამედიატორო სასამართლოს წევრად არჩეულის თანხმობა; ზ) დავის ყველა მონაწილისა და სამედიატორო სასამართლოს ყველა წევრის ხელმონაწერი და თუ მხარენი ითხოვენ, დავის გადაწყვეტის ვადაც.

მუხ. 199⁵. საქმის გათავებამდე მოსამართლეთა შეცვლა არ შეიძლება.

შენიშვნა. უკეთუ ერთ-ერთი მოსამართლე გარდაიცვლება, ან მძიმედ ავად გახდება ან და წავა სადმე, მხარეთ შეუძლიათ, ურთიერთი შეთანხმებით, დავის გადაწყვეტა მიანდონ ან სასამართლოს დანარჩენ შემადგენლობას, ან და აირჩიონ ახალი მოსამართლე იმ მხარის დანიშვნით, რომლის მიერ იყო არჩეული სასამართლოს შედგენილობიდან გასული მოსამართლე. ყველა ეს სათანადო წარწერით აღინიშნება სამედიატორო ხელწერილზე, რომელსაც ხელს მოაწერენ დანარჩენი მოსამართლენი და მხარენი.

მუხ. 199⁶. სამედიატორო სასამართლოში წარმოებული საქმისათვის არც სადღერბო და არც საკანცელარიო გამოსაღები გადახდევინებული არ უნდა იქნეს.

მუხ. 199⁷. იმ მონაწილეთ, რომელნიც შეთანხმდნენ, რომ მათი საქმე სამედიატორო სასამართლოში გაირჩეს, არა აქვთ უფლება სამედიატორო ხელწერილით განსაზღვრული ვადის გასვლამდე უარი სთქვან ამაზე, იმ შემთხვევის გარდა, უკეთუ მოდავე დაამტკიცებს, რომ რომელიმე მოსამართლე დაინტერესებულია საქმის ასე თუ ისე გადაწყვეტით და რომ ეს გარემოება მან, მოდავემ, სამედიატორო ხელწერილზე ხელისმოწერის დროს არ იცოდა. უკეთუ სამედიატორო ხელწერილით საქმის დამთავრებისათვის ვადა განსაზღვრული არ არის, საქმე უნდა გაირჩეს და დამთავრდეს ერთი თვის განმავლობაში დღიდან სახალხო სასამართლოში სამედიატორო ხელწერილის რეგისტრაციისა.

მუხ. 199⁸. სამედიატორო სასამართლო შეზღუდული არ არის სამართლის წარმოების ფორმალური წესებით. ხოლო

199⁶ и 199⁷; б) вследствие отказа кого-либо из судей или устранения такового (ст. 199⁵). в) если при производстве дела откроется обстоятельство к возбуждению уголовного преследования в отношении кого-либо из тяжущихся и могущее оказать влияние на исход дела; г) в случае смерти одного из тяжущихся.

Ст. 199¹⁰. Решения Третейского Суда постановляется по большинству голосов.

Ст. 199¹¹. Решение излагается в письменной форме, при чем в нем обязательно должно быть указано: а) год, месяц, число и место постановления решения и состав третейского суда; б) третейская запись, на основании которой суд действовал; в) наименование всех участников спора; г) предмет спора; д) сущность решения третейского суда.

Ст. 199¹². Решение подписывается всеми судьями. Отказ кого либо из судей от подписи отмечается остальными судьями на самом решении.

Решение, подписанное большинством судей, считается решением третейского суда.

Ст. 199¹³. Решение об'является тяжущимся, которые в том и расписываются на самом решении. В случае отказа стороны от подписи или неявки ее без уважительных причин в заседание суда, решение считается ей об'явленным, о чем на решении председателем делается отметка.

Ст. 199¹⁴. Если стороны по делу, уже производящемуся в судебном порядке, пришли к соглашению разрешить его путем третейского суда, то таковому передается все подлинное производство суда. В этом случае стороны от вторичного взноса судебной пошлины освобождаются, а третейская запись заменяется протоколом Суда.

Ст. 201¹. В случае, если третейское решение состоялось с нарушением компетенции Третейского Суда, или оно противоречит существенным условиям третейской записи, заинтересованные стороны могут, в двухнедельный со дня постановления решения срок, просить Народный Суд

მას არ შეუძლიან საქმე გადასწყვიტოს მხარეთა ახსნა-განმარტების მოუსმენლად ან მხარეთა გამოუწვევლად.

მუხ. 199^{9}. სამედიატორო სასამართლო არ ჩაითვლება შემდეგარად: ა) უკეთუ გასულია 199^{4} და 199^{7} მუხ. აღნიშნული ვადა, ბ) უკეთუ რომელიმე მოსამართლე უარს იტყვის ან ჩამოშორებულ იქნება სასამართლოსაგან (199^{5} მუხ.); გ) უკეთუ საქმის წარმოების დროს აღმოჩნდება ისეთი გარემოება, რომლის გამოც ამა თუ იმ მოდავეს წინააღმდეგ უნდა აღიძრას სისხლის სამართლის დევნა და რომელმაც შეიძლება გავლენა იქონიოს საქმის საბოლოო გადაწყვეტაზე; დ) უკეთუ ერთ-ერთი მოდავე გარდაიცვლება.

მუხ. 199^{10}. სამედიატორო სასამართლოს გადაწყვეტილება ხმის უმეტესობით უნდა იქნეს დადგენილი.

მუხ. 199^{11}. სამედიატორო სასამართლოს გადაწყვეტილება შედგენილ უნდა იქნეს წერილობით, რომელშიაც აუცილებლად უნდა აღინიშნოს: ა) გადაწყვეტილების გამოტანის წელიწადი, თვე, რიცხვი და ადგილი, აგრეთვე სასამართლოს შედგენილობა; ბ) სამედიატორო ხელწერილი, რომლის თანახმადაც სასამართლო მოქმედობდა; გ) დავის ყველა მონაწილის დასახელება; დ) სადაო საგანი; ე) სამედიატორო სასამართლოს შინაარსი.

მუხ. 199^{12}. გადაწყვეტილებას ხელს მოაწერს ყველა მოსამართლე. უკეთუ რომელიმე მოსამართლე უარს იტყვის ხელის მოწერაზე, ეს დახარჩენ მოსამართლეთა მიერ აღინიშნება თვით გადაწყვეტილებაზე.

გადაწყვეტილება, რომელსაც ხელს მოაწერს მოსამართლეთა უმეტესობა, სამედიატორო სასამართლოს გადაწყვეტილებად უნდა ჩაითვალოს.

მუხ. 199^{13}. გადაწყვეტილება გამოეცხადება მოდავეებს, რის გამოც ისინი ხელს მოაწერენ თვით გადაწყვეტილებას. უკეთუ მხარე უარს იტყვის ხელის მოწერაზე, ან არა პატივსადებ მიზეზით სასამართლო სხდომაზე არ გამოცხადდება, გადაწყვეტილება განცხადებულად უნდა ჩაითვალოს, რაც თავჯდომარის მიერ სათანადოდ აღინიშნება თვით გადაწყვეტილებაზე.

მუხ. 199^{14}. უკეთუ მხარენი შეთანხმდნენ, რომ მათი, უკვე სასამართლო წესით წარმოებული საქმე, სამედიატორო სასამართლოს მეშვეობით გადაწყდეს, ამ

в который представлено дело, об уничтожении третейского решения.

Означенные заявления рассматриваются Народным Судьей в порядке 192 ст. ГПК, при чем на постановлении Народного Судьи могут быть приносимы сторонами в семидневный срок частные жалобы (ст. 249).

Ст 210. Судебные приказы применяются ко взысканиям денег или требованиям о возврате или передаче имущества, основанным на:

а) протестованных векселях;

б) актах, для которых установлен обязательный нотариальный порядок совершения или засвидетельствования, при условии его соблюдения;

в) мировых сделок всякого рода, совершенных судебным порядком;

г) сделках по вкладной, ссудной и комиссионной операциям кредитных установлений;

д) расчетных книжках на заработную плату;

е) протоколах домовых водных контрольных комиссий о размере причитающейся за воду платы.

Ст. 211.

Примечание. Судебные приказы по искам Государственного Банка, вытекающим из его операций, выдаются в случаях, предусмотренных Положением о Государственном Банке Союза ССР.

Ст. 225 Копию определения о расторжении брака судья сообщает в местный Отдел записей актов гражданского состояния.

Если же брак был совершен не в местном Отделе записей актов гражданского состояния, то вторую копию определения о расторжении брака судья посылает в Отдел записей актов гражданского состояния по месту совершения брака.

Глава XXVII[1].

О признании лица безвестно отсутствующим и о признании безвестно отсутствующего умершим.

Ст. 234[1]. Просьба о судебном признании лица безвестно отсутствующим подается в Народный Суд по

უკანასკნელს უნდა მთლად გადაეცეს სასამართლოში წარმოებული საქმის დედანი. ამ შემთხვევაში მხარეთ მეორედ აღარ გადახდებათ სასამართლო ბაჟი, ხოლო სასამართლოს ოქმი სამედიატორო ხელწერილის სამაგიერო იქნება.

მუხ. 201^{1}. უკეთუ სამედიატორო გადაწყვეტილება დადგენილია სამედიატორო სასამართლოს კომპეტენციის დარღვევით, ან და უკეთუ იგი ეწინააღმდეგება სამედიატორო ხელწერილში აღნიშნულ არსებით პირობებს, დაინტერესებულ მხარეს შეუძლიან ორი კვირის განმავლობაში დღიდან გადაწყვეტილების გამოტანისა, სთხოვოს იმ სახალხო სასამართლოს, სადაც საქმე წარდგენილია, გააბათილოს სამედიატორო გადაწყვეტილება.

აღნიშნული თხოვნა სახალხო სასამართლომ უნდა განიხილოს სამოქ. სამ. საპრ. კოდ. 192 მუხლის წესისამებრ, ამასთანავე სახალხო სასამართლოს დადგენილება შეიძლება შვიდი დღის განმავლობაში მხარეთა მიერ გასაჩივრებულ იქნეს კერძო საჩივრის წესით (მუხ. 24^{9}).

მუხ. 210. სასამართლოს ბრძანება გაიცემა ფულის გადახდევინებისათვის ან ქონების დაბრუნებისა თუ გადაცემის მოთხოვნისათვის, რაც დამყარებულია:

ა) პროტესტქმნილ თამასუქზე;

ბ) იმ აქტზე, რომლის ქმნისა ან შემოწმებისათვის დაწესებულია სავალდებულო სანოტარო წესი, უკეთუ ეს უკანასკნელი დაცულ იქნება;

გ) სასამართლო წესით მომხდარ ყოველგვარ შერიგებაზე;

დ) საკრედიტო დაწესებულების გარიგებაზე ანაბარისა, სესხისა და საკომისიო ოპერაციების გამო;

ე) სამუშაო ხელფასის საანგარიშო წიგნაკზე და

ვ) სახლებში წყლის სარგებლობის მომწესრიგებელი საკონტროლო კომისიის ოქმზე წყლის სასყიდლის რაოდენობის შესახებ.

მუხ. 211. შენიშვნა. სასამართლოს ბრძანება სახელმწიფო ბანკის ოპერაციებიდან გამომდინარე საჩივრის გამო, გაიცემა სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის დებულებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

მუხ. 225. განქორწინების შესახებ გამოტანილი დადგენილების ასლს მოსამართლე გაუგზავნის მოქალაქობრივი

последнему месту жительства безвестно отсутствующего заинтересованными в том лицами и учреждениями.

Судебное признание лица безвестно отсутствующим имеет место также в случае безвестной пропажи лица на войне или при обстоятельствах, заставляющих предполагать смерть от определенного несчастного случая.

Ст. 234^{1}. Получив заявление, Народный Судья запрашивает близких лиц, могущих иметь сведения о местонахождении отсутствующего, и должностных лиц по его местожительству и по службе и затем вывешивает в помещении Народного Суда об'явление о вызове безвестно отсутствующего, такое же об'явление отсылается судом в Отделы записей актов гражданского состояния по месту нахождения суда, по последнему месту жительства отсутствующего и по месту его рождения и приписки.

Примечание. Заинтересованным лицам предоставляется право помещать указанное об'явление в органах периодической печати.

Ст. 234^{2}. Об'явление должно содержать:

1) обозначение имени, отчества, фамилии и рода занятий лица, об об'явлении которого безвестно отсутствующим заявлено ходатайство;

2) приглашение отсутствующего явиться в суд или сообщить о своем местопребывании и

3) приглашение всех, до кого дошло известие о местонахождении отсутствующего или его смерти, заявить об этом суду.

Ст. 234^{3}. Если в течение месяца со дня выставления об'явления в суде не будет получено достоверных сведений о местопребывании или о смерти лица, об об'явлении коего отсутствующим заявлено ходатайство, Народный Судья назначает заседание, вызывая заявителя, свидетелей, на которых сделана ссылка в заявлении, а также тех лиц, допросить которых находит нужным, и выносит определение о признании лица безвестно отсутствующим.

Ст. 234^{4}. По вынесении определе-

მდგომარეობის აქტების ჩამწერ ადგილობრივ განყოფილებას.

ხოლო უკეთუ ქორწინება მოხდა მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ არა ადგილობრივ განყოფილებაში, მოსამართლე განქორწინების დადგენილების მეორე ასლს გადაგზავნის იმ ადგილის მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ განყოფილებას, სადაც ქორწინება მოხდა.

თავი XXVII¹.

ამა თუ იმ პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარება და უგზო-უკვლოდ დაკარგულის გარდაცვალებულად აღიარება.

მუხ. 234^{1}. თხოვნას ამა თუ იმ პირის სასამართლო წესით უგზო უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ დაინტერესებული პირი თუ დაწესებულება შეიტანს სახალხო სასამართლოში უგზო-უკვლოდ დაკარგულის უკანასკნელი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

სასამართლო წესით ამა თუ იმ პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარება შეიძლება იმ შემთხვევაშიაც, უკეთუ იგი უგზო უკვლოდ დაიკარგა ომში ან ისეთ პირობებში, რის გამოც საფიქრებელია, რომ იგი მოკვდა განსაზღვრული უბედური შემთხვევით.

მუხ. 234^{2}. განცხადების მიღებისას სახალხო მოსამართლე შეეკითხება უგზო-უკვლოდ დაკარგულის მახლობელ პირებს, რომელთაც შეიძლება ჰქონდეთ ცნობა დაკარგულის სამყოფელ ადგილის შესახებ, აგრეთვე მისი საცხოვრებელი ადგილისა და სამსახურის მიხედვით—თანამდებობის პირებს და ამის შემდეგ გამოაკრავს სახალხო სასამართლოს სადგომში განცხადებას უგზო-უკვლოდ დაკარგულის გამოწვევის თაობაზე. ასეთსავე განცხადებას სასამართლო ჰგზავნის მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ განყოფილებებში სასამართლოს სამყოფელ ადგილისა, უგზო-უკვლოდ დაკარგულის უკანასკნელი საცხოვრებელი ადგილისა და მისი დაბადების და მიწერის ადგილის მიხედვით.

შენიშვნა. დაინტერესებულ პირთ შეუძლიანთ მოათავსონ ხსენებული განცხადება პერიოდულ ბეჭდვითი ორგანოში.

მუხ. 234^{3}. განცხადებაში უნდა აღინიშნოს: 1) იმ პირის სახელი, მამის სა-

ния о признании лица безвестно отсутствующим, суд извещает Отдел записей актов гражданского состояния в порядке, указанном 234^{2} статьей, и вывешивает в суде об'явление о признании лица безвестно отсутствующим.

Ст. 234^{6}. Если по истечении 2-х летнего срока со дня выставления в суде об'явления о признании лица безвестно отсутствующим исчезнувший не вернется и не пришлет известий о своем местопребывании, заинтересованные лица и учреждения вправе возбудить перед судом вопрос о призвании отсутствующего умершим.

Примечание. Если определение суда о признании отсутствующим последовало в виду предположения о гибели лица при обстоятельствах внушающих уверенность в смерти от определенного несчастного случая, указанный в настоящей статье срок сокращается до шести месяцев со дня выставления в суде об'явления о признании лица безвестно отсутствующим.

Ст. 234^{7}. Для постановления определения о признании лица умершим, суд вторично запрашивает все места и лиц, могущих сообщить сведения о месте нахождения исчезнувшего в порядке 234^{2} статьи, и вновь выставляет об'явление.

Ст. 234^{8}. Если в течение месяца со дня выставления об'явления в суде не будет получено положительных сведений о месте пребывания или смерти лица, об об'явлении коего умершим заявлено ходатайство, суд назначает публичное заседание для рассмотрения дела, вызывая заявителя, свидетелей, на которых сделана ссылка в заявлении, а также лиц, допросить которых находит нужным сам суд, и выносит определение о признании лица умершим.

Ст. 234^{9} По постановлении определения о признании лица умершим суд вывешивает о том об'явление в здании суда.

Ст. 234^{10}. Определение Суда о признании лица умершим немедленно

ხელი და გვარი და ხელობა, რომლის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ შეტანილია თხოვნა;

2) გამოწვევა უგზო-უკვლოდ დაკარგულისა, რომ იგი გამოცხადდეს სასამართლოში ან აცნობოს სასამართლოს თავისი სამყოფელი ადგილი და

3) მოწოდება ყველა იმ პირის მიმართ, ვისაც მოეპოვება ცნობა უგზო-უკვლოდ დაკარგულის სამყოფელი ადგილის ან მისი სიკვდილის შესახებ, მიაწოდოს ეს ცნობა სასამართლოს.

მუხ. 234^{4}. უკეთუ ერთი თვის განმავლობაში დღიდან სასამართლოში განცხადების გამოკვრისა მიღებულ არ იქნება სარწმუნო ცნობა იმ პირის სამყოფელი ადგილისა ან სიკვდილის შესახებ, რომლის უგზო-უკვლოდ დაკარგვის აღიარების თაობაზე შეტანილია თხოვნა, სახალხო მოსამართლე დანიშნავს სხდომას, რომელზედაც გამოიწვევს განმცხადებელს, განცხადებაში დასახელებულ მოწმეთ და აგრეთვე იმ პირებს, რომელთა დაკითხვასაც საჭიროდ სცნობს, და გამოიტანს დადგენილებას ხსენებული პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ.

მუხ. 234^{5}. მას შემდეგ, რაც სასამართლო გამოიტანს დადგენილებას ამა თუ იმ პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ — იგი აცნობებს ამას 234^{3} მუხ. აღნიშნულ წესისამებრ მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ განყოფილებას, და გამოაკრავს სასამართლოში განცხადებას ამ პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ.

მუხ. 234^{6}. უკეთუ ორი წლის გასვლის შემდეგ, დღიდან ამა თუ იმ პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ სასამართლოში განცხადების გამოკვრისა, იგი არ დაბრუნდება ან თავისი სამყოფელი ადგილის შესახებ ცნობას არ გამოგზავნის, დაინტერესებულ პირს თუ დაწესებულებას უფლება აქვს სასამართლოს წინაშე აღძრას საკითხი უგზო-უკვლოდ დაკარგულის გარდაცვალებულად აღიარების შესახებ.

შენიშვნა. უკეთუ დადგენილება ამა თუ იმ პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ სასამართლომ დაამყარა იმ მოსაზრებას, რომ ესა თუ ის პირი დაღუპულია ისეთ გარემოებაში, რაც ჰბადებს რწმენას, რომ იგი მოკვ-

сообщается местному Отделу записей актов гражданского состояния для занесения в книгу записей смертей.

Ст. 234^{11}. Днем смерти лица об'явленного Судом умершим признается день постановления о том судебного определения.

Ст. 234^{12}. Лицо, об'явленное умершим и явившееся после судебного признания его умершим, имеет право на получение, независимо от срока своей явки, всего оставшегося имущества, за исключением случаев, когда неявка будет признана судом неизвинительной.

Глава XXVI[г].

Об установлении фактов, имеющих юридическое значение.

Ст. 234^{13}. Просьба об установлении фактов, имеющих юридическое значение (место и время рождения, происхождение, неименье средств для уплаты государственного сбора за заграничный паспорт и визу и пр.) подьется в Народный Суд, в районе которого проситель имеет жительство.

Ст. 234^{14}. При просьбе прилагаются письменные доказательства или указываются свидетели.

Ст. 234^{15}. По проверке представленных доказательств Народный Судья единолично выносит определение, коим признается факт, имеющий юридическое значение.

Ст. 234^{16}. Копия определения Народного Судьи о признании факта, подлежащего записи в акты гражданского состояния, препровождаются в местный Отдел записей актов гражданского состояния

Ст. 271. Взыскание обращается путем наложения на имущество должника ареста, производства описи, опечатания и продажи, за исключением: а) необходимого для него и для находящихся на его иждивении лиц платья, белья, обуви и предметов домашнего обихода; б) орудий производства и инструментов, необходимых для профессионального занятия, ремесла или мелкого кустарного промысла; в) необходимых ору-

და განსაზღვრული უბედური შემთხვევით, — ამა მუხლში აღნიშნული ვადა შემცირებულ უნდა იქნეს ექვს თვემდე დღიდან ამა თუ იმ პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ სასამართლოში განცხადების გამოკვრისა.

მუხ 234^7. ამა თუ იმ პირის გარდაცვალებულად აღიარების შესახებ დადგენილების გამოტანისათვის სასამართლო ხელმეორედ შეეკითხება, 234^1 მუხ. წესისამებრ, ყველა იმ ადგილს და პირს, რომელთაც შეუძლიანთ ცნობის შეტყობინება უგზო-უკვლოდ დაკარგულის სამყოფელი ადგილის შესახებ, და ხელახლა გამოაკრავს განცხადებას.

მუხ. 234^8. უკეთუ ერთი თვის განმავლობაში დღიდან სასამართლოში განცხადების გამოკვრისა მიღებულ არ იქნება დამადასტურებელი ცნობა იმ პირის სამყოფელი ადგილისა ან სიკვდილის შესახებ, რომლის გარდაცვალებულად გამოცხადების შესახებ შეტანილია თხოვნა, სასამართლო დანიშნავს საჯარო სხდომას საქმის განსახილველად, რომელზედაც დაიბარებს განმცხადებელს, განცხადებაში აღნიშნულ მოწმეთ და აგრეთვე იმ პირთ, რომელთა დაკითხვასაც საჭიროდ სცნობს თვით სასამართლო, და გამოიტანს დადგენილებას ამა თუ იმ პირის გარდაცვალებულად აღიარების შესახებ.

მუხ. 234^9. ამა თუ იმ პირის გარდაცვალებულად აღიარების შესახებ დადგენილების გამოტანის შემდეგ სასამართლო გამოაკრავს ამის თაობაზე განცხადებას სასამართლოს შენობაში.

მუხ. 234^{10}. ამ თუ იმა პირის გარდაცვალებულად აღიარების შესახებ სასამართლოს [დადგენილება დაუყოვნებლივ ეცნობება მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ ადგილობრივ განყოფილებას გარდაცვალებულთა ჩამწერ დავთარში შესატანად.

მუხ. 234^{11}. სასამართლოს მიერ გარდაცვალებულად აღიარებული პირის გარდაცვალების დღედ ჩაითვლება სასამართლოს მიერ ამის შესახებ დადგენილების გამოტანის დღე.

მუხ. 234^{12}. იმ პირს, რომელიც გარდაცვალებულად აღიარებულ იქნა და გამოცხადდა სასამართლოს მიერ მისი გარდაცვალებულად აღიარების შემდეგ, უფლება აქვს, მიუხედავად მისი გამოცხადების ვადისა, მიიღოს მთელი დარ-

дий сельского хозяйства, одной коровы, одной лошади или заменяющего их другого вида скота с необходимым на три месяца количеством корма; г) семян, в количестве, необходимом для предстоящего посева обрабатываемой должником земли; д) неснятого урожая и е) паевых взносов должника в потребительское общество, если взносы эти поступили в распоряжение последнего.

Ст. 288^1. Товары государственных предприятий продаются на товарной бирже через биржевых маклеров.

В случае, если, в течение двух недель со дня получения маклером предложения судебного исполнителя, продажа не состоится, товары продаются с публичных торгов на общем основании судебным исполнителем.

Примечание. Товарные биржи имеют право отказываться от продажи товаров, когда они не составляют предмета оборота данной биржи, или когда сделки на них не имеют оптового характера.

Ст. 302. Арестованное имущество подлежит продаже с публичных торгов. С согласия должника и взыскателей товары могут быть проданы через биржевого маклера на товарной бирже.

Примечание. Товары кооперативных организаций, а также предприятий, обязанных публичной отчетностью, продаются порядком, предусмотренным 288^1 статьей.

Ст. 304. Перевозка имущества и перенесение продажи допускается только в случае обоюдного согласия взыскателя и должника, при условии внесения необходимых на расходы сумм за их счет и под их ответственность.

Примечание. При взысканиях в пользу государственных учреждений и предприятий и в доход Республики, если первые торги не состоятся (ст. 316), перенесение места продажи и перевозка описанного имущества, по требованию взыскателя

ჩენილი ქონება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სასამართლოს მიერ აღიარებულ იქნება, რომ გამოუცხადებლობა მოხდა არა საპატიო მიზეზის გამო.

თ ა ვ ი XXVII³.

იურიდიული მნიშვნელობის ფაქტების დადასტურება.

მუხ. 234¹³. თხოვნა იურიდიული მნიშვნელობის ფაქტის (დაბადების დრო და ადგილი, შთამომავლობა, სახსარის უქონლობა სახელმწიფო გამოსაღების გადასახდელად საუცხოეთო პასპორტის მიღებისათვის და სხვ.) დადასტურების შესახებ შეტანილ უნდა იქნეს იმ რაიონის სახალხო სასამართლოში, სადაც მთხოვნელი სცხოვრობს.

მუხ. 234¹⁴. თხოვნასთან ერთად წარდგენილ უნდა იქნეს წერილობითი დამამტკიცებელი საბუთები ან თხოვნაში დასახელებულ იქნეს მოწმენი

მუხ. 234¹⁵. წარდგენილი დამამტკიცებელი საბუთების შემოწმებისას სახალხო მოსამართლე ერთპიროვანი დადგენილებით დაადასტურებს იურიდიული მნიშვნელობის ფაქტს.

მუხ. 234¹⁶. ასლი სახალხო მოსამართლის დადგენილებისა, რომლითაც დადასტურებულია ისეთი ფაქტი, რაც მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტში უნდა ჩაიწეროს, გაეგზავნება მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ ადგილობრივ განყოფილებას.

მუხ. 271. გადახდევინება მოხდება მოვალის ქონების შეპყრობით, აღწერით, დაბეჭდვით და გაყიდვით. აქედან გამონაკლისია: ა) მოვალისა და მის სარჩენ პირთათვის საჭირო ტანსაცმელი, თეთრეული, ფეხსაცმელი და ოჯახში სახმარი საგნები; ბ) მოვალის პროფესიონალური მუშაობისა, ხელობისა და წვრილი შინამრეწველობის საჭირო საწარმო იარაღი და ხელსაწყო; გ) სოფლის მეურნეობისათვის საჭირო იარაღი, ერთი ძროხა, ერთი ცხენი, ან და ამათი სამაგიერო სხვა საქონელი, და ამ საქონლისათვის სამი თვის სამყოფი საკვები; დ) თესლი იმდენი, რამდენიც საჭირო იქნება მოვალის მიერ შემუშავებული მიწისთვის; ე) მოუმკელ-მოუკრეფელი მოსავალი და ვ) მოვალის საპაიო შენატანი სამომხმარებლო საზოგადოებაში, უკეთუ ეს შენატანი საზოგადოების განკარგულებაში გადავიდა.

для продажи в другое место допускается и без согласия должника. Расходы вносятся первоначально взыскателем, а затем покрываются из вырученной суммы.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. *Тодрия.*

1925 г. октября 26.
Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მუხ. 288^1. სახელმწიფო საწარმოს საქონელი გაიყიდება საქონლის ბირჟაზე საბირჟო მაკლერის მეშვეობით.

უკეთუ საქონელი ვერ გაიყიდა ორი კვირის განმავლობაში იმ დღიდან, რაც მაკლერი მიიღებს სასამართლო აღმასრულებლის წინადადებას, მას საერთო წესით გაჰყიდის სასამართლო აღმასრულებელი საჯარო ვაჭრობით.

შენიშვნა. საქონლის ბირჟას უფლება აქვს უარი სთქვას ისეთი საქონლის გაყიდვაზე, რომელიც არ შეადგენს მისი ბრუნვის საგანს და აგრეთვე იმ გარიგებაზე, რომელსაც საბითუმო ხასიათი არა აქვს.

მუხ. 302. შეკრული ქონება უნდა გაიყიდოს საჯარო ვაჭრობით. მოვალის და გადამხდევინებლის თანხმობით საქონელი შეიძლება გაიყიდოს საბირჟო მაკლერის მეშვეობით საქონლის ბირჟაზე.

შენიშვნა. კოოპერატიული ორგანიზაციისა და საჯარო ანგარიშგება-ვალდებული საწარმოს საქონელი გაიყიდება 288^1 მუხ. გათვალისწინებული წესით.

მუხ. 304. ქონების გადაზიდვა და გაყიდვის ადგილის შეცვლა შეიძლება მხოლოდ გადამხდევინებლისა და მოვალის ურთიერთი თანხმობით, მათი ხარჯით და პასუხისმგებლობით, უკეთუ ისინი შეიტანენ საჭირო სახარჯო თანხას.

შენიშვნა. როდესაც გადახდევინება უნდა მოხდეს სახელმწიფო დაწესებულებისა და საწარმოს სასარგებლოდ და რესპუბლიკის შემოსავლად და პირველი ვაჭრობა არ შესდგება (მუხ. 316), აწერილი ქონების გაყიდვის ადგილის შეცვლა და ამ ქონების გადაზიდვა სხვა ადგილზე გასაყიდად შეიძლება გადამხდევინებლის მოთხოვნით მოვალის თანხმობის გარეშეც. ხარჯს ჯერ გადამხდევინებელი გაიღებს, ხოლო შემდეგ იგი ანაზღაურებულ უნდა იქნეს გაყიდვით მიღებული ფულიდან.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 26.
ტფილისი—სასახლე.

77. დადგენილება № 54

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩაწერის საქმის მაზრის მილიციის სამმართველოს გამგებლობისათვის ჩამორთმევისა და მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტთან დაარსებულ მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ ბიუროსათვის გადაცემის შესახებ.

მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის დებულების მე-10 მუხლის შენიშვნის შესაცვლელად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩაწერის საქმის ხელმძღვანელობა ჩამოერთვას მაზრის მილიციის სამმართველოს და გადაეცეს მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ სამაზრო ბიუროს, რომელიც მოეწყობა მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტთან.

2. მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ სამაზრო ბიუროს დაეკისრება აწარმოოს გვარისა და სახელის გამოცვლის აქტები და აგრეთვე საერთო ხელმძღვანელობა გაუწიოს თემის აღმასრულებელ კომიტეტს მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩაწერის საქმეში.

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. **ს. ჯუღელი.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 26.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-248 №-ში 1925 წ. ოქტომბრის 28.

77. Постановление № 54

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров Соц. Советской Республики Грузии

Об из'ятии из ведения управлений уездных милиций дел записей актов гражданского состояния и передаче их в ведение уездных бюро записей актов гражданского состояния при Уездных Исполнительных Комитетах.

Во изменение примечания к ст. 10 Положения об Уездных Исполнительных Комитетах Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

1. Из'ять из ведения управлений уездных милиций руководство делом записей актов гражданского состояния и передать его уездным бюро записей актов гражданского состояния, учредив таковые при Уездных Исполнительных Комитетах.

2. На уездные бюро записей актов гражданского состояния возложить совершение актов о перемене имен и фамилий, а также общее руководство темскими исполнительными комитетами в деле записи актов гражданского состояния.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня его опубликования.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 26.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 248 от 28 октября 1925 г.

78. დადგენილება № 55

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

საუწყებო მილიციის შესახებ.

რათა სახელმწიფო, კოოპერატიული, საზოგადოებრივი, აგრეთვე სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის კერძო დაწესებულებათა და საწარმოთა დაცვის საქმე თავმოყრილ იქნეს მხოლოდ მილიციის ორგანოებში, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. მოწყობილ იქნეს მილიციის შტატზევითი კადრი, რომელსაც მიენიჭოს საუწყებო მილიციის სახელწოდება, და რომელზედაც კომპლექტის შევსებისა, შეიარაღებისა, უფლება-მოვალეობისა და დაქვემდებარებისა, აგრეთვე სადისციპლინო და სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის სფეროში გავრცელდეს ის კანონები და დადგენილებანი, რაც არსებობს საერთო მ|გ. მილიციისათვის.

2. ყველა ის შეიარაღებული დაცვა, რომელიც არსებობს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე სხვადასხვა უწყებასა და სახელმწიფო, კოოპერატიულ, საზოგადოებრივ და სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის კერძო საწარმოში, ერთი თვის ვადაზე დღიდან ამა დადგენილების გამოქვეყნებისა, გაუქმებულ უნდა იქნეს ან გადაეცეს საუწყებო მილიციას, გარდა სამხედრო უწყებისა, რკინის გზისა, საგანგებო კომისიისა, ტყისა და საბაჟოს დაცვისა.

შენიშვნა 1. გამონაკლისი შეიძლება ფინანსთა სახალხო კომისარიატის იმ ორგანოებისათვის, რომლებიც გამოიყენებენ კავკასიის წითელდროშიანი არმიის დაცვას.

შენიშვნა 2. ამ მუხლის მოქმედება არ გავრცელდება იმ უიარაღო დაცვაზე და დარაჯებზე, რომელნიც ჰყავთ სახელმწიფო, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციების დაწესებულებათ და საწარმოთ და კერძო პირებს.

3. საკითხი, საჭიროა თუ არა ამა თუ იმ ცალკე უწყებაში სხვადასხვა გვარის

78. Постановление № 55

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров Социалист. Сов. Респ. Грузии

О ведомственной милиции.

В целях сосредоточения исключительно в органах милиции вооруженной охраны государственных, кооперативных, общественных, а также частных учреждений и предприятий, имеющих государственное значение, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

1. Организовать сверхштатные кадры милиции, присвоив ей наименование Ведомственной Милиции, и распространить на нее, в отношении укомплектования, вооружения, определения прав и обязанностей и соподчинения, а равно дисциплинарной и уголовной ответственности, законоположения и постановления, действующие в отношении общей милиции.

2. Все имеющиеся на территории С.С.Р.Г. вооруженные охраны по обслуживанию различных ведомств и предприятий государственных, кооперативных, общественных, а также частных, имеющих государственное значение, должны быть, в течение месячного со дня опубликования настоящего постановления срока, упразднены или переданы Ведомственной Милиции, за исключением охран Военведа, желдорог, ЧК, лесной и таможенной стражи.

Примечание 1. Исключение допускается по отношению органов НКФина, пользующихся охраной войск ККА.

Примечание 2. Действие настоящей статьи не распространяется на невооруженную охрану и сторожей, обслуживающих учреждения и предприятия государственных, кооперативных и общественных организаций и частных лиц.

3. Вопрос о необходимости замены в отдельных ведомствах различных

დაცვის საუწყებო მილიციად შეცვლა ან ამ მილიციის შემოღება, გადაწყდება განსაკუთრებული შეთანხმებით ამ უწყებასა და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის საადმინისტრაციო განყოფილებას შორის. ამასთანავე ამ შეთანხმებით განისაზღვრება:

ა) ვადა, რომლის განმავლობაშიაც უნდა შეუდგნენ ადგილობრივ საუწყებო მილიციის მოწყობას,

ბ) საერთო რაოდენობა იმ საორგანიზაციო ხარჯისა, რაც გაწეულ უნდა იქნეს საუწყებო მილიციის შემოღებისათვის. ეს ხარჯი გამოიანგარიშება საპროცენტო ანარიცხის სახით იმ საერთო თანხიდან, რაც ამა თუ იმ დაწესებულებამ ან საწარმომ უნდა გადაიხადოს საუწყებო მილიციისათვის.

4. მას შემდეგ, რაც გამორკვეულ იქნება საუწყებო მილიციის შემოღების საჭიროება, განსაკუთრებული კომისია, მილიციისა და დაინტერესებული დაწესებულების ან საწარმოს წარმომადგენლებისაგან შემდგარი, განსაზღვრავს დასაცავ ტერიტორიას, შეიმუშავებს შტატს, განსაზღვრავს რა ვადით მოეწყობა საუწყებო მილიცია და დააწესებს მისი მატერიალური მომარაგების პირობებს.

5. საუწყებო მილიცია განახორციელებს:

ა) სახელმწიფო დაწესებულებათა და საწარმოთა დაცვას იმ ინსტრუქციის მიხედვით, რასაც გამოსცემს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატი დაინტერესებულ უწყებასთან შეთანხმებით და

ბ) კოოპერატიულ, საზოგადოებრივ და კერძო ორგანიზაციებისა და პირთა კუთვნილ სავაჭრო და სამრეწველო საწარმოთა დაცვას—მათ და მილიციის ორგანოებს შორის ნებაყოფლობითი ხელშეკრულების საფუძველზე დადებულ შეთანხმებისამებრ.

6. საუწყებო მილიციის შესანახ ხარჯს გაიღებს დაინტერესებული დაწესებულება და საწარმო.

7. საუწყებო მილიციის შესანახად შემოსული თანხა ჩაირიცხება შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატისა და მისი ადგილობრივი ორგანოების სპეციალურ სახსრად და დაიხარჯება იმ ინსტრუქციის თანახმად, რომელსაც გამოსცემს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატი ა.კ. ს. ფ. ს. რ. ფინანსთა

видов охраны Ведомственной Милицией или о введении таковой разрешается особыми соглашениями, заключаемыми Административным Отделом НКВД с этими ведомствами, причем соглашением устанавливается:

а) срок, в течение коего должно быть приступлено на местах к организации Ведомственной Милиции, и

б) общий размер организационных расходов на Ведомственную Милицию, выраженный в процентных отчислениях с общей суммы всех платежей, следуемых с данного предприятия или учреждения на Ведомственную Милицию.

4. По установлении необходимости в учреждении Ведомственной Милиции особая комиссия из представителей милиции и администрации заинтересованного учреждения или предприятия определяет границы территории, подлежащей охране, вырабатывает штаты, устанавливает срок, на который она формируется, и условия ее материального снабжения.

5. Ведомственная Милиция осуществляет:

а) охрану государственных учреждений и предприятий, в порядке особой инструкции, издаваемой НКВД по соглашению с заинтересованными ведомствами, и

б) охрану торговых и промышленных предприятий, принадлежащих кооперативным, общественным и частным организациям и лицам, по взаимному соглашению между ними, с одной стороны и органами милиции —с другой, на добровольных договорных началах.

6. Ведомственная Милиция содержится за счет заинтересованных учреждений или предприятий.

7. Суммы, поступающие на содержание Ведомственной Милиции, зачисляются в специальные средства НКВД и его местных органов и расходуются на основании инструкции, издаваемой НКВД по соглашению с Упол. НКФ ЗСФСР.

8. Порядок привлечения Ведомственной Милиции для выполнения задач общегосударственной милиции определяется особой инструкцией.

სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან შეთანხმებით.

8. საერთო-სახელმწიფო მილიციის მოვალეობის შესასრულებლად საუწყებო მილიციის გამოყენების წესი განისაზღვრება განსაკუთრებული ინსტრუქციით, რასაც შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატი გამოსცემს იუსტიციის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

9. დაევალოს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს გამოსცეს, იუსტიციის სახალხო კომისარიატთან, შრომის სახალხო კომისარიატთან და სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან შეთანხმებით, ინსტრუქცია, რომელიც განსაზღვრავს საუწყებო მილიციის შენახვის საქმეს, სასყიდლის ნორმას და საუწყებო მილიციის გამოყენების წესს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 26.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-256 №-ში 1925 წ. ნოემბრის 6.

издаваемой НКВД по соглашению с НКЮ.

9. Народному Комиссариату Внутренних Дел, по соглашению с НКЮ, НКТруда и ВСНХ издать инструкцию, регламентирующую содержание, нормы оплаты и использование Ведомственной Милиции.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Зам. Председ. Сов. Нар. Комиссаров С. С. Респ. Грузии *С. Джугели.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 26.
Тифлис—Дворец.

Республиковано в г. „Коммунист" № 256 от 6 ноября 1925 г.

79. დადგენილება № 56

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

სასამართლოს წყობილების დებულების ცვლილებისა და დამატების შესახებ.

(მიღებულია მესამე მოწვევის ცაკის მე-2 სესიაზე 1925 წ. ივლისის 18).

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

I.

შეიცვალოს სასამართლოს წყობილების დებულების ზოგიერთი მუხლის ნუმერაცია შემდეგნაირად: 131 მუხლის ნაცვლად—135 მუხლი; 133 მუხლის ნა-

79. Постановление № 56

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменениях и дополнениях Положения о Судоустройстве.

(Принято 2 сессией III Созыва ВЦИК-а 18 июля 1925 г.).

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

I.

Изменить нумерацию некоторых статей Положения о Судоустройстве следующим образом: 131 ст. обозначить 135 номером, 133—136, 134—137, 135—138 и 136—139 номером.

ცვლად—136 მუხლი; 134 მუხლის ნაცვლად—137 მუხლი; 135 მუხლის ნაცვლად—138 მუხლი და 136 მუხლის ნაცვლად—139 მუხლი.

II.

სასამართლოს წყობილების დებულების 4, 14, 29, 30, 31, 35, 37, 41, 44 მუხ. „ბ" პუნქტი, 49, 56, 57, 58, 64, 72, 73, 74, 79, 80, 82 მუხ „ბ" პუნქტი, 83, 84, 86, 99, 103, 104 მუხ. მე-2 პუნქტი, 111, 118, 129, 130, 132, 135 (ძველი ნუმერაცია 131), 138 (ძველი ნუმერაცია 136) და 139 (ძველი ნუმერაცია 136) შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 4. ოლქის სასამართლოს მოქმედება გავრცელდება იმ სასამართლოს ოლქის ტერიტორიაზე, სადაც იგი დაარსებულია. ოლქის სასამართლო, რომელიც არის საკასაციო-სარევიზიო ინსტანცია სახალხო სასამართლოსათვის, მოქმედობს როგორც პირველი ინსტანციის სასამართლო იმ განსაკუთრებული კატეგორიის საქმეებისათვის, რაც გათვალისწინებულია სამოქ. და სისხლ. სამ. საპრ. კოდექსებით.

შენიშვნა. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოქმედობს: ა) აღმოსავლეთ საქართველოს ოლქის სასამართლო—აღმოსავლეთ საქართველოს საზღვრებში და ბ) დასავლეთ საქართველოს ოლქის სასამართლო—დასავლეთ საქართველოს საზღვრებში.

მუხ. 14. სასამართლო ოლქში სახალხო სასამართლოს უბნების რიცხვს და ამ უბნების ფარგლებს განსაზღვრავს ყოველ შემთხვევაში, სათანადო აღმასრულებელ კომიტეტთან და ოლქის სასამართლოსთან შეთანხმებით, იუსტიციის სახალხო კომისარი, რომელიც ამ განსაზღვრას წარუდგენს დასამტკიცებლად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს. მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს, უკეთუ იგი საჭიროდ სცნობს უბნების რიცხვისა ან საზღვრების შეცვლას, უფლება აქვს, იუსტიციის სახალხო კომისრის მეშვეობით, წარუდგინოს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს სათანადო მოხსენება, რომელშიაც უნდა აღინიშნოს უბნების რიცხვი და ფარგლები.

II.

Ст.ст. 4, 14, 29, 30, 31, 35, 37, 41, пункт „б" ст. 44, ст.ст. 49, 56, 57, 58, 64, 72, 73, 74, 79, 80, пункт „б" 82 ст., ст.ст. 83, 84, 86, 99, 103, пункт 2-ой 104 ст., ст.ст. 111, 118, 129, 130, 132, 135 (старая нумерация 131), 138 (старая нумерация 135) и 139 (старая нумерация 136) Положения о Судоустройстве изменить следующим образом:

Ст. 4. Областной суд распространяет свою деятельность на территорию судебной области, в которой он учрежден. Являясь кассационно-ревизионной инстанцией для Нарсудов, Областной Суд действует, как суд первой инстанции, для дел особой категории, определяемой гражданскими и уголовными процессуальными кодексами.

Примечание. На территории С.С.Р.Г. действуют: Областной Суд Восточной Грузии в пределах Восточной Грузии и Областной Суд Западной Грузии в пределах Западной Грузии.

Ст. 14. Количество участков Народного Суда в судебной области и границ участков определяется каждый раз по соглашению с подлежащими Исполнительным Комитетом и Облсудом Народным Комиссаром Юстиции, коим представляется на утверждение в Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета. Уездные Исполнительные Комитеты, усмотрев необходимость в изменении количества или границ участков, вправе через Народного Комиссара Юстиции представить об этом доклад Президиуму Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета, указав в докладе границы и число участков.

Ст. 29. Местонахождение камеры Народного Судьи публикуется во всеобщее сведение. Штаты канцелярии Народного Суда определяются Народным Комиссариатом Юстиции. Содержание Нарсудей, устройство камер, а равно канцелярские и хозяйственные расходы относятся на средства подлежащих Уисполкомов.

მუხ. 29. სახალხო მოსამართლის კამერის სამყოფელი ადგილი გამოცხადდება საყოველთაო ცნობისათვის. სახალხო სასამართლოს კანცელარიის შტატს განსაზღვრავს იუსტიციის სახალხო კომისარიატი. სახალხო მოსამართლის ჯამაგირი, კამერის მოსაწყობი, აგრეთვე საკანცელარიო და სამეურნეო ხარჯი გაღებულ უნდა იქნეს სათანადო მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის სახსარიდან.

მუხ. 30. ყოველი უბნის (რაიონის) სახალხო სასამართლოსთან იმყოფება მდივანი, რომელსაც დანიშნავს ოლქის სასამართლო სათანადო აღმასრულებელ კომიტეტთან შეთანხმებით და დაამტკიცებს იუსტიციის სახალხო კომისარიატი. სახალხო სასამართლოს მდივნის თანამდებობის დაჭერა არ შეუძლიან იმას, ვინც სასამართლოს განაჩენით სახელშებლალულია ან საზოგადოებრივ ორგანიზაციიდან დათხოვნილია გამაწბილებელი საქციელისა და ყოფა-ქცევისათვის.

მუხ. 31. ოლქის სასამართლო არის სახალხო სასამართლოსათვის სასამართლო მმართველობის ორგანო ამა დებულებით განსაზღვრულ ფარგლებში და როგორც ასეთი ექვემდებარება იუსტიციის სახალხო კომისარიატს. სახალხო სასამართლოს მოქმედებას, სხვათა შორის, საქმის ტეხნიკურად დაყენების სფეროში, უშუალო ადმინისტრატიულ ზედამხედველობას გაუწევს იუსტიციის სახალხო კომისარიატი. სახალხო მოსამართლის მატერიალური, ფულადი და ყოველგვარი სხვა ანგარიშგების ფორმას, ვადას და წესს განსაზღვრავს იუსტიციის სახალხო კომისარიატი. სახალხო სასამართლოსათვის უშუალო სასამართლო ზედამხედველობის გაწევის უფლება ოლქის სასამართლოს ეკუთვნის.

მუხ. 35. საგამომძიებლო უბნებს გაანაწილებს იუსტიციის სახალხო კომისარიატი სათანადო აღმასრულებელ კომიტეტთან და ოლქის სასამართლოსთან შეთანხმებით. სახალხო გამომძიებელთა დანიშვნა და სასამართლო ოლქის ფარგლებში მათი ერთ ადგილიდან მეორეზე გადაყვანა მოხდება ოლქის სასამართლოს დადგენილებით და იუსტიციის სახალხო კომისრის დამტკიცებით. სახალხო გამომძიებელთა თანამდებობიდან დათხოვნა მოხდება ოლქის სასამართლოს დადგენილებით საკუთარი თაოსნობით

Ст. 30. При каждом участковом (районном) народном суде состоит секретарь Суда, назначаемый Областным Судом по соглашению с подлежащим Исполкомом и утверждаемый Народным Комиссариатом Юстиции. Лица, опороченные по суду, либо исключенные из общественных организаций за позорящие поступки и поведение, не могут занимать должности секретаря Народного Суда.

Ст. 31. Областной Суд является по отношению к Народному Суду органом Судебного Управления в пределах, определяемых настоящим положением, и в качестве такового подчинен Народному Комиссариату Юстиции. Непосредственный административный надзор за деятельностью Народного Судьи, в том числе и за технический постановкой дела, принадлежит Народному Комиссариату Юстиции. Формы, сроки и порядок материальной, денежной и всякой иной отчетности Народного Судьи определяются Народным Комиссариатом Юстиции. Напосредственный судебный надзор за деятельностью Народного Судьи принадлежит Областному Суду.

Ст. 35. Распределение следственных участков производится Народным Комиссариатом Юстиции, по соглашению с подлежащим Исполнительным Комитетом и Областным Судом. Назначение Народных Следователей и их перемещение в пределах судебной области производится определением Областного Суда и утверждается Народным Комиссаром Юстиции. Отстранение Народных Следователей от должности производится определением Областного Суда по собственной инициативе или по предложению Народного Комиссара Юстиции.

Ст. 37. При районом народном следователе состоит секретарь, назначаемый Областним Судом. Содержание Нарследователей, устройство их камер, а равно канцелярские и хозяйственные расходы относятся на местные средства.

Ст. 41. Членами Коллегии Защитников не могут быть: а) несовершеннолетние, б) не имеющие избиратель-

ან იუსტიციის სახალხო კომისრის წინადადებით.

მუხ. 37. რაიონის სახალხო გამომძიებელს ჰყავს მდივანი, რომელსაც დანიშნავს ოლქის სასამართლო. სახალხო გამომძიებლის ჯამაგირი, მისი კამერის მოსაწყობი, აგრეთვე საკანცელარიო და სამეურნეო ხარჯი გაღებულ უნდა იქნეს ადგილობრივ სახსრიდან.

მუხ. 41. დამცველთა კოლეგიის წევრად ვერ შეიძლება იყოს: ა) არასრულწლოვანი; ბ) საარჩევნო უფლებას მოკლებული; გ) გამოძიებასა ან სამართალში მიცემული ისეთი დანაშაულისათვის, რისთვისაც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსში გათვალისწინებულია თავისუფლების აღკვეთა ან სხვა უფრო მძიმე სასჯელი; დ) სასამართლოს განაჩენით უფლება შეზღუდული; ე) მეურვეობაში მყოფი; ვ) დამცველთა კოლეგიის წევრობიდან გამორიცხული; ზ) სასამართლო განაჩენით მსჯავრდადებული ანგარებისა ან გამაწბილებელი დანაშაულისათვის, აგრეთვე ის, ვინც ამ დანაშაულებრივი ქმედობისათვის მსჯავრის დადებამდე ან ამის შემდეგ ამნისტიის ძალით განთავისუფლებულ იქნა გამოძიებისა, გასამართლებისა ან სასჯელისაგან.

მუხ. 44. „ბ" პუნქტი. მეთვალყურეობა და კონტროლი, თუ როგორ ასრულებენ დამცველთა კოლეგიის წევრნი თავიანთ მოვალეობას, და მათთვის სადისციპლინო წესით სასჯელის დადება, სახელდობრ: სასამართლოში გამოსვლის აკრძალვა ვადით ექვს თვემდე და დამცველთა კოლეგიის წევრობიდან გამორიცხვა ისე, რომ გამორიცხულს აეკრძალოს ამა კოლეგიაში ხელახლა მიღების შესახებ თხოვნის შეტანა 2 წლამდე (სას. წყობ. დებ. 118 მუხ.); ამასთანავე, დამცველთა კოლეგიის პრეზიდიუმის დადგენილება სადისციპლინო საქმის გამო შეიძლება განსაჩივრებულ იქნეს დაინტერესებული პირისა და პროკურორის მიერ სათანადო ოლქის სასამართლოს სადისციპლინო კოლეგიაში შვიდი დღის განმავლობაში დღიდან დადგენილების გამოტანისა, ხოლო, უკეთუ პასუხისგებაში მიცემული დადგენილების გამოტანას არ დაესწრო—დღიდან მისთვის დადგენილების შეტყობინებისა.

მუხ. 49. სასამართლოს აღმასრულებელს თანამდებობაზე დანიშნავს და დაითხოვს ოლქის სასამართლო'ს პრეზი-

ных прав. в) лица, состоящие под следствием или судом за преступления, за совершение коих Уголовным Кодексом ССРГ предусматривается лишение свободы или иное более тяжкое наказание, г) лица, ограниченные в правах по судебным приговорам, д) лица, состоящие под опекой, е) лица, исключенные из числа членов Коллегии Защитников, ж) осужденные по судебным приговорам за преступления корыстного или позорящего характера, а также и те, которые по указанным преступным деяниям до состоявшегося присуждения или после, за силою амнистии, освобождены от следствия, суда и наказания.

Ст. 44, п. „б". Наблюдение и контроль за исполнением членами Коллегии Защитников их обязанностей и наложение на них взысканий в дисциплинарном порядке, а именно: запрещение на срок до шести месяцев выступления на суде и исключение из числа членов Коллегии Защитников с запрещением на срок до 2-х лет возбудить ходатайство о новом принятии в Коллегию Защитников (118 ст. Пол. о Суд.), при чем постановление Президиума Коллегии Защитников по дисциплинарным делам могут быть обжалованы заинтересованными лицами и прокурором в дисциплинарную Коллегию соответствующего Обсуда в семидневный срок со дня постановления, а при отсутствии привлеченного—со дня извещения.

Ст. 49. Назначение на должности и увольнение судебных исполнителей производится Президиумом Областного Суда и утверждается Народным Комиссариатом Юстиции. Судебные исполнители действуют под руководством Областного Суда. Непосредственное наблюдение за судебными исполнителями принадлежит тем учреждениям, при которых они состоят.

Ст. 56. Для выполнения нотариальных действий, предусмотренных Положением о Государственном Нотариате, в городах Социалистической Советской Республики Грузии учреждаются Нотариальные Государственные Конторы. Число контор опреде-

დიუმი და დაამტკიცებს იუსტიციის სახალხო კომისარიატი. სასამართლოს აღმასრულებელი მოქმედობს ოლქის სასამართლოს ხელმძღვანელობით. სასამართლოს აღმასრულებლის მოქმედებას უშუალო მეთვალყურეობას გაუწევს ის დაწესებულება, რომელთანაც იგი განწესებულია.

მუხ. 56. იმ სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვის, რაც გათვალისწინებულია სახელმწიფო ნოტარიატის დებულებით, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ქალაქებში მოეწყობა სახელმწიფო სანოტარო კონტორები. კონტორების რიცხვს განსაზღვრავს იუსტიციის სახალხო კომისარიატი ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტთან და სათანადო ოლქის სასამართლოსთან შეთანხმებით.

შენიშვნა 1. სანოტარო კონტორა იმავე წესით შეიძლება მოეწყოს აგრეთვე დიდ სოფელშიაც, ქვანძ-სადგურზე, ნავთ-სადგურზე და ბაზრობის დროს.

შენიშვნა 2. იქ, სადაც სანოტარო კონტორა არ არსებობს, ყველა მისი ფუნქციების შესრულება დაეკისრება სახალხო მოსამართლეს.

შენიშვნა 3. იმ ქალაქში, სადაც იმყოფება სამაზრო რწმუნებული, სხვა მოსამართლეები თავისუფალ არიან ნოტარიუსის მოვალეობის შესრულებისაგან.

მუხ. 57. სანოტარო კონტორის სათავეში სდგას ნოტარიუსი, რომელსაც დანიშნავს აღმასრულებელი კომიტეტი იუსტიციის სახალხო კომისარიატის ან ოლქის სასამართლოს მიერ დასახელებულ კანდიდატებიდან. ნოტარიუსად დაინიშნება ის პირი, ვისაც უფლება აქვს არჩეულ იქნეს სახალხო მოსამართლედ, და ვინც შესაფერ გამოცდას ჩააბარებს იუსტიციის სახალხო კომისარის მიერ დანიშნულ კომისიას იუსტიციის სახალხო კომისარიატში შემუშავებული პროგრამით.

შენიშვნა. ნოტარიუსს არ შეუძლიან პირადი დაქირავებით იმსახუროს საბჭოთა, საზოგადოებრივ და კერძო დაწესებულებაში და საწარმოში; არ შეუძლიან აგრეთვე იყოს სავაჭრო-სამრეწველო საწარმოს მონაწილედ და უნდა შეეფერებოდეს სასამართლოს წყო-

ляет Народный Комиссариат Юстиции по соглашению с местным Исполкомом и надлежащим Областным Судом.

Примечание 1. Нотариальные конторы тем же порядком могут быть открываемы в больших селениях, на узловых станциях, пристанях и во время ярмарки.

Примечание 2. Там, где Нотариальных Контор не существует, исполнение их функций в полном об'еме возлагается на народных судей.

Примечание 3. В городах, где есть уездные уполномоченные, находящиеся там же другие народные судьи освобождаются от исполнения нотариальных обязанностей.

Ст. 57. Во главе Нотариальной Конторы стоит Нотариус, назначаемый Исполкомом из числа кандидатов, выдвигаемых Народным Комиссариатом Юстиции или Обсудом. Нотариусы назначаются из числа лиц, имеющих право быть избираемыми в Народные Судьи и выдержавших соответствующее испытание в Комиссии, назначаемой Народным Комиссаром Юстиции по выработанной в Комиссариате Юстиции программе.

Примечание. Нотариус не может служить по личному найму в Советских, общественных и частных учреждениях и предприятиях, не может быть также участником торгово-промышленного предприятия и должен соответствовать требованиям, означенным в 50 ст. Пол. о Судоустройстве.

Ст. 58. Общее наблюдение, контроль, ревизия и инструктирование Нотариальных Контор возлагается на Народный Комиссариат Юстици, а ближайшее руководство и направление их деятельности принадлежит Областному Суду и осуществляется им при посредстве состоящего при нем Нотариального Отделения, которое непосредственно подчиняется заместителю Председателя Областного Суда—Заведывающему Гражданским Отделом Суда. Заведывающие Нота-

ბილების დებულების 50 მუხლში აღნიშნულ პირობებს.

მუხ. 58. სანოტარო კონტორების საერთო ზედამხედველობა, კონტროლი და ლევიზია და მათთვის ინსტრუქტორობის გაწევა დაეკისრება იუსტიციის სახალხო კომისარიატს, უახლოესი ხელმძღვანელობა კი და მათი მოქმედების წარმართვა ეკუთვნის ოლქის სასამართლოს, რომელიც ამ ფუნქციებს ასრულებს მასთან არსებული სანოტარო თანაგანყოფილების მეშვეობით; ეს უკანასკნელი უშუალოდ ექვემდებარება ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილეს— სასამართლოს სამოქალაქო განყოფილების გამგეს. სანოტარო თანაგანყოფილების გამგეს დანიშნავს იუსტიციის სახალხო კომისარი იმ პირთაგან, ვისაც უფლება აქვს არჩეულ იქნეს სახალხო მოსამართლედ და ვინც შესაფერ გამოცდას ჩააბარებს იუსტიციის სახალხო კომისრის მიერ დანიშნულ კომისიას იუსტიციის სახალხო კომისარიატში შემუშავებული პროგრამით.

მუხ. 64. ამისდა მიხედვით—ოლქის სასამართლო შესდგება თავმჯდომარისა და ორი მისი მოადგილისაგან—ერთი სამოქალაქო, ხოლო მეორე სისხლის სამართლის განყოფილებისათვის, რომელნიც შეადგენენ ოლქის სასამართლოს პრეზიდიუმს; თორმეტი მუდმივი წევრისა და ქვემოდ აღნიშნული წესით სხდომებში მონაწილეობის მისაღებად გამოწვეულ სახალხო მსაჯულთაგან, აგრეთვე, ოლქის სასამართლოს და მასთან შტატისამებრ არსებულ დაწესებულებათა მოქმედებისათვის ამ სასამართლოსთან განაწესები ან საჭირო რიცხვის მდივნები და სხვა თანამდებობის პირნი.

მუხ. 72. ოლქის სასამართლოს პრეზიდიუმი სრული პასუხისმგებელია, რათა ოლქის სასამართლოში მთელი მუშაობა წესიერად და მიზანშეწონილად იქნეს დაყენებული არსებულ კანონმდებლობასთან შესაფერისად.

მუხ. 73. ამისდა მიხედვით სასამართლოს თავმჯდომარეს ექვემდებარება: წარდგენა სახალხო მოსამართლეთა კანდიდატებისა სათანადო მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტში; თვალყურის დევნება, რომ თავის დროზე და კანონის სათანადო მოთხოვნისამებრ შედგენილ იქნეს სახალხო მსაჯულთა სიები, შედგენა და წარდგენა იუსტიტიის სახალხო

риальными Отделениями назначаются Народным Комиссаром Юстиции из числа лиц, имеющих право быть избранными в Народные Судьи и выдержавших соответствующее испытание в Комиссии, назначаемой Народным Комиссаром Юстиции по выработанной в Комиссариате Юстиции программе.

Ст. 64. В соответствии с этими Областной Суд состоит из Председателя, двух его заместителей, одного по гражданскому, другого по уголовному отделу, образующих Президиум Обсуда, двенадцати постоянных членов и призываемых в указанном ниже порядке для участия в заседаниях Народных заседателей, с необходимым для деятельности Обсуда и положенным по штату состоящих при нем учреждений количеством секретарей и иных должностных лиц.

Ст. 72. Президиум Обсуда несет всю ответственность за правильную и целесообразную постановку всей работы в Обсуде в соответствии с существующими законоположениями.

Ст. 73. В соответствии с этим к ведению Председателя Суда относится:

а) представление кандидатов в Народные Судьи в соответствующий Уездный Исполком, наблюдение за своевременным и соответствующим требованием закона, составлением списков Нарзаседателей, составление и представление в Народный Комиссариат Юстиции отчетности по Обсуду, наблюдение за деятельностью канцелярии и составлением денежной, материальной и иной отчетности; всякого рода сношения с НКЮ и другими ведомствами, созыв пленарных заседаний Обсуда. Председательствование в таковых и внесение по своему почину всех материалов по вопросам, подлежащим ведению Пленума Обсуда, на предварительный просмотр в Президиум Обсуда.

Ст. 74. Пленум Обсуда составляется из всех наличных в данный момент членов его, но во всяком случае не менее половины, при обязательном участии Областного Прокурора или его Помощника. Пленум ве-

კომისარიატში ოლქის სასამართლოს ანგარიშებისა, თვალყურის დევნება კანცელარიის მოქმედებისათვის და ფულადი, მატერიალური და სხვა ანგარიშების მდგომარეობისათვის, ყოველგვარი ურთიერთი მიმართვა იუსტიციის სახალხო კომისარიატთან და სხვა უწყებასთან, ოლქის სასამართლოს პლენუმის სხდომის მოწვევა, თავმჯდომარეობა ამ სხდომაზე და თავისი თანხმობით შეტანა ყოველივე მასალისა ყველა იმ საკითხის გამო, რაც ოლქის სასამართლოს პლენუმს ექვემდებარება, ოლქის სასამართლოს პრეზიდიუმში წინასწარ განსახილველად.

მუხ. 74. ოლქის სასამართლოს პლენუმი შესდგება სასამართლოს ყველა იმ წევრისაგან, რომელიც პლენუმის მოწვევის დროს ადგილობრივ იმყოფება; ყოველ შემთხვევაში, პლენუმს უნდა დაესწროს წევრთა საერთო რიცხვის ნახევარი მაინც და მასში აუცილებლად მონაწილეობა უნდა მიიღოს ოლქის სასამართლოს პროკურორმა ან მისმა თანაშემწემ. პლენუმს ექვემდებარება:

ა) განხილვა ყველა საკითხისა, რაც შეეხება სახალხო სასამართლოს უბანთა ფარგლების და რიცხვის განსაზღვრას, სახალხო მოსამართლეთა გადაყვან-გადმოყვანა ოლქის სასამართლოს სამოქმედო რაიონის ფარგალში, სახალხო გამომძიებელთა უბნების განაწილებასა და მათი ფარგლების და რიცხვის განსაზღვრას, სახალხო გამომძიებელთა დანიშვნასა და გადაყვან-გადმოყვანას; ამასთანავე ყველა დადგენილება ამ საკითხების გამო უნდა წარედგინოს დასამტკიცებლად იუსტიციის სახალხო კომისარიატს.

ბ) დანიშვნა სახალხო სასამართლოს და სახალხო გამომძიებლების სასამართლო რევიზიისა და ამ რევიზიის გამო მოხსენების განხილვა; განხილვა ყველა საკითხისა, რაც შეეხება სადისციპლინო წესით დევნის აღძვრას ოლქის სასამართლოს ხელქვეითი სახალხო მოსამართლისა, სახალხო გამომძიებლისა და სხვა თანამდებობის პირის წინააღმდეგ, მათ შორის თვით ოლქის სასამართლოს წევრის წინააღმდეგაც, დადგენილების მიღება სახალხო მოსამართლეთა და სახალხო გამომძიებელთა თანამდებობიდან გადაყენების შესახებ დროებით, პასუხისგებაში მიცემულ პირთა საქმის გადაწყვე-

дает: а) рассмотрением вопросов, связанных с определением границ и числа участков Народного Суда, перемещением Народных Судей в пределах подведомственного Обсуду района, распределением и определением границ и числа участков Народных Следователей, назначением и перемещением последних; при этом все постановления по этим вопросам должны быть представлены на утверждение Народного Комиссариата Юстиции, б) назначением судебных ревизий Народных Судов и Народных Следователей и заслушанием докладов по ним, рассмотрением всех вопросов, связанных с возбуждением дисциплинарной ответственности против Нарсудей и Нарследователей и иных должностных лиц, подведомых Обсуду, в том числе и членов самого Обсуда, вынесением определений о временном отстранении от должности Народных Судей и Народных Следователей, впредь до решения дел о привлеченных лицах, и выборами дисциплинарной коллегии Областного Суда и в) рассмотрением отдельных, вносимых Председателем Обсуда или отдельным составом судебного или кассационного заседания или областным Прокурором вопросов, связанных с неясностью или неполнотой действующих законов, всякий раз, однако, исключительно в связи с каким либо конкретным делом или решением. При этом Суд копии с постановлений Пленума по этим вопросам должен представлять в Верховный Суд и НКЮ. В случаях, если разрешение вопроса вызовет в Пленуме разногласие, если с постановлением Пленума не согласится Областной Прокурор и если Пленум признает, что данный вопрос не может быть им разрешен, соображения Пленума представляются на окончательное разрешение в Верховный Суд.

Ст. 79. В целях укрепления постоянной связи между Областным Судом и подведомственными ему органами в уездах состоят уполномоченные Обсуда, назначаемые Пленумом Обсуда из уездных (районных) Народных Судей, при чем необходимые распоря-

ტამდე, და ოლქის სასამართლოს სადისციპლინო კოლეგიის წევრთა არჩევა და

გ) განხილვა ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარის ან ოლქის სასამართლოს სამსჯავრო თუ საკასაციო სხდომის ცალკე შედგენილობის ან ოლქის პროკურორის მიერ შეტანილი ცალკე საკითხისა, რაც შეეხება მომქმედ კანონის გაურკვევლობას ან არა სისრულეს, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ამ საკითხს კავშირი ექნება რაიმე კონკრეტულ საქმესა ან გადაწყვეტილებასთან; ამასთანავე სასამართლომ ამ საკითხის შესახებ პლენუმის დადგენილების ასლი უნდა წარუდგინოს უზენაეს სასამართლოს და იუსტიციის სახალხო კომისარიატს. უკეთუ საკითხის გადაწყვეტა გამოიწვევს პლენუმში აზრთა სხვადასხვაობას, თუ პლენუმის დადგენილებას არ დაეთანხმება ოლქის პროკურორი და თუ პლენუმი აღიარებს, რომ იგი ვერ გადასწყვეტს აღძრულ საკითხს, პლენუმმა თავისი მოსაზრებანი ასეთი საკითხის შესახებ უნდა წარუდგინოს უზენაეს სასამართლოს საბოლოოდ გადასაწყვეტად.

მუხ. 79. ოლქის სასამართლოს და მის ქვემდებარე ორგანოებს შორის მუდმივი კავშირის განსამტკიცებლად მაზრაში იმყოფება ოლქის სასამართლოს რწმუნებული, რომელსაც დანიშნავს ოლქის სასამართლოს პრეზიდიუმი მაზრის (რაიონის) სახალხო მოსამართლეთაგან; ამასთანავე საადმინისტრაციო-საფინანსო მმართველობის დარგში საჭირო განკარგულებას რწმუნებული მოახდენს იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დირექტივით და ამ უკანასკნელის კონტროლით.

მუხ. 80. ოლქის სასამართლოს რწმუნებულს იმ მიმდინარე სამუშაოსთან ერთად, რაც შესაძლებელია მის უბანში, დაეკისრება:

ა) თვალყური ადევნოს მაზრის ტერიტორიაზე მომქმედი დამცველთა კოლეგიის ბიუროს მუშაობას;

ბ) გაანაწილოს მაზრისათვის გაცემული კრედიტები;

გ) წარავლინოს სახალხო მოსამართლე არასრულწლოვანების საქმეთა კომისიაში;

დ) მონაწილეობა მიიღოს იმ კომისიაში, რომელიც შეადგენს და გაანაწილებს სახალხო მსაჯულთა სიებს;

ე) მოიწვიოს მაზრაში იუსტიციის მომუშავეთა თათბირი მომქმედი კანო-

дительные действия по Отделу Административно-финансового Управления проводятся ими по указаниям и под контролем Народного Комиссариата Юстиции.

Ст. 80. На уполномоченного Обсуда, наряду с исполнением им текущей работы по своему участку, возлагается: а) наблюдение за деятельностью действующего на территории уезда бюро Коллегии Защитников, б) разассигнование кредитов, отпускаемых на уезд, в) командирование Народных Судей в комиссии по делам о несовершеннолетних, г) участие в комиссии по составлению и разверстке списков народных заседателей, д) созыв и председательствование на уездных совещаниях работников Юстиции уезда для совместного обсуждения вопросов, связанных с применением действующих законов, ознакомления с циркулярами Народного Комиссариата Юстиции, Верховного Суда и Областного Суда, е) исполнение судебных обязанностей членов Обсуда по подсудным ему делам и особо отдаленных от Обсуда уездах по специальному каждый раз постановлению Пленума Обсуда, подлежащему утверждению Народного Комиссара Юстиции.

Ст. 82 п. „б". Непосредственное руководство действиями следственных органов и органов дознания в области раскрытия преступлений, а также действиями органов Чрезвычайной Комиссии. Порядок надзора за деятельностью органов Чрезвычайной Комиссии со стороны Прокурорского Надзора определяется положением, издаваемым Всегрузинским Центральным Исполнительным Комитетом в соответствии с положением о надзоре за об'единенным государственным политическим управлением, утверждаемым Центральным Исполнительным Комитетом Союза ССР.

Ст. 83. Во главе Прокуратуры, в качестве Прокурора Республики, стоит Народный Комиссар Юстиции. В непосредственном подчинении Прокурора Республики находится входящий в состав Народного Комиссариата Юстиции и возглавляемый Старшим

ნების შეფარდებასთან დაკავშირებული საკითხების განსახილველად და იუსტიციის სახალხო კომისარიატისა, უზენაესი და ოლქის სასამართლოების ცირკულიარების გასაცნობად, აგრეთვე ითავმჯდომარეოს ამ თათბირზე;

3) შეასრულოს ოლქის სასამართლოს წევრის სასამართლო მოვალეობა მის ქვემდებარე საქმეთა სფეროში ოლქის სასამართლოსაგან განსაკუთრებულად დაშორებულ მაზრებში ოლქის სასამართლოს პლენუმის ყოველ ცალკე შემთხვევისთვის სპეციალურ დადგენილებით, რაც დამტკიცებულ უნდა იქნეს იუსტიციის სახალხო კომისრის მიერ.

მუხ. 82 „ბ" პუნქტი. უშუალო ხელმძღვანელობა ყველა საგამომძიებლო და მომკვლევი ორგანოს მოქმედებისათვის დანაშაულის გამოაშკარავების სფეროში და აგრეთვე საგანგებო კომისიის ორგანოთა მოქმედებისათვის. წესი პროკურატურის ზედამხედველობისა საგანგებო კომისიის ორგანოთა მოქმედებისათვის განისაზღვრება იმ დებულებით, რომელსაც გამოსცემს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი გაერთიანებულ სახელმწიფო პოლიტიკურ სამმართველოსათვის ზედამხედველობის დებულების მიხედვით, რომელსაც დაამტკიცებს ს. ს. რ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

მუხ. 83. პროკურატურის სათავეში სდგას რესპუბლიკის პროკურორი—იუსტიციის სახალხო კომისარი. რესპუბლიკის პროკურორს უშუალოდ ემორჩილება იუსტიციის სახალხო კომისარიატის შედგენილობაში შემავალი საპროკურატურო განყოფილება, რომელსაც სათავეში უდგას რესპუბლიკის პროკურორის უფროსი თანაშემწე; საპროკურატურო განყოფილებას დაეკისრება მთლად რესპუბლიკის პროკურატურის გამგებლობა.

შენიშვნა. პროკურატურის განყოფილების ფუნქციები განსაზღვრულია იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დებულებით.

მუხ. 84. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს პროკურორის მოვალეობის უშუალოდ ასრულება დაეკისრება რესპუბლიკის პროკურორის უმცროს თანაშემწეს. რესპუბლიკის პროკურორის თანაშემწეებს (უფროსს და უმცროსს), რესპუბლიკის პროკურორის წარდგენით, დაამტკიცებს

Помощником Прокурора Республики Отдел Прокуратуры, на который возлагается общее заведывание всей Прокуратуры Республики.

Примечание. Функции Отдела Прокуратуры определяются положением о Народном Комиссариате Юстиции.

Ст. 84. Непосредственное выполнение обязанностей Прокурора Верховного Суда ССРГ возлагается на младшего Помощника Прокурора Республики. Помощники (старший и младший) Прокурора Республики утверждаются и отзываются Президиумом ВЦИК'а по представлению Прокурора Республики.

Ст. 86. Выполнение обязанностей Прокуроров Областных Судов и Военного Трибунала возлагается на Прокурора Восточной Грузии, Прокурора Западной Грузии и Военную Прокуратуру Грузинских дивизий.

Ст. 99. Военная Прокуратура Грузинских Дивизий осуществляет все права Областного Прокурора по надзору и борьбе с преступлениями в отношении военнослужащих Грузинских Дивизий, а также всех других военных учреждений Социалистической Советской Республики Грузии по делам, подсудным Военному Трибуналу.

Ст. 103. Председатель Верховного Суда, его Заместитель и Председатели Кассационной и Судебной Коллегии составляют Президиум Верховного Суда, на который возлагается:

1) В сфере управления Верховного Суда и состоящих при нем учреждений и должностных лиц:

а) распределение обязанностей между членами Верховного Суда;

б) назначение специальных составов Суда из Членов Верховного Суда по отдельным рассматриваемым в Судебных Коллегиях делам;

в) просмотр и утверждение отчетности отдельных коллегий и составление отчетности по Верховному Суду.

2) В сфере надзора за судебными учреждениями:

а) рассмотрение представляемых в Президиум Верховного Суда Касса-

და უკან გაიწვევს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

მუხ. 86. ოლქის სასამართლოების და სამხედრო ტრიბუნალის პროკურორების მოვალეობის ასრულება დაეკისრება აღმოსავლეთ საქართველოს პროკურორს, დასავლეთ საქართველოს პროკურორს და ქართული დივიზიების სამხედრო პროკურატურას.

მუხ. 99. ქართული დივიზიების სამხედრო პროკურატურა განახორციელებს ოლქის პროკურორის ყველა უფლებას ზედამხედველობისა და დანაშაულობასთან ბრძოლის საქმეში ქართული დივიზიებისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ყველა სხვა სამხედრო დაწესებულების სამხედრო მსახურთა მიმართ სამხედრო ტრიბუნალის ქვემდებარე საქმეთა სფეროში.

მუხ. 103. უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე, მისი მოადგილე და საკასაციო და სასამართლო კოლეგიების თავმჯდომარენი შეადგენენ უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმს, რომელსაც დაეკისრება:

1. უზენაესი სასამართლოს და მასთან არსებულ დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთა მართვა-გამგეობის სფეროში:

ა) განაწილება მოვალეობისა უზენაესი სასამართლოს წევრთა შორის;

ბ) უზენაესი სასამართლოს წევრთაგან სასამართლოს სპეციალურ შემდგენილობის დანიშვნა იმ ცალკე საქმეთა გამო, რაც უნდა განიხილოს სასამართლო კოლეგიებმა;

გ) გადათვალიერება და დამტკიცება ცალკე კოლეგიების ანგარიშებისა და შედგენა უზენაესი სასამართლოს ანგარიშებისა.

2. სასამართლო დაწესებულებათა ზედამხედველობის სფეროში:

ა) განხილვა ოლქის სასამართლოების მოქმედების დახასიათებისა, რომელსაც უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმს წარუდგენს საკასაციო კოლეგია საკასაციო და ზედამხედველობის წესისამებრ განხილულ საქმეთა მიხედვით;

ბ) წარდგენა იუსტიციის სახალხო კომისარიატისათვის ოლქის სასამართლოების მორიგი რევიზიის მოხდენის შესახებ, ამ სასამართლოების პირადი შემდგენილობის შეცვლისა და ოლქის სასამართლოსათვის სახელმძღვანელო დირექ-

ционными Коллегиями характеристик Обсудов на основании рассмотренных ими дел в порядке кассационном и надзора;

б) представление Народному Комиссару Юстиции о производстве очередных ревизий Обсудов, об изменениях в личном составе последних или о даче указаний Обсудам с вызовом для об'яснения Председателей Обсудов или без таковых;

в) назначение специальных ревизий Обсудов и иных, приравненных к ним по положению Судов по предложениям Прокурора Республики, а также по собственной инициативе, в частности на основании представлений Кассационных Отделений с санкцией Народного Комиссариата Юстиции, и заслушание этих ревизий с вызовом Председателя обревизованного Обсуда и обязательным присутствием при этом Народного Комиссара Юстиции или его Заместителя;

г) возбуждение дисциплинарных производств против членов Верховного Суда, Председателей Обсудов и равных им Судов, их заместителей, как в результате ревизии Судов или на основании представлений Кассационной Коллегии, так и по отдельным сообщениям Прокурора Республики, и наложением дисциплинарных взысканий на них в пределах, представленной Президиуму власти;

д) созыв пленарных заседаний Верховного Суда и подготовка материала для них.

Примечание 1. Доклады о результатах очередных ревизий могут вноситься Отделом Судоустройства и надзора НКЮ на рассмотрение Президиума Верховного Суда.

Примечание 2. На заседаниях Президиума обязательно присутствует с правом совещательного голоса Помощник Прокурора Республики, состоящий при Верховном Суде, а по вопросам, касающимся осуществления надзора за Обсудами, Заведывающий Отделом Судоустройства и Надзора НКЮ, при чем при несогласии последнего с поста-

ტივების მიცემის შესახებ; ამასთანავე შეიძლება მოწვეულ იქნეს ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარე ახსნა-განმარტებისათვის;

გ) დანიშვნა, რესპუბლიკის პროკურორის წინადადებით და თავისი თაოსნობითაც, აგრეთვე თანახმად საკასაციო თანაგანყოფილებების წარდგენისა, იუსტიციის სახალხო კომისრის დასტურისამებრ, ოლქის სასამართლოების და მათი თანასწორი სასამართლოების რევიზიისა; განხილვა ამ რევიზიის შედეგისა რევიზიაქმნილ ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარის მოწვევით და იუსტიციის სახალხო კომისრის ან მისი მოადგილის სავალდებულო დასწრებით;

დ) უზენაესი სასამართლოს წევრთა, ოლქის სასამართლოების და მათი თანასწორი სასამართლოების თავმჯდომარეთა და თავმჯდომარის მოადგილეთა წინააღმდეგ სადისციპლინო წესით დევნის აღძვრა, როგორც სასამართლოების რევიზიის შედეგის მიხედვით ან თანახმად საკასაციო კოლეგიების წარდგენისა, ისე რესპუბლიკის პროკურორის ცალკე ცნობის თანახმად და ხსენებულ პირთათვის სადისციპლინო წესით სასჯელის დადება იმ ხელისუფლების ფარგალში, რაც პრეზიდიუმს აქვს მინიჭებული;

ე) მოწვევა უზენაესი სასამართლოს პლენუმისა და მისთვის მასალის დამზადება.

შენიშვნა 1. მოხსენება მორიგი რევიზიის შედეგის შესახებ შეიძლება შეტანილ იქნეს განსახილველად იუსტიციის სახალხო კომისარიატის სასამართლოს მოწყობის და ზედამხედველობის განყოფილების მიერ უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმში.

შენიშვნა 2. პრეზიდიუმის სხდომებს, სათათბირო ხმის უფლებით, აუცილებლად დაესწრება უზენაეს სასამართლოსთან გაწესებული თანაშემწე რესპუბლიკის პროკურორისა, ხოლო იმ საკითხების განხილვის დროს, რაც შეეხება ოლქის სასამართლოსათვის ზედამხედველობის გაწევას, იუსტიციის სახალხო კომისარიატის სასამართლოს მოწყობისა და ზედამხედველობის განყოფილების გამგე; თანაც, იმ შემთხვევაში, როცა ეს უკანასკნელი არ დაეთანხმება პრეზიდიუმის დადგენი-

новлением Президиума по вопросам, указанным в п. „б" настоящей статьи, постановления эти передаются на окончательное разрешение Народного Комиссара Юстиции.

Ст. 104 (пункт 2-ой). Рассмотрение и утверждение постановлений Президиума Верховного Суда об отмене или изменении приговоров судебных и кассационных коллегий Верховного Суда и любого иного Суда Республики, передаваемых в Верховный Суд постановлениями Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета, Председателем Верховного Суда и Прокурором Республики или опротестовываемых Председателем Коллегии или Прокурором.

Ст. 111. Судебные функции Верховного Суда в отношении Военных Трибуналов, действующих в пределах Грузии, указаны ниже в главе XVII.

Ст. 118. В порядке дисциплинарного производства могут быть налагаемы следующие взыскания:

а) замечание,

б) выговор,

в) перемещение и смещение на низшую должность,

г) отстранение от службы с запрещением работы в судебных должностях на срок до 2 лет, а в отношении членов коллегии защитников меры взыскания, поименованные в п. „б" 44 ст. Полож. о Судоустройстве.

Ст. 129. Военно-судебные учреждения в пределах ССРГ действуют под общим контролем и наблюдением Верховного Суда СССР (ст. 16, п. „а" Пол. о Верх. Суде СССР). Организация военно-судебных учреждений и ближайший надзор за ними осуществляется военной Коллегией Верховного Суда СССР.

Ст. 130. Военно-судебные учреждения состоят:

а) при революционных военных советах, военных округов и фронтов —военные трибуналы военного округа или фронта:

ლებას ამა მუხლის „ბ“ პუნქტში აღნიშნულ საკითხების გამო, დადგენილება იგი გადაეცემა იუსტიციის სახალხო კომისარს საბოლოო გადაწყვეტისათვის.

მუხ. 104 მე-2 პუნ. განხილვა და დამტკიცება უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმის დადგენილებისა, უზენაესი სასამართლოს სასამართლო და საკასაციო კოლეგიის და რესპუბლიკის სხვა რომელიმე სასამართლოს იმ განაჩენის გაუქმებისა ან შეცვლის შესახებ, რაც უზენაეს სასამართლოს გადაეცემა სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილებით, ან უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარისა და რესპუბლიკის პროკურორის მიერ, ან და რაზედაც პროტესტია შეტანილი კოლეგიის თავმჯდომარისა ან პროკურორის მიერ.

მუხ. 111. უზენაესი სასამართლოს სასამართლო ფუნქციები საქართველოს საზღვრებში მომქმედი სამხედრო ტრიბუნალების მიმართ განისაზღვრება ქვემოდ XVII თავში.

მუხ. 118. სადისციპლინო წესით შეიძლება დადებულ იქნეს შემდეგი სასჯელი: ა) შენიშვნა, ბ) საყვედური, გ) გადაყვანა ან უმდაბლეს თანამდე ბობაზე ჩამოყვანა, დ) გადაყენება სამსახურიდან სასამართლოს თანამდებობაზე მუშაობის აკრძალვით ვადით ორ წლამდე, ხოლო დამცველთა კოლეგიის წევრთა მამართ სას. წყობ. დებ. 44 მუხ. „ბ“ პუნქტში ჩამოთვლილი ღონისძიებანი.

მუხ. 129. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამხედრო სასამართლო დაწესებულებანი მოქმედებენ სსრ. კავშირის უზენაესი სასამართლოს საერთო კონტროლით და მეთვალყურეობით (სსრ კავშირის უზენაესი სასამართლოს დებულების 16 მუხლ. „ა“ პუნქტი). სამხედრო სასამართლო დაწესებულებას მოაწყობს და უახლოეს ზედამხედველობას გაუწევს სსრ კავშირის უზენაესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგია.

მუხ. 130. სამხედრო სასამართლო დაწესებულება მოეწყობა:

ა) სამხედრო ოლქის ამ ფრონტის რევოლიუციონურ სამხედრო საბჭოსთან —სამხედრო ოლქის ან ფრონტის სამხედრო ტრიბუნალი;

ბ) კორპუსთან—კორპუსის სამხედრო ტრიბუნალი და

б) при корпусах—военные трибуналы корпуса;

в) при дивизиях—дивизионные отделы окружных трибуналов.

В военное время или в районах боевых действий могут быть учреждаемы, сверх того, военные трибуналы армии или укрепленного района и Отделы корпусного трибунала при действующих дивизиях. Определение количества действующих в пределах ССРГ Военных Трибуналов, как в военное, так и в мирное время, образование новых и ликвидация военных трибуналов производятся Военной Коллегией Верховного Суда Союза ССР по представлениям Революционного военного совета Союза ССР, согласованным с Народным Комиссаром Юстиции ССРГ (ст. 16 п. „в“ Положения о Верховном Суде СССР).

Ст. 132. Состав Военного Трибунала (округа или фронта, армии, флота, корпуса, дивизии), состоит из Председателя, его заместителя и 3-х членов. Назначение, увольнение, а равно смещение и перемещение их производится в порядке, предусмотренном п. „б“ 16 ст. Полож. о Верховном Суде Союза ССР.

Ст. 135. Функции Кассационной инстанции в отношении Военных Трибуналов по делам о преступлениях, учиненных на территории Грузии, осуществляет Кассационная Коллегия Верховного Суда Социалистической Советской Республики Грузии.

Ст. 138. Решения и приговоры Трудовых Сессий подлежат обжалованию в кассационном порядке в подлежащий Областной Суд, коему принадлежит и непосредственный судебный надзор за деятельностью Трудовых Сессий Нарсуда. Порядок назначения, отозвания и смещения Народного Судьи, председательствующего в трудовых сессиях, тот же, что и для остальных Народных Судей.

Ст. 139. Народному Комиссару Труда предоставляется право истребования наряду с органами Прокуратуры любого дела, разрешенного в Трудовой Сессии, приговор или решение

გ) დივიზიასთან—ოლქის ტრიბუნალის სადივიზიო თანაგანყოფილება.

ომიანობის დროს ან და საბრძოლო მოქმედების რაიონში შეიძლება მოეწყოს, ამის გარდა, არმიის ან გამაგრებული რაიონის სამხედრო ტრიბუნალი და კორპუსის ტრიბუნალის განყოფილება მოქმედ დივიზიასთან. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებში, როგორც ომიანობის, ისე მშვიდობიანობის დროს მომქმედი სამხედრო ტრიბუნალების რიცხვს განსაზღვრავს, მოაწყობს ახლებს, სამხედრო ტრიბუნალების ლიკვიდაციას ახდენს სსრ კავშირის უზენაესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგია სსრ კავშირის რევოლუციონური სამხედრო საბჭოს წარდგენით, რაც შეთანხმებულ უნდა იქნეს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის იუსტიციის სახალხო კომისართან (სსრ კავშირის უზენაესი სასამართლოს დებულების 16 მუხ. „გ" პუნქტი).

მუხ. 132. სამხედრო ტრიბუნალი ოლქისა ან ფრონტისა, არმიისა, ფლოტისა, კორპუსისა და დივიზიის — შესდგება თავმჯდომარისა, მისი მოადგილისა და სამი წევრისაგან. მათი დანიშვნა, დათხოვნა, აგრეთვე გადაყენება და გადაყვანა მოხდება სსრ უზენაეს სასამართლოს დებულების 16 მუხლ „ბ" პუნქტით გათვალისწინებულ წესისამებრ.

მუხ. 135. სამხედრო ტრიბუნალისათვის საკასაციო ინსტანციის ფუნქციებს საქართველოს ტერიტორიაზე ჩადენილი დანაშაულის საქმის გამო შეასრულებს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს საკასაციო კოლეგია.

მუხ. 138. შრომის საქმეთა სესიის გადაწყვეტილებისა და განაჩენის საკასაციო წესით გასაჩივრება შეიძლება სათანადო ოლქის სასამართლოში, რომელსაც ეკუთვნის აგრეთვე შრომის საქმეთა სესიის მოქმედებისათვის უშუალო სასამართლო ზედამხედველობის უფლება. იმ სახალხო მოსამართლის დანიშვნისა, უკან გაწვევისა და გადაყენების წესი, რომელიც შრომის საქმეთა სესიაში თავმჯდომარეობს, ისეთივეა, როგორც დანარჩენ სახალხო მოსამართლეთათვის.

მუხ. 139 შრომის სახალხო კომისარს უფლება აქვს ისევე, როგორც პროკურატურის ორგანოს, გამოითხოვოს შრომის საქმეთა სესიაში გადაწყვეტილი ყოველი საქმე, რომლის შესახებაც დად-

по коему вступили в законную силу, и опротестования этих приговоров или решений в порядке надзора перед Верховным Судом по Уголовной или Гражданской Кассационной Коллегии. Для исполнения обязанностей прокурорского надзора по трудовым делам в Верховном Суде при гражданской и уголовной Кассационных Коллегиях назначается специальный Прокурор Центральной Прокуратурой, по соглашению с Народным Комиссариатом Труда, который в своей деятельности руководствуется особым положением о Прокуратуре по трудовым делам (Постановление ВЦИК'а от 25 октября 1924 г. за № 37).

III.

Ввести в Положение о Судоустройстве новые статьи: пункт „в" ст. 2, 73¹ ст., примечание к 86 ст., примечание к 101 ст., примечание к 127 ст., ст.ст 131, 133. 134 и 140.

Ст. 2. Для рассмотрения дел специальных категорий, в виду особой сложности таковых дел, необходимости специальных знаний и навыков для их рассмотрения и по соображениям особой опасности отдельных категорий преступных деяний для военной мощи республики или ее хозяйственного преуспевания—наряду с единой системой народных судов ССРГ временно действуют специальные суды: а) по делам о воинских и иных преступлениях, угрожающих крепости и мощи Красной Армии: Военные Трибуналы, б) по делам о преступлениях по нарушению Кодекса Законов о Труде особые трудовые сессии Народных Судов, в) по делам об имущественных спорах между государственными учреждениями и предприятиями Высшая Арбитражная Комиссия при экономическом Совете ССРГ. Порядок организации и деятельности этих судов определен в разделе 5 и главы XVII настоящего положения.

Ст. 73¹. На Президиум Обсуда возлагается: а) распределение членов Обсуда по отделениям, формирование особых составов для слушания отдельных дел из числа членов Суда,

გენილი განაჩენი თუ გადაწყვეტილება კანონიერ ძალაში შესული, და ზედამხედველობის წესით, პროტესტი შეიტანოს ამ განაჩენსა თუ გადაწყვეტილებაზე უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის ან სამოქალაქო სამართლის საკასაციო კოლეგიაში. შრომის საქმეთათვის საპროკურორო ზედამხედველობის მოვალეობის აღსასრულებლად უზენაეს სასამართლოში სამოქალაქო და სისხლის სამართლის საკასაციო კოლეგიებთან ცენტრალური პროკურატურა, შრომის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, დანიშნავს სპეციალურ პროკურორს, რომელიც თავის მოქმედებაში ხელმძღვანელობს შრომის საქმეთა პროკურატურის შესახებ გამოცემული განსაკუთრებული დებულებით (იხილეთ საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილება 1924 წლ. ოქტომბრის 25 თარიღისა და 37 № რისა).

III.

სასამართლოს წყობილების დებულებას და მასში 2 მუხ. „გ" პუნქტი, 73[1] მუხ., 86 მუხ. შენიშ., 101 მუხ. შენ. 127 მუხ. შენ. 131, 133, 134 და 140 მუხლები.

მუხ 2. სპეციალური კატეგორიის საქმეების განსახილველად, მათი განსაკუთრებული ხასიათის და განხილვისათვის სპეციალური ცოდნისა და გამოცდილების საჭიროების გამო, და აგრეთვე იმის გამო, რომ დანაშაულებრივ ქმედობათა ზოგიერთი კატეგორია განსაკუთრებულ საფრთხეს წარმოადგენს რესპუბლიკის სამხედრო ძლიერებისათვის ან მეურნეობის წარმატებისათვის, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო სასამართლოს ერთიან სისტემასთან ერთად, დროებით მოქმედობს შემდეგი სპეციალური სასამართლოები: ა) სამხედრო და სხვა ისეთი დანაშაულის საქმეებისათვის, რაც წითელი არმიის სიმტკიცეს და ძლიერებას საფრთხეს უქადებს — სამხედრო ტრიბუნალი, ბ) ისეთი დანაშაულის საქმეებისათვის, რაც შრომის კანონთა კოდექსის დარღვევას ეხება, — სახალხო სასამართლოების შრომის საქმეთა განსაკუთრებული სესიები და გ) სახელმწიფო დაწესებულებათა და საწარმოთა შორის ქონებრივი დავის საქმეებისათვის — უმაღლესი საარბიტრაჟო კომისია საქართველოს

на входящих в те или иные отделения, как равно возбуждение ходатайства пред НКЮ об увеличении общего количества членов Обсуда для обслуживания нужд области, б) разрешение вопросов, подлежащих ведению Председателя Обсуда, если он признает необходимым внести их на рассмотрение Президиума, в) предварительный просмотр материалов и обсуждение вопросов, подлежащих внесению в Пленум Обсуда и подготовка материалов, касающихся дисциплинарной ответственности Нарсудей, Нарследователей и других судебных работников, г) наблюдение за деятельностью Коллегии Защитников.

Примечание. Вопросы, связанные с отменой и пересмотром судебных решений и приговоров или вопросы, по которым имеется протест Прокурора, вносятся непосредственно в Пленум и предварительному рассмотрению в Президиуме не подлежат.

Ст. 86.

Примечание. Права Народного Комиссара Юстиции и Прокуратуры ССРГ в отношении организации Военной Прокуратуры Грузинских Дивизий, а также взаимоотношения Прокуратуры ССР Грузии и Военной Прокуратуры Груздивизий означены в 131 ст. Положения о Судоустройстве.

Ст. 101. Председатель, его Заместитель и председатели Коллегий Верховного Суда назначаются Президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета непосредственно, прочие же члены Верховного Суда по представлению НКЮ.

Примечание. В состав Верховного Суда входят два члена от Автономной Области Юго-Осетии, избранные ЦИК'ом Автономной Области Юго-Осетии и утверждаемые Президиумом Всегрузинского ЦИК'а. Члены Верховного Суда от Автономной Области Юго-Осетии принимают

სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოსთან.

ამ სასამართლოების ორგანიზაციისა და მოქმედების წესი განსაზღვრულია ამა დებულების V კარის XVII თავში.

მუხ. 73¹. ოლქის სასამართლოს პრეზიდიუმს ეკისრება: ა) ოლქის სასამართლოს წევრების განაწილება თანაგანყოფილებებში; ცალკე საქმეებისათვის განსაკუთრებულ შემადგენლობის მოწყობა სასამართლოს იმ წევრთაგან, რომელნიც არც ერთ თანაგანყოფილებაში არ შედიან; აგრეთვე შუამდგომლობის აღძვრა იუსტიციის სახალხო კომისარიატის წინაშე ოლქის სასამართლოს წევრთა საერთო რიცხვის გადიდების შესახებ ოლქის საჭიროებისათვის, ბ) იმ საკითხების გადაწყვეტა, რაც ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარის გამგებლობაშია, უკეთუ იგი საჭიროდ სცნობს ამ საკითხის პრეზიდიუმში შეტანას განსახილველად, გ) წინასწარი გადათვალიერება მასალებისა და განხილვა იმ საკითხებისა, რაც შეტანილ უნდა იქნეს ოლქის სასამართლოს პლენუმში, და დამზადება იმ მასალისა, რომელიც შეეხება სახალხო სასამართლოსა. სახალხო გამომძიებლისა და სხვა სასამართლოს მომუშავის სადისციპლინო წესით პასუხისმგებლობას, დ) მეთვალყურეობა დამცველთა კოლეგიის მოქმედებისათვის.

შენიშვნა ის საკითხი, რომელიც დაკავშირებულია სასამართლოს გადაწყვეტილების და განაჩენის გაუქმებასა და გადასინჯვასთან ან და ის საკითხი, რომლის შესახებ არის პროკურორის პროტესტი, შეიტანება მხოლოდ პლენუმში და არც სწორ არ განიხილება პრეზიდიუმში.

მუხ. 86

შენიშვნა. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის იუსტიციის სახალხო კომისარის და პროკურატურის უფლება ქართული დივიზიის სამხედრო პროკურატურის ორგანიზაციის საქმეში, აგრეთვე ურთიერთ დამოკიდებულებისა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის პროკურატურის და ქართული დივიზიების სამხედრო პროკურატურის შორის აღნიშნულია სასამართლოს წყობილების დებულების 131 მუხლში.

მუხ. 101. უზენაესი სასამართლოს

участие при рассмотрении в кассационной коллегии дел по жалобам и протестам на приговоры и решения Главного Суда Автономной Области Юго-Осетии, а также обязательно в Пленуме по делам, рассмотренным судебными учреждениями Юго-Осетии, по вопросам, возникающим в судебной практике этих учреждений и, по делам, рассматриваемым в Пленуме в порядке 447 ст. Угол Процесс. Кодекса.

Ст. 127 Постановление Дисциплинарной Коллегии Обсуда может быть обжаловано в 7 дневный срок в Верховный Суд. Обжалование постановлений Дисциплинарной Коллегии Верховного Суда не допускается.

Примечание. Постановление, вынесенное Дисциплинарной Коллегией Обсуда в качестве второй инстанции по делам о членах Коллегии Защитников (п. „б" 44 ст.) является окончательным и дальнейшему обжалованию не подлежит.

Ст. 131. Права Народного Комиссара Юстиции и Прокуратуры ССРГ в отношении Военных Трибуналов, действующих в пределах ССРГ, их личного состава (председателей и членов) и Прокуратуры их определяются положением о Верховном Суде Союза ССР. Взаимоотношение Военной Прокуратуры и Прокуратуры ССРГ, а равно взаимоотношения между Прокуратурой ССРГ и Военными Трибуналами определяются положением о Верховном Суде Союза ССР и особым положением о Военных Трибуналах и Военной Прокуратуре.

Ст. 133. В каждом военном округе, фронте, армии, флоте, корпусе и ином войсковом об'единении, при котором имеется Военный Трибунал, состоит Военный Прокурор и при нем в числе определенном штатами его помощники, непосредственно ему подчиненные. Военные Прокуроры непосредственно подчиняются Помощнику Прокурора Верховного Суда СССР по Военной Прокуратуре. Военные Прокуроры назначаются,

თავმჯდომარეს, მის მოადგილეს და კოლეგიათა თავმჯდომარეებს დანიშნავს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი უშუალოდ, ხოლო დანარჩენ წევრებს — იუსტიციის სახალხო კომისარის წარდგენისამებრ.

შენიშვნა. უზენაესი სასამართლოს შედგენილობაში შედის ორი წევრი სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქიდან, რომელთაც აირჩევს სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და დაამტკიცებს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი. სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქიდან არჩეული უზენაესი სასამართლოს წევრები მონაწილეობას მიიღებენ საკასაციო კოლეგიის მიერ იმ საქმეების გადაწყვეტაში, რაც აღიძვრება სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მთავარ სასამართლოს განაჩენზე და გადაწყვეტილებაზე საჩივრის შემოსვლის ან მათ შესახებ პროტესტის შეტანის გამო; პლენუმში მათი დასწრება სავალდებულოა აგრეთვე იმ საქმეების გამო, რომელნიც განხილულ იქნა სამხრეთ-ოსეთის სასამართლო დაწესებულებათა მიერ, იმ საკითხების გამო, რომლებიც წარმოიშვა ამ დაწესებულებათა სასამართლო პრაქტიკაში და ისეთი საქმის გამო, რომლებიც პლენუმში შედის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 447 მუხლისამებრ.

მუხ 127. ოლქის სასამართლოს სადისციპლინო კოლეგიის დადგენილება შვიდი დღის ვადაზე შეიძლება გასაჩივრებულ იქნეს უზენაეს სასამართლოში. უზენაესი სასამართლოს სადისციპლინო კოლეგიის დადგენილების გასაჩივრება არ შეიძლება.

შენიშვნა. ოლქის სასამართლოს სადისციპლინო კოლეგიის, როგორც მეორე ინსტანციის, დადგენილება დამცველთა კოლეგიის წევრთა საქმეების გამო (44 მუხ. „ბ" პუნქ.) არის საბოლოო და ისი შემდეგში განსაჩივრება არ შეიძლება.

მუხ. 131. საქართველოს სოც. საბჭ.

увольняются и перемещаются Прокурором Верховного Суда СССР по представлениям Прокурора ССРГ (ст. 23 Положения о Верховном Суде СССР).

Ст. 134. Председатели Военных Трибуналов и Военные Прокуроры имеют право возбуждения дисциплинарного исследования против всех лиц, работающих в подведомственных им учреждениях.

Ст. 140. Образуемая для разрешения споров между государственными учреждениями и предприятиями Высшая Арбитражная Комиссия при Экономическом Совете ССРГ действует на основании особого положения. Высшая Арбитражная Комиссия при Экономическом Совете ССРГ в порядке надзора подчиняется Народному Комиссариату Юстиции и его органам, Верховному Суду и Прокурору Республики. В своей деятельности Арбитражная Комиссия руководствуется общими началами Советской хозяйственной политики, Союзным законодательством и законодательством ССРГ.

IV.

Исключить из Положения о Судоустройстве примечание к 41 статье.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. октября 30.
Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რესპუბლიკის იუსტიციის სახალხო კომისრის და პროკურატურის უფლება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებში მომქმედი სამხედრო ტრიბუნალებისა, მათი პირადი შედგენილობისა (თავმჯდომარეების და წევრებისა) და მათი პროკურატურის მიმართ განისაზღვრება ს. ს. რ. კავშირის უზენაესი სასამართლოს დებულებით. სამხედრო პროკურატურისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის პროკურატურის ურთიერთ შორის დამოკიდებულება, აგრეთვე დამოკიდებულება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის პროკურატურისა და სამხედრო ტრიბუნალებს შორის განისაზღვრება ს. ს. რ. კავშირის უზენაესი სასამართლოს დებულებით და სამხედრო ტრიბუნალებისა და სამხედრო პროკურატურის განსაკუთრებული დებულებით.

მუხ. 133. ყოველ სამხედრო ოლქს, ფრონტს, არმიას, ფლოტს, კორპუსს ან ჯარის სხვა შენაერთს, რომელთანაც კი არსებობს სამხედრო ტრიბუნალი, ჰყავს სამხედრო პროკურორი და მასთან იმყოფებიან შტატით განსაზღვრული რიცხვის მისი თანაშემწეები, რომელნიც უშუალოდ ემორჩილებიან მას. სამხედრო პროკურორი უშუალოდ ემორჩილება ს. ს. რ. კავშირის უზენაესი სასამართლოს პროკურორის თანაშემწეს სამხედრო პროკურატურის საქმეთა სფეროში. სამხედრო პროკურორს დანიშნავს, დაითხოვს და გადაიყვანს ს. ს. რ. კავშირის უზენაესი სასამართლოს პროკურორი საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის პროკურორის წარდგენით (ს. ს. რ. კავშირის უზენაესი სასამართლოს დებულ. 23 მუხლი).

მუხ. 134. სამხედრო ტრიბუნალის თავმჯდომარეს და სამხედრო პროკურორს აქვთ სადისციპლინო წესით დევნის აღძვრის უფლება მათ ქვემდებარე დაწესებულებებში მომუშავე ყველა პირის წინააღმდეგ.

მუხ. 140. სახელმწიფო დაწესებულებათა და საწარმოთა შორის ქონებრივი დავის საქმეებისათვის საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული უმაღლესი საარბიტრაჟო კომისია მოქმედობს თანახმად განსაკუთრებული დებულებისა. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული უმაღლესი საარბიტრატო კო-

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

მისია ზედამხედველობის წესით ექვემდებარება იუსტიციის სახალხო კომისარიატს და მის ორგანოებს—უზენაეს სასამართლოს და რესპუბლიკის პროკურორს. თავის მოქმედებაში საარბიტრაჟო კომისია იხელმძღვანელებს საბჭოთა სამეურნეო პოლიტიკის ზოგად პრინციპებს, საკავშირო კანონმდებლობას და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კანონმდებლობას.

IV.

სასამართლოს წყობილების დებულებიდან ამოშლილ იქნეს 41 მუხლის შენიშვნა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. **მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

80. დადგენილება № 57

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

განათლების სახალხო კომისარიატისათვის კინო-სურათების გაქირავების მონოპოლიის მინიჭების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებში კინო სურათების გაქირავების სამონოპოლიო უფლება მიეცეს განათლების სახალხო კომისარიატს.

2. ყველა მოქმედი კერძო საზოგადოებრივი და სახელმწიფო ორგანიზაცია, რომელიც კი კინო-სურათების გაქირავებას აწარმოებს, დახურულ უნდა იქნეს ორი კვირის ვადაზე დღიდან განათლების სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციის გამოქვეყნებისა მათი დახურვის წესის შესახებ.

3. ნება მიეცეს განათლების სახალხო კომისარიატს თავისი სამონოპოლიო უფლება განახორციელოს სხვა ორგანი-

80. Постановление № 57

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О предоставлении Народному Комиссариату Просвещения монополии по сдаче на прокат кино-картин.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Монопольное право сдачи на прокат кино-картин в пределах С.С.Р. Грузии предоставить Народному Комиссариату Просвещения.

2. Все функционирующие частные, общественные и государственные организации по сдаче на прокат кинокартин подлежат закрытию в двухнедельный срок со дня опубликования Инструкции Народного Комиссариата Просвещения о порядке их закрытия.

3. Предоставить Народному Комиссариату Просвещения осуществлять монопольное его право через другие организации или учреждения на определенных условиях.

ზაციისა და დაწესებულების შეშვეობით განსაზღვრული პირობებისამებრ.

4. დაევალოს განათლების სახალხო კომისარიატს გამოსცეს ინსტრუქცია კინო-სურათების გამქირავებელი ყველა ორგანიზაციის ლიკვიდაციის შესახებ თანახმად არსებული კანონებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1925 წ. ნოემბრის 3.

ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-257 №-ში 1925 წ. ნოემბრის 7.

4. Народному Комиссариату Просвещения издать Инструкцию о порядке закрытия всех существующих организаций по сдаче на прокат кино-картин с соблюдением существующих законов.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. ноября 3.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 257 от 7 ноября 1925 г.

---

81. დადგენილება № 58

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

იმ სახალხო მსაჯულთა განსაკუთრებული სიის შესახებ, რომელთაც მონაწილეობა უნდა მიიღონ რთულ სამეურნეო საქმეთა განხილვაში.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დროებით, სახალხო მსაჯულთა სიების შესადგენად არსებული წესის გარეშე, შედგენილ იქნეს დამატებითი განსაკუთრებული სია, იმ სახალხო მსაჯულთა, რომელთაც მონაწილეობა უნდა მიიღონ ოლქის სასამართლოში რთულ სამეურნეო საქმეთა გადაწყვეტის დროს. სია ქ. ტფილისისათვის შესდგება 20 კაცისაგან, ხოლო ქუთაისისათვის — 15 კაცისაგან; ეს სახალხო მსაჯულნი არჩეულ უნდა იქნენ სახელმწიფო სამეურნეო საწარმოთა და დაწესებულებათა მუშა-მოსამსახურეთაგან.

2. სახალხო მსაჯულთა სიების შედგენა დაევალოს კომისიას, რომელშიაც შედიან ქალ. ტფილისში — მუშათა და გლეხთა ინსპექციის კომისარი, იუსტიციის სახალხო კომისარი და საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს წარმომადგენელი; ხოლო ქ. ქუ-

81. Постановление № 58

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об особом списке народных заседателей для участия при рассмотрении сложных хозяйственных дел.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Временно, в отступление существующих правил составления списков народных заседателей, для участия в Областных Судах в качестве народных заседателей при рассмотрении сложных хозяйственных дел составить особые дополнительные списки народных заседателей, в гор. Тифлисе в числе 20 человек и в гор. Кутаисе в числе 15 человек из числа рабочих и служащих в государственных хозяйственных предприятиях и учреждениях.

2. Составление списка народных заседателей возложить на Комиссии в гор. Тифлисе в составе: Народного Комиссара Рабоче-Крестьянской Инспекции, Народного Комиссара Юстиции и представителя Совета Профессиональных Союзов Грузии, в гор. Кутаисе в составе: Председателя Уисполкома, Прокурора Областного Суда

თაისში — აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე, დასავლეთ საქართველოს ოლქის სასამართლოს პროკურორი და პროფესიონალური კავშირთა სამაზრო ბიუროს წარმომადგენელი.

3. აღნიშნული სიები სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ დამტკიცების შემდეგ გაეგზავნოს სათანადო ოლქის სასამართლოს.

4. ამა თუ იმ საქმის მეურნეობრივად რთულ საქმედ ცნობის საკითხი, რის გამოც იგი განხილულ უნდა იქნეს განსაკუთრებულ დამატებით სიაში აღნიშნულ სახალხო მსაჯულთა შედგენილ სასამართლოში, გადაწყდება სასამართლოს განმწესრიგებელ სხდომაზე.

5. განსაკუთრებულ სიაში აღნიშნული სახალხო მსაჯულის დანიშვნა სასამართლო სხდომაში მონაწილეობის მისაღებად მოხდება იმ საერთო წესით, რაც სახალხო მსაჯულთათვის არის დადგენილი.

6. სიების შედგენა დაწყებულ იქნეს დაუყოვნებლივ და დამთავრდეს ორი კვირის განმავლობაში დღიდან ამა დადგენილების გამოქვეყნებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ნოემბრის 3.
ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-263 №-ში 1925 წ. ნოემბრის 15.

Западной Грузии и представителя от Уездпрофбюро.

3. Означенные списки по утверждении их Президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета препроводить в подлежащие Областные Суды.

4. Вопрос о признании дела хозяйственно-сложным, требующим рассмотрения в составе суда с участием народных заседателей из особого дополнительного списка, разрешается в распорядительном заседании суда.

5. Народные заседатели особого списка назначаются для участия в судебном заседании в общем порядке, установленном для народных заседателей.

6. К составлению списков приступить немедленно и закончить в 2-х недельный срок со дня опубликования настоящего постановления.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. ноября 3.
Тиф ис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 263 от 15 ноября 1925 г.

82. დადგენილება № 59

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

მიწის კოდექსის მე-9, 23, 26 და 37 მუხლის შეცვლისა და დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-2 მოწვევის ცენტრალური აღმასრუ-

82. Постановление № 59

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С. С. Р. Грузии

Об изменении и дополнении 9, 23, 26 и 37 статей Земельного Кодекса.

На основании 2-ой статьи постановления 2-й Сессии II Созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов от 1 -го

ლებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10 თარიღისა და 77 ნომრის დადგენილების მე 2 მუხლის თანახმად, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. მიწის კოდექსის მე-9 მუხლს დაემატოს შემდეგი შენიშვნა:

„ყოფილ მემამულეს არა აქვს უფლება მიიღოს მიწა იმ მაზრაში, სადაც მამული ჰქონდა“.

2. 23 მუხლის რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„ყველა ნაგებობა, შენობა, ნათესი, მცენარე და საერთოდ ყველაფერი, რაც დაკავშირებულია მიწის ნაკვეთთან და რაც მიწის მოსარგებლის სარგებლობაშია, ეკუთვნის მას, გარდა მემამულის სამოსახლო ადგილისა და ინვენტარისა, რაც ჩამორთმეულ იყო ნაციონალიზაციით და ითვლება სახელმწიფო საკუთრებად“.

3. 26 მუხლს დაემატოს შემდეგი: „მიწის იჯარით გაცემის უფლება ყოფილ მემამულეზე არ გავრცელდება“.

4. 37 მუხლს დაემატოს შემდეგი შენიშვნა:

„მუდმივი დაქირავებული შრომის გამოყენება არ შეუძლიათ ყოფილ მემამულეს, გარდა იმისა, ვისაც შრომის უნარი დაეკარგა“.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

სრ. საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1925 წ. ნოემბრის 3.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე 263 №-ში 1925 წ. ნოემბრის 15.

марта 1924 г. за № 77, Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляют:

1. 9 ую статью Земельного Кодекса дополнить следующим примечанием:

Бывшие помещики не имеют права получать земли в пределах того уезда, где находятся их бывшие имения".

2. Редакцию статьи 23-ой изложить в следующем виде:

„Все сооружения, постройки, посевы и растения и, вообще, все, соединенное с участком земли, находящимся в пользовании землепользователя, принадлежит ему, за исключением национализированных помещичьих усадеб и инвентаря, которые считаются государственной собственностью".

3. К статье 26-ой сделать следующее добавление: „право на сдачу земли в аренду не распространяется на бывших помещиков".

4. Статью 37-ю дополнить следующим примечанием:

„Постоянным наемным трудом не могут пользоваться бывшие помещики, за исключением потерявших трудоспособность".

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Председатель Совета Нар Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. ноября 3.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ „Коммунист" № 263 от 15 ноября 1925 г.

83. დადგენილება № 60

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

პატიმართა და საპატიმრო ადგილებიდან განთავისუფლებულთა დამხმარე კომიტეტის დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება პატიმართა და საპატიმრო ადგილებიდან განთავისუფლებულთა დამხმარე კომიტეტისა.

2. კომიტეტის ფუნქციების განხორციელებისათვის კომიტეტის თავმჯდომარეს დაევალოს კომიტეტის დამფუძნებელ წევრთა საერთო კრების მოწვევა კომიტეტის საერთო კრების მოწვევის დროს დასანიშნავად.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ნოემბრის 3.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-6 №-ში 1926 წ. იანვრის 9.

დებულება

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის საპატიმრო ადგილებში მყოფ პატიმართა და ამ საპატიმრო ადგილებიდან განთავისუფლებულთა დამხმარე კომიტეტისა.

I. ზოგადი დებულებანი.

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის საპატიმრო ადგილების მთავარ სამმართველოსთან არსებულ დამხმარე კომიტეტს მიზნად აქვს: ა) მატერიალური და მორალური დახმარება აღმოუჩინოს პატიმართ და საპატიმრო

83. Постановление № 60

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О введении в действие Положения о Комитете помощи содержащимся в местах заключения ССР Грузии и освобожденным из них.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Утвердить и ввести в действие прилагаемое при сем Положение о Комитете помощи содержащимся в местах заключения ССР Грузии и освобожденным из них.

2. Для осуществления функций Комитета председателю Комитета созвать собрание членов учредителей для назначения времени созыва Общего Собрания Комитета.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. ноября 3.
Тифлис — Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 6 от 9 января 1926 г.

ПОЛОЖЕНИЕ

о Комитете помощи содержащимся в местах заключения ССР Грузии и освобожденным из них.

I. Общие положения.

1. Комитет помощи, существующий при Главном Управлении Местами Заключения Наркомвнудела ССР Грузии, имеет своей задачей:

а) оказание помощи, как материальной, так и моральной заключенным и освобожденным из мест заключения, с целью содействовать им стать на правильный и трудовой путь и б) оказание помощи семьям неимущих заключенных.

Комитет помощи организуется пу-

ადგილიდან განთავისუფლებულთ, რათა ისინი დაადგნენ სწორე და შრომის გზას, და ბ) დახმარება აღმოუჩინოს ხელმოკლე პატიმრის ოჯახს.

დამხმარე კომიტეტი მოეწყობა სახელმწიფო, პროფესიონალურ, კოოპერატიულ და პოლიტიკურ დაწესებულ ბათა და ცალკე მოღვაწეთა გაერთიანებით.

2. პატიმართა დამხმარე კომიტეტის საზრუნავია: ა) პატიმარი, ბ) საპატიმრო ადგილიდან თავისუფლების აღკვეთის ვადის გასვლის შემდეგ განთავისუფლებული, გ) ვადამდე პირობით განთავისუფლებული, (დ) წინასწარ დაპატიმრების წესით დაპატიმრებული ან სისხლის სამართლის საქმის მოსპობის გამო თუ გამართლების გამო განთავისუფლებული ხელმოკლე პირი და ე) ხელმოკლე პატიმრის ოჯახი.

3. დამხმარე კომიტეტი ზრუნავს ზემოაღნიშნულ პირთა შორის იმაზე, ვინც ამის თანხმობას განაცხადებს.

4. პირველ §-ში აღნიშნული მიზნების განსახორციელებლად დამხმარე კომიტეტი:

ა) დაარსებს ფულად და მატერიალურ ფონდს;

ბ) დახმარებას გაუწევს სამუშაოს ან სამსახურის შოვნისათვის და სამშობლოში ან სამსახურის (სამუშაოს) ადგილას წასვლისათვის;

გ) გახსნის საერთო საცხოვრებლებს, სასადილოებს და სახელოსნო საწარმოო დაწესებულებებს;

დ) გააერთიანებს განთავისუფლებულებს არტელის, კოოპერატივის და სხვ. სახით;

ე) ხელს შეუწყობს მუშებს შეღავათიანი პირობით შეიძინონ იარაღი და საოჯახო საგნები;

ვ) დააარსებს პროფესიონალურ და საერთო განათლების სკოლებს და კურსებს;

ზ) გაუწევს სამკურნალო და იურიდიულ დახმარებას;

თ) მოაწყობს ბიბლიოთეკებს, სამკითხველოებს, კლუბებს, გამართავს გამოფენებს, ლექციებს, წარმოდგენებს, კონცერტებს და სხვ;

ი) მოიწვევს კონფერენციებს და ყრილობებს და გამოსცემს ნაშრომებს და ჟურნალებს თავისი მოქმედების სფეროში;

კ) შეიძენს, გაასხვისებს და იჯარით

тем об'единения государственных, профессиональных, кооперативных и политических учреждений и отдельных деятелей.

2. Под попечением Комитета помощи заключенным находятся:

а) содержащиеся в местах заключения, б) лица, освобожденные из мест заключения по отбытии срока лишения свободы, в) досрочно условно освобожденные, г) неимущие лица, находящиеся в предварительном заключении и освобожденные вследствие прекращения возбужденного против них уголовного дела или же вследствие оправдания их по Суду и д) семьи неимущих заключенных.

3. Под попечение Комитета помощи поступают те из указанных выше лиц, которые из'явят на то свое согласие.

4. Для осуществления указанных в § 1 целей Комитет помощи:

а) образует денежный и материальный фонд;

б) оказывает помощь в приискании работы или службы и для поездки на родину или на место службы (работы);

в) устраивает общежитие, столовые и ремесленно-производственные предприятия;

г) об'единяет освобожденных в артели, кооперативы и т. п.;

д) содействует обзаведению на льготных условиях рабочими инструментами и предметами домашнего обихода;

е) учреждает профессиональные и общеобразовательные школы и курсы;

ж) оказывает медицинскую и юридическую помощь;

з) устраивает библиотеки, читальни, клубы, выставки, лекции, спектакли, концерты и т. п.;

и) созывает конференции и с'езды и издает труды и журналы по вопросам своей деятельности;

к) приобретает, отчуждает, арендует необходимое для него имущество и заключает сделки и договоры, отвечающие задачам Комитета.

Примечание. Поименованные в § 4 полномочия Комитет осуществляет в пределах существу-

იღებს საჭირო ქონებას და დასდებს გარიგებას და ხელშეკრულებას, რაც შეესაბამება კომიტეტის მიზნებს.

შენიშვნა. მე-4 §-ში აღნიშნულ უფლებამოსილებას კომიტეტი განახორციელებს არსებულ კანონთა თანახმად და ამ კანონთა მიერ განსაზღვრულ ფარგალში.

5. კომიტეტს აქვს ბეჭედი სახელმწიფო ღერბით და წარწერით: „საქართველოს სოციალ. საბჭ. რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის საპატიმრო ადგილების მთავარ სამართველოსთან არსებული პატიმართა და საპატიმრო ადგილებიდან განთავისუფლებულთა დამხმარე კომიტეტი“

6. კომიტეტის წევრს ეძლევა კომიტეტის წევრობის მოწმობა.

7. კომიტეტი იმყოფება ქ. ტფილისში. მას შეუძლიან რესპუბლიკის სხვა ქალაქში სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტთან გახსნას თავისი განყოფილება, რომელიც იმოქმედებს კომიტეტის საერთო კრების მიერ დამტკიცებული განსაკუთრებული დებულებისამებრ. კომიტეტის სამაზრო განყოფილება მოეწყობა კომიტეტის დაგვარად; ამასთანავე განყოფილებათა დებულება არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს ამა დებულებას.

II. კომიტეტის შედგენილობა.

8. კომიტეტი შესდგება: ნამდვილი წევრებისაგან და წევრ-თანამშრომელთაგან.

9. ნამდვილ წევრად ჩაითვლება: ა) კომიტეტის დამფუძნებელი წევრი, ბ) იურიდიული პირის მიერ წარმოგზავნილი დელეგატი (§ 1) — თვითეულ იურიდიულ პირზე თითო, და გ) კერძო მოქალაქე, რომელსაც კომიტეტის საერთო კრება, თავისი გამგეობის წინადადებისამებრ, წევრად აირჩევს.

შენიშვნა. დამფუძნებელ წევრად ჩაითვლება: სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ წარგზავნილი წარმომადგენელი, საპატიმრო ადგილების მთავარი სამართველოს უფროსი და დაწესებულების მიერ წარგზავნილი წარმომადგენელი.

10. თანამშრომელ-წევრად შეიძლება იყოს ის პირი, რომელსაც სურს ხელი შეუწყოს კომიტეტის მუშაობას. მას ჩაირიცხავს კომიტეტის გამგეობა.

ющих узаконений и на их основаниях.

5. У Комитета имеется печать с Государственным Гербом и с надписью: «Комитет Помощи заключенным и освобожденным из мест заключения при Главном Управлении Местами Заключения Наркомвнудела ССРГ».

6. Членам Комитета выдаются свидетельства о том, что они состоят членами Комитета.

7. Комитет находится в гор. Тифлисе. В других городах Республики он может иметь при Уисполкомах свои Отделения, действующие по особому положению, утвержденному Общим Собранием Комитета. Уездные Отделения Комитета помощи организуются аналогично Комитету и положение о них не должно противоречить настоящему Положению.

II. Состав комитета.

8. Комитет состоит из членов: действительных и сотрудников.

9. Действительными членами Комитета являются: а) члены-учредители Комитета, б) делегируемые представители юридических лиц (§ 1), по одному на каждое, и в) принятые в число таковых на общих собраниях Комитета по предложению его Правления отдельные граждане.

Примечание. Членами-учредителями являются делегируемый Всегрузинским ЦИК'ом его представитель, Начальник Главного Управления местами заключения и делегированные представители учреждений (§ 1).

10. Членами-сотрудниками могут быть лица, желающие оказывать Комитету содействие в его работах, по зачислении их в таковые Правлением Комитета.

В собраниях Комитета они пользуются правом совещательного голоса и не могут быть избираемы в состав должностных лиц.

11. Списки членов Комитета в установленном порядке представляются в надлежащий орган ежегодно.

12. Выбытие из членов Комитета может иметь место либо по личному

კომიტეტის კრებაზე წევრს-თანამშრომელს აქვს სათათბირო ხმის უფლება. იგი არ შეიძლება არჩეულ იქნეს რაიმე თანამდებობაზე.

11. კომიტეტის წევრთა სია დადგენილი წესით ყოველ წელს წარედგინება სათანადო ორგანოს.

12. წევრთა რიცხვიდან გასვლა შეიძლება როგორც წევრობისათვის თავის დამნებებელის პირადი განცხადებებით, ისე კომიტეტის დამსწრე წევრთა $^2/_3$ დადგენილებით; ამასთანავე უკანასკნელ შემთხვევაში წევრთაგან გამორიცხვა შეიძლება მხოლოდ მაშინ, თუ წევრი თავისი საქციელით სახელს გაუტეხს კომიტეტს ან ჩაიდენს სისხლის სამართლით სადევნელ ქმედობას.

III. კომიტეტის სახსარი.

13. კომიტეტის სახსარი შესდგება:

ა) საპატიმრო ადგილების საწარმოთა შემოსავლის პროცენტული ანარიცხისაგან;

ბ) სახელმწიფო და საზოგადოებრივ დაწესებულებათა სუბსიდიისაგან;

გ) კერძო მოქალაქეთა შემოწირულებისა და ანარიცხისაგან;

დ) კომიტეტის საწარმოთა, დაწესებულებათა და სპეციალურ ღონისძიებათა შემოსავლისაგან.

კომიტეტის მართველობის ორგანოები.

14. კომიტეტის მართველობის ორგანო არის:

ა) კომიტეტის წევრთა საერთო კრება,

ბ) კომიტეტის გამგეობა,

გ) სარევიზიო კომისია.

კომიტეტის კრება.

15. კომიტეტის საერთო კრებას მოიწვევს კომიტეტის გამგეობა უწყებების დაგზავნით ან განცხადებებით. საერთო კრება შემდგარად ჩაითვლება, უკეთუ იქნება კომიტეტის გამგეობის მიერ დაწესებული კვორუმი, რაც აღნიშნულ უნდა იქნეს მოსაწვევ უწყებაში.

16. საერთო კრება მოწვეულ უნდა იქნეს წელიწადში ერთხელ მაინც. იგი მოიწვევა აგრეთვე სარევიზიო კომისიის დადგენილებით ან ნამდვილ წევრთა მოთხოვნით, რომლის რიცხვიც 10 ნაკლები არ უნდა იყოს. ამ შემთხვევაში

заявлению выбывающего, либо по постановлению $^2/_3$ всего наличного числа членов Комитета, причем исключение в последнем случае допускается только при условии совершения исключаемым порочащих Комитет поступков или преследуемых в порядке уголовном деяний.

III. Средства Комитета.

13. Средства Комитета составляются из:

а) %-ных отчислений от чистой прибыли предприятий мест заключения;

б) субсидий правительственных и общественных учреждений;

в) пожертвований и отчислений отдельных граждан;

г) доходов от своих предприятий, учреждений и специальных мероприятий.

IV. Органы управления Комитета.

14. Органами управления Комитета являются:

а) общие собрания членов Комитета,

б) Правление Комитета,

в) Ревизионная Комиссия.

V. Собрания Комитета.

15. Общее собрание Комитета созывается Правлением Комитета повестками или об'явлениями и считается состоявшимся при наличии кворума, устанавливаемого Правлением Комитета, о чем сообщается в повестках о собрании.

16. Общее собрание созывается не менее одного раза в год, а также по постановлениям Ревизионной Комиссии или по заявлению не менее как 10 действительных членов Комитета, причем Правление обязано в таком случае созвать собрание в двухнедельный срок.

17. Все дела решаются открытым голосованием простым большинством присутствующих членов Комитета, кроме вопросов об исключении членов Комитета и его закрытии, для положительного решения которых требуется большинство не менее $^2/_3$

გამგეობა ვალდებულია მოიწვიოს საერთო კრება ორი კვირის განმავლობაში.

17. ყველა საქმე გადაწყდება ახდილი ხმის მიცემით და დამსწრე წევრთა ხმების მარტივი უმეტესობით, გარდა კომიტეტის წევრის გამორიცხვისა და კომიტეტის დახურვის საკითხისა, რის გადასაწყვეტად საჭიროა დამსწრე წევრთა ხმების არა ნაკლებ $2/3$-ისა. ხმის უფლების გადაცემა არ შეიძლება. თუ ხმები თანასწორად გაიყო, საკითხი უარყოფილად ჩაითვლება.

18. საერთო კრება:

ა) აირჩევს კომიტეტის გამგეობის წევრთ, სხვა თანამდებობის პირებს და სარევიზიო კომისიის წევრთ;

ბ) დაამტკიცებს ინსტრუქციას კომიტეტის სარევიზიო კომისიისა, თანამდებობის პირთა და სხვა ორგანოთათვის;

გ) განიხილავს და დაამტკიცებს გამგეობის მიერ შეტანილ პროექტებს;

დ) გახსნის და დახურავს კომიტეტის განყოფილებას და სხვა ორგანიზაციას და დაამტკიცებს კომიტეტის სამაზრო განყოფილებათა დებულებას;

ე) მიიღებს ნამდვილ წევრად სხვა და სხვა პირს და გამორიცხავს კომიტეტის წევრებს;

ვ) განიხილავს და დაამტკიცებს სარევიზიო კომისიის დასკვნას, გამგეობის ანგარიშს კომიტეტის მოქმედების შესახებ, მომავალი მუშაობის პროექტს და ხარჯთაღრიცხვას,

ზ) განიხილავს კომიტეტის საერთო წესდების ცვლილების ან დამატების პროექტს.

> **შენიშვნა.** საერთო წესდების ესა თუ ის გამონაკლისი, ცვლილება ან დამატება, რასაც საერთო კრება მიიღებს, დასამტკიცებლად წარედგინება სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს.

თ) განიხილავს საკითხს კომიტეტის დახურვის შესახებ.

დამხმარე კომიტეტის გამგეობა.

19. კომიტეტის გამგეობა არის მისი აღმასრულებელი ორგანო და შესდგება თავმჯდომარისა, მისი მოადგილისა, ხაზინადრისა და გამგეობის წევრებისაგან, რომელთა რიცხვს დააწესებს საერთო კრება.

голосов присутствующих членов. Передача права голоса не допускается. В случае равенства голосов вопрос считается отклоненным.

18. Общее собрание:

а) избирает членов Правления и других должностных лиц Комитета и членов Ревизионной Комиссии;

б) утверждает инструкцию для Ревизионной Комиссии, должностных лиц и органов Комитета;

в) рассматривает и утверждает предположения, вносимые Правлением Комитета;

г) открывает и закрывает отделения Комитета и другие его организации и утверждает положения об Уездных Отделениях Комитета;

д) принимает в действительные члены отдельных лиц и исключает членов Комитета;

е) рассматривает и утверждает заключения Ревизионной Комиссии, отчеты Правления о деятельности Комитета, предположения о его дальнейшей работе и смете;

ж) обсуждает предположения об изменениях общего устава Комитета или его дополнениях.

> *Примечание.* Принятые общим собранием отступления от общего устава или его дополнения или изменения поступают на утверждение в Президиум Всегрузинского ЦИК'а.

з) обсуждает вопросы о закрытии Комитета.

VI. Правление Комитета помощи.

19. Правление Комитета является его исполнительным органом и состоит из председателя, заместителя, казначея и членов Правления, число которых устанавливается общим собранием.

> *Примечание 1.* В Правление Комитета входят также по одному представителю: Всегрузинского ЦИК'а, НКЮ — в лице помощника Прокурора Республики, НКВД, Нар. Ком. Здравоохранения и ЦСГ. Главное Управление местами заключения Республики, как наиболее тесно связанное с работой Комитета

შენიშვნა 1. კომიტეტის გამგეობაში შედის აგრეთვე თითო წარმომადგენელი: სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, იუსტიციის სახალხო კომისარიატისა-რესპუბლიკის პროკურორის თანაშემწე, შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატისა, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატისა და საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსი. რესპუბლიკის საპატიმრო ადგილების მთავარ სამმართველოს, როგორც დაწესებულებას, რომელსაც ყველაზე მეტად მჭიდრო კავშირი აქვს კომიტეტის მუშაობასთან, თავმჯდომარის მოადგილის თანამდებობის გარდა, ეკუთვნის კიდევ ერთი ადგილი კომიტეტის გამგეობაში.

შენიშვნა 2. კომიტეტის გამგეობა იმყოფება ტფილისში და ამიტომ ერთ და იმავე დროს არის ტფილისის დამხმარე კომიტეტიც და მის შედგენილობაში, 1-ლ შენიშვნაში ჩამოთვლილ პირთა გარდა, შედის ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის ერთი წარმომადგენელიც.

20. კომიტეტის თავმჯდომარედ არის სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ წარმოგზავნილი წარმომადგენელი, თავმჯდომარის მოადგილედ—რესპუბლიკის საპატიმრო ადგილების მთავარი სამმართველოს უფროსი, ხოლო გამგეობის დანარჩენ წევრებს გაჰგზავნიან სათანადო დაწესებულებანი ან ირჩევს კომიტეტის საერთო კრება ერთის წლის ვადით.

21. ამორჩეული გამგეობის შედგენილობა და ყველა ის ცვლილება, რაც ამ გამგეობაში მოხდება, დადგენილი წესისამებრ, უნდა ეცნობოს სათანადო ორგანოს.

22. გამგეობა თვალყურს ადევნებს საერთო კრების დადგენილებათა ასრულებას, აგრეთვე კომიტეტის საქმეთა სათანადოდ მსვლელობას, განაგებს ადმინისტრატიულ, საფინანსო და სამეურნეო ნაწილს და პასუხს აგებს კომიტეტის მუშაობის მიმართულებისა და შედეგებისათვის.

23. კომიტეტის გამგეობა ყოველ-

учреждение, кроме заместителя председателя имеет еще одно место в Правлении Комитета.

Примечание 2. Правление Комитета, находясь в Тифлисе, является одновременно и Тифлисским Комитетом Помощи и имеет в своем составе, помимо перечисленных в примечании 1-м лиц, одного представителя от Тифлисского Исполкома.

20. Председателем Комитета является делегированный Всегрузинским ЦИК-ом его представитель, заместителем Председателя—Начальник Главного Управления местами заключения Республики, остальные члены Правления выдвигаются соответствующими органами или избираются общим собранием Комитета сроком на 1 год.

21. О составе избранного Правления и о всех происходящих в нем изменениях сообщается в установленном порядке в надлежащие органы.

22. Правление наблюдает за исполнением постановлений общих собраний, а также за правильным течением деятельности Комитета и ведает административной, финансовой и хозяйственной частью, неся ответственность за направление и результат деятельности Комитета.

23. Правление Комитета ежегодно составляет отчет о деятельности Комитета, который представляет Общему Собранию на утверждение.

VII. Ликвидация Комитета.

24. Комитет может быть закрываем как по распоряжению правительственных органов, так и по постановлению общего собрания.

25. В случае ликвидации Комитета, все его имущество поступает в распоряжение Главного Управления местами заключения Республики.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. ноября 3.
Тифлис—Дворец.

წლიურად შეადგენს კომიტეტის მუშაობის ანგარიშს და წარუდგენს დასამტკიცებლად საერთო კრებას.

კომიტეტის ლიკვიდაცია.

4. კომიტეტი შეიძლება დაიხუროს, როგორც მთავრობის ორგანოს განკარგულებით, ისე საერთო კრების დადგენილებით.

5. უკეთუ მოხდება კომიტეტის ლიკვიდაცია, მისი ქონება მთლად გადავა რესპუბლიკის საპატიმრო ადგილების მთავარ სამმართველოს განკარგულებაში.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1925 წ. ნოემბრის 3.
ტფილისი—სასახლე.

---

84. დადგენილება № 61

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საბჭოების და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების შესახებ 1926 წელში.

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის კონსტიტუციის 66 მუხლისა და ამიერ-კავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების შესახებ ა. წ. ოქტომბრის 12-ის თარიღით გამოცემულ დადგენილებისა თანახმად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. მოხდენილ იქნას სასოფლო, სათემო და ქალაქების საბჭოებისა, აგრეთვე სათემო, სამაზრო და ქალ. ფოთის აღმასრულებელი კომიტეტების არჩევნები 1926 წლისათვის.

2. მოსამზადებელ მუშაობას არჩევნებისათვის სათანადო ორგანოები უნდა შეუდგნენ 1925 წლის ნოემბრის 15-დან, ხოლო არჩევნები უნდა მოხდეს 1926

84. Постановление № 61

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О перевыборах Советов и на С'езды Советов в 1926 году.

На основании статьи 66 Конституции ССРГ и согласно постановления Закавказского Центрального Исполнительного Комитета от 12-го октября 1925 г. о производстве перевыборов в Советы и на С'езды Советов, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Произвести перевыборы Сельских, Темских и Городских Советов, а также Темских и уездных Исполнительных Комитетов и Исполнительного Комитета г. Поти на 1926 год.

2. К подготовительной работе по перевыборам подлежащие органы обязаны приступить с 15-го ноября 1925 года, а перевыборы произвести в течение января и февраля 1926 года.

3. С'езды Советов в 1926 году со-

წლის იანვრისა და თებერვლის განმავლობაში.

3. საბჭოთა ყრილობები 1926 წელში მოწვეულ იქნებიან მხოლოდ თემებში (სადაც სასოფლო საბჭოები არსებობენ, ე. ი. მოწვეულ იქნებიან საბჭოთა სათემო ყრილობები) და მაზრებში (საბჭოთა სამაზრო ყრილობები).

შენიშვნა. არჩევნების წესრიგი განისაზღვრება სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ცალკე ინსტრუქციით მუშათა, გლეხთა და წითელ-არმიელთა დეპუტატების საბჭოებისა, საბჭოთა ყრილობებისა და აღმასრულებელი კომიტეტების არჩევნებისათვის.

სრულიად საქართველოს საბჭ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. **მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ნოემბრის 12.
ტფილისი—სასახლე.

зываются только в Теми (где имеются сельские Советы, т. е. созываются Темские С'езды Советов) и в уездах (уездные С'езды Советов).

Примечание. Порядок выборов определяется особою Инструкцией Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета о выборах Советов, С'ездов Советов и Исполнительных Комитетов.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. ноября 12.
Тифлис—Дворец.

85. ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐ № 62

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა.

ს. ს. ცაკის პრეზიდიუმის ა/წ. ნოემბრის 24 დადგენილების თანახმად, აფხაზეთის ავტონომიური ცაკის და სახკომსაბჭოს ა/წ 27 თებერვლის დადგენილება დამტკიცებულ იქნეს და „ნოვი აფონს“ შეეცვალოს სახელწოდება „ფსირცხა“-დ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. **მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. ნოემბრის 15.
ტფილისი—სასახლე.

85. Постановление № 62

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов.

Согласно Постановления Президиума ЦИКА-а Грузии от 24 ноября с. г. Постановление ЦИК-а и СНК Автономной СС Республики Абхазии от 24 февраля с. г. утвердить и „Новый Афон“ переименовать в „Фсирцха“.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. ноября 15.
Тифлис—Дворец.

86. დადგენილება № 63

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

მიწის კოდექსის მე-40 მუხლისა და მისი შენიშვნის ქართული რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-2 მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10 თარიღის და 77 ნომრის დადგენილების მე-2 მუხლის თანახმად, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწის კოდექსის მე-40 მუხლის და მისი შენიშვნის ქართული რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„მუხ. 40. კომლის წევრად ჩაითვლება ყველა მისი მონაწილე, განურჩევლად წლოვანებისა, როგორც სახლში მყოფი, ისე დროებით სამუშაოზე წასული, რომელიც კანონიერი წესით არ არის ამორიცხული კომლიდან. კომლის შედგენილობა იზრდება დაქორწინებით და გარეშე პირის მეკომურად მიღებით, ხოლო მცირდება კომლის წევრის სიკვდილით ან კომლიდან გასვლით.

შენიშვნა. ქორწინებით ან გარეშე პირის მეკომურად მიღების წესით კომლში შესულ პირს იგივე უფლება აქვს კომლის საერთო მიწისა და ქონების სარგებლობაში, რაც ძირითად წევრს, და ეკარგება სხვა კომლში მიწის სარგებლობის უფლება".

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1925 წ. ნოემბრის 15.
ტფილისი—სასახლე.

87. დადგენილება № 64

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სავეტერინარო წესდების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული სავეტერინარო წესდება.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1925 წ. ოქტომბრის 6.
ტფილისი—სასახლე.

საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის სავეტერინარო წესდება.

ნაწილი I.

სახელმწიფოებრივი ვეტერინარიის ძირითადი მიზნები და მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მოვალეობანი ამ მიზნების განხორციელებისათვის.

1. სახელმწიფოებრივი ვეტერინარიის ძირითადი მიზანია:

ა) მოწყობა და განხორციელება იმ ღონისძიებათა, რაც საჭიროა შინაური პირუტყვების გადამდები სენის თავიდან ასაცილებლად და მოსასპობად;

ბ) ვეტერინარ-სანიტარული ზედამხედველობის მოწყობა;

გ) მოსახლეობისათვის ვეტერინარულ-სამკურნალო დახმარების მოწყობა;

დ) მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა იმ გადამდები სენისაგან, რომელიც საერთოა შინაური პირუტყვისა და ადამიანისათვის.

2. პირველ მუხლში აღნიშნული მიზნების განსახორციელებლად მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს სავეტერინარო საქმის სფეროში დაევალება:

ა) შემუშავება სავეტერინარო ღონის-

ძიებათა საერთო გეგმისა და მისი განხორციელებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევა;

ბ) დაცვა საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის სახმელეთო და საზღვაო საზღვრებისა პირუტყვთა გადამდები სენის შემოტანისაგან და მოწყობა, საჭიროების მიხედვით, როგორც საზღვრებზე, ისე შიგნით, დამცველი საკარანტინო ზოლისა;

გ) მოწყობა გადამდები სენების საწინააღმდეგო ბრძოლის ღონისძიებათა;

დ) საერთო ხელმძღვანელობა და მოწესრიგება ვეტ სანიტარული ზედამხედველობისა სასაკლაოსა და იმ ადგილებისათვის, სადაც საერთოდ საქონელი იკვლის, საცივადოსა და ხორცეულის სხვა საწყობისათვის, ხორცეულის სავაჭრო და გადასამუშავებელი პუნქტებისათვის, პირუტყვის სავაჭრო და მისარეკი ადგილისათვის, პირუტყვთა უმი პროდუქტების გადამუშავების, გამოყენებისა და ვაჭრობის ყველა დაწესებულებისა, საწარმოსა და ადგილისათვის;

ე) საერთო ხელმძღვანელობა ვეტ-სამკურნალო საქმისათვის და სავეტერინარო უბნებში პირუტყვთა სამკურნალოებისა და ამბულატორიების მოწყობა და აგრეთვე მოსახლეობისათვის კარზე სავეტერინარო დახმარების აღმოჩენა;

ვ) ხელმძღვანელობა სავეტერინარო-საგანმანათლებლო საქმისათვის და მისი მოწყობა;

ზ) დაარსება შარაგზასა, რკინისგზასა და წყალსავალ გზაზე სავეტერინარო გადასარეკ პუნქტების საერთო ქსელისა სავეტერინარო ზედამხედველობის გასაწევად პირუტყვისა და პირუტყვთა უმი პროდუქტებისათვის;

თ) მოწყობა სავეტერინარო უბნების ქსელისა;

ი) შემუშავება და გატარება სათანადო დაწესებულებებში სავეტერინარო საქმის საკანონმდებლო პროექტებისა;

კ) ღონისძიებათა შემუშავება: 1) საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკის საზღვრებით ეპიზოოტიის შემოტანის წინააღმდეგ. 2) შემოყვანილი და გაყვანილი პირუტყვის ჯანმრთელობისა და შემოტანილ და გატანილ პირუტყვთა უმი პროდუქტების სისაღის უზრუნველყოფის სფეროში და 3) პირუტყვისა და პირუტყვთა უმი პროდუქტების ვაჭრობის სფეროში;

ლ) მონაწილეობის მიღება იმ ღონისძიებათა შემუშავებაში, რომელთა მიზანიც არის სავეტერინარო სწავლა-განათლების გაუმჯობესება და მისი განვითარებისათვის ხელისშეწყობა;

მ) მონაწილეობის მიღება გაწყდომისაგან შინაური პირუტყვის სახელმწიფო დაზღვევის ძირითადი საფუძვლების შემუშავებაში;

ნ) მოწყობა სავეტერინარო სტატისტიკისა და აღნუსხვა სავეტერინარო პერსონალისა;

ო) სახელმწიფო ექსპერტიზის მოწყობა სავეტერინარო საკითხების სფეროში;

პ) მოწყობა მეცნიერულ-საკვლევ და მეცნიერულ-პრაქტიკული სავეტერინარო ინსტიტუტებისა, ლაბორატორიებისა და დიაგნოსტური კაბინეტებისა და მათი ქსელის გაფართოება;

ჟ) მონაწილეობის მიღება იმ საკითხების შემუშავებაში, რაც წითელი არმიის ვეტ-სანიტარული ნაწილის სათანადოდ დაყენებას შეეხება;

შენიშვნა 1. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის დადგენილებანი ეპიზოოტიასთან ბრძოლის შესახებ სავალდებულოა წითელი არმიის სავეტერინარო ნაწილისათვისაც.

შენიშვნა 2. როცა სავეტერინარო ღონისძიებანი უნდა შეასრულონ სამხედრო და სამოქალაქო სავეტერინარო უწყებებმა ერთად, მაშინ ეს უწყებები მოქმედებენ შეთანხმებით და სათანადო შემთხვევაში საკითხი დასამტკიცებლად წარედგინება სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის შრომისა და თავდაცვის საბჭოს.

რ) ვეტ-პერსონალის მობილიზაცია არსებული წესით ეპიზოოტიასთან ბრძოლისათვის რესპუბლიკაში.

შენიშვნა. წითელი არმიის ვეტ-პერსონალის მობილიზაცია რესპუბლიკაში ეპიზოოტიასთან ბრძოლისათვის შეიძლება მხოლოდ ს. ს. რ. კავშირის სამხედრო რევოლიუციონური საბჭოს თანხმობით და მისივე განკარგულებით.

ს) ზედამხედველობის გაწევა ლაბორატორიებისა, ქარხნებისა და სხვა საწარმოსათვის, სადაც მზადდება სავეტერინარო საქმისათვის საჭირო ასაცრელი,

სამკურნალო, ფარმაცევტიული და სხვა პრეპარატები;

ტ) შემოწმება საზღვარგარეთიდან შემოტანილ და ადგილობრივ დამზადებულ (პ. „ს“) პრეპარატებისა;

უ) მეთვალყურეობა კერძო პრაქტიკის მქონე ვეტ-ექიმთა და ვეტ-ფერშალთა მოქმედებისათვის და აგრეთვე სამკურნალოებისა, ამბულატორიებისა და სხვა სავეტერინარო დაწესებულებისათვის;

ფ) მოწყობა სოფლად ვეტსანიტარული სამზრუნველოებისა იმ მიზნით, რათა ადგილობრივი მოსახლეობა ჩაებას პირუტყვთა გადამდები სენის მოსპობისა და თავიდან აცილების საქმეში;

> **შენიშვნა.** ვეტსანიტარული სამზრუნველოები მოეწყობიან სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ გამოცემულ განსაკუთრებულ დადგენილებათა თანახმად.

ქ) შემუშავება სათანადო წესებისა სამთაბარო საქონლისათვის სავეტერინარო მეთვალყურეობის მოსაწყობად.

ნ ა წ ი ლ ი II.

პირუტყვთა გადამდებ სენის წინააღმდეგ ბრძოლა.

კ ა რ ი I.

ზოგადი დებულებანი.

3. გადამდებ სენის თავიდან ასაცილებელი და მომსპობი ღონისძიებანი, რაც ამა კარშია დაწესებული, ვრცელდება ყოველგვარ შინაურ პირუტყვსა და ფრინველზე.

4. ამა წესდებაში დადგენილი ვეტსანიტარული ღონისძიებანი მიღებულ უნდა იქნეს შინაურ პირუტყვთა და ფრინველთა შემდეგი გადამდები სენის წინააღმდეგ: 1. საქონლის ჭირისა, 2. მსხვილფეხა რქოსან საქონლის ეპიზოოტიურ ფილტვების ანთებისა (პერიპნევმონია), 3. თურქულისა, 4. ხუზარის (ციმბირის იარა), 5. სიმპტომატიური კარბუნკულისა, 6. ტუბერკულოზისა, 7. ცოფისა, 8. ჰემორაგული სეპტიცემიისა, 9. მსხვილფეხა საქონლის და ცხენების გადამდები მოგდებისა, 10. მსხვილფეხა საქონლის და ცხენების ინფექციონური ვაგინიტისა (ძროხის საშოს გადამდები ანთება), 11. მუნისა, 12. ცხვრის ყვავილისა, 13. ქოთაოსი, 14. ცხენის ეპიზოოტიური ლიმფანგიტისა (აფრიკანული ქოთაო), 15. ჩამომრებისა, 16. ცხენის ინფლუენციისა და ფილტვების გადამდები ანთებისა, 17. ცხენის სავრილობელი ავადმყოფობისა, 18. ცხენის მენინგიტისა (თავისა და ხერხემლის ტვინის გარსის ანთება), 19. ღორის წითელასი, 20. ღორის ჭირისა, 21. ფრინველის ხოლერისა, 22. ქათმის ჭირისა, 23. ფრინველის დიფტერიტისა (ხრინწისა).

> **შენიშვნა.** უკეთუ საჭირო იქნება მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის განკარგულებით ამა წესდებაში ჩამოთვლილი ღონისძიებანი შეიძლება გავრცელებულ იქნეს სხვა გადამდებ სენზედაც და შინაურ ცხოველთა გარდა სხვა ცხოველზედაც.

5. იმის მიხედვით, თუ რამდენად საშიშია სენი და რამდენად არის იგი გავრცელებული, ცხოველები განიყოფებიან სამ კატეგორიად:

ა) აშკარად ავადმყოფნი, რომელთაც ცხადათ ემჩნევათ ამა თუ იმ სენის ნიშნები; ბ) სიცხიანი, რომელთაც თუმცა სენის ნიშნები არ ემჩნევათ, მაგრამ სიცხე ეჰვს ბადებს მათ ჯანმრთელობაში; გ) საეჭვონი, რომელთაც არც სენის გარეგანი ნიშნები აქვთ, არც სიცხე აქვთ, მაგრამ ეჭვს ბადებენ, რადგანაც აშკარად დაავადებულ ცხოველებს ან სენმოდებულ საგნებს შეეხენ. თვითეული გადამდები სენისათვის განსაზღვრულია ცალკე ვადა, რომლის გათავების შემდეგაც ამა თუ იმ საეჭვო ცხოველს ან გამოაჩნდება სენი ან მოეხსნება ეჭვი.

კ ა რ ი II.

გადამდები სენის წინასწარი და მოსახსპობი ღონისძიებანი.

თ ა ვ ი I.

ღონისძიებანი უცხოეთიდან ცხოველთა გადამდები სენის შემოტანის წინააღმდეგ.

6. უცხოეთიდან შემოყვანილ ცხოველებს და პირუტყვთა შემოზიდულ ნედლ პროდუქტებს თან უნდა ახლდეს ადგილობრივ ვეტ-ექიმის მიერ გაცემული და საბჭოთა ხელისუფლების წარმომადგე-

ნელის მიერ დადასტურებული მოწმობა პირუტყვთა და მათ პროდუქტთა სისაღის შესახებ.

შენიშვნა. უკეთუ ცხოველები ან პროდუქტები მეზობელ საბჭოთა რესპუბლიკიდან შემოდის, ამ შემთხვევაში საკმარისია ვეტერინარის მოწმობა.

7. უკეთუ პირუტყვი და მისი უმი პროდუქტი შემოტანილია ისეთ უცხო სახელმწიფოდან, სადაც ვეტსანიტარული ზედამხედველობა ცუდათ არის მოწყობილი, პირუტყვი შეიძლება შემოშვებულ იქნეს საზღვარზე კარანტინში გატარების შემდეგ, ხოლო პირუტყვის პროდუქტი იმ პირობების დაცვით, რაც განსაზღვრულია ცალკე წესებით.

8. უცხოეთიდან პირუტყვის შემორეკვა და შემოყვანა, აგრეთვე პირუტყვის უმი პროდუქტის შემოტანა ნებადართულია მხოლოდ განსაზღვრული სანაპირო პუნქტებით, რასაც მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი დააწესებს სათანადო უწყებებთან შეთანხმებით; საჭიროა აგრეთვე ამ საგანზე გამოცემული განსაკუთრებული წესების დაცვა. აღნიშნული პუნქტები და წესები გამოქვეყნებულ უნდა იქნეს საჯაროდ.

9. სანაპირო პუნქტების რაოდენობა დროებით შეიძლება შემცირებულ იქნეს იმის და მიხედვით, თუ რამდენად გავრცელებულია გადამდები სენი მეზობელ სახელმწიფოში.

10. საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკაში ისეთი პირუტყვის შემორეკვა ან მის ტერიტორიაზე გზად გატარება, აგრეთვე ცხოველთა ისეთი უმი პროდუქტისა, საკვებისა და სხვა საგნების შემოტანა, რაც შეიძლება სენის გავრცელების მიზეზად იქცეს, უნდა აიკრძალოს უწყებული ვადით, რომელსაც მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი დააწესებს საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (ამიერკავკასიაში) შეთანხმებით.

11. როდესაც საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკას მეზობელ სახელმწიფოდან გადამდები სენის შემოტანის მხრით განსაკუთრებით დიდი საფრთხე მოელის, ამ წესდების 9 და 10 მუხლში გათვალისწინებული ღონისძიებანი განსაკუთრებულ შემთხვევაში შეიძლება ხმარებულ იქნეს სანაპირო მაზრის აღმასკომის მიერაც იმ პირობითკი, რომ დაუყოვნებლივ დეპეშით აცნობოს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს თუ რა ღონისძიება იხმარა და რამ გამოიწვია ამ ღონისძიების ხმარება.

თ ა ვ ი II.

პირუტყვის გადამდები სენის თავიდან ასაცილებელი და მოსასპობი საერთო ღონისძიებანი საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბ. ფარგლებში.

12. რათა თავიდან აცილებულ იქნეს და მოსპობილი პირუტყვის ყოველგვარი გადამდები სენი, დაარსდება მუდმივი ვეტ-სანიტარული ზედამხედველობა:

ა) ყოველგვარი შინაური პირუტყვისა და ფრინველის მოძრაობისათვის და აგრეთვე პირუტყვის უმი პროდუქტის გადაზიდვისათვის შარა-გზით, რკინისგზით და წყალსავალი გზით;

ბ) ისეთი ადგილებისათვის, სადაც გროვდება შინაური პირუტყვი და შეინახება, გაიყიდება და გადამუშავდება პირუტყვთა უმი პროდუქტი, როგორიც არის, მაგალითად: სასაკლაო, ბაკი, ბაზარი, საფოსტო სადგური, ცხოველთა და ფრინველთა გამოსაკვები ადგილი, საჯიშო, სარძევე ფერმა, კუმისის დასამზადებელი ქარხანა, საგრილობელი პუნქტი, პირუტყვთა და ფრინველთა გამოფენა, პირუტყვთა სამკურნალო, ხორცის გასასინჯი სადგური, საცივადო, პირუტყვთა უმი პროდუქტის საწყობი, პირუტყვთა პროდუქტის დასამუშავებელი ქარხანა, დაბახანა, ძვლების დასაფქველი, წებოს სახარშავი და სხვა ქარხანა, საუტილიზაციო ქარხანა, პირუტყვთა სასაკლაო, საექვო პირუტყვთა საიზოლაციო სადგომი და სხვ.

13. ყველა დაწესებულებაში, სადაც საჭირო იქნება ვეტ-სანიტარული ზედამხედველობის მოწყობა, ამ ზედამხედველობის განხორციელების წესსა და პირობებს შეიმუშავებს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი შინაგან საქმეთა და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარატებთან და სხვა დაინტერესებულ უწყებებთან შეთანხმებით.

14. გადამდები სენის თავიდან ასაცილებლად და მოსასპობად ხმარებულ უნდა იქნეს შემდეგი ღონისძიებანი:

1) რეგისტრაცია ყველა იმ შემთხვევისა, როდესაც შინაური პირუტყვი და ფრინველი ავად გახდება გადამდებ სე-

ნით, რომლის წინააღმდეგაც, თანახმად ამა წესდების მე-4 მუხლისა, უნდა იქნეს ხმარებული სავეტერინარო ღონისძიებანი;

2) შინაური პირუტყვის მოკვლა—მისი ხორცად გამოყენების ნებადართვით—იმ ადგილას, სადაც გადამდები სენი გაჩნდა, ან სასაკლაოზე, რომელიც სავეტერინარო ზედამხედველობას ექვემდებარება;

3) შინაური პირუტყვის მოკვლა იმ პირობით, რომ ლეში ან გამოყენებულ იქნეს ტეხნიკური გადამუშავების საშუალებით ან იგი სრულიად მოისპოს (დაწვა, მიწაში ჩაფლვა);

4) წინასწარი და იძულებითი აცრა სამკურნალო ან და დიაგნოსტური მიზნით;

5) ავადმყოფი და საეჭვო პირუტყვის წამლობის ნებართვის მიცემა მარტო ვეტ-ექიმისათვის და სათანადო შემთხვევაში სრული აკრძალვა წამლობის სხვა პირ..სათვის;

6) პირუტყვის იზოლაცია სავეტერინარო ზედამხედველობის დაწესებით, როდესაც პირუტყვი უნდა მოთავსდეს განცალკევებულ სადგომში, თანაც აკრძალულია ამ პირუტყვის საზოკადო საძოვარზე და საერთო წყლის დასალევინებელ ადგილზე გამოშვება, საღი პირუტყვის ავადმყოფ პირუტყვებში გარევა და გარეშე პირთა მიკარება; სახორცედ დაკვლა ვეტერინარის გაუსინჯავად და ნებადაურთველად;

7) პირუტყვისათვის სავეტერინარო ზედამხედველობის დაწესება, რომლის განმავლობაშიაც პირუტყვის მოვლაშენახვა სწარმოებს ჩვეულებრივ პირობებში, ამასთანავე აკრძალულია მისი გაყიდვა და სახორცედ დაკვლა ექიმის ნებადაურთველად და გაუსინჯავად;

8) პირუტყვთა აღრიცხვა კლება-მატებით, გასინჯვა თვითეულ სულისა ცალკე ან ჯგუფ-ჯგუფად როგორც ჭირიან ადგილას, ისე საეჭვო ადგილას;

9) აკრძალვა ვეტერინარის ნებადაურთველად სენიან ან საეჭვო ადგილიდან და რაიონიდან პირუტყვის გამოყვანისა ან უმი პროდუქტის გამოტანისა;

10) აკრძალვა სენიან ადგილას ისეთი გვარის პირუტყვის მორეკვისა, რომელსაც გაჩენილი სენი შეიძლება გადაედოს, აგრეთვე ასეთი პირუტყვის გავლისა;

11) პირუტყვის გავლისათვის ასაქცევი გზის მიჩენა;

12) აკრძალვა ღორისა, კატისა, ძაღლისა, ფრინველისა და სხვა წვრილფეხა ცხოველის თავისუფლად გაშვებისა, რადგან მათ შეუძლიანთ სენის გავრცელება, თუმცა თითონ არ ხდებიან ავად ამ სენით;

13) საძოვრისა და წყლის დასალევინებელი ადგილის მიჩენა საღი პირუტყვისათვის;

14) საერთო საძოვრისა, წყლის დასალევინებელი და საბანაო ადგილის გამოყენების აკრძალვა იმ პირუტყვისათვის, რომელსაც შეიძლება შეეყაროს გაჩენილი სენი;

15) დაგრილების აკრძალვა;

16) პირუტყვის სისხლიანი ოპერაციის და დაკოდვის აკრძალვა სენიან ადგილას და კარზე სათანადო ვეტერინარის ნება-დაურთველად, უკეთუ ასეთი ოპერაცია საშიშია სენის გავრცელების მხრით;

17) საჭიროების მიხედვით საქონლის დადაღვა და პლომბის დადება იმ მეურნეობაში, სადაც სენია, აგრეთვე ბეჭდის დასმა ბაგასა და სადგომზე;

18) ავათმყოფ საქონელთან მიკარების აკრძალვა ყველასათვის, ვინც ავათმყოფ საქონელს მიეკარა, ვიდრე ხელს არ დაიბანს და ფეხსაცმლის და ტანსაცმლის დეზინფექციას არ გაიკეთებს ვეტერინარის ხელმძღვანელობით;

19) სენიანი რაიონიდან პირუტყვის უმი პროდუქტის გატანის აკრძალვა, აგრეთვე ისეთი საკვებისა და საგნების გატანის აკრძალვა, რომელთაც შეუძლიანთ სენი გაავრცელონ. გატანისათვის აუცილებლად საჭიროა ვეტერინარის ნებართვა;

20) გაყიდვის აკრძალვა სენიანი და საეჭვო ავადმყოფი პირუტყვის ხორცეულისა, რძეულისა და სხვა პროდუქტისა, უკეთუ წინასწარ ისინი გაუვნებელ არ იქნებიან;

21) რკინისგზით გატანის აკრძალვა პირუტყვის უმი პროდუქტისა, უკეთუ იგი სათანადოდ არ იქნება შეხვეული და დეზინფექციაში გატარებული, თანახმად საამისო ინსტრუქციებისა;

22) სათანადო სიღრმეზე ჩაფლვა ან დაწვა ავადმყოფი და საეჭვო პირუტყვის ლეშისა ტყავიანად და მასთან ერთად საგებისა, ნაკელისა და სხვა ნაყარისა; მოსპობა ამასთანავე ყველა სენიანი ნივთებისა, რომლის გაწმენდა და დეზინფექცია შეუძლებელია;

23) გასუფთავება და დეზინფექცია იმ სადგომისა, სადაც ავადმყოფი და საეჭვო პირუტყვი იმყოფებოდა, აგრეთვე იმ საგნებისა, რაც ავადმყოფი პირუტყვის ახლოს იყო;

24) სენიან ადგილას გამოფენისა, საჯარო ვაჭრობისა, ბაზრობისა და, საერთოდ, პირუტყვთა შეგროვების აკრძალვა, ან და ზოგიერთი გვარი პირუტყვის არ მიშვება;

25) საკარანტინო სადარაჯოებისა ან საკარანტინო ხაზების დაწესება სენიან საეჭვო ადგილებში;

26) საეჭვოდ გამოცხადება იმ პუნქტებისა, საცა სენი იქნა აღმოჩენილი, და აგრეთვე იმ ადგილებისა, რომლებიც სენიან პუნქტებთან ახლო მდებარეობენ; ხოლო სენიან პუნქტებზე დაშორებულ, მაგრამ ეკონომიურად მათთან მჭიდროდ დაკავშირებულ ადგილების გამოცხადება საშიშარ ადგილებად; მოსახლეობას ეს გარემოება უნდა ეცნობოს;

27) ახსნა-განმარტება მცხოვრებთათვის, თუ რას წარმოადგენს გაჩენილი სენი, რა საშუალებით უნდა აიცილოს იგი თავიდან და როგორ უნდა ებრძოლოს მას;

28) პირუტყვის შარა-გზით გადარეკვის დროებით აკრძალვა მთელს რაიონებში და მისი სავალდებულო გადაყვანის დაწესება მხოლოდ რკინისგზით;

ამა მუხლის 1, 23 და 27 პუნქტში გათვალისწინებული ღონისძიებანი ხმარებულ უნდა იქნეს ყველა იმ გადამდები სენის წინააღმდეგ, რაც აღნიშნულია ამა წესდების მე-4 მუხლში.

ის ღონისძიებანი, რაც ჩამოთვლილია ამა მუხლის დანარჩენ პუნქტებში, ხმარებულ უნდა იქნეს თვითეული გადამდები სენის წინააღმდეგ, მისი თვისების მიხედვით, თანახმად ამა წესდების 15—54 მუხლში აღნიშნული წესისა.

თ ა ვ ი III.

განსაკუთრებული ღონისძიებანი თვითეული გადამდები სენის წინააღმდეგ.

მსხვილფეხა საქონლის ჭირი.

15. იმისდა მიხედვით, თუ რამდენად გავრცელებულია საქონლის ჭირი, რა დანიშნულება აქვს საქონელს, ან და რა პირობებია ადგილობრივ, უნდა მოხდეს ან მოკვლა ყველა ავადმყოფი, სიცხიანი და საეჭვო საქონლისა, ან აცრა საეჭვო საქონლისა და შრატით წამლობა სიცხიანისა და მოკვლა აშკარად ავადმყოფისა.

16. უკეთუ საბრძოლველ ღონისძიებად ხმარებული იქნება საეჭვო საქონლის მოკვლა, მოკლული საქონლის პროდუქტი (რქა, ტყავი, ხორცი) შეიძლება გამოყენებულ იქნეს საამისო განსაკუთრებული წესების დაცვით.

17. დაჭირიანებული და აგრეთვე ყველა საეჭვო ადგილი შეიკვრება საკარანტინო ხაზით და ხმარებულ უნდა იქნეს ზოგიერთი აუცილებელი ღონისძიება იმ ღონისძიებათაგან, რაც აღნიშნულია ამა წესდების მე-14 მუხლში.

18. დაჭირიანებული პუნქტი განთავისუფლდება კარანტინისაგან 14 დღის შემდეგ, რომელიც იანგარიშება დღიდან ჭირიანი საქონლის უკანასკნელი მოკვლისა ან მორჩენისა, ან აცრის შემდეგ მოკვდომისა, ან და დაჭირიანებული ადგილის დეზინფექციის მოხდენისა.

მსხვილფეხა საქონლის ეპიზოოტიური ფილტვების ანთება.

19. ეპიზოოტიური ფილტვების ანთების მწვავე ან ქრონიკული ფორმით აშკარად ავადმყოფი და სიცხიანი საქონელი მოკლული უნდა იქნეს.

20. იმ შემთხვევაში, როცა ფილტვების ანთება შემოტანილ იქნება საღ რაიონში, მაშინ საეჭვო საქონელიც უნდა მოიკლას.

21. იმ რაიონსა და იმ ადგილას, სადაც დიდი ხანია ბუდობს ფილტვების ანთება და ძლიერაც არის გავრცელებული, ავადმყოფი და სიცხიანი საქონელი უნდა მოიკლას, საეჭვო კი იძულებით აიცრას (მე-4 მუხლის 14 პუნქტი); ამავე დროს აცრილ საქონელს მკაცრი სავეტერინარო ზედამხედველობა უნდა გაეწიოს. ასეთ რაიონებში შეიძლება საქონლის წინასწარი აცრაც მოხდეს.

22. მოკლული ცხოველის ხორცი (მუხ. 19, 20 და 21) შეიძლება მოხმარებულ იქნეს საჭმელად, თანახმად ხორცეულის შემოწმების წესებისა, ხოლო ტყავი შეიძლება გამოყენებულ იქნეს წინასწარ დეზინფექციაში გატარების შემდეგ.

23. იმ ადგილას, რომელიც ფილტვე-

ბის ანთების მხრით საეჭვოა, მთელი საქონელი სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ იმყოფება (14 მუხლის პუნქ. 7) და შეფარდებულ უნდა იქნეს 14 მუხლის მე-9 პუნქტი.

24. სენიან პუნქტებში ხმარებულ უნდა იქნეს ყველა ღონისძიება, რაც ჩამოთვლილია 14 მუხლის 8, 14, 17, 21, 24 და 26 პუნქტში.

თ უ რ ქ უ ლ ი.

25. იმ ადგილას, სადაც თურქულია, და აგრეთვე საეჭვო ადგილას განხორციელებულ უნდა იქნეს სათანადო ღონისძიებანი ამა წესდების 14 მუხლის 5, 15, 17, 21, 24 და 26 პუნქტში ჩამოთვლილ ღონისძიებათა შორის.

26. სენიან მეურნეობაში, ჯოგში ან საქონლის ჯგუფში, თუ საჭიროება მოითხოვს, მოხდება საერთო აცრა.

ციმბირის იარა (ხუზარა) და სიმპტომატიური კარბუნკული.

27. საეჭვო მეურნეობაში, ჯოგში, სოფელში და აგრეთვე საეჭვოდ გამოცხადებულ რაიონში განხორციელდება სათანადო ღონისძიებანი ამა წესდების 14 მუხლში ჩამოთვლილ ღონისძიებათა შორის, გარდა 2, 3 და 28 პუნქტებში აღნიშნულ ღონისძიებათა.

ტუბერკულოზი.

28. აშკარად ავადმყოფი პირუტყვი, რომელიც ამასთანავე საერთოდ დამაბუნებულია და ცურიც დასნეულებული აქვს, მოკლულ უნდა იქნეს (14 მუხლის პუნქტი 2).

29. ის პირუტყვი, რომელსაც 28 მუხლში აღნიშნული ავადმყოფობის ნიშნები არ აღმოაჩნდება, მაგრამ ავადმყოფობის ეჭვს კი ბადებს, გამოცალკევდება და სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ დარჩება (14 მუხ. პუნ. 6); ასეთი პირუტყვის რძე შეიძლება იხმარებოდეს ადამიანისა და ცხოველის საჭმელად, უკეთუ წინასწარ გაუვნებელი იქნება.

30. საეჭვო პირუტყვი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (მუხ. 14 პუნქტი 7).

31. ავადმყოფობის გამოსარკვევად, როგორც საეჭვო, ისე ყველა დანარჩენი პირუტყვი სენიანი მეურნეობისა ან ჯოგისა უნდა გაისინჯოს ტუბერკულინიზაციის მოხდენით და სხვა საშუალებით, რაც მიღებულია ტუბერკულოზის გამოსარკვევად.

ც ო ფ ი.

32. ცოფიანი პირუტყვი მოკლულ უნდა იქნეს (14 მუხ. პუნქტი 3).

33. ცოფის მხრით საეჭვო:

ა) ძაღლი და კატა მოკლულ უნდა იქნეს (14 მუხლის პუნქტი 3);

ბ) დანარჩენი პირუტყვი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის პუნქტი 6) ავადმყოფობის გამორკვევამდე.

შენიშვნა. რათა წესიერი დახმარება აღმოეჩინოს იმ პირს, რომელსაც ცოფის მხრით საეჭვო ძაღლი ან კატა დაკბენს, ეს ცხოველები დაიტოვებიან სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ ავადმყოფობის ხასიათის გამორკვევამდე.

34. ცოფიანი პირუტყვისაგან დაკბენილი:

ა) ძაღლი და კატა მოკლულ უნდა იქნეს;

ბ) დანარჩენი პირუტყვი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის პუნქტი 6) და შეიძლება წინასწარ აცრილ იქნეს.

35. ძაღლი და კატა, რომლის შესახებაც აღიძვრის ეჭვი, რომ იგი დაკბენილია ცოფიანი პირუტყვისაგან, დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ განსაზღვრული ვადით (14 მუხლის პუნქტი 6). უკეთუ პატრონი არ მოისურვებს იგი სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ დასტოვოს, საეჭვო ძაღლი თუ კატა უნდა მოიკლას.

36. საეჭვო რაიონში ყველა ძაღლი დაბმულ უნდა იქნეს ან სატუჩური გაუკეთდეს. აშვებული და უსატუჩურო ძაღლი მოკლულ უნდა იქნეს.

ჰემორაგიული სეპტიცემია.

37. ჰემორაგიული სეპტიცემიის წინააღმდეგ ხმარებულ უნდა იქნეს სათანადო ღონისძიებანი 14 მუხლში აღნიშნულ ღონისძიებათაგან, გარდა 2, 3, 24, 25 და 28 პუნქტებში გათვალისწინებულ ღონისძიებათა.

ძროხისა და ჰაკი ცხენის გადამდები მოგდება.

38. მოგდების შემდეგ ავადმყოფი ძროხა და ცხენი იმყოფება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის 6 პუნქტი), ხოლო დანარჩენი პირუტყვი სავეტერინარო მეთვალყურეობის ქვეშ (14 მუხლის 7 პუნქტში), 14 მუხლის 5, 8, 14, 15 და 26 პუნქტების შეფარდებით.

მუნი (ქავანა).

39. ავადმყოფი და საეჭვო პირუტყვის წინააღმდეგ ხმარებულ უნდა იქნეს 14 მუხლის 5, 7, 8, 14, 15 და 26 პუნქტში აღნიშნული ღონისძიებანი.

ცხვრის ყვავილი.

40. ავადმყოფი, სიცხიანი და საეჭვო ცხვარი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის 6 პუნქტი); საეჭვო მეურნეობის ან პუნქტის ცხვარი შეიძლება აიცრას (14 მუხ. 4 პუნქტი). გარდა ამისა ხმარებულ უნდა იქნეს სათანადო ღონისძიებანი 14 მუხლის 8, 14, 17—22, 24—26 პუნქტში აღნიშნულ ღონისძიებათაგან.

41. ცხვრის წინასწარი აცრა ყვავილის წინააღმდეგ იმ ადგილას, სადაც ავადმყოფობა არ არის, აკრძალულია.

ქ ო თ ა ო.

42. ცხენი, ვირი, ჯორი, რომელსაც ქოთაოს აშკარა ნიშნები აღმოაჩნდება, უნდა მოიკლას (14 მუხლის 3 პუნქტი).

43. სიცხიანი ცხენი, ვირი და ჯორი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის 6 პუნქტი), ხოლო საეჭვო—სავეტერინარო მეთვალყურეობის ქვეშ (14 მუხლის 7 პუნქტი), ვიდრე ავადმყოფობის ხასიათი გამოირკვეოდეს; გარდა ამისა, ხმარებულ უნდა იქნეს სათანადო ღონისძიებანი ამა წესდების 14 მუხლის 8, 17, 18, 22 და 26 პუნქტში აღნიშნულ ღონისძიებათაგან.

ცხენის ეპიზოოტიური ლიმფანგიტი (აფრიკანული ქოთაო).

44. ავადმყოფი და საეჭვო ცხენი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ საექიმო დახმარების აღმოჩენით (14 მუხლის 5 და 6 პუნქტი). გარდა ამისა ხმარებულ უნდა იქნეს 14 მუხლის 22 პუნქტში აღნიშნული ღონისძიებანი.

ჩამომრები.

45. ავადმყოფი და სიცხიანი ცხენი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის 6 პუნქტი) საექიმო დახმარების აღმოჩენით (14 მუხლის 5 პუნქტი), ხოლო საეჭვო—სავეტერინარო მეთვალყურეობის ქვეშ (14 მუხ. 7 პუნქტი).

ცხენის იმფლუენცა და კონტაგიური პლევროპნევმონია.

გადამდები ფილტვების ანთება.

46. ავადმყოფი და სიცხიანი ცხენი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხ. 6 პუნქტი), საექიმო დახმარების აღმოჩენით (14 მუხლის 5 პუნქტი), ხოლო საეჭვო—სავეტერინარო მეთვალყურეობის ქვეშ (14 მუხლის 7 პუნქტი).

ცხენის დაგრილების ავადმყოფობა.

47. აშკარად ავადმყოფი, სიცხიანი და საეჭვო ცხენი არ მიიშვება დასაგრილებლად; ავადმყოფი და სიცხიანი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის 6 პუნქტი), საექიმო დახმარების აღმოჩენით (14 მუხლის 5 პუნქტი), ხოლო საეჭვო—სავეტერინარო მეთვალყურეობის ქვეშ (14 მუხლის 7 პუნქტი).

ღორის წითელა და ჭირი.

48. ავადმყოფი, სიცხიანი და საეჭვო ღორი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის 6 პუნქტი) საექიმო დახმარების აღმოჩენით (14 მუხ. 5 პუნქტი).

49. საეჭვო ღორი შეიძლება იძულებით აცრილ იქნეს (14 მუხლის 4 პუნქტი).

50. საეჭვო რაიონში შეიძლება მოხდეს წინასწარი აცრა (14 მუხლის 4 პუნქტი).

51. იმ ადგილას, სადაც წითელა და ჭირი შემთხვევით არის შეტანილი და ძალიან გავრცელებული არ არის, ავად-

მყოფი და სიცხიანი ღორები შეიძლება მოკლულ იქნენ (14 მუხლის 2 პუნქტი).

ფრინველის ხოლერა და ხუნაგი (ხრინწი) და ქათმის ჭირი.

52. ავადმყოფი, სიცხიანი და საეჭვო ფრინველი დაიტოვება სავეტერინარო ზედამხედველობის ქვეშ (14 მუხლის 6 პუნქტი) საექიმო დახმარების აღმოჩენით (14 მუხლის 5 პუნქტი).

53. ხოლერის მხრით საეჭვო ფრინველი შეიძლება აიცრას (14 მუხლის 4 პუნქტი).

54. იმ ადგილას, სადაც ხოლერა, ჭირი და ხრინწი წინად არ ყოფილა და სადაც ეს ავადმყოფობანი გავრცელებული არ არის, შეიძლება ნებადართულ იქნეს მოკვლა ავადმყოფი და სიცხიანი ფრინველისა (14 მუხლის 3 პუნქტი).

ნაწილი III.

ვეტსანიტარული ზედამხედველობა.

კარი I.

ვეტსანიტარული ზედამხედველობა პირუტყვისა და მისი უმი პროდუქტის მოძრაობისათვის.

55. პირუტყვის გადაყვანა რკინისგზით ან წყალსავალი გზით ნებადართულია მიუხედავათ რაოდენობისა და დანიშნულებისა იმ შემთხვევაში:

ა. უკეთუ ადგილობრივი ვეტერინარისა, და თუ ეს უკანასკნელი არ არის— ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოსაგან მიღებული იქნება მოწმობა, რომ ის ადგილი, სადაც პირუტყვი ნაყიდია, გადამდები სენის მხრით საშიში არ არის;

ბ. უკეთუ პირველი გასასინჯი პუნქტის სათანადო ვეტერინარისაგან მიღებულ იქნება მოწმობა, რომ პირუტყვი ჯანსაღია.

შენიშვნა 1. ამა მუხლში აღნიშნული წესი გავრცელდება აგრეთვე სამრეწველო და გადასახლებულთა პირუტყვზე, რომელიც გადარეკილ იქნება შარა გზით.

შენიშვნა 2. მომთაბარო საქონლის მოძრაობის შესახებ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი გამოსცემს განსაკუთრებულ წესებს.

შენიშვნა 3. იმ შემთხვევაში, როცა მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი საჭიროდ დაინახავს, გადასაყვან თუ გადასადენ პირუტყვს დაესმება დაღი ან სხვა რაიმე ნიშანი, რომელიც ადვილად არ წაიშლება.

შენიშვნა 4. მოზარდი პირუტყვისა, წვრილ-ფეხა საქონლისა და ფრინველის რკინისგზით ან წყალსავალი გზით გადაყვანა უნდა ხდებოდეს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მიერ ცალკე გამოცემული ინსტრუქციის თანახმად.

56. 55 მუხლის პირველ შენიშვნაში აღნიშნული პირუტყვი გადარეკილ უნდა იქნეს იმ გზით, რომელსაც მაზრის აღმასკომი დანიშნავს, ხოლო ერთი მაზრიდან მეორეში გადარეკვა უნდა ხდებოდეს იმ გზით, რომელსაც ორივე მაზრის აღმასკომები ურთიერთ შეთანხმებით დანიშნავენ.

57. სამრეწველო პირუტყვისა და ჯოგის ვაგონში თუ გემში ჩასხმა, ან გადმოსხმა შეიძლება მხოლოდ განსაზღვრულ სარკინისგზო სადგურებზე და მდინარეთა და საზღვაო ნავთსადგურებზე; ამასთანავე აუცილებელია სავეტერინარო გასინჯვა.

58. პირუტყვის უმი პროდუქტის გადატანა შეიძლება მხოლოდ გადამდები სენის მხრით არა საშიშ რაიონიდან, რაც დამოწმებულ უნდა იქნეს ადგილობრივი ვეტერინარის მიერ, ხოლო თუ ეს უკანასკნელი არ არის,—ხელისუფლების სათანადო ორგანოს მიერ.

59. პირუტყვის უმი პროდუქტის გამოტანისათვის იმ ადგილიდან, რომელიც გადამდები სენის მხრით საშიშრად არის გამოცხადებული, აუცილებლად საჭიროა განსაკუთრებული ნებართვის აღება იმ ვეტერინარისაგან, რომლის გამგებლობაშიაც ეს რაიონი არის.

60. პირუტყვის უმი პროდუქტი, რომელიც ვეტერინარის უმოწმობოთ გამოტანილია გადამდებ სენიანი ადგილიდან, გაუვნებელ უნდა იქნეს ადგილობრივვე, ან გადამუშავებული მახლობელ საუტილიზაციო ქარხანაში, ხოლო თუ ეს შეუძლებელია, პროდუქტი უნდა მოისპოს.

61. ის პროდუქტი, რომელიც უკვე იხრწნება, უნდა მოისპოს ან საუტილიზაციო ქარხანაში გადამუშავდეს.

62. პირუტყვის უმ პროდუქტად ითვლება: ხორცეული, დამარილებული

ხორცი, გადაუდნობელი ქონი, კუჭი, ნაწლავი, გამოუქნელი ტყავი, სისხლი, ძვალი, რქა, ჩლიქი, მატყლი, ბეწვი, ჯაგარი, ძუა და კუდი.

63. წესი და პირობები, რაც დაცულ უნდა იქნეს პირუტყვის უმი პროდუქტის გადატან-გადმოტანის დროს, მარა-გზით, რკინისგზით ან წყალსავალი გზით, განსაზღვრულია მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მიერ სათანადო უწყებებთან შეთანხმებით გამოცემულ ინსტრუქციებში და წესებში.

კ ა რ ი II.

ვეტსანიტარული ზედამხედველობა სასაკლაოსა, ხორცეულისა და პირუტყვის სხვა უმი პროდუქტისათვის.

64. ყოველგვარი შინაური პირუტყვის დაკვლა სახორცედ და გასაყიდად უნდა მოხდეს საამისოდ მოწყობილ განსაკუთრებულ პუნქტებში (სასაკლაო), რომლებიც მუდმივ ვეტსანიტარულ ზედამხედველობის ქვეშ იმყოფებიან.

65. სასაკლაოს ვეტსანიტარული ნაწილის გამგებლობა დაეკისრება ვეტერინარს, პატარა სასაკლაოსი კი—ვეტფერშალს; ეს უკანასკნელი მუშაობს ვეტერინარის ხელმძღვან ლობით.

66. პირუტყვი, რომელიც სასაკლაოზე დაიკვლება, უნდა გაისინჯოს ვეტერინარის მიერ დაკვლის წინ და დაკვლის შემდეგ; ამასთანავე ღორის ხორცი გასინჯულ უნდა იქნეს ტრიხინის გამოსაკვლევად მიკროსკოპით. მთელ სახორცეს და მის ნაწილებს აუცილებლად დაღი უნდა დაესვას.

67. ხორცეულის ის უვარგისი პროდუქტი, რომელიც ბაზარზე გამოტანამდე მოითხოვს გაუვნებლობას (დამარილებით, მოხარშვით, სტერილიზაციით), თვით სასაკლაოზე უნდა იქნეს გაუვნებელი საამისოდ არსებულ ხელსაწყოში.

68. დაკლული საქონლის ხორცის ნაწილები და შიგნეული, რომელიც სავეტერინარო გასინჯვის შემდეგ საჭმელად დაწუნებული იქნება, გაუვნებელი უნდა იქნეს, ან ტეხნიკურად გადამუშავდეს; თუ ეს შეუძლებელია, ხორცის ნაწილები სრულიად უნდა მოისპოს.

69. ისეთი პირუტყვის დაკვლა, რომელიც საჭმელად არ არის დანიშნული, და აგრეთვე გადამუშავება დაწუნებული ხორცის პროდუქტისა, ლეშისა და მისი ნაწილებისა სამრეწველო მიზნით შეიძლება მხოლოდ საუტილიზაციო ქარხანაში და სხვა სპეციალურ დაწესებულებაში.

70. ის პირუტყვი, რომელსაც ინახავენ 69 მუხლით გათვალისწინებულ გადასამუშავებელ ქარხანაში, და უმი პროდუქტების საწყობში, არასოდეს არ უნდა იქნეს ჯოგში გაშვებული; ქარხნის და საწყობის სათავეში მდგომი პირი ვალდებულია ყოველი შემთხვევა ავადმყოფობისა ან პირუტყვის ახლად მოყვანისა აცნობოს სათანადო ვეტერინარს.

71. ქალაქსა და დიდ სოფელში შეტანილი უმი პროდუქტი, ვიდრე ბაზარზე იქნებოდეს გამოტანილი, აუცილებლად გასინჯულ უნდა იქნეს ვეტერინარის მიერ; გარდა ამისა, ბაზარზე გამოტანილი ღორის ხორცი გასინჯულ უნდა იქნეს ტრიხინოსკოპითაც.

შენიშვნა. ვაჭრობა ისეთი ხორცის პროდუქტისა, რომელიც ვეტერინარის მიერ გასინჯულ არ არის და გასინჯვის ნიშანი არ აზის, აკრძალულია. დაწვრილებითი სია პირუტყვთა იმ უმი პროდუქტებისა, რომლის გასინჯვაც სავალდებულოა, განისაზღვრება მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მიერ გამოცემული ინსტრუქციით.

72. მთელი სახორცე, მისი ნაწილები და ხორცის სხვა პროდუქტები მიიღება საწყობში იმ პირობით, უკეთუ იგი ვეტერინარის მიერ გასინჯული იქნება; საწყობიდან მისი გამოტანა შეიძლება ვეტერინარის მიერ გასინჯვის შემდეგ და სათანადო მოწმობით.

73. კუმისის ქარხანაში ჭაკი ცხენი, გარდა იმისა, რომ მუდმივ ვეტ-სანიტარულ ზედამხედველობის ქვეშ იმყოფება, საკუმისო სეზონის დაწყებისას ყურადღებით უნდა იქნეს გასინჯული, რომ ქოთაოთი არ იყოს ავად. წინააღმდეგ შემთხვევაში კუმისის გაკეთება აკრძალულია.

74. მოწყობა ამა კარში ჩამოთვლილ დაწესებულებათა და ადგილთა, სადაც ინახება, მუშავდება ან იყიდება პირუტყვდა უმი პროდუქტი, აგრეთვე წესი გასინჯვისა, დაწუნებისა ან გაყიდვის აკრძალვისა, რაც გათვალისწინებულია ამა წესდების 14 მუხლის 20 და 29 პუნქტში, განისაზღვრება ამა წესდების 13 მუხლის თანახმად გამოცემული წესებით და ინსტრუქციით.

ნ ა წ ი ლ ი IV.

მართვა-გამგეობის ორგანოები, საქონლის პატრონთა და თანამდებობის პირთა უფლება-მოვალეობანი.

კ ა რ ი I.

სავეტერინარო ნაწილის ორგანიზაცია.

თ ა ვ ი I.

მართვა-გამგეობის სავეტერინარო ორგანოები.

75. საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკაში სავეტერინარო საქმის ყველა დარგის გამგეობა და ხელმძღვანელობა დაევალება მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის სავეტერინარო სამმართველოს და მაზრებში—სააღგილმამულო განყოფილების სავეტერინარო ორგანოებს. დებულება და შტატი შემუშავდება სათანადო წესით.

76. მაზრის ფარგლებში სავეტერინარო საქმიანობის ტეხნიკური ხელმძღვანელობა და კონტროლის გაწევა ადგილობრივ მომუშავე სავეტერინარო დაწესებულებისა და პერსონალისათვის დაევალება მაზრის ვეტერინარს.

77. ძირითად ტერიტორიალურ ერთეულად, სადაც ეპიზოოტიებთან ბრძოლა და სავეტერინარო მეთვალყურეობა უნდა განხორციელდეს, ჩაითვლება სავეტერინარო უბანი, რომლის ქსელიც განისაზღვრება სამაზრო სავეტერინარო ორგანოს მიერ მაზრის ვეტერინარის წარდგენით და ადგილობრივი ადმინისტრატიული დანაწილებისა და მესაქონლეობის ვითარების მიხედვით.

თ ა ვ ი II.

ვეტერინარის, ვეტ-ფერშალის დი ტეხნიკური სავეტერინა~ო პერსონალის უფლება-მოვალეობანი.

78. ვეტერინარული პრაქტიკისა და მუშაობის წარმოების უფლება საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკაში მინიჭებული აქვს მხოლოდ იმას, ვისაც ვეტერინარის ან ვეტფერშალის წოდება მიუღია.

79. ვეტერინარის წოდება ენიჭება საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკაში იმ პირს, ვისაც დაუმთავრებია ერთ-ერთი ვეტერინარული ინსტიტუტი ს. ს. რესპუბლიკების კავშირში.

შენიშვნა. იმ პირს, რომელსაც ექნება მოწმობა, რომ უცხოეთის რომელიმე სახელმწიფოს ვეტერინარული ინსტიტუტი გაუთავებია, შეუძლიან აწარმოოს ვეტერინარული პრაქტიკა მხოლოდ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის ნებართვით.

80. ვეტ-ფერშლის ხარისხი საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკაში მიენიჭება იმ პირს, რომელსაც დაუმთავრებია ვეტ-ფერშლის სკოლა, სამკურსიანზე არა ნაკლები, და აქვს სწავლის გათავების სათანადო მოწმობა, აგრეთვე იმ პირს, რომელსაც დაუმთავრებია სამხედრო ვეტ-ფერშლის სკოლა 1907 წ. პროგრამით და იმას, ვისაც გამოცდა ჩაუბარებია ყოფილ საგუბერნიო სავეტერინარო სამმართველოში და ვეტ-ფერშლის სკოლაში.

81. ვეტერინარისა და ვეტ-ფერშლის უფლება-მოვალეობანი, რაც 79 და 80 მუხლშია აღნიშნული, აგრეთვე ვეტერინარული სანიტარისა, პირუტყვის ჭედვის ინსტრუქტორისა, ტრიხინოსკოპისტისა, პრეპარატორისა, მსახურისა და სხვა დამხმარე სავეტერინარო პერსონალის უფლება-მოვალეობანი განისაზღვრება იმ დებულებებით, რაც საკანონმდებლო წესით გამოიცემა.

82. თავისუფალი პრაქტიკის ვეტერინარი, ვეტ-ფერშალი და აგრეთვე სახელმწიფო სამსახურში მყოფი ვეტპერსონალი მოვალეა ყოველი შემთხვევა გადამდები სენის გაჩენისა აცნობოს დაუყოვნებლივ სარაიონო და სხვა სათანადო ვეტერინარს; ამ უკანასკნელის მოსვლამდე კი ვალდებულია თვითონ მიიღოს წინასწარი ღონისძიებანი სენის გავრცელების შესაჩერებლად.

83. სახელმწიფო სამსახურში მყოფ ვეტერინარს, ვეტ-ფერშალს და სხვა სავეტერინარო მომუშავეს და აგრეთვე მათ ოჯახებს ენიჭებათ სახელმწიფო უზრუნველყოფის უფლება სათანადო დებულების თანახმად, უკეთუ ისინი შრომის უნარს დაჰკარგავენ ან გარდაიცვლებიან პირუტყვთა გადამდებ სენთან ბრძოლის დროს.

კ ა რ ი II.

პირუტყვის პატრონისა, თანამდებობის პირისა და მართვა-გამგეობის ორგანოების მოვალეობანი სავეტერინარო ღონისძიებათა განხორციელების საქმეში.

84. როდესაც პირუტყვს გადამდები სენის ნიშნები აღმოაჩნდება ან გამოურკვეველი მიზეზით უეცრად მოკვდება ან და როდესაც რამდენიმე სული ერთი და იმავე სენით გახდება ავად, პირუტყვის პატრონი მოვალეა დაუყოვნებლივ განაცხადოს ეს, სადაც ჯერ არს.

> **შენიშვნა 1.** ამა მუხლში აღნიშნული მოვალეობა ვავრცელდება აგრეთვე ყველა პირზე, რომელიც თავის ხელობის მიხედვით ახლო სდგას საქონელთან, ხორცეულთან და პირუტყვის სხვა უმ პროდუქტთან.

> **შენიშვნა 2.** სარძევე ფერმის ძროხისა და თხის, და აგრეთვე კუმისის ქარხნის ცხენის ავად გახდომის ყოველი შემთხვევა პატრონმა უნდა განაცხადოს, სადაც ჯერ არს, იმავე დღეს, რა დღესაც პირუტყვი ავად გახდება.

85. ცნობა გაეგზავნება ვეტერინარს ან ვეტ-ფერშალს, რომელსაც ესა თუ ის ადგილი ექვემდებარება, უშუალოდ ან ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოს საშუალებით და იმ წესით, რაც განსაზღვრული იქნება სამაზრო აღმასკომის სავალდებულო დადგენილებით.

86. ისეთი სენის გაჩენის დროს, რაც ეჭვს დაბადებს, რომ ის საქონლის ჭირი .უნდა იყოს, პატრონი და აგრეთვე ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენელი, რომელმაც ცნობა მიიღო სენის გაჩენის შესახებ. მოვალეა ვეტერინარის ან ვეტ-ფერშლის მოსვლამდე გამოაცალკეოს ავადმყოფი საქონელი, ნება არ დართოს სახორცედ დასაკლავად, არ გამოუშვას სენიან მეურნეობიდან არც ავადმყოფი, არც საღი საქონელი, და აკრძალოს ამ მეურნეობიდან პირუტყვის ური პროდუქტისა და საკვების გამოტანა.

87. ვეტერინარი ან ვეტ-ფერშალი, რომლის გამგებლობაშიაც იმყოფება სენიანი ადგილი, მიიღებს თუ არა ცნობას საქონლის სენის გაჩენის ან საქონლის დახოცვის შესახებ, მოვალეა დაუყოვნებლივ გაემგზავროს ადგილობრივ და მიიღოს სათანადო ღონისძიებანი სენის მოსასპობლად.

88. თუ ეჭვი დაიბადება, რომ საქონლის ჭირი, მხვილფეხა საქონლის გადამდები ფილტვების ანთება, ან ღორის გადამდები სენი შემოტანილია გარედან იმ ადგილას, სადაც მანამდე არცერთი ზემოაღნიშნული სენი არ ყოფილა, ვეტერინარს უფლება აქვს სენის სასწრაფო გამოკვლევის მიზნით მოკლას ერთი ან რამდენიმე ავადმყოფი პირუტყვი ადგილობრივი ხელისუფლებისა და მოსახლეობის წარმომადგენელთა თანდასწრებით.

89. როცა ვეტერინარის მიერ დადასტურებული იქნება, რომ გაჩენილი სენი ნამდვილად გადამდებია, ადგილობრივი ხელისუფლება მოაწყობს სავეტერინარო აღმასრულებელ კომისიას სენის საწინააღმდეგო ღონისძიებათა განსახორციელებლად. კომისიაში შევლენ: ვეტერინარი, ადგილობრივი მოსახლეობისა და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენელნი; კომისიის თავმჯდომარეობა ვეტერინარს დაეკისრება.

> **შენიშვნა.** სავეტერინარო აღმასრულებელი კომისიის კომპეტენცია და სამუშაო გეგმა განისაზღვრება განსაკუთრებული ინსტრუქციით, რომელსაც გამოსცემს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

90. მაზრის ფარგლებში ამა თუ იმ დასახლებულ ადგილს საეჭვოდ ან საშიშრად და სენის მოსპობის შემდეგ—საღად და არა-საშიშრად გამოაცხადებს მაზრის აღმასკომი მაზრის ვეტერინარის წარდგენით, რაც სასწრაფოდ უნდა ეცნობოს სავეტერინარო სამმართველოს.

> **შენიშვნა.** განსაკუთრებულ სასწრაფო შემთხვევაში სენიან პუნქტს საშიშრად გამოაცხადებს თვით სავეტერინარო აღმასრულებელი კომისია, თანაც ეს უკანასკნელი დაუყოვნებლივ აცნობებს ამას სამაზრო აღმასკომს.

91. როცა გადამდები სენი მაზრაში ძლიერ ვრცელდება, ედება მთელ სოფელს, თემს და მეზობელ მაზრასაც ემუქრება,—მაზრის აღმასკომი სათანადო სამაზრო ვეტერინარის წარდგენით გამოაცხადებს რამდენიმე სოფელს, თემს

და მთელ მაზრასაც საშიშრად, ხოლო სენის მოსპობის შემდეგ—სალად.

შენიშვნა. მაზრაში გადამდები სენის გავრცელების დროს სამაზრო აღმასკომი დაუყოვნებლივ შეატყობინებს მეზობელი მაზრის აღმასკომს გადამდები სენის გაჩენას.

92. რამდენიმე მაზრისაგან შემდგარ ტერიტორიას გამოაცხადებს საშიშრად, ხოლო სენის მოსპობის შემდეგ—სალად, სახალხო კომისართა საბჭო მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის წარდგენით.

93. რამდენიმე სოფლისა და თემისაგან შემდგარ სენიან რაიონში მაზრის აღმასკომი განახორციელებს 14 მუხლის 24, 25, 26 და 27 პუნქტებში აღნიშნულ ღონისძიებათ. რამდენიმე მაზრისაგან შემდგარ სენიან რაიონში სათანადო ღონისძიებებს განახორციელებს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი. ამა წესდების 14 მუხლის 28 პუნქტში აღნიშნულ ღონისძიებათ განახორციელებს სახალხო კომისართა საბჭო, ხოლო 14 მუხლში ჩამოთვლილ დანარჩენ ღონისძიებათ საევტერინარო აღმასრულებელი კომისია.

შენიშვნა. გადამდები სენის მხრით საშიშრად გამოცხადებულ სოფლისა, თემისა და მაზრის ფარგლებში მაზრის აღმასკომი განახორციელებს 14 მუხლის 26 და 27 პუნქტში აღნიშნულ ღონისძიებათ.

94. ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოს განკარგულებით და საევტერინარო-სასანიტარო მოთხოვნათა თანახმად ყოველ სოფელში მოეწყობა პირუტყვთა სასაფლაო, სადაც უნდა ჩაიფლას საუტილიზაციო ქარხანაში გადასამუშავებლად უვარგისი ლეში.

კ ა რ ი III.

პატრონისათვის გადამდები სენის მოსპობის მიზნით მოკლულ ან სავალდებულო აცრის გამო დახოცილ პირუტყვთა და აგრეთვე მოსპობილ საგანთა ანაზღაურება.

95. სენის მოსპობის ან გამორკვევის მიზნით მოკლული, აგრეთვე სავალდებულო აცრის გამო მომკვდარი პირუტყვი და ჯველა მოსპობილი საგანი უნდა აენაზღაუროს პატრონს ფულის მიცემით თანახმად ამა წესდების 96—103 მუხლებისა.

96. ფულადი ანაზღაურება ეძლევა პატრონს მაშინ, როდესაც პირუტყვი მოკლულ იქნება ან იგი სავალდებულო აცრის გამო მოკვდება ან როდესაც ესა თუ ის საგანი მოისპობა შემდეგ გადამდებ სენთა წინააღმდეგ ბრძოლის დროს: მსხვილფეხა საქონლის ჭირი, მსხვილფეხა საქონლის გადამდები ფილტვების ანთება, ქოთაო და ციმბირის იარა.

97. პირუტყვსა და მოსასპობ საგნებს შეაფასებს და საფასურის რაოდენობას განსაზღვრავს საევტერინარო აღმასრულებელი კომისია პატრონის ან მისი რწმუნებულის თანდასწრებით.

შენიშვნა. შეფასება მოხდება ყოველთვის, მიუხედავად იმისა, მიეცემა პატრონს ანაზღაურება თუ არა.

98. მოკლული და აცრის გამო მომკვდარი პირუტყვის საფასურის რაოდენობის განსაზღვრის დროს კომისია იხელმძღვანელებს იმ ფასებით, რომელსაც მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი პერიოდულად გადასინჯავს და დაამტკიცებს ხოლმე.

99. პირუტყვის ასანაზღაურებელ სასყიდლად პატრონს მიეცემა შეფასების ¾ და, ყოველ შემთხვევაში, არა უმეტეს იმ საფასურისა, რომელსაც მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი დააწესებს.

100. დაწესებული შეფასება და ანაზღაურების რაოდენობა, რაც დაზარალებულ პატრონს უნდა მიეცეს, საევტერინარო აღმასრულებელი კომისიის მიერ შეტანილ უნდა იქნეს სათანადო აქტში, რომელიც შესდგება პირუტყვის მოკვლისა ან აცრის გამო მოკვდომისა და სენიანი საგნები მოსპობის შესახებ. აქტი გაეგზავნება მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის საევტერინარო სამმართველოს, ხოლო პატრონს მიეცემა მოწმობა, რომლითაც ის მიიღებს ანაზღაურებას.

101. დიაგნოსტური მიზნით მოკლული პირუტყვისათვის, რაც აღნიშნულია ამა წესდების 88 მუხლში, ანაზღაურება პატრონს მიეცემა თანახმად საევტერინარო აღმასრულებელი კომისიის შეფასებისა, ხოლო არა უმეტეს იმ საფასურისა, რომელსაც მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი დააწესებს.

102. გადამდები სენის თავიდან ასა-

ცილებლად მოსპობილი საგნებისათვის პატრონს ანაზღაურება მიეცემა სავეტერინარო-აღმასრულებელი კომისიის შეფასებით, ხოლო არა უმეტეს იმ ფასისა, რასაც დააწესებს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი.

შენიშვნა. მოსპობილი ნაკელი და საკვები მასალა ანაზღაურებული არ იქნება

103. იმ შემთხვევაში, როდესაც მოკლული პირუტყვის ხორცსა და ტყავს კომისია პატრონს საჭმელად და მოსახმარად მისცემს, მათი ღირებულება ჩაითვლება იმ ფულში, რაც პატრონს ანაზღაურების სახით ერგება.

104. ანაზღაურების თანხა დაზარალებულ პატრონს ხელში ეძლევა და არ შეიძლება იგი რაიმე გადასახადის ან კერძო ვალის დასაფარავ თანხაში ჩაითვალოს.

105. ანაზღაურება არ უნდა მიეცეს:

ა) უცხოეთიდან შემოყვანილი პირუტყვისა და მოსპობილი საგნებისათვის, უკეთუ გადამდები სენი ამ პირუტყვს გამოაჩნდება იმ ვადის გათავებამდე, რაც უცხოეთიდან შემოყვანილი პირუტყვისათვის არის დაწესებული,

ბ) იმ პირს, რომელიც სასამართლოს მიერ დამნაშავედ იქნება ცნობილი ამა წესდების 108—112 მუხლის დარღვევისათვის.

კ ა რ ი IV.

პასუხისმგებლობა სავეტერინარო წესდების ნორმების დარღვევისათვის.

106. ყველა თანამდებობის პირი, რომელიც ამა წესდების თანახმად ვალდებულია განახორციელოს სავეტერინარო ღონისძიებანი, პასუხს აგებს თავისი მოქმედებისათვის, როგორც ადმინისტრატიული, ისე სასამართლოს წესით.

107. ვეტ-ფერშალი და სხვა დამხმარე ვეტ-პერსონალი, რომელიც ნებადაურთველად შეასრულებს ისეთ საქმეს, რაც მის მოვალეობას არ შეადგენს, დაისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 94 მუხლის თანახმად.

108. პატრონი, რომელიც თავის დროზე არ შეატყობინებს სათანადო ხელისუფლებას სენის გაჩენას ან პირუტყვის მოკვდომას, დაისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 222 მუხლის თანახმად.

109. უკეთუ პირუტყვის პატრონი არ შეასრულებს იმ ღონისძიებათ, რაც ამა წესდებით ევალებათ და აგრეთვე დამატებით გამოცემულ ინსტრუქციებსა და წესებს,—დაისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 88 და 225 მუხლის თანახმად.

110. გაკეთება ყალბი სავეტერინარო მოწმობისა და იმ ნიშნისა, რასაც სავეტერინარო ზედამხედველობა პირუტყვსა და მის უმ პროდუქტს დაადებს, დაისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 195 მუხლის თანახმად.

111. დალისა და პლომბის აცლა პირუტყვისა და მის უმი პროდუქტისათვის, აგრეთვე პირუტყვის სადგომის გატეხვა დაისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 103 მუხლის თანახმად.

112. ამა წესდების 71 მუხლის შენიშვნაში გათვალისწინებული პროდუქტების ვაჭრობა დაისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 145 მუხლის თანახმად.

---

88. ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐ № 65.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადახდევინების სფეროში თანამდებობის პირთა ბოროტმოქმედების წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადახდევინების სფეროში ფინანსთა სა-

88. Постановление № 65

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О борьбе с злоупотреблениями должностных лиц в связи со взысканием сельскохозяйственного налога.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Для рассмотрения жалоб и злоупотреблений со стороны агентов Народного Комиссариата Финансов и других должностных лиц в связи со

ხალხო კომისარიატის აგენტების ბოროტმოქმედებაზე შეტანილ საჩივარისა და თვით ამ ბოროტმოქმედების განსახილველად დაარსებულ იქნეს კომისია სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის ამხ. თოდრიას თავმჯდომარეობით. ქომისიაში შევლენ: მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატისა და ა/ქ. ფინსახკომის რწმუნებულის წარმომადგენელნი.

2. კომისიის დაჯისრება გაემგზავროს ხოლმე იმ ადგილას, სადაც აღმოჩნდება 1 მუხლში აღნიშნული ბოროტმოქმედება, ადგილობრივ გამოიკვლიოს იგი და დამნაშავე პასუხისგებაში მისცეს.

3. კომისიამ თავისი მოქმედების შედეგი უნდა მოახსენოს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. დეკემბრის 15.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-300 №-ში 1925 წ. დეკემბრის 31.

взысканием сельско-хозяйственного налога образовать Комиссию под председательством Секретаря Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов тов. Тодрия в составе представителей Н. К. Р. К. И. и УполЗак-НКФина в Грузии.

2. Указанной Комиссии поручить выезжать в местности, где обнаружатся упомянутые в 1 ст. злоупотребления, для расследования их на местах и предания виновных суду.

3. Комиссии о результатах своих действий доводить до сведения Президиума Всегрузинского Центрального Комитета Советов.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. декабря 15.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 300 от 31 декабря 1925 г.

89. დადგენილება № 66

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწის კოდექსის მე-9 მუხლის შევსების შესახებ, რითაც მშრომელ უცხოელთ მიენიჭებათ შრომის საფუძველზე მიწის სარგებლობის უფლება.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწის კოდექსის მე-9 მუხლს დაემატოს შენიშვნა:

89. Постановление № 66

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

О дополнении ст. 9 Земельного Кодекса ССР Грузии в отношении предоставления трудящимся иностранцам права на трудовое землепользование.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляют:

Дополнить ст. 9 Земельного Кодекса ССР Грузии следующим примечанием:

„Трудящиеся иностранцы, проживающие на территории ССР Грузии

„მშრომელ უცხოელს, რომელიც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე სცხოვრობს და რომელსაც, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კონსტიტუციის თანახმად, მინიჭებული აქვს პოლიტიკური უფლებანი, შეუძლიან საქართველოს ყველა სხვა მოქალაქის თანაბრად ისარგებლოს მიწა სოფლის მეურნეობისათვის".

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. დეკემბრის 18.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-18 №-ში 1926 წ. იანვრის 24.

и пользующиеся политическими правами согласно Конституции ССР Грузии, имеют право на трудовое пользование землей для ведения сельского хозяйства на одинаковых основаниях с гражданами ССР Грузии".

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузи *Ш. Элиава.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. декабря 18.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 18 от 24 января 1926 г.

90. დადგენილება № 67

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების შესახებ 1926 წელში.

სრულიად საქართვ. საბჭ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ ამა წლის ნოემბრის 12-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების მე-2 მუხლის შესაცვლელად, საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების შესახებ 1926 წელში, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

მოსამზადებელი მუშაობა საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების არჩევნებისათვის სწარმოებს 1925 წლის ნოემბრის 15-დან და უნდა დამთავრდეს 1926 წლის თებერვლის 1-მდე, ხოლო თვით არჩევნები უნდა დაიწყოს 1926 წლის

თებერვლის 1-დან და დამთავრდეს იმა-ვე წლის აპრილის 1-მდე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა-ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წლ. დეკემბრის 18.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის". მე-295 №-ში 1925 წ. დეკემბრის 23.

---

91. დადგენილება № 68

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენ-ტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტისა

ქ. ქუთაისისათვის მიწის ნორმის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტი ადგენს:

მიწის კოდექსის მუხლით დაწესებული მიწის ნორმა შეიცვალოს ქ. ქუთაისისა-თვის შემდეგი ნორმით:

შიდა-უბანში—300 კვ. საჟ., შუა-უბან-ში—600 კვ. საჟ. და გარეთ-უბანში—900-დან 1200 კვ. საჟენამდე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. დეკემბრის 25.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-18 №-ში 1926 წ. იანვრის 24.

91. Постановление № 68

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменении земельных норм для города Кутаиса.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Установленные 96 статьей Земельного Кодекса земельные нормы для Кутаиса заменить следующими нормами: в центральном районе—300 кв. саж., серединном районе—600 кв. саж. и во внешнем районе - от 900 до 1200 кв. саж.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. декабря 18.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 18 от 24 января 1926 г.

---

92. დადგენილება № 69

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებული კომიტეტისა

სრულიად საქართველოს ხაბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1925 წ. მარტის 16 თარიღის და მე-13 ნომრის დადგენილების ზოგიერთ დანაშაულისათვის არ-შეფარდების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

უფლება მიეცეთ სასამართლო ორგანოებს სთხოვონ სათანადო შემთხვევაში სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს, რათა მისი 1925 წ. მარტის 16 თარიღისა და 13 ნომრის დადგენილება, რაც გამოცემულია საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-3 სესიის 1925 წ. მარტის 7-ის ამნისტიის განსახორციელებლად, არ შეეფარდოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108 მუხ. 1 ნაწ., 109, 113, 116, 117, 117^1, 132, 133, 134, 146, 187 მუხ. და 191 მუხ. მე-2 ნაწილში გათვალისწინებულ დანაშაულს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1925 წ. დეკემბრის 18.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-19 №-ში 1926 წ. იანვრის 26.

92. Постановление № 69

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О неприменении Постановления Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета от 16 марта 1925 года за № 13 к некоторым преступлениям.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Предоставить судебным органам право просить в соответствующих случаях Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов о неприменении Постановления его от 16 марта 1925 года за № 13, изданного для проведения в жизнь амнистии 3-й сессии Центрального Исполнительного Комитета Союза ССР от 7 марта 1925 г., к преступлениям, предусмотренным 1 ч. 108 ст., 109, 113, 116, 117, 117^1, 132, 133, 134, 146, 187 ст.ст. и 2 ч. 191 ст. Уголовного Кодекса.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. декабря 18.

Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 19 от 26 января 1926 г.

---

93. დადგენილება № 70

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის უფლების შესახებ—იკისრის ხოლმე ვალდებულება თამასუქით.

რადგანაც მომქმედ კანონმდებლობაში არ მოიპოვება ისეთი ნორმა, რომელიც

93. Постановление № 70

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

„О праве Уездных Исполнительных Комитетов обязываться по векселям".

В виду отсутствия в действующем законодательстве положительных

ამყარებდეს მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის უფლებას იკისროს ხოლმე ვალდებულება თამასუქით, აგრეთვე განსაზღვრავდეს ამ უფლების ფარგალს, დროებით, ვიდრე მაზრის საბჭოთა ყრილობისა და მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის ახალი დებულება გამოიცემოდეს, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს, რომელსაც თავის სამეურნეო სფეროში მინიჭებული აქვს იურიდიული პირის უფლება, შეუძლიან იკისროს თამასუქით ვალდებულება მარტოოდენ იმ ოპერაციის გამო, რაც გამომდინარეობს მისი სამეურნეო მოქმედებიდან.

2. თამასუქით მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს შეუძლიან იკისროს ვალდებულება, რომლის საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს მისი წლიური ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის 3°/°-ს. ამაზე მეტი თანხის თამასუქის გაცემა მაზრის აღმასრ. კომიტეტს შეუძლიან მხოლოდ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს ნებადართვით.

> შენიშვნა. იმ თანხის გამოანგარიშების დროს, რომლის ფარგლებშიაც მაზრის აღმასრულებულ კომიტეტს შეუძლიან დამოუკიდებლად იკისრის ვალდებულება თამასუქით, ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის საერთო თანხიდან გამორიცხულ უნდა იქნეს ის თანხა, რაც ხარჯთ-აღრიცხვით გადადებულია სამუშაო ხელფასისათვის.

3. მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ თამასუქით აღებული სესხის ვადა ერთ წელიწადს არ უნდა აღემატებოდეს.

4. ამა დადგენილების წინა მუხლებით გათვალისწინებული წესები თამასუქით ვალის აღების შესახებ არ გავრცელდება მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის იმ უფლებაზე, რომლითაც მას შეუძლიან აიღოს ის სესხი, რაც სპეციალურად გათვალისწინებულია მის წლიურ ხარჯთ-აღრიცხვაში.

5. მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის სათამასუქო ვალდებულებაზე გავრცელდება თამასუქის დებულების მოქმედება და ამ თამასუქით გადახდევინება

норм, устанавливающих право Уездных Исполнительных Комитетов обязываться по векселям, а равно определяющих пределы этого права, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии временно, впредь до издания нового Положения об Уездных С'ездах Советов и Уездных Исполнительных Комитетах, постановляют:

1. Уездные Исполнительные Комитеты, пользуясь в своей хозяйственной деятельности правами юридического лица, имеют право обязываться по векселям, исключительно по операциям, вытекающим из их хозяйственной деятельности.

2. Уездные Исполнительные Комитеты имеют право обязываться по векселям в общей сумме, непревышающей 3°/₀ доходной части их годового бюджета. Обязываться по векселям свыше указанной суммы Уездные Исполнительные Комитеты могут лишь с разрешения Совета Народных Комиссаров ССРГ.

> *Примечание.* При исчислении суммы, в пределах коей Уездные Исполнительные Комитеты могут самостоятельно обязываться по векселям, из общей суммы доходной части бюджета подлежат исключению суммы, ассигнованные по смéте на заработную плату.

3. Срок кредитования Уездных Исполнительных Комитетов по векселям не может превышать одного года.

4. Указанные в вышеизложенных статьях сего Постановления правила пользования вексельным кредитом не распространяются на права Уездных Исполнительных Комитетов по кредитованию, специально предусмотренному их годовой сметой.

5. Вексельные обязательства Уездных Исполнительных Комитетов подлежат полностью действию Положения о векселях, при чем взыскания по ним производятся на точном осно-

მოხდება მომქმედი სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის თანახმად.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. **მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. დეკემბრის 18.
ტფილისი--სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-19 №-ში 1926 წ. იანვრის 26.

ваннии действующего Гражданского Процессуального Кодекса.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. декабря 18.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист“ № 19 от 26 января 1926 г.

94. დადგენილება № 24

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭოსი

პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტის დაარსების შესახებ.

1. რათა მთლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. პოლიგრაფიული მრეწველობა, ვის გამგებლობაშიაც უნდა იყოს იგი, გეგმაშეწონილად იქნეს მოწესრიგებული და სათანადოდ განვითარდეს, საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს სამრეწველო-ეკონომიურ განყოფილებასთან დაარსდეს პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტი.

შენიშვნა. აჭარისტანის ავტონომიური რესპუბლიკისა, სამხრეთოსეთის ავტონომიურ ოლქისა და აფხაზეთის მოკავშირე რესპუბლიკის პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტები მოეწყობიან სათანადო რესპუბლიკის ან ოლქის სახ. კომისართა საბჭოს დადგენილების თანახმად.

2. პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტის სათავეში სდგას თავმჯდომარე, რომელს დანიშნავს საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. მბეჭდავთა კავშირის ცენტრალურ გამგეობასთან შეთანხმებით. კომიტეტში წევრებად შევლენ: თითო წარმომადგე-

94. Постановление № 24

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об учреждении Комитета по делам полиграфической промышленности.

1. В целях планомерного регулирования и развития всей полиграфической промышленности ССР Грузии, в чьем бы ведении и управлении она ни состояла, при Промышленно-Экономическом Отделе ВСНХ Грузии образуется Комитет по делам полиграфической промышленности.

Примечание. Комитеты по делам полиграфической промышленности автономной республики Аджаристана, договорной республики Абхазии и автономной области Юго-Осетии организовываются согласно постановления СНК соответствующей республики или области.

2. Во главе Комитета по делам полиграфической промышленности стоит его Председатель, назначаемый Президиумом ВСНХ Грузии по согласовании с Центральным Правлением Союза Печатников ССРГ. В состав Комитета входят в качестве его членов по одному представителю союза печатников и ВСНХ Грузии и один представитель от всех ведомств и

ნელი მბეჭდავთა კავშირისა და საქართველოს სახ. მეურნ. უმაღ. საბჭოსი და ერთი წარმომადგენელი ყველა იმ უწყებათა და დაწესებულებათა, რომელთაც აქვთ პოლიგრაფიული მრეწველობის საწარმონი (საქართველოს განათლების სახ. კომისარიატი, ცეკავშირი, წითელი ჯვრის საზოგადოება, ქართული დივიზია და სხვ.).

კომიტეტის შედგენილობას დაამტკიცებს საქართველოს ეკონომიური საბჭო.

შენიშვნა. ამავე პრინციპის მიხედვით მოეწყობა კომიტეტის შედგენილობა აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკისა, სამხრეთოსეთის ავტონომიურ ოლქისა და აფხაზეთის მოკავშირე რესპუბლიკის სახ. კომისართა საბჭოსთან.

3. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბ. სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან არსებული პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტს მთლად პოლიგრაფიული მრეწველობის სფეროში დაეკისრება:

ა) შეიმუშაოს საერთო ღონისძიებანი პოლიგრაფიული მრეწველობის განვითარების და გაფართოებისათვის;

ბ) მისცეს დასკვნა პოლიგრაფიული ხელსაწყოს და მასალების შემოტანისა და გატანის საკითხების შესახებ;

გ) მისცეს დასკვნა საზღვარგარეთ საბეჭდავის სამუშაოს შეკვეთების შესახებ;

დ) მისცეს დასკვნა პოლიგრაფიული მრეწველობის საწარმოთა კონცესიების საკითხების შესახებ;

ე) შეიმუშაოს საკითხები სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გამგებლობაში ყოფილ საწარმოთა სხვა უწყებისა, დაწესებულებისა და ორგანიზაციისათვის გადაცემისა და მიმაგრების შესახებ; თვალყური ადევნოს ამ საწარმოთა წესიერ გამოყენებას;

ვ) განიხილოს საერთო საკითხები პოლიგრაფიული მრეწველობის საწარმოთა დენაციონალიზაციის შესახებ;

ზ) განიხილოს პოლიგრაფიული მრეწველობის ნაკეთობათა კალკულაციის საერთო მეთოდები;

თ) განიხილოს პოლიგრაფიული მრეწველობის ნაკეთობათა შემუშავების საერთო ნორმები;

ი) შეიმუშაოს ღონისძიებანი ბეჭდვითი საქმის ტეხნიკის გაუმჯობესებისა და სათანადო სიმაღლეზე დაყენებისათვის;

учреждений, имеющих предприятия полиграфической промышленности (Наркомпрос Грузии, Цекавшири, О-во Красного Креста, Груздивизия и др.).

Состав Комитета подлежит утверждению ЭКОСО Грузии.

Примечание. По такому же принципу организуется состав Комитета при СНК автономной республики Аджаристана, договорной республики Абхазии и автономной области Юго-Осетии.

3. На Комитет по делам полиграфической промышленности при ВСНХ ССРГ по отношению ко всей полиграфической промышленности возлагается:

а) разработка общих мероприятий для развития и расширения полиграфической промышленности;

б) дача заключения по вопросам импорта, экспорта полиграфического оборудования и материалов;

в) дача заключений по вопросам передачи заказов на напечатание работ заграницу;

г) дача заключений по вопросам концессий предприятий полиграфической промышленности;

д) разработка вопроса о передаче и прикреплении предприятий, находившихся ранее в ведении ВСНХ, к ведомствам, учреждениям или другим организациям; наблюдение за правильностью использования этих предприятий;

е) рассмотрение общих вопросов о денационализации предприятий полиграфической промышленности;

ж) рассмотрение общих методов калькуляции изделий полиграфической промышленности;

з) рассмотрение общих норм выработки изделий полиграфической промышленности;

и) разработка мероприятий по поднятию и улучшению техники печатного дела;

к) разработка общих вопросов концентрации производства (закрытие действующих предприятий и открытие новых, переброска оборудования и пр.);

ქ) შეიმუშაოს საერთო საკითხები წარმოების კონცენტრაციის შესახებ (დახურვა არსებულ საწარმოოა და გახსნა ახლისა, ხელსაწყოთა სხვაგან გადატანა და სხვ.);

ლ) მოაწყოს პოლიგრაფიული მრეწველობის საწარმოთა აღნუსხვა.

4. ის უწყება და დაწესებულება, რომლის გამგებლობაშიაც იმყოფება პოლიგრაფიული მრეწველობის საწარმო, ყოველ საკითხის გამო, რაც მე-3 მუხლშია აღნიშნული, სთხოვს დასკვნას სათანადო რესპუბლიკის ან ავტონომიური ოლქის პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტს.

ᲮᲣ. საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან არსებული პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტი შეიმუშავებს ზოგად დირექტივებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა, აფხაზეთის მოკავშირე რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტებისათვის — იმ ღონისძიებათა განსახორციელებლად, რაც შეეხება მე-3 მუხლში აღნიშნულ საკითხებს.

6. საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს დაევალება შეიმუშაოს და გამოსცეს, მბეჭდავთა კავშირის ცენტრალურ გამგეობასთან შეთანხმებით, დაწვრილებითი ინსტრუქციები პოლიგრაფიული მრეწველობის კომიტეტის მოქმედების შესახებ.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდომ. მოადგ. **ს. ჟუღელი.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმეთა მმართვ. **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. ივლისის 13.
ტფილისი — სასახლე.

л) организация учета предприятий полиграфической промышленности;

4. Ведомства и учреждения, в ведении которых находится предприятия полиграфической промышленности, по всем вопросам, указанным в ст. 3-й, запрашивают заключение Комитета по делам полиграфической промышленности соответствующей республики или автономной области.

5. Комитет по делам полиграфической промышленности при ВСНХ Грузии разрабатывает обще-директивные указания для Комитетов по делам полиграфической промышленности автономной республики Аджаристана, договорной ССР Абхазии и автономной области Юго-Осетии для проведения в жизнь мероприятий по всем вопросам, указанным в ст. 3-ей.

6. ВСНХ Грузии поручается разработать и издать, по соглашению с Центральным Правлением Союза Печатников ССРГ, подробные инструкции о порядке деятельности Комитета по делам полиграфической промышленности.

Зам. Председ. Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии *С. Джугели.*

Управ. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. июля 13.
Тифлис — Дворец.

95. ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐ № 25

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

წიგნის პალატაში სავალდებულოდ წარსადგენი ბეჭდვითი სიტყვის ნაწარმოებათა ეგზემპლიარების რაოდენობის გადიდების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1924 წლის მარტის 8-ს თარიღითა და

95. Постановление № 25

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об увеличении числа экземпляров произведений печати, подлежащих обязательному представлению в Книжную Палату при Народном Комиссариате Просвещения.

Во изменение постановления Совета Народных Комиссаров ССР Гру-

მე-7 №-ით გამოცემული დადგენილების შესაცვლელად, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

განათლების სახალხო კომისარიატთან არსებულ წიგნის პალატაში სავალდებულოდ წარსადგენი ბეჭდვითი სიტყვის ნაწარმოებთა ეგზემპლიარების რაოდენობა, ნაცვლად ხუთმეტი ცალისა, განსაზღვრულ იქნეს ოცდაათ (30) ცალად.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭ. თავმჯდ. **შ. ელიავა.**

სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. აგვისტოს 12.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-188 №-ში 1925 წ. აგვისტოს 19.

зии от 8 марта 1924 г. за № 7, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

Число экземпляров произведений печати, подлежащих обязательному представлению в Книжную Палату при Народном Комиссариате Просвещения, взамен 15-ти установить в количестве тридцати (30).

Председатель Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. августа 12.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист“ № 188 от 19 августа 1925 г.

---

96. დადგენილება № 26

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

სახელმწიფო გამომცემლობისათვის სახწავლო წიგნებისა და სახელმძღვანელოების გამოცემის მონოპოლიის მინიჭების შესახებ.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს ს.ს.რ. სოციალური აღზრდისა და პროფესიონალური განათლების მთავარი სამმართველოს მიერ მოწონებული და ნებადართული ყველა სასწავლო წიგნისა და სახელმძღვანელოს გამოცემის მონოპოლია მიენიჭოს საქართველოს ს.ს.რ. განათლების სახალხო კომისარიატთან არსებულ სახელმწიფო გამომცემლობას.

2. ყველა სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანოს და აგრეთვე კერძო პირს ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნული სასწავლო წიგნების და სახელმძღვანელოების გამოცემა შეუძლია

96. Постановление № 26

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О предоставлении Государственному Издательству монопольного права издания учебников и учебных пособий.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Предоставить Государственному Издательству при Народном Комиссариате Просвещения ССР Грузии монопольное право издания всех одобренных и разрешенных к пользованию Главным Управлением Социального Воспитания и Профессионального Образования ССР Грузии учебников и учебных пособий.

2. Издание упомянутых в п. 1 настоящего постановления учебников и учебных пособий Государственными и Общественными организациями и частными лицами допускается исключительно по разрешениям Государственного Издательства.

მხოლოდ სახელმწიფო გამომცემლობის ნებართვით.

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ კომ. საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. აგვისტოს 17.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-191 №-ში 1925 წ. აგვისტოს 22.

3. Настоящее постановление ввести в действие со дня его опубликования.

Председатель Сов Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. августа 17.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 191 от 22 августа 1925 г.

---

27. დადგენილება № 27

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოსი

საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილის დანიშვნის შესახებ.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს ამა წლის აგვისტოს 12-ს დადგენილებით საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილედ დანიშნულია ამხ. **ალშიბაია ეპიფანე.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭ. თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. აგვისტოს 19.
ტფილისი—სასახლე.

97. Постановление №

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О назначении Заместителя Председателя Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии.

Постановлением Совета Народных Комиссаров ССР Грузии от 12 августа с. г. Заместителем Председателя Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии назначается тов. Алшибая Епифан.

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. августа 19.
Тифлис—Дворец.

---

98. დადგენილება № 28

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭოსი

ირაო საქონლის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ყველა ის, ვინც დაიჭერს ირაო საქონელს, ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს ეს საქონლის პატრონს და ჩააბაროს იგი ამ უკანასკნელს მოთხოვ-

98. Постановление № 28

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О пригульном скоте.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Каждый, кто задержит пригульный скот, обязан немедленно сообщить о задержании владельцу и выдать его по требованию последнего; при неизвестности владельца задер-

ნისათანავე. უკეთუ საქონლის პატრონის ვინაობის გამორკვევა შეუძლებელია, მპოვნელი ვალდებულია, არა უგვიანეს სამი დღისა, გადასცეს საქონელი მილიციის უახლოეს ორგანოს და აცნობოს მას საქონლის დაჭერის დრო და ადგილი, ან და ესევე აცნობოს სათემო აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარეს, რომელიც თავის მხრივ დაუყოვნებლივ აცნობებს ამას მილიციის ორგანოს.

2. ირაო საქონელი აგრეთვე შეიძლება უშუალოდ გადაეცეს უახლოეს გლეხთა კომიტეტს. გლეხთა კომიტეტის თავმჯდომარე ვალდებულია, სისხლის სამართლის კოდექსის 121 მუხლში გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის რიდით, დაუყოვნებლივ აცნობოს საქონლის დაჭერა მილიციის ორგანოს.

3. მილიციის ორგანო, ჩაიბარებს თუ არა ირაო საქონელს, დაუყოვნებლივ შეუდგება პატრონის მოძებნას, თანაც მოახსენებს ამას სათანადო მაზრისა ან ქალაქის მილიციის უფროსს.

4. მილიციის ორგანო მის მიერ მიღებულ ირაო საქონელს გადასცემს შესაბამისად უახლოეს გლეხთა კომიტეტს, ხოლო, უკეთუ უკანასკნელი მიღებაზე უარს განაცხადებს, იგი შეიძლება გადაეცეს იმ მოქალაქეს, რომელიც ამაზე სურვილს განაცხადებს და რომელსაც მილიცია იცნობს.

5. გლეხთა კომიტეტი მილიციისაგან ან უშუალოდ მპოვნელისაგან მისთვის ჩაბარებულ საქონელს გამოიყენებს თავისი მიზნებისა და საჭიროების მიხედვით. მას შეუძლიან აგრეთვე გადასცეს საქონელი ყველაზე ღარიბეს გლეხებს დროებითი სარგებლობისათვის.

6. მიბარებულ საქონელს ჰკვებავს კომიტეტი ან და ის პირი, ვისაც საქონელი გადაეცა დროებითი სარგებლობისათვის.

7. ირაო საქონლის დროებით გამოყენება განისაზღვრება შემდეგი ვადით: მსხვილფეხა—ცხენისა, ძროხისა, კამეჩისა და სხვ. სარგებლობა შეიძლება ერთი წლით, წვრილფეხა საქონლისა კი—ორი თვით.

8. უკეთუ მე-7 მუხ. აღნიშნული ვადის განმავლობაში აღმოჩნდება ირაო საქონლის პატრონი და წარადგენს იმის დამამტკიცებელ სარწმუნო საბუთებს, რომ საქონელი მას ეკუთვნის, საქონელი მას დაუყოვნებლივ უნდა დაუბრუნოს. დამ-

жавший обязан, не позже трех дней, передать скот ближайшему органу милиции с сообщением о времени и месте задержания скота или сообщить о задержании председателю темского Исполнительного Комитета, который немедленно доводит о том до сведения органа милиции.

2. Пригульный скот может быть передан также непосредственно ближайшему крестьянскому комитету. Председатель последнего обязан немедленно довести о том до сведения органа милиции под страхом ответственности по ст. 121 Уголовного Кодекса.

3. Орган милиции, приняв скот, немедленно приступает к розыску владельца и доносит подлежащему уездному или городскому управлению милиции.

4. Принятый органами милиции пригульный скот отдается на прокормление ближайшему крестьянскому комитету, а в случае отказа со стороны последнего, может быть отдан кому-либо из граждан, известных органу милиции и из‘явивших на то согласие.

5. Скот, принятый крестьянским комитетом от милиции или непосредственно от задержателя, эксплоатируется сообразно с целями и нуждами комитета и может быть передаваем отдельным беднейшим крестьянам во временное пользование.

6. Принятый Комитетом скот довольствуется либо за счет самого комитета, либо за счет лица, коему скот передан комитетом во временное пользование.

7. Временное пользование пригульным скотом определяется следующими сроками; в отношении крупного скота: лошадей, коров, буйволов и др.—в течении года, в отношении мелкого скота—в течении двух месяцев.

8. В случае обнаружения в течение указанного в п. 7 срока владельца пригульного скота, представившего достоверные доказательства о принадлежности ему такового, последний немедленно ему возвращается; о воз-

რუნება უნდა ეცნობოს მილიციის უფროსს.

9. უკეთუ მე-7 მუხ. აღნიშნულ ვადაზე ირაო საქონლის პატრონი არ აღმოჩნდება, საქონელი გადაეცემა ადგილობრივ გლეხთა კომიტეტს და პატრონი დაჰკარგავს ყოველივე უფლებას საქონლის დაბრუნებაზე.

10. უკეთუ ირაო საქონელი პატრონს ან გლეხთა კომიტეტს გადაეცემა, ეს უკანასკნელი ვალდებულ არიან აუნაზღაურონ მილიციის ორგანოს და იმ პირს, ვინც საქონელს არჩენდა, ყველა ის ხარჯი, რაც გაწეულ იყო როგორც პატრონის მოსაძებნად, ისე ირაო საქონლის გამოსაკვებად, ამასთანავე ამ საზღაურს უნდა გამოაკლდეს ყველა ის გამორჩენა, რაც მიღებულია საქონლის გამოყენებით.

11. განზრახი, მითვისების მიზნით, განუცხადებლობა ირაო საქონლის დაჭერისა სათანადო ორგანოსათვის დაისჯება სისხლის სამართლის კოდექსის 192 მუხლით.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **შ. ელიავა.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭ. საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. სექტემბრის 21.
ტფილისი—სასახლე.

вращении уведомляется орган милиции.

9. В случае необнаружения владельца пригульного скота в течение указанного в п. 7 срока, скот передается местному крестьянскому комитету, а владелец его теряет всякое право на возвращение ему скота.

10. При передаче пригульного скота в течение указанного в п. 7 срока, скот передается местному крестьянскому комитету; последние обязаны возместить органам и лицам, у коих скот содержался, понесенные ими расходы по розыску владельца, а также по содержанию пригульного скота, с зачетом извлеченных при пользовании таковым выгод.

11. Умышленное с целью присвоения несообщение о задержании скота подлежащим органам карается по ст. 192 Уголовного Кодекса.

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Нар. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. сентября 21.
Тифлис—Дворец.

99. დადგენილება № 29.

საქართ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

1925/26 წ. ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გამოსაანგარიშებლად კატეგორიების (თანრიგების) დაწესების შესახებ.

ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის დებულების 23 მუხლისა და მისივე ინსტრუქციის 53 §-ის თანახმად— საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. 1925/26 წ. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გამოსაანგარიშებლად საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკაში დაწე-

99. Постановление № 29

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

Об установлении разрядов для исчисления единого сельско-хозяйственного налога на 1925/26 г.

На основании ст. 23 Положения об едином сельско-хозяйственном налоге и § 53 Инструкции к нему—Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Для исчисления единого сельско-хозяйственного налога на 1925/26 г. по Соц. Сов. Республике Грузии установить для каждой автономной

სებულ იქნეს თვითეული ავტონომიური ერთეულისა და მაზრისათვის შემდეგი კატეგორიები (თანრიგები) ზემოაღნიშნულ დებულებასთან დართული სავადასახადო განაკვეთის 96 №-რის ცხრილისა:

აფხაზეთისათვის		V.
აჭარისათვის		VI.
სამხრეთ-ოსეთისათვის		V.
ახალქალაქის მაზრისათვის		IV.
ახალციხის	"	V.
ბორჩალოს	"	VI.
გორის	"	V.
დუშეთის	"	V.
სიღნაღის	"	VI.
თელავის	"	VI.
ტფილისის	"	IV.
ზუგდიდის	"	V.
ქუთაისის	"	VI.
ლეჩხუმის	"	VI.
რაჭის	"	VI.
სენაკის	"	VI.
შორაპნის	"	V.
ოზურგეთის	"	V.

2. დადგენილება ესე დაეგზავნოს ყველა სამფინგანებს, თემაღმასკომებს და სოფლის საბჭოებს შესამჩნევ ადგილზე გასაკრავად და სოფლის ყრილობაზე გამოსაცხადებლად.

3. ამა დადგენილებით დაწესებული გადასახადის კატეგორიების (თანრიგები) შეცვლა არ შეიძლება სავადასახადო პერიოდის განმავლობაში.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბ. სახალხო კომისართა საბჭ. საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. სექტემბრის 29.
ტფილისი—სასახლე.

единицы и каждого уезда следующие разряды обложения по таблице ставок налога № 96, приложенной к означенному Положению:

по Абхазии		V.
„ Аджаристану		VI.
„ Южной Осетии		V.
„ Ахалкалакскому уезду		IV.
„ Ахалцихскому	„	V.
„ Борчалинскому	„	VI.
„ Горийскому	„	V.
„ Душетскому	„	V.
„ Сигнахскому	„	VI.
„ Телавскому	„	VI.
„ Тифлисскому	„	IV.
„ Зугдидскому	„	V.
„ Кутаисскому	„	VI.
„ Лечхумскому	„	VI.
„ Рачинскому	„	VI.
„ Сенакскому	„	VI.
„ Шорапанскому	„	V.
„ Озургетскому	„	V.

2. Разослать экземпляры настоящего постановления всем уездным финорганам, темисполкомам и сельсоветам для расклейки на местах видных и об'явления на сельских собраниях.

3. Установленные настоящим постановлением разряды обложения и ставки налога не подлежат изменению в течение налогового периода.

Зам. Председ. Сов Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии С. *Джугели.*

Управляющий Делами Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *А. Саларидзе.*

1925 г. сентября 29.
Тифлис—Дворец.

100. დადგენილება № 30

საქართ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

სრულიად საქართველოს მეხილეთა და მებოსტნეთა კოოპერატიული კავშირის „ბაღ ბოსტან-კავშირი"-ს დაარსების შესახებ.

საქართველოში მეხილეობის და მებოსტნეობის მდგომარეობის გასაუმ-

100. Постановление № 30

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об учреждении Всегрузинского Кооперативного Союза плодоводов и огородников „Баг-Бостан-Кавшири".

В целях улучшения дела плодоводства и огородничества в Грузии, в основу чего должны лечь самодея-

ჯობესებლად, რასაც საფუძვლად უნდა დაედოს მეხილეთა და მებოსტნეთა თვითმოქმედება და მათი გაერთიანება კოოპერატიულ ორგანიზაციების პრინციპებზე, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაარსდეს სრულიად საქართველოს მეხილეთა და მებოსტნეთა კოოპერატიული კავშირი „ბაღ-ბოსტან-კაკშირი".

2. „ბაღ-ბოსტან-კავშირი"-ს მიზანია:

ა) მიაწოდოს მწარმოებელს, მოკავშირე ორგანიზაციების შეშვეობით, მეხილეობისთვის და მებოსტნეობისთვის საჭირო ნერგი, თესლი, ხელსაწყო იარალი, წამალი, ხილის შესახვევი, ჩასაწყობი და სხვა მასალა;

ბ) მოაწესრიგოს ხილის და ბოსტნეულობის დამზადება-გადამუშავება და აგრეთვე გასაღება როგორც საქართველოს, ისე სოც. საბჭ. რესპ. კავშირის და საგარეო ბაზრებზე;

გ) ხელი შეუწყოს მეხილეობის და მებოსტხეობის განვითარებას სათანადო ცოდნის გავრცელეებით და პრაქტიკულ ღონისძიებათა განხორციელებით.

3. სპეციალურ კოოპერატიულ აღმშენებლობას მეხილეობის და მებოსტნეობის საქმეში „ბაღ-ბოსტან-კავშირი" განახორციელებს ორსაფეხურიანი სისტემის შექმნით: ადგილობრივი ძირითადი კოოპერატიულ ამხანაგობათა და ცენტრალურ ორგახოს (მათი კავშირის) მოწყობით.

შენიშვნა. „ბაღ-ბოსტან-კავშირი" გააერთიანებს საქართველოში არსებულ ყველა ძირითად კოოპერატიულ ოოგანიზაციას მეხილეობისა და მებოსტნეობის დარგში და მოაწყობს ახალ ორგანიზაციებს საქართველოს იმ რაიონებში, სადაც ეს ორგანიზაციები არ არსებობს.

4. ადგილობრივი კოოპერატიული ამხანაგობის მიზანია:

ა) მიაწოდოს წევრებს საჭირო მასალა—ნერგი, თესლი, ხელსაწყო იარალი, წამალი და სხვ.;

ბ) დაამზადოს თავისი წევრების ბაღბოსტნის მოსავალი, რისთვისაც მოაწყოს საჭირო საწყობები;

тельность плодоводов и огородников и об'единение их на кооперативных началах. Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Учредить Всегрузинский Кооперативный Союз плодоводов и огородников „Баг-Бостан-Кавшири".

2. Целью „Баг-Бостан-Кавшири" является:

а) снабжение производителей через организации Союза необходимыми для плодоводства и огородничества посадочным материалом, семенами, инструментами, лечебными, оберточными, упаковочными и другими материалами;

б) урегулирование заготовки и переработки фрукт и овощей, а также организация их сбыта как на рынках Грузии, так и на рынках Союза Советских Социалистических Республик и заграничных;

в) содействие развитию дела плодоводства и огородничества путем распространения соответствующих знаний и осуществления практических мероприятий.

3. Специальное кооперативное строительство в деле плодоводства и огородничества „Баг-Бостан-Кавшири" осуществяет путем создания двухступенной системы: образования местных низовых кооперативных товариществ и центрального органа (их союза).

Примечание. „Баг-Бостан-Кавшири" об'единяет существующие в Грузии по отрасли плодоводства и огородничества все низовые кооперативные организации и учреждает новые организации в тех районах Грузии, где таковых нет.

4. Целью местных кооперативных товариществ является:

а) снабжение членов необходимым посадочным материалом, семенами, инструментами, лечебными материалами и пр.;

б) заготовка урожая садов и огородов, принадлежащих членам това-

გ) გადაამუშაოს და გაასაღოს დამზადებული მოსავალი;

დ) ხელი შეუწყოს ადგილობრივ მეხილეობისა და მებოსტნეობის გაუმჯობესებას.

5. „ბაღ-ბოსტან-კავშირი"-ს ცენტრალური ორგანოს მიზანია:

ა) გაუწიოს მეხილეობას და მებოსტნეობას საერთო ხელმძღვანელობა;

ბ) მოაწესრიგოს მეხილეობის და მებოსტნეობის ნაწარმოების გადამუშავება-რეალიზაციის საქმე;

გ) მიაწოდოს მეხილე-მებოსტნეთ საჭირო ხელსაწყო და მასალა;

დ) საერთოდ, იზრუნოს საქართველოში მეხილეობისა და მებოსტნეობის განვითარებისათვის.

6. მეხილეთა და მებოსტნეთა კოოპერატიული კავშირის ორგანიზაციისათვის დაარსდება სამი პირისაგან შემდგარი საორგანიზაციო ბიურო, რომელსაც დაევალება ყველა წინასწარი სამუშაოს შესრულება (წესდების შედგენა და სხვ.).

7. კავშირის ჩამოყალიბებამდე და წესდების საფუძველზე მმართველობის ჩვეულებრივ ორგანოთა (გამგეობა, სარევიზიო კომისია) არჩევამდე, საორგანიზაციო ბიუროს აქვს იურიდიული პირის ყველა უფლება — მას შეუძლიან აწარმოოს სავაჭრო ოპერაციები და დასდოს ყოველგვარი გარიგება, კერძოთ: გაიხსნას ბანკებში კრედიტი, აიღოს სესხი, გასცეს თამასუქები, დააგირაოს საქონელი, დაიქირაოს მუშა-მოსამსახურენი და, საერთოდ, ისარგებლოს ყველა ის უფლება, რაც მინიჭებული აქვს კავშირის აღმასრულებელ ორგანოს კოოპერატიული კავშირების ნორმალური წესდების საფუძველზე. საორგანიზაციო ბიუროსვე გადაეცემა მეხილეობისათვის და მებოსტნეობისათვის დანიშნული ყველა თანხა და კრედიტი.

8. საორგანიზაციო ბიურო აწარმოებს ყველა საჭირო საორგანიზაციო მუშაობას, ვიდრე ჩამოყალიბდებოდეს მეხილეთა და მებოსტნეთა კოოპერატიული კავშირი, რისთვისაც მოწვეული უნდა იქნეს მეხილეთა და მებოსტნეთა კოოპერატიულ ორგანიზაციების წარმომადგენელთა ყრილობა, რომელიც აირჩევს სრულუფლებიან გამგეობას და სხვა სათანადო ორგანოს.

рищества, с устройством для этого необходимых складов;

в) переработка и реализация заготовленного урожая;

г) содействие улучшению местных плодоводства и огородничества.

5. Целью центрального органа „Баг-Бостан-Кавшири" является:

а) общее руководство делом плодоводства и огородничества;

б) урегулирование дела переработки и организация сбыта продуктов плодоводства и огородничества;

в) снабжение плодоводов и огородников необходимыми инструментами и материалами;

г) вообще, забота о развитии в Грузии плодоводства и огородничества.

6. Для организации Кооперативного Союза плодоводов и огородников образуется из трех лиц Организационное Бюро, на которое возлагается выполнение всей предварительной подготовительной работы (составление устава и пр.).

7. До оформления Союза и избрания на основании устава соответствующих органов управления (правление, ревизионная комиссия) Организационное Бюро пользуется всеми правами юридического лица — оно имеет право производить торговые операции и заключать всякого рода сделки, в частности: кредитоваться в Банках, совершать займы, выдавать векселя, закладывать товары, нанимать рабочих и служащих и вообще пользоваться всеми правами, предоставляемыми согласно нормального устава кооперативных союзов исполнительным органам последних. Организационному же Бюро передаются все суммы и кредиты, предназначенные для дела плодоводства и огородничества.

8. Организационное Бюро выполняет всю необходимую организационную работу впредь до оформления Кооперативного Союза плодоводов и огородников, для чего должно быть созвано собрание представителей кооперативных организаций плодоводов и огородников на предмет избрания

9. საორგანიზაციო ბიურო ვალდებულია ჩააბაროს რწმუნებულთა ყრილობას თავისი მოქმედების ანგარიში.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდ. მოადგ. **ს. ჯუღელი.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმეთა მმართვ. **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. ოქტომბრის 8.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-243 №-ში 1925 წ. ოქტომბრის 22.

полномочного правления и других соответствующих органов Союза.

9. Организационное Бюро обязано представить Собранию уполномоченных отчет о своей деятельности.

Зам. Пред. Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *С. Джугели.*

Управляющий Делами Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. октября 8.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 243 от 22 октября 1925 г.

---

101. დადგენილება № 31

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომის. საბჭოსი

შინამრეწველობისა და ხელოსნობის წარმოების გამოკვლევის შესახებ სოფლად 1925 წ.

რათა შინამრეწველობისა და ხელოსნობის წარმოება სათანადოთ შესწავლილ იქნეს, და აგრეთვე 1926 წ. განზრახული სრულიად საკავშირო აღწერებისათვის შეკრეფილ იქნეს საამისოდ საჭირო მასალა, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. მოწყობილ იქნეს შინამრეწველობისა და ხელოსნობის წარმოების გამოკვლევა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სოფლებში.

2. გამოკვლევის საერთო ხელმძღვანელობა დაეკისროს საქართველოს სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოს.

3. ამა გამოკვლევის ტეხნიკური განხორციელება-კი ადგილობრივ დაეკისროს თემისა და სოფლის საბჭოებს მათი სრული პასუხისმგებლობით.

4. სოფლისა და თემის საბჭოებს მიეცეს უფლება გამოკვლევის განსახორციელებლად გამოიყენონ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატისა, განათლების სახალხო კომისარიატისა, სამაზრო აღმასკომების, თემაღმასკომების და სხვ. ორგანოების ადგილობრივი თანამშრომლები.

5. გამოკვლევა დაწყებულ იქნეს ამა წლის ოქტომბრის 15-ს, ხოლო დამთავრებულ—ერთი თვის განმავლობაში.

101. Постановление № 31

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О производстве обследования в сельских местностях кустарно-ремесленной промышленности.

В целях всестороннего изучения кустарно-ремесленной промышленности в сельских местностях, а также для того, чтобы подготовить исчерпывающий материал по этому вопросу для Всесоюзных переписей 1926 года, Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Произвести обследование кустарно-ремесленной промышленности в сельских местностях ССР Грузии.

2. Руководство по обследованию возложить на Центральное Статистическое Управление Грузии.

3. Техническое же проведение обследования возложить на темские и сельские советы под их полной ответственностью.

4. В целях успешного произведения означенного обследования темсоветам и сельсоветам предоставляется право привлекать к работе местных работников НКВнудела, НКПроса, Уисполкома, Темисполкомов и т. д.

5. К обследованию приступить с 15 октября с. г. и закончить в месячный срок.

6. Темским и сельским советам

6. სოფლისა და თემის საბჭოები შეკრეფილ მასალას წარუდგენენ საქართველოს სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოს—მისი ადგილობრივი ორგანოების (სამაზრო სტატბიუროებისა და რესპუბლიკანური სტატსამმართველოების) მეშვეობით.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭ. თავმჯდომარის მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. ოქტომბრის 8.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-232 №-ში 1925 წ. ოქტომბრის 9.

предлагается представлять материал обследования незамедлительно по окончании обследования в Центральное Статистическое Управление Грузии через его местные (уездные статбюро и Стат. Управления авт. республик) органы.

Зам. Председ. Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии С. *Джугели.*

Управ. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. октября 8.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. "Коммунист" № 232 от 9 октября 1925 г.

102. ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐ № 32

საქ. სოც. საბჭ. რესპუბ. სახალხო კომისართა საბჭოსი.

სასამართლოს წესით დადებული ჯარიმისა და სასამართლოს ხარჯის გადახდევინებისათვის, აგრეთვე სასამართლოს მიერ სახელმწიფო სახსარზე მყოფი დაწესებულების სასარგებლოდ გამოტანილ გადაწყვეტილებათა აღსრულებისათვის მეთვალყურეობის გაწევის წესების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ყველა სასამართლო დაწესებულებამ ყოველი თავისი დადგენილება ან გადაწყვეტილება, რომლითაც დადებულია ჯარიმა, ან და რომლითაც სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულების სასარგებლოდ გადაწყვეტილია სასამართლო ხარჯი და დაკმაყოფილებულია სარჩელი, გადამხდევინებლისთვის აღსრულების ფურცლის მიცემისათანავე, ან გადაწყვეტილების თუ დადგენილების აღმასრულებელ ორგანოსათვის შეტყობინებისთანავე, უნდა აცნობოს ადგილობრივ საფინანსო განყოფილებას, თანაც სათანადო შემთხვევაში უნდა აღნიშნოს, რომელ აღმასრულებელ ორგანოს მიენდო გადახდევინება.

2. აღმასრულებელმა ორგანომ ამა

102. Постановление № 32

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О порядке наблюдения за взысканием штрафов, налагаемых в судебном порядке, и судебных расходов, а равно за исполнением судебных решений в пользу находящихся на госбюджете учреждений.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Все судебные учреждения о всех вынесенных ими определениях или решениях о наложении штрафа, а равно о присуждении в пользу находящихся на государственном бюджете учреждений судебных расходов и об удовлетворении исков в пользу означенных учреждений, одновременно с выдачей исполнительного листа взыскателю или с извещением о таковых решениях или определениях исполнительных органов, обязаны немедленно уведомить местный Финансовый Отдел, указывая вместе с этим, какому именно исполнительному органу поручается взыскание.

2. Исполнительные органы обязаны без замедления приводить в исполнение упомянутые в ст. 1 насто-

წესების 1 მუხლში აღნიშნული დადგენილება და გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ უნდა მოიყვანოს სისრულეში, ხოლო გადახდევინებული თანხა შეიტანოს ადგილობრივ საფინანსო განყოფილებაში.

3. ადგილობრივმა საფინანსო განყოფილებამ სისწორით უნდა აღნუსხოს ყველა დადებული ჯარიმა, აგრეთვე ყველა თანხა, რაც სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფი დაწესებულების სასარგებლოდ არის გადაწყვეტილი (მუხ. 1) და თვალყური ადევნოს იმას, რომ ყველა ეს თანხა თავის დროზე იქნეს შეტანილი, ხოლო გადასახდევინებელი თანხის შეტანის დაყოვნება აცნობოს იმ სასამართლოს, რომელმაც გადაწყვეტილება გამოიტანა.

მთლად ის თანხა, რაც საფინანსო განყოფილებაში ჯარიმად შევა, უნდა ჩაირიცხოს სახელმწიფო შემოსავლად, თუ კანონით ან ცენტრალური ხელისუფლების განკარგულებით მას სხვა რამ დანიშნულება არ მიეცა.

5. ყველა თანხა, რაც საფინანსო განყოფილებაში შევა, როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფი დაწესებულების სასარგებლოდ გადახდილი სასამართლო ხარჯი ან მისი სარჩელის გამო გადახდილი თანხა, უნდა ჩაირიცხოს ან ხაზინის შემოსავლად, ან ამა თუ იმ უწყების კრედიტის აღსადგენად, იმისდა მიხედვით, თუ რა ხასიათისაა გადახდევინებული თანხა—საშემოსავლო თუ უწყების საოპერაციო სახსარი.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭ. თავმჯდომარის მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭ. საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. ოქტომბრის 8.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-237 №-ში 1925 წ. ოქტომბრის 15.

ящего постановления определения и решения, а взысканные суммы немедленно сдавать в местный Финансовый Отдел.

3. Местные Финансовые Отделы обязаны вести точный учет всем наложенным штрафам, а равно суммам, присужденным в пользу находящихся на госбюджете учреждений (п. 1), следить за полной и своевременной их сдачей и, в случае замедления в поступлении взыскиваемых сумм, доводить о том до сведения суда, вынесшего решение.

4. Все суммы, поступающие в Финансовые Отделы от взыскания штрафов, должны зачисляться в доход государства, поскольку в законе или распоряжениях центральной власти не указано иного назначения.

5. Все суммы, поступающие в Финансовые Отделы от взыскания присужденных в пользу находящихся на госбюджете учреждений судебных расходов и по искам их, зачисляются либо в доход казны, либо на восстановление кредитов ведомств, в зависимости от того, являются ли взыскиваемые суммы доходными поступлениями или же операционными средствами ведомств.

Зам. Председ. Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *С. Джугели.*

Управл. Делами Сов. Нар. Комис. ССР Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. октября 8.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 237 от 15 октября 1925 г.

103. დადგენილება № 33

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

იმ პირთა შესახებ, რომელთაც დაჰკარგეს უფლება დაწესებულებასთან სახინათ კმაყოფის მიღებისა და ამის გამო მოვალენი არიან დასცალონ მათ მიერ დაჭერილი საცხოვრებ. სადგომი.

რათა სათანადოდ გამოყენებულ იქნეს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს ქვემდებარე დაწესებულებებთან არსებული საცხოვრებელი სადგომები, საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ის პირი, რომელმაც სამსახურიდან დათხოვნისა, გადაყვანისა და სხვა ამ გვარი მიზეზის გამო დაჰკარგა უფლება ისარგებლოს საცხოვრებელი სადგომით სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის, და საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს ქვემდებარე დაწესებულებასთან, აგრეთვე ასეთი პირის ოჯახი და ოჯახი გარდაცვალებული მოსამსახურისა,—მოვალეა ერთი თვის განმავლობაში დღიდან დაწესებულების უფროსის მიერ სათანადო მოთხოვნის წარდგენისა დასცალოს მის მიერ დაჭერილი სახელმწიფო სადგომი.

> **შენიშვნა.** გამოსახლებულ უნდა იქნეს ისეთი პირიც, რომელიც დაწესებულებისათვის გარეშეა და 1-მუხლში აღნიშნულ პირებთან ცხოვრობს.

2. დაწესებულების უფროსის მოთხოვნა ბინის დაცლის შესახებ შესრულდება ადმინისტრატიული წესისამებრ.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდ. მოადგილე **ა. გეგეჭკორი.**

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპუბ. სახალხო კომისართა საბჭ. საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. ოქტომბრის 10.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-236 №-ში 1925 წ. ოქტომბრის 14.

103. Постановление № 33

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

Об обязанности лиц, утративших право на квартирное довольствие при учреждениях, очистить занимаемые ими жилые помещения.

В целях надлежащего использования жилых помещений при учреждениях, подчиненных Всегрузинскому Центральному Исполнительному Комитету Советов и Совету Народных Комиссаров ССР Грузии, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Лица, утратившие право на пользование квартирой при учреждениях, подчиненных Всегрузинскому Центральному Исполнительному Комитету Советов и Совету Народных Комиссаров ССР Грузии, вследствие увольнения, перевода и т. п., семьи этих лиц, а также семьи умерших служащих обязаны очистить занимаемые ими казенные помещения в месячный срок со дня пред'явления соответствующего требования начальством учреждения.

> *Примечание.* Выселению подлежат и лица посторонние учреждению, проживающие вместе с перечисленными в 1 ст. лицами.

2. Требования начальства учреждения об очистке квартир приводится в исполнение в административном порядке.

Зам. Председ. Совета Народных Комиссаров Соц. Советской Респ. Грузии *А. Гегечкори.*

Управл. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. 10 октября.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 236 от 14 октября 1925 г.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

104. დადგენილება

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპუბ. სახ. კომისართა საბჭოსი

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებულ სამრეწველო საწარმოთა მიერ სტატისტიკური ცნობების წარდგენისა და შეტყობინების წესის შესახებ.

რათა მოგვარებულ იქნეს საკითხი საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებულ სამრეწველო საწარმოთა მიერ სტატისტიკური ცნობების წარდგენისა და შეტყობინების წესის შესახებ, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. სამრეწველო საწარმო, რომელიც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ტრესტში შედის, ყოველგვარ სტატისტიკურ ცნობებს წარუდგენს სათანადო ტრესტის გამგეობას.

2. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ტრესტის გამგეობა სტატისტიკურ ცნობებს დადგენილი ფორმით და განსაზღვრულ ვადაზე წარუდგენს: ა) საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სტატისტიკურ ქვეგანყოფილებას და ბ) საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებულ შრომის სტატისტიკურ ბიუროს.

> შენიშვნა. შრომის სტატისტიკურ ბიუროში წარდგენილი სტატისტიკური ცნობების ასლი გადაეგზავნება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სტატისტიკურ ქვეგანყოფილებას და სათანადო პროფესიონალური კავშირის ცენტრალურ გამგეობას.

3. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სტატისტიკური ქვეგანყოფილება წარუდგენს სტატისტიკურ ცნობებს, როგორც დადგენილი ფორმით და განსაზღვრულ ვადაზე, ისე ცალკე დავალებით საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ცენტრალურ სტატისტიკურ სამმართველოს, ხოლო მიმდინარე კონიუნ-

104. Постановление

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

О порядке представления и сообщения статистических сведений промышленными предприятиями, находящимися на территории ССР Грузии.

В целях урегулирования вопроса о порядке представления и сообщения статистических сведений промышленными предприятиями, находящимися на территории ССР Грузии, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Промышленные предприятия, входящие в тресты Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии, представляют всякого рода статистические сведения Правлениям соответствующих трестов.

2. Правления трестов Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии представляют статистические сведения по установленным формам и в установленные сроки: а) Статистическому п/отделу Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии и б) Статистическому бюро труда при народном Комиссариате Труда ССР Грузии.

> *Примечание*. Копии статистических сведений, представляемых Статистическому бюро труда, сообщаются Статистическому п/отделу Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии и Центральному Правлению соответствующего профессионального союза.

3. Статистический Под'отдел Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии представляет статистические сведения, как по установленным формам и в установленные сроки, так и по отдельным заданиям, Центральному Статистическому Управлению ССР Грузии, а текущие кон'юнктурные сведения о государственной промышленности, кроме того, Государственной Плановой Комиссии при ЭКОСО ССР Грузии.

4. Промышленные предприятия, не

ქტურულ ცნობებს სახელმწიფო მრეწველობის შესახებ, გარდა ზემოხსენებული დაწესებულებისა, წარუდგენს აგრეთვე საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოსთან არსებულ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასაც.

4. ის სამრეწველო საწარმო, რომელიც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გამგებლობაში არ არის, სტატისტიკურ ცნობებს წარუდგენს უშუალოდ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ცენტრალურ სტატისტიკურ სამმართველოს.

5. ყველა დაწესებულება და უწყება, რომელსაც ესაჭიროება რაიმე სტატისტიკური ცნობა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მრეწველობის შესახებ, მიიღებს მას მხოლოდ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს მეშვეობით.

6. იმ საწარმოს, ტრესტის გამგეობის და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სტატისტიკური ქვეგანყოფილებისაგან სტატისტიკური ცნობების უშუალოდ მიღების უფლება აქვს: ა) სასწრაფო შემთხვევაში—საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ცენტრალურ სტატისტიკურ განყოფილებას და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოსთან არსებულ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას, ბ) მუშათა და გლეხთა ინსპექციის ორგანოებს მათ მიერ წარმოებული გამოკვლევის დროს და გ) სასამართლო, სასამართლო-საგამომძიებლო და საპროკურორო ორგანოებს, აგრეთვე კონტრრევოლიუციასთან, ბანდიტიზმთან და თანამდებობრივ დანაშაულებასთან მებრძოლი საგანგებო კომისიის ორგანოებს მათ წარმოებაში ქონებულ საქმეთა გამო.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდ. მოადგილე **ხ. ჯუღელი.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმეთა მმართვ. **ალ. ხალარიძე.**

1925 წ. ოქტომბრის 13.
ტფილისი—სასახლე.

находящиеся в ведении Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии, представляют статистические сведения непосредственно в Центральное Статистическое Управление ССР Грузии.

5. Все учреждения и ведомства, заинтересованные в получении всякого рода статистических сведений о промышленности ССР Грузии, получают таковые исключительно через Центральное Статистическое Управление ССР Грузии.

6. Право получения статистических сведений непосредственно от предприятий, Правлений трестов и Статистического Под'отдела Высшего Совета Народного Хозяйства ССРГ принадлежит: а) в случаях экстренной надобности, Центральному Статистическому Отделу Высшего Совета Народного Хозяйства ССРГ и Государственной Плановой Комиссии при ЭКОСО ССР Грузии, б) органам Рабоче-Крестьянской Инспекции, при производящихся ими обследованиях и в) органам судебным, судебно-следственным и прокуратуры, а равно органам Чрезвычайной Комиссии по борьбе с контр-революцией, бандитизмом и преступлениями по должности, по находящимся в их производстве делам.

Зам. Председ. Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *С. Джугели.*

Управ. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. октября 13.
Тифлис—Дворец.

105. დადგენილება

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

დაკარგული დოკუმენტის განახლების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ის პირი, რომელმაც დაჰკარგა საცხოვრებელი დოკუმენტი, მანდატი, პროფესიონალური კავშირის წევრობის წიგნაკი და, საერთოდ, ყოველი დოკუმენტი, რაც ადასტურებს რაიმე სამსახურებრივ ან სამოქალაქო უფლებას, ვალდებულია დაუყოვნებლივ, გაიგებს თუ არა დაკარგვას, შეიტანოს სათანადო განცხადება იმ დაწესებულებაში, რომელმაც დოკუმენტი გასცა, და იმ ადგილის მილიციის სამმართველოში, სადაც დამკარგავი სცხოვრობს ან დროებით იმყოფება; ამის შესახებ მილიცია შეადგენს სათანადო ოქმს.

2. ოქმის ასლი მიეცემა დაინტერესებულ პირს, რომელმაც თავისი ხარჯით უნდა მოათავსოს პუბლიკაცია ერთერთ ადგილობრივ ბეჭდვითი ორგანოში. პუბლიკაციაში აღნიშნულ უნდა იქნეს: დოკუმენტის სახელწოდება, დაწესებულება, რომელმაც დოკუმენტი გასცა, თარიღი და ნომერი გაცემულ დოკუმენტისა და ის პირი, რომელსაც დოკუმენტი მიეცა.

3. პუბლიკაციის დღიდან შვიდი დღის გასვლის შემდეგ დოკუმენტის დამკარგავს, პუბლიკაციის და ოქმის ასლის წარმოდგენისას, შეიძლება სათანადო დაწესებულებიდან მიეცეს, დაკარგული დოკუმენტის სამაგიეროდ, ახალი დოკუმენტი, რომელზედაც უეჭველად უნდა იყოს წარწერა: „დუბლიკატი გაცემულია დაკარგულის ნაცვლად".

4. მილიციის ადგილობრივმა ორგანომ დაკარგული დოკუმენტების სიის ასლი დაუყოვნებლივ უნდა გაუგზავნოს მილიციის სამმართველოს, რომელსაც შეუძლიან, საჭირო შემთხვევაში, თავისი ადგილობრივი ორგანოების მეშვეობით, მიიღოს ღონისძიება დაკარგული დოკუმენტების მოსაძებნად.

5. უკეთუ დოკუმენტი გზაში დაიკარგა, დამკარგველმა ამის შესახებ უნდა განუცხადოს საგზაო-სატრანსპორტო საგანგებო კომისიის ადგილობრივ ორგა-

105. Постановление

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О возобновлении утраченных документов.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Лица, утратившие виды на жительство, мандаты, членские книжки профессиональных союзов и вообще всякие документы, удостоверяющие какие-нибудь служебные или гражданские права обязаны немедленно, по обнаружении утраты, сделать надлежащее заявление учреждению, выдавшему документ, и в Управление Милиции по месту их жительства или временного нахождения, о чем последнее составляет соответствующий протокол.

2. Копия протокола выдается на руки заинтересованному лицу, которое за свой счет обязано сделать публикацию в одном из местных органов печати. В публикации должно быть указано: наименование документа, орган, выдавший его, дата выдачи и номер его, лицо, кому документ выдан.

3. По прошествии 7 дней со дня публикации лицу, утратившему документ, по пред'явлении публикации и копии протокола, может быть выдан соответствующим учреждением другой взамен утраченного, при чем на этом документе обязательно делается надпись: „дубликат выдан взамен утраченного".

4. Местные органы милиции обязаны немедленно сообщать копии списков утраченных документов в Управление Милиции, которое может, в необходимых случаях, через свои местные органы принимать меры к розыску этих документов.

5. В случаях утери документов в пути, утерявший должен заявить об утере местному органу ДТЧК; последняя по составлении протокола об утере, выдает заявителю копию протокола и письменную справку, с указанием в ней места, куда следует потерпевший, или места его постоянного жительства, а также срока, на ко-

ნოს; ეს უკანასკნელი, დოკუმენტის დაკარგვის შესახებ სათანადო ოქმის შედგენისას, მისცემს განმცხადებელს ოქმის ასლს და წერილობით ცნობას, რომელშიც აღინიშნება ის ადგილი, სადაც დაზარალებული მიემგზავრება, ან მისი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი, აგრეთვე ვადა, რომლის განმავლობაშიაც ეს ცნობა დაკარგული დოკუმენტის ნაცვლად გამოიყენება. ეს ვადა ერთ თვეს არ უნდა აღემატებოდეს.

6. ის, ვინც დაკარგულ დოკუმენტს იპოვის, ვალდებულია დაუყოვნებლივ წარადგინოს იგი მილიციის ადგილობრივ ორგანოში, რომელიც დოკუმენტს გაჰგზავნის დოკუმენტის დამკარგავის საცხოვრებელ ადგილას, უკეთუ ის ადგილი გამორკვეული არ არის,—შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის ადმინისტრატიულ განყოფილებაში.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდ. მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმეთა მმართვ. **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. ოქტომბრის 13.
ტფილისი—სასახლე.

торый справка эта заменяет утерянный документ. Срок этот не может превышать 1 месяца.

6. Нашедший утраченные документы обязан немедленно представить их в местный орган милиции, который направляет документы по месту жительства лица, утерявшего документ, а в случае неизвестности—в Административный Отдел НКВД.

Зам. Председателя Сов. Нар. Ком. С.С.Р. Грузии С. *Джугели.*

Управл. Делами Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. октября 13.
Тифлис—Дворец.

106. დადგენილება

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:
ამხ. ვაშაძე ალექსანდრე განთავისუფლებულ იქნეს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისრის მოადგილის თანამდებობიდან ამა წლის ნოემბრის 6-დან.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმ. მმართვ. მაგ. **მ. იაკოვლევი.**

1925 წ. ნოემბრის 6.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-261 №-ში 1925 წ. ნოემბრის 13.

106. Постановление

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:
Тов. Вашадзе Александра освободить от обязанностей Заместителя Народного Комиссара Земледелия ССР Грузии с 6 ноября с. г.

Председатель Сов. Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

За Управл. Делами Совета Народ. Комис. ССР Грузии *М. Яковлев.*

1925 г. ноября 6.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 261 от 13 ноября 1925 г.

107. დადგენილება

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

სამრეწველო საწარმოთა ძირითადი და დამხმარე შენობისა და ნაგებობის აშენებისათვის და კაპიტალური გადაკეთებისათვის პროექტის დამტკიცებისა და წინასწარ სანიტარულ-ტეხნიკური ზედამხედველობის განხორციელების წესის შესახებ.

ამიერკავკასიის სოც. საბჭ. რესპუბლიკების საკავშირო საბჭოს მიერ 1922 წლის სექტემბრის 30-ის თარიღით და 36 №-ით გამოცემული დადგენილებისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1924 წლის აგვისტოს 6-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების დასამატებლად და განსავითარებლად, აგრეთვე სამრეწველო საწარმოთა ახალი შენობისა და ნაგებობის აშენებისათვის და ძველის კაპიტალური გადაკეთებისათვის სანიტარულ-ტეხნიკურ ზედამხედველობის ყოველმხრივ განსახორციელებლად საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაევალოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოსთან არსებულ საამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტს გაუწიოს საერთო მეთვალყურეობა წინასწარი სანიტარულ-ტეხნიკური ზედამხედველობის განხორციელების საქმეში სამრეწველო საწარმოთა როგორც ძირითადი, ისე მათი დამხმარე შენობებისა და ნაგებობის აგებისა და კაპიტალური შეკეთების დროს.

პროექტების განხილვის და დამტკიცების დროს საამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტი მოიწვევს ტეხნიკურ თათბირს, რომელშიაც შრომის სახ. კომისარიატისა და სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს წარმომადგენელთა მონაწილეობა სავალდებულოა.

2. საამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტი განიხილავს და დაამტკიცებს 1-ლ მუხლში აღნიშნულ შენობათა და ნაგებობათა პროექტებს შორის მხოლოდ იმ პროექტებს, რომელთა შესახებაც შრომის სახალხო კომისარიატის და სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს ორგანოების მიერ მოცემულია დასკვნა,

107. Постановление

Совета Нар. Комис. Соц. Советской Республики Грузии

О порядке утверждения проектов и осуществления предварительного санитарно-технического надзора при постройке и капитальном переоборудовании зданий и сооружений промышленных предприятий, как основных, так и подсобных к ним.

В дополнение и развитие постановления Союзного Совета Зак. Соц. Республик от 30 сентября 1922 г. за № 36 и постановления Совета Народных Комиссаров ССР Грузии от 6 августа 1924 года, а также в целях всестороннего осуществления санитарно-технического надзора при постройке новых и капитальном переоборудовании зданий и сооружений промышленных предприятий, Совет Народных Комиссаров постановляет:

1. Возложить на Строительно-Технический Комитет при Экономическом Совете ССР Грузии общее наблюдение за выполнением предварительного санитарно-технического надзора при постройке новых и капитальном переоборудовании зданий и сооружений промышленных предприятий как основных, так и подсобных к ним.

При рассмотрении и утверждении проектов Строительно-Технический Комитет созывает техническое совещание с обязательным участием представителей Народного Комиссариата Труда и Высшего Совета Народного Хозяйства.

2. Строительно-Технический Комитет рассматривает и утверждает лишь те проекты означенных в п. 1 зданий и сооружений, в отношении которых имеется предварительное заключение органов Народного Комиссариата Труда и Высшего Совета Народного Хозяйства и которые снабжены всем необходимым материалом.

3. Порядок рассмотрения проектов и согласования их с заинтересованными ведомствами определяется особой инструкцией, издание которой

და რომელთაც დართული აქვს ყველა საჭირო მასალა.

3. პროექტების განხილვისა და მათი დაინტერესებულ უწყებებთან შეთანხმების წესი განისაზღვრება განსაკუთრებული ინსტრუქციით, რომლის გამოცემაც დაევალოს საამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტს.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდომ. მოადგ. **ს. ჯუღელი.**

საქართველ. სოც. საბჭ. რესპუბლ. სახ. კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართვ. მაგ. **მ. იაკოვლევი.**

1925 წ. ნოემბრის 16.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-267 №-ში 1925 წ. ნოემბრის 20.

возложить на Технически-Строительный Комитет.

Зам. Председ. Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *С. Джугели.*

За Управл. Делами Совета Нар. Коммис. С. С. Респ. Грузии *М. Яковлев.*

1925 г. ноября 16.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 267 от 20 ноября 1925 г.

108. დადგენილება

საქ. სოც. საბჭ რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

რქოსანი საქონლის ჭირთან საბრძოლველად საგანგებო კომისიის დაარსების შესახებ.

რადგანაც რქოსანი საქონლის ჭირი ძლიერ გავრცელდა და მისი ლიკვიდაციისათვის საჭიროა სასწრაფო ღონისძიებათა მიღება, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაარსებულ იქნეს საგანგებო კომისია რქოსანი საქონლის ჭირთან ბრძოლისათვის მიწათმოქმედების სახალხო კომისრის თავმჯდომარეობით და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის, მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისრის და კავკასიის წითელდროშიანი არმიის სამხედრო-სავეტერინარო სამმართველოს წარმომადგენლის მონაწილეობით.

2. დაევალოს რქოსანი საქონლის ჭირთან მებრძოლ საგანგებო კომისიას განახორციელოს ჭირის საწინააღმდეგო ღონისძიებანი, რაც გათვალისწინებულია მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მიერ რქოსანი საქონლის ჭირთან ბრძოლის შესახებ 1923 წლის მაისის 5-ის თარიღით გამოცემულ დროებითი წესებით.

108. Постановление

Совета Нар. Комис. Соц. Советской Республики Грузии

Об учреждении Чрезвычайной Комиссии по борьбе с чумой рогатого скота.

Ввиду сильного распространения чумы рогатого скота и необходимости принятия экстренных мер по ликвидации названной эпизоотии, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Учредить Чрезвычайную Комиссию по борьбе с чумой рогатого скота под председательством Народного Комиссара Земледелия с участием Народных Комиссаров Внутренних Дел и Рабоче-Крестьянской Инспекции, а также представителя Военно-Ветеринарного Управления Кавказской Краснознаменной Армии.

2. Поручить Чрезвычайной Комиссии по борьбе с чумой рогатого скота провести в жизнь противочумные мероприятия, предусмотренные изданными Наркомземом Грузии 5 мая 1923 года временными правилами по борьбе с чумой рогатого скота.

3. Предоставить Центральной Комиссии право сформирования уездных Чрезвычайных Комиссий по борьбе с чумой рогатого скота в уез-

3. ნება მიეცეს ცენტრალურ კომისიას მოაწყოს მაზრებში რქოსანი საქონლის ჭირთან მებრძოლი სამაზრო საგანგებო კომისიები, რომელშიაც შევლენ სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე (თავმჯდომარე), სამაზრო საადგილ-მამულო განყოფილების გამგე და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელი.

4. ნება მიეცეს ცენტრალურ და სამაზრო საგანგებო კომისიებს პასუხისგებაში მისცენ, ადმინისტრატიული წესით, ის თანამდებობის პირი და კერძო პირი, რომელიც დაარღვევს საქონლის ჭირის საწინააღმდეგო ღონისძიებებს,— დააპატიმრონ იგი ორ თვემდე ან დაადონ ჯარიმა ორას მანეთამდე.

5. ასეთივე კომისიები, იმავე უფლებებით, მოეწყობა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ავტონომიურ ერთეულებშიაც მიწათმოქმედების სახალხო კომისრის თავმჯდომარეობით და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისრის მონაწილეობით. ავტონომიური ერთეულების საგანგებო კომისიებს უფლება ეძლევათ მოაწყონ სამაზრო საგანგებო კომისიები იმ უფლებით და შემადგენლობით, რაც აღნიშნულია ამა დადგენილების მე-3 და მე-4-ე მუხლებში.

6. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდ. მოადგ. **ს. ჯუღელი.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმ. მმართვ. მაგ. **მ. იაკოვლევი.**

1925 წ. ნოემბრის 19.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-267 №-ში 1925 წ. ноემბრის 20.

дах в составе Председателя Уездного Исполнительного Комитета (Председатель), Заведывающего Уездным Земельным Отделом и представителя Рабоче-Крестьянской Инспекции.

4. Предоставить Центральной и уездным Чрезвычайным Комиссиям право привлечения к ответственности в административном порядке должностных и частных лиц, виновных в нарушении противочумных мероприятий, подвергая их аресту до двух месяцев или штрафу до двухсот руб.

5. Такие же Чрезвычайные Комиссии с теми же правами учреждаются в автономных частях Республики под председательством Народного Комиссара Земледелия и при участии Народных Комиссаров Внутренних Дел и Рабоче-Крестьянской Инспекции, предоставив им оформление уездных Чрезвычайных Комиссий в составе и с правами, указанными в ст.ст. 3 и 4 сего Постановления.

6. Настоящее постановление вступает в силу со дня распубликования.

Зам. Предс. Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *С. Джугели.*

За Управл. Делами Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Республики Грузии *М. Яковлев.*

1925 г. ноября 19.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 267 от 20 ноября 1925 г.

109. დადგენილება

საქართ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

საქართველოს შინამრეწველობის კოოპერაციის საორგანიზაციო ბიუროს დაარსების შესახებ.

საქართველოს შინამრეწველობის საქმის გაუმჯობესებისა და შინამრეწველთა სასარეწაო კოოპერაციის კავშირად

109. Постановление

Совета Нар. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии

Об учреждении Организационного Бюро кустарно-промысловой кооперации Грузии.

В целях улучшения кустарно-промыслового дела в Грузии и для подготовительно-организационной рабо-

გაერთიანებისათვის საჭირო წინასწარი საორგანიზაციო მუშაობის საწარმოებლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაარსებულ იქნეს „საქართველოს შინამრეწველობის კოოპერაციის საორგანიზაციო ბიურო".

2. დაეკისროს საორგანიზაციო ბიუროს ყველა წინასწარი მოსამზადებელი მუშაობის შესრულება შინამრეწველობის კოოპერაციის კავშირის მოსაწყობად, კერძოდ: ა) მოაწყოს გათავთავადებულ შინამრეწველებისაგან არტელები, ამხანაგობანი, კავშირები და მათი შენაერთი შინამრეწველობის კოოპერაციის საფუძველზე; ბ) შეადგინოს წესდება საქართველოს სასარეწაო კოოპერაციის კავშირისა და გ) მიიღოს ღონისძიება წესდების დამტკიცებისა და შინამრეწველთა და შინამრეწველობის შენაერთთა რწმუნებულების ყრილობის მოსაწვევად სათანადო მმართველ ორგანოების (გამგეობა, სარევიზიო კომისია) ასარჩევად.

3. შინამრეწველობის კოოპერაციის კავშირის მიზანს, ხოლო ამ კავშირის ჩამოყალიბებამდე—საორგანიზაციო ბიუროს საგანს შეადგენს:

ა) გააერთიანოს და საერთო ხელმძღვანელობა გაუწიოს შინამრეწველობის ქვედა ორგანიზაციების მოქმედებას;

ბ) დაიცვას შინამრეწველნი კერძო შუამავალთა და ჩარჩთაგან; მიიღოს ღონისძიება შინამრეწველთა მეურნეობის რაციონალიზაციისა, მათთვის ნედლეულობის მოწოდებისა და მათი პროდუქციის გასაღებისათვის;

გ) ხელი შეუწყოს შინამრეწველთა სამეურნეო ორგანიზაციების წარმატებას და მათი ტეხნიკისა, წარმოების ეკონომიკისა და კულტურული დონის გაუმჯობესებას;

დ) შეიმუშაოს და განახორციელოს საჭირო ღონისძიებანი შინამრეწველთა შრომის ნაყოფიერების გასადიდებლად და მათი პროდუქციის ღირსებისა და მხატვრული სახის გასაუმჯობესებლად;

ე) ხელი შეუწყოს შინამრეწველობის წარმოების რაციონალურად მოწყობას რაც შეიძლება გაუმჯობესებული საშუალებისა, მექანიკური ენერგიისა და შრომის განაწილების მეთოდების გამოყენებით;

ვ) მოახდინოს ეკონომიური გამოკვლე-

ты по об'единению кустарно-промышленников в союз промысловой кооперации, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Учредить „Организационное Бюро кустарно-промысловой кооперации Грузии".

2. Возложить на Организационное Бюро выполнение всей предварительной подготовительной работы по организации Союза кустарно-промысловой кооперации, в частности: а) по организации разрозненных кустарей в артели, товарищества, союзы и их об'единения на началах кустарно-промысловой кооперации; б) по составлению устава Союза промысловой кооперации в Грузии и в) по принятию мер к утверждению устава и созыву с'езда уполномоченных кустарей и кустарно-промышленных об'единений для выбора обычных органов управления (правление, ревизионная комиссия).

3. Целью Союза кустарно-промысловой кооперации, а до оформления последнего задачами Организационного Бюро являются:

а) об'единение и общее руководство деятельностью низовых кустарно-промысловых организаций;

б) ограждение кустарей от частных посредников и скупщиков, принятие мер к рационализации хозяйства кустарей, к снабжению их сырьем и сбыту их продукции;

в) содействие поднятию хозяйственных организаций кустарей, улучшению их техники, экономики производства и культурного уровня;

г) выработка и проведение необходимых мероприятий для повышения производительности труда кустарей и улучшения качества и художественности их продукции;

д) содействие рациональной организации кустарных производств путем применения более усовершенствованных способов производства, механической энергии и методов разделения труда;

е) производство экономического обследования кустарно-промысловых организаций;

ვა შინამრეწველობის ორგანიზაციებისა;

ზ) მიიღოს, სათანადო შემთხვევაში სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან და განათლების სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, ღონისძიება შინამრეწველთა შორის ტეხნიკური ცოდნის ფართოდ გავრცელებისათვის სათანადო სახელმძღვანელოებისა, ცნობარებისა, ბროშურებისა და პერიოდულ ორგანოების გამოცემით. საინსტრუქტორო და სასწავლო-მაჩვენებელ სახელოსნოებისა, პერიოდულ კურსებისა, მუდმივი და მოძრავი გამოფენებისა, მუზეუმებისა და სხვ. რამ ამისთ. მოწყობით;

თ) მოაწყოს, სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან შეთანხმებით, საცდელი სადგურები—ლაბორატორიებით—ნაკეთობისა და მასალის გამოსაცდელად და წარმოების ტეხნიკის გასაუმჯობესებლად;

ი) ხელი შეუწყოს შინამრეწველობის მხატვრული სახის განვითარებას და გასწიოს საკონსულტაციო მუშაობა სამხატვრო საკითხების გამო;

კ) მისცეს შინამრეწველთ, წახალისების მიზნით, წარმოების ტეხნიკის განვითარებისათვის და წარმოებაში მხატვრულ მიღწევათათვის გაუმჯობესებული საწარმოო იარაღი, სალებავები და ნედლეული მასალა;

ლ) ჩააბას შინამრეწველობის მუშაობაში სოფლად უმუშოდ დარჩენილი მუშა-ხელი და სოფლის ხელოსნები და ხელი შეუწყოს მათ გაერთიანებას შინამრეწველობის კოოპერაციის საფუძველზე;

მ) შეიმუშაოს, სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან შეთანხმებით, საწარმოო გეგმა და ხარჯთაღრიცხვა შინამრეწველობის კოოპერაციისათვის;

ნ) აწარმოოს შინამრეწველთა და მათ წარმოებათა აღნუსხვა;

ო) ხელი შეუწყოს შინამრეწველთა მატერიალური და კულტურული მდგომარეობის გაუმჯობესებას, აღმოუჩინოს მათ იურიდიული დახმარება და აგრეთვე მიიღოს ღონისძიება შრომის დაცვისათვის, სათანადო კანონდებულებათა თანახმად;

პ) თვალყური ადევნოს და კონტროლი გაუწიოს შინამრეწველთა და მათ შენაერთთა მოწყობას და მოქმედებას;

ჟ) მოაწყოს შინამრეწველთათვის და შინამრეწველობის შენაერთთათვის სა-

ж) принятие, по соглашению, в подлежащих случаях с ВСНХ и НКПросом мер к широкому распространению среди кустарей технических знаний путем издания соответствующих пособий, справочников, брошюр, периодических органов, организации инструкторских и учебно-показательных мастерских, периодических курсов, постоянных и передвижных выставок, музеев и т. п.;

з) организация, по соглашению с ВСНХ, испытательных станций с лабораториями для испытания изделий и материалов и для усовершенствования техники производства;

и) содействие художественному развитию кустарной промышленности и консультация по художественным вопросам;

к) выдача кустарям за улучшение техники производства и художественные достижения в производстве, в видах поощрения, усовершенствованных орудий производства, красок и другого рода сырья;

л) вовлечение в кустарно-промысловую работу избытка сельских рабочих рук и сельских ремесленников и содействие их об'единению на началах кустарно-промысловой кооперации;

м) разработка, по соглашению с ВСНХ производственных планов и смет для кустарно-промысловой кооперации;

н) учет кустарей и их производства;

о) содействие улучшению материального и культурного быта кустарей, оказание им юридической помощи, а равно принятие мер к охране труда, согласно соответствующих законоположений и постановлений;

п) наблюдение и контроль за организацией и деятельностью кустарей и их об'единений;

р) организация снабжения кустарей и кустарно-производственных об'единений орудиями производства, сырьем и другими необходимыми материалами;

с) содействие сбыту продуктов производства, путем организации закупок и сбыта и открытия на террито-

წარმოო იარაღისა, ნედლეულობისა და სხვა საჭირო მასალის მოწოდების საქმე;

რ) ხელი შეუწყოს წარმოების პროდუქტთა გასაღებას მით, რომ მოაწყოს შესყიდვისა და გასაღების საქმე და გახსნას საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა და ს. ს. რ-ბის კავშირის ტერიტორიაზე საწყობები, მაღაზიები, სააგენტოები, კონტორები და სხვ.;

ს) გაანაწილოს შინამრეწველთა, არტელთა და საკუთარ სახელოსნოთა შორის მიღებული შენაკვეთი საქმე;

ტ) მიიღოს მონაწილეობა სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მუშაობაში შინამრეწველობის საკითხების გამო დადგენილებებისა და დეკრეტების შესამუშავებლად და გამოსცეს ინსტრუქციები შინამრეწველობის ორგანიზაციებისათვის.

4. შინამრეწველობის კოოპერაციისათვის დანიშნული ყველა თანხა, გარდა იმ კრედიტებისა, რაც გახსნილია საბიუჯეტო წესისამებრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს შინამრეწველობის განყოფილების შესანახად, გადავა შინამრეწველობის კოოპერაციის საორგანიზაციო ბიუროს განკარგულებაში.

5. თავისი საორგანიზაციო და წარმოებით-სამეურნეო ღონისძიებისათვის საორგანიზაციო ბიურო იხელმძღვანელებს თვის მიერვე შემუშავებული შინაგანი განრიგების წესებს.

6. საორგანიზაციო ბიუროს შედგენილობას დანიშნავს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო.

7. შინამრეწველობის კოოპერაციის რწმუნებულთა ყრილობის მოწვევამდე საორგანიზაციო ბიუროს უშუალო მეთვალყურეობას გაუწევს სახალხო კომისართა საბჭო და, სათანადო შემთხვევაში, სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო.

ურთიერთობა საორგანიზაციო ბიუროსა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს შორის მოწესრიგდება იმ კანონდებულებათა მიხედვით, რაც ს. ს. რ. კ. ტერიტორიაზე მოქმედობს შინამრეწველობის სფეროში.

8. საორგანიზაციო ბიუროს აქვს თავისი სახელწოდების ბეჭედი და იურიდიული პირის უფლებანი; მას აქვს უფლება აწარმოოს სავაჭრო ოპერაციები და დასდვას ყოველგვარი გარიგება კერძოდ: კრედიტი გაიხსნას ბანკებში,

рии ССРГ и СССР складов, магазинов, агентских контор и др.;

т) распределение полученных заказов между кустарями, артелями и собственными мастерскими;

у) участие в работе ВСНХ по разработке проектов постановлений и декретов по вопросам кустарной промышленности, а также издание инструкций для кустарно-промысловых организаций.

4. Все денежные суммы, предназначенные для кустарно-промысловой кооперации, за исключением кредитов, открытых в бюджетном порядке на содержание отдела кустпрома ВСНХ, переходят в распоряжение Оргбюро кустарно-промысловой кооперации.

5. Для своих организационных и производственно-хозяйственных мероприятий Оргбюро руководствуется выработанными им самим правилами внутреннего распорядка.

6. Состав Оргбюро назначается Советом Народных Комиссаров ССРГ.

7. До созыва с'езда уполномоченных кустарно-промысловой кооперации, Оргбюро состоит под непосредственным наблюдением СНК и, в подлежащих случаях, ВСНХ.

Взаимоотношения Оргбюро с ВСНХ ССРГ регулируются законоположениями по вопросам кустарной промышленности, действующими на территории СССР.

8. Оргбюро имеет печать своего наименования и пользуется правами юридического лица—оно имеет право производить торговые операции и заключать всякого рода сделки, в частности: кредитоваться в банках, совершать займы, выдавать векселя, закладывать товары, нанимать рабочих и служащих и кроме того пользоваться всеми правами, предоставленными согласно нормального устава кооперативных союзов исполнительным органам последних.

9. Всю означенную работу Организационное Бюро несет впредь до оформления Союза кустарно-промысловой кооперации и первого организационного общего Собрания представителей кустарно-промысловых коопера-

აიღოს სესხი, გასცეს ვექსილები, დააგიროს საქონელი, დაიქიროს მუშები და მოსამსახურენი და, ამის გარდა, გამოიყენოს ყველა ის უფლება, რაც კოოპერატიულ კავშირებს ნორმალური წესდებით მინიჭებული აქვთ მათ აღმასრულებელ ორგანოებს.

9. მთლად აღნიშნულ მუშაობას საორგანიზაციო ბიურო აწარმოებს, ვიდრე შინამრეწველობის კოოპერაციის კავშირი ჩამოყალიბდებოდეს და შესდგებოდეს შინამრეწველობის კოოპერატიული ორგანიზაციების წარმომადგენელთა პირველი საორგანიზაციო საერთო კრება, რომელსაც საორგანიზაციო ბიურო წარუდგენს თავისი მოქმედების ანგარიშსა და გადასცემს მთლად თავის ქონებას; ამის შემდეგ საორგანიზაციო ბიურო გაუქმებულად ჩაითვლება.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ საქმეთა მმართვ. **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. დეკემბრის 3.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-284 №-ში 1925 წ. დეკემბრის 10.

тивных организаций, коему Оргбюро обязано представить отчет своей деятельности и передать ему все свое имущество, после чего Оргбюро признается ликвидированным.

Председатель Совета Народных Комиссаров ССР Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Нар. Комис. ССР Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. декабря 3.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 284 от 10 декабря 1925 г.

---

110. დადგენილება

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

კერძო პირთათვის მსხვილი მასშტაბის სამხედრო ტოპოგრაფიული რუკების და გეგმების ჩამორთმევის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ჩამოერთვას საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრებ ყველა კერძო მოქალაქეს ისეთი სამხედრო ტოპოგრაფიული რუკა და გეგმა, რომლის მასშტაბითაც ერთი დიუიმი უდრის ორ ვერსსა და მეტს.

2. ყველა მოქალაქე, რომელსაც აქვს 1-ლ მუხლში აღნიშნული რუკა და გეგმა, ხოლო არა აქვს ამიერკავკასიის წითელდროშიანი არმიის რევოლიუციონური სამხედრო საბჭოს სპეციალური ნებართვა ამ რუკისა

110. Постановление

Совета Народ. Комис. Соц. Совет. Республики Грузии

Об из'ятии из обладания частных лиц военно-топографических карт и планов крупного масштаба.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Из'ять из частного обладания граждан, проживающих на территории ССР Грузии, военно-топографические карты и планы масштабов в дюйме от двухверстного и крупнее.

2. Обязать всех граждан, имеющих указанные в 1 ст. карты и планы без разрешения Революционного Военного Совета Кавказской Краснознаменной Армии на право хранения и пользования таковыми, сдать их, в месячный со дня опубликования настоя-

და გეგმის შენახვისა და გამოყენებისათვის, ვალდებულია, ერთი თვის განმავლობაში დღიდან ამა დადგენილების გამოქვეყნებისა, ჩააბაროს იგი: ქალაქ ადგილას—მაზრის სამხედრო კომისარიატს, ხოლო სოფლად—სათანადო თემის აღმასრულებელ კომიტეტს.

შენიშვნა. ამა მუხლში აღნიშნული დაწესებულებანი ჩაბარებულ გეგმებსა და რუკებს წარუდგენენ კავკასიის წითელ დროშიან არმიის შტაბს.

3. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავეს, მაზრისა და ქალაქის აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით, დაედება ადმინისტრატიული სასჯელი: ფულადი ჯარიმა ას მანეთამდე და დაპატიმრება ვადით ორ თვემდე.

4. მეთვალყურეობა ამა დადგენილების შესრულებისათვის დაეკისრება შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს, რომელიც განახორციელებს მას მუშათა და გლეხთა მილიციის მეშვეობით.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭოს თავმჯდ. მოადგ.ს. **ჯუღელი.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმეთა მმართვ. **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. დეკემბრის 3.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-279 №-ში 1925 წ. დეკემბრის 4.

щего постановления срок, в городских поселениях—в уездные военные комиссариаты, а в сельских местностях—в соответствующие Теиские Исполкомы.

Примечание. Указанные в настоящей статье учреждения представляют сданные им планы и карты в Штаб Кавкасской Краснознаменной Армии.

3. Лица, виновные в неисполнении настоящего постановления, подлежат, по постановлению уездных и городских исполнительных комитетов, административным взысканиям: денежному штрафу до ста (100) руб. или аресту на срок до двух месяцев.

4. Наблюдение за исполнением настоящего постановления возлагается на Народный Комиссариат Внутренних Дел через органы Рабоче-Крестьянской Милиции.

Зам. Председателя Сов. Нар. Ком. ССР Грузии *С. Джугели.*

Управл. Делами Совета Нар. Ком. ССР Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. декабря 3.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 279 от 4 декабря 1925 г.

111. დადგენილება

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

რესპუბლიკის სანიტარული ორგანოების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის სანიტარული ორგანოებისა და ჯანმრთელობის ადგილობრივი ინსპექციის მიზანსა და მოქმედების საგანს შეადგენს: ა) წყლისა, ჰაერისა და ნიადაგის სანიტარული დაცვა; ბ) საცხოვრებელი სადგომების სანიტარული დაცვა; გ) საჭმელ-სასმელი პროდუქტების სანიტარული დაცვა; დ) ეპიდემიის სა-

111. Постановление

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

О санитарных органах Республики.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. В круг задач и деятельности санитарных органов республики ССР Грузии, сосредоточенных в Народном Комиссариате Здравоохранения и в местных инспекциях здравоохранения, входят: а) санитарная охрана воды, воздуха и почвы, б) санитарная охрана жилищ, в) санитарная охрана пищевых продуктов, г) организация противоэпидемических мероприятий, д) организация борьбы с социальными

წინააღმდეგო ღონისძიებათა ორგანიზაცია; ე) სოციალურ ავადმყოფობასთან ბრძოლის ორგანიზაცია; ვ) ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვა; ზ) სანიტარული სტატისტიკა; თ) სანიტარული განათლება; ი) შრომის სანიტარული დაცვის და სამკურნალო-სასანიტარო საქმის საერთო ორგანიზაციის საკითხებში მონაწილეობა.

2. სასანიტარო და ეპიდემიის საწინააღმდეგო მუშაობის საერთო გეგმას ადგილობრივ დაამყარებს ჯანმრთელობის ადგილობრივი (სამაზრო) ინსპექტორი, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან წინასწარი შეთანხმებით.

ადგილობრივი მუშაობის შეთანხმებისა და მთლიანობისათვის ჯანმრთელობის ადგილობრივი ინსპექტორები მოაწყობენ ხოლმე მაზრის სანიტარულ ექიმთა პერიოდულ თათბირებს.

შენიშვნა. უკეთუ ამა თუ იმ ქალაქში იმყოფება სამხედრო ნაწილი ან დაწესებულება, ხსენებულ თათბირზე აუცილებლად მოწვეულ უნდა იქნეს წევრად გარნიზონის ექიმი ან აღნიშნული ნაწილის და დაწესებულების ერთ-ერთი ექიმთაგანი.

3. ჯანმრთელობის ადგილობრივ ორგანოს შედგენილობაში იქ, სადაც სამაზრო ცენტრია, უნდა შედიოდეს ერთი სანიტარული ექიმი და ერთიც მისი თანაშემწე, როგორც სასანიტარო საქმის მომუშავეთა ძირითადი კადრი.

შენიშვნა 1. ტფილისისა და ქუთაისის მაზრებში—ამ ქალაქებითურთ—50.000 მცხოვრებზე უნდა მოდიოდეს ერთი ექიმი, როგორც სავალდებულო მინიმუმი.

შენიშვნა 2. მცირე ქალაქებს მოსამსახურეობას გაუწევს სამაზრო სანიტარული ზედამხედველობა.

4. მე-3 მუხლში აღნიშნული საერთო სანიტარული პერსონალის გარდა, ქალაქ-ადგილას სპეციალური სანიტარული ზედამხედველობისათვის დაარსდება შემდეგი თანამდებობანი:

ა) საბინაო-სასანიტარო ზედამხედველობისათვის ქალაქ-ადგილას ერთი საბინაო-სასანიტარო ინსპექტორი თვითეულ 25.000 მცხოვრებზე.

შენიშვნა. კერძო შემთხვევაში ეს ნორმა შეიძლება პერსონალე-

болезнями, е) охрана здоровья детей, ж) санитарная статистика, з) санитарное просвещение, и) участие в вопросах санитарной охраны труда и общей организации лечебно-санитарного дела.

2. Общий план санитарной и противо-эпидемической работы на местах устанавливается местными (уездными) инспекторами здравоохранения по предварительном согласовании с Наркомздравом.

Для согласования и сохранения единства работы на местах местные инспектора здравоохранения организуют периодические совещания санитарных врачей всего уезда.

Примечание. При наличии в данном городе военных частей и учреждений, на эти совещания в качестве обязательных членов приглашаются гарнизонный врач или один из врачей означенных частей или учреждений.

3. Как основной кадр работников санитарного дела на местах в составе местных органов здравоохранения должны иметься в уездном центре—один санитарный врач и один помощник санитарного врача.

Примечание 1. В уездах: Тифлисском и Кутаисском с городами—Тифлис, Кутаис—одна должность врача устанавливается на 50.000 жителей, как обязательный минимум.

Примечание 2. Мелкие города обслуживаются уездным санитарным надзором.

4. Помимо общего санитарного персонала, указанного в ст. 3. в городах должны иметься следующие должности для обслуживания специальных видов санитарного надзора: а) для жилищно-санитарного надзора в городах—по одному жилищно-санитарному инспектору на каждые 25.000 жителей.

Примечание. В отдельных случаях эти нормы персонально могут быть понижены с разрешения Наркомздрава.

б) Для пищевого санитарного надзора в городах одна должность сани-

რად შემცირებულ იქნეს ჯანსახკომის ნებართვით.

ბ) საჭმელ-სასმელის სანიტარული ზედამხედველობისათვის ქალაქ-ადგილას ერთი საჭმელ-სასმელის სანიტარული ექიმი თვითეულ 100.000 მცხოვრებზე.

შენიშვნა. მცირე ქალაქებში საჭმელ-სასმელის სანიტარული ზედამხედველობას გასწევს მაზრის სანიტარული ზედამხედველობა.

5. თავისი სასანიტარო მიზნის განსახორციელებლად სანიტარულ ექიმს უფლება აქვს: ა) მოახდინოს სანიტარული დათვალიერება ყველა—გამოუნაკლისად—საზოგადოებრივი და კერძო სადგომისა და ნაგებობისა; აგრეთვე დაათვალიეროს მუშაობის დროს დაწესებულებისა და საწარმოს შენობები, ეზო და კარმიდამო;

ბ) მოახდინოს სასანიტარო ანალიზისათვის ამა თუ იმ მასალისა და პროდუქტების ამორკვევა სათანადო აქტის შედგენით;

გ) აღძრას საკითხი მაზრის მმართველობის განყოფილებისა ან აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის წინაშე სანიტარულ მოთხოვნათა დარღვევისათვის ადმინისტრატიული წესით დასჯის შესახებ.

შენიშვნა. სამხედრო ნაწილში და დაწესებულებაში მისვლა და სანიტარული დათვალიერება შეიძლება მხოლოდ ამ ნაწილის და დაწესებულების უფროსთან და ადგილობრივ სამკურნალო-სასანიტარო პერსონალთან წინასწარი შეთანხმებით.

6. სანიტარულ ექიმსა და მის თანაშემწეს უნდა ქონდეს ჯანმრთელობის ინსპექტორისაგან, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ შემუშავებული საერთო ფორმის ღია ფურცელი, რაც დაადასტურებს მის უფლებას.

7. უკეთუ აღმოჩენილ იქნება სანიტარული მოუწყობლობა და უწესობა, სანიტარულ ზედამხედველობის ორგანო წერილობით მოსთხოვს ამა თუ იმ შენობისა და ნაგებობის მოვლა-გამგებლობისათვის პასუხისმგებელ პირს გამოასწოროს შემჩნეული ნაკლი, რისთვისაც დაუნიშნავს განსაზღვრულ ვადას.

8. უკეთუ აღნიშნული მოთხოვნა შესრულებულ არ იქნება, სანიტარული ორგანო, ადგილობრივი სანიტარული ინსპექტორთა მეშვეობით, აღძრავს სა-

тарно-пищевого врача на каждые 100.000 жителей.

Примечание. В отношении санитарно-пищевого надзора мелкие города обслуживаются уездным санитарным надзором.

5. Для осуществления своих задач санитарные врачи имеют:

а) право производства санитарных осмотров во всех без исключения общественных и частных помещениях и сооружениях, а в учреждениях и предприятиях во время работы их, включая как самые здания, так и дворы и усадьбы;

б) право производства выемок тех или иных материалов и продуктов для санитарного анализа, с составлением соответствующего акта;

в) право представления в уездные отделы управления или президиумы исполкома о наложении взысканий в административном порядке за нарушение санитарных требований.

Примечание. Посещение воинских частей и учреждений и производство в них санитарных осмотров допускается лишь по предварительному соглашению с начальником таковых и обслуживающим их врачебно-санитарным персоналом.

6. Санитарные врачи и их помощники должны быть снабжены особыми, составленными по общей форме Наркомздрава, открытыми листами от инспектора здравоохранения, удостоверяющими их права.

7. При наличии санитарных неблагоустройств и непорядков, органы санитарного надзора пред'являют в письменной форме требования ответственным по заведыванию и содержанию тех или иных зданий и сооружений лицам об устранении таковых, назначая для выполнения требования определенные сроки.

8. При невыполнении означенных выше требований, санитарные органы через местных санитарных инспекторов возбуждают в необходимых случаях дела в местном народном суде о привлечении виновных к ответственности.

9. В неотложных и особо-опасных

ჭირო შემთხვევაში საქმეს ადგილობრივ სახალხო სასამართლოს წინაშე დამნაშავის პასუხისგებაში მიცემის შესახებ.

9. სასწრაფო და განსაკუთრებით სახიფათო შემთხვევაში სანიტარული ზედამხედველობის ორგანოს, ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტის მეშვეობით, შეუძლიან ადმინისტრატიულის წესით დახუროს ესა თუ ის, სანიტარული თვალსაზრისით სახიფათო, საწარმო ან სადგომი, ვიდრე დახურვის მიზეზი აცილებულ იქნებოდეს ან საქმე სახალხო სასამართლოში გადაწყდებოდეს.

10. სათანადო სანიტარული ზედამხედველობის განხორციელების მიზნით, სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტი სანიტარული ინსპექტორის წარდგენით საერთო სასანიტარო წესების განსავითარებლად გამოსცემს ხოლმე სავალდებულო დადგენილებას.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდ. მოადგ. ს. ჯუღელი.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმეთა მმართვ. ალ. სალარიძე.

1925 წ. დეკემბრის 3.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-11 №-ში 1926 წ. იანვრის 15.

случаях органы санитарного надзора могут через местные исполкомы в административном порядке закрывать для пользования то или иное неблагополучное, в санитарном отношении, предприятие или помещение, впредь до устранения причин закрытия или разрешения вопроса в суде.

10. Для осуществления правильного санитарного надзора уездисполкомы по представлению санитарного инспектора издают в развитие общих санитарных правил обязательные постановления.

Зам. Председателя Совета Народных Комис. ССР Грузии *С. Джугели.*

Управл. Делами Совета Народных Комис. ССР Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. декабря 3.
Тифлис—Дворец.

Республиковано в газ. „Коммунист“ № 11 от 15 января 1926 г.

112. დადგენილება

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

სარწყავი სისტემების დაცვის შესახებ.

რათა რაციონალურად გამოყენებულ იქნეს არხებისა, მდინარეებისა და ტბების წყალი და დაცულ იქნეს სარწყავი სისტემების ხელოვნური ნაგებობანი, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. აკრძალულ იქნეს:

ა) რიგს გარეშე და წყლის ადმინისტრაციის ნებადაურთველად არხებისა, მდინარეებისა და ტბების წყლის სარგებლობა ნათესის მოსარწყავად;

ბ) განმანაწილებელი არხიდან წყლის

112. Постановление

Совета Народн. Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

По охране оросительной системы.

В целях рационального использования воды из каналов, рек и озер, а равно охраны искусственных сооружений на оросительных системах, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Воспретить:

а) пользоваться водой из каналов, рек и озер для орошения посевов вне очереди и без разрешения водной администрации;

б) выпускать воду из распредели-

გამოშვება არა იმ ადგილას, სადაც ადმინისტრაცია დანიშნავს;

გ) წყლის ნორმის გადიდება სასარწყაოში;

დ) წყლის დატბორება შემუშავებულ მიწისა, გზისა და სხვ.;

ე) საქონლის ძოვება არხის ფერდობზე და შექურზე;

ვ) ურმისა, ფურგონებისა და სხვ. ამისთ. რამის გადასვლა, აგრეთვე საქონლის გადარეკა არხზე იმ ადგილას, რაც წყლის ადმინისტრაციის მიერ საამისოდ არ არის დანიშნული;

ზ) წყლის დონის აწევის მიზნით არხში საგუბარის გაკეთება;

თ) არხში წყლის გადიდება ლარეშაპის (შლუზის) გახსნით, რისთვისაც ხმარებულია შერჩეული გასაღები, კლიტეა გატეხილი და სხვ.;

ი) ხიდისა, ლარეშაპისა (შლუზის), წყლის გადასაშვებისა და, საერთოდ, სარწყავი სისტემის ყოველგვარი ნაგებობის დაზიანება;

კ) წყლის ადმინისტრაციის ნებადაურთველად ხეების მოჭრა ან დარგვა არხისა და გზის პირას;

ლ) წყლის სამმართველოს დასტურისა და წერილობითი ნებართვის გარეშე გაკეთება წისქვილისა, ხიდისა, ლარეშაპისა, ჰიდროტეხნიკური ნაგებობისა და სხვა რაიმე ახალი სამუშაოს წარმოება ახალი სარწყავი არხისა, წყალსადენისა და სხვ. გასაყვანად.

2. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე ადმინისტრატიულ წესით, ადგილობრივი სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის განკარგულებისამებრ დაპატიმრებულ იქნება ერთ თვემდე ან დაჯარიმებული ას (100) მანეთამდე.

3. ადმინისტრატიული ოქმი, რასაც წყალთა ადმინისტრაცია შეადგენს ამა დადგენილების დარღვევის გამო, თემის აღმასრულებელი კომიტეტის მეშვეობით უნდა წარედგინოს დასამტკიცებლად მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს.

4. ჯარიმით შემოსული ფული ერთი კვირის განმავლობაში უნდა გაიგზავნოს უახლოეს ხაზინაში საქართველოს წყალთა სამმართველოს დეპოზიტად.

5. ამა დადგენილების გამოქვეყნებისთანავე გაუქმებულ იქნეს ამ საკითხის

тельного канала в неуказанном администрацией месте;

в) увеличивать нормы воды в оросителях;

г) затоплять водою обработанные земли, дороги и т. п.;

д) пасти скот на откосах и валах всех канав;

е) переезжать через канавы на арбах, фургонах и т. п., а равно перегонять скот в местах, не указанных водной администрацией;

ж) делать перепруды в канавах с целью поднятия уровня воды;

з) увеличивать количество воды в канаве путем открытия шлюзов с помощью подобранного ключа, взлома и т. п.

и) повреждать мосты, шлюзы, водосливательные переходы и вообще всякого рода сооружения оросительных систем;

к) рубить и разводить древесные насаждения по берегам канав и по краям дороги без разрешения водной администрации;

л) строить мельницы, мосты, шлюзы, гидротехнические сооружения и производить какие бы то ни было новые работы по проведению новых оросительных каналов, водопроводов и т. п. без утверждения Водным Управлением и письменного разрешения последнего.

2. Виновных в нарушении сего постановления подвергать в административном порядке распоряжением местного Уездного Исполнительного Комитета аресту до одного месяца или штрафу до ста (100) рублей.

3. Административные протоколы, составленные водной администрацией по нарушениям сего постановления, через Темские Исполнительные Комитеты препровождать в Уездный Исполнительный Комитет для утверждения.

4. Взысканные штрафные суммы препровождать в недельный срок в ближайшее казначейство для зачисления в депозит Водного Управления Грузии.

5. С опубликованием настоящего постановления аннулировать все ра-

შესახებ ყველა წინად გამოცემული დად-გენილება.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯდ. მოადგ. ს. ჯუღელი.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. საქმეთა მმართვ. ალ. სალარიძე.

1925 წ. დეკემბრის 8.
ტფილისი—სასახლე.

нее изданные по данному вопросу постановления.

Зам. Председателя Сов. Нар. Ком. ССР Грузии *С. Джугели.*

Управл. Делами Совета Нар. Ком. ССР Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. декабря 8.
Тифлис—Дворец.

113. დადგენილება

საქ სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიური საბჭოსი

„საგაკვეთილო დებულების" სახელ-მძღვანელოდ შემოღების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიური საბჭო ადგენს:

1. შემოღებულ იქნეს სახელმძღვანელოდ მთლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ტერიტორიაზე ქართულ ენაზე გამოცემული „საამშენებლო სამუშაოთა საგაკვეთილო დებულება".

2. დაევალოს ყველა სახელმწიფო, კოოპერატიულ, საზოგადოებრივ და კერძო დაწესებულებასა და ორგანიზაციას— ყოველგვარი საამშენებლო ხარჯთ-აღრიცხვისა და გეგმის შედგენისათვის იხელმძღვანელოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიური საბჭოს მიერ 1925 წ. ქართულ ენაზე გამოცემული 1-ლი მუხლში აღნიშნული „საამშენებლო სამუშაოთა საგაკვეთილო დებულება".

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიური საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიური საბჭ. საქმეთა მმართვ. ალ. სალარიძე.

1925 წ. დეკემბრის 10.
ტფილისი—სასახლე.

113. Постановление

Экономического Совета Соц. Сов. Республики Грузии

О принятии к руководству „Урочного Положения".

Экономический Совет ССР Грузии постановляет:

1. Принять к руководству на всей территории Соц. Сов. Республики Грузии изданное на грузинском языке „Урочное Положение".

2. Обязать все государственные, кооперативные, общественные и частные учреждения и организации при составлении всякого рода строительных смет и проектов руководствоваться изданным Экономическим Советом Соц. Сов. Республики Грузии в 1925 г. указанным в п. 1 сего постановления „Урочным Положением о строительных работах".

3. Настоящее постановление входит в силу со дня его опубликования.

Председатель Экономического Совета ССР Грузии *Ш. Элиава.*

Управ. Делами Экономического Совета ССР Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. декабря 10.
Тифлис—Дворец.

Главлит № 574. Заказ № 993. Тираж—2000.

3-я типография Полиграфтреста ВСНХ Грузии.